

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

4 Αυγούστου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4239

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων Αρχής Προστασίας
Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα έτους 2024
(άρθρο 14 του ν. 4624/2019).

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Στην παρούσα έκδοση, που έχω την τιμή να προλογίζω, περιγράφονται οι πολυσχιδείς δράσεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων το 2024, στο πλαίσιο των σταθερά διευρυνόμενων αρμοδιοτήτων που της έχουν ανατεθεί από την Πολιτεία.

Η Αρχή, μεταξύ των πολλών δραστηριοτήτων της το 2024, εξέτασε σημαντικά ζητήματα εκδίδοντας 46 αποφάσεις για παραβιάσεις της νομοθεσίας. Υποβλήθηκαν 1.820 προσφυγές/καταγγελίες, διεκπεραιώθηκαν 1.422 και επιβλήθηκαν, με 22 αποφάσεις, πρόστιμα ύψους 4.301.249 ευρώ. Ενδεικτικά αναφέρω την απόφαση υπ' αρ. 9 με την οποία η Αρχή, έχοντας συνεξετάσει μεγάλο αριθμό καταγγελιών για εταιρεία παροχής υπηρεσιών ενέργειας και συνεργαζόμενες εταιρείες διενέργειας διαφημιστικών κλήσεων, επέβαλε πρόστιμα για παραβάσεις των διατάξεων του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ) και του ν. 3471/2006.¹ Σε άλλες περιπτώσεις, επιβλήθηκαν πρόστιμα σε εταιρεία (απόφαση υπ' αρ. 10) και σε ευρωβουλευτή και υπουργείο (απόφαση υπ' αρ. 16) για διαρροές αρχείων προσωπικών δεδομένων. Επιπλέον, πρόστιμο επιβλήθηκε σε υπουργείο για πλημμελή συνεργασία με την Αρχή, ελλείψεις στις εκτιμήσεις αντικτύπου που είχε διενεργήσει καθώς και για παραλείψεις στη συμμόρφωσή του με συγκεκριμένες διατάξεις του ΓΚΠΔ (απόφαση υπ' αρ. 13). Σε άλλη απόφαση (υπ' αρ. 32), η Αρχή επέβαλε διοικητικό χρηματικό πρόστιμο σε υπουργείο για πλημμέλειες στην παροχή γενικής ενημέρωσης προς τα υποκείμενα των δεδομένων και για καθυστέρηση και ελλείψεις στην απαιτούμενη εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων. Με την απόφαση υπ' αρ. 42 επιβλήθηκε επίσης πρόστιμο σε Ναυτικό Όμιλο, για παράλειψη διενέργειας

ας εκτίμησης αντικτύπου και επεξεργασία βιομετρικών δεδομένων.

Είναι πάντως αναγκαίο να διευκρινιστεί για ακόμη μία φορά ότι η Αρχή, λειτουργώντας σύμφωνα και με το γενικότερο πνεύμα της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, δεν έχει ως πρωταρχικό σκοπό την επιβολή κυρώσεων, αλλά αυτή εφαρμόζεται ως κατασταλτικό μέτρο με αποτρεπτικό σκοπό. Υπό αυτή την έννοια, η ενδεικτική αναφορά σε αποφάσεις με τις οποίες επιβλήθηκαν πρόστιμα δεν αποσκοπεί στην παρουσίαση θετικής αποτίμησης του έργου της Αρχής, αλλά στην υπογράμμιση ότι έξι χρόνια μετά την εφαρμογή του Γενικού Κανονισμού αφενός εξακολουθούν να διαπιστώνονται παραβάσεις των κανόνων συμμόρφωσης και αφετέρου η αφομοίωση του πνεύματος που διέπει τους κανόνες προστασίας δεδομένων είναι μια συνεχής άσκηση για οργανισμούς και επιχειρήσεις, ακόμη και για το ίδιο το Δημόσιο. Παρά όμως και την ανάδυση νέων προκλήσεων λόγω της ραγδαίας τεχνολογικής εξέλιξης, ο ΓΚΠΔ έχει επιφέρει σημαντικά αποτελέσματα, όπως άλλωστε διαπιστώθηκε στη δεύτερη έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εφαρμογή του που δημοσιεύθηκε τον Ιούλιο του 2024.²

Το 2024 ήταν χρονιά σημαντικών νομοθετικών εξελίξεων σε ενωσιακό επίπεδο. Η πυκνή νομοθέτηση που παρατηρήθηκε το 2022 κορυφώθηκε αφού τέθηκαν σε ισχύ ή άρχισαν να εφαρμόζονται νομοθετήματα που σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό αλληλεπιδρούν με τον ΓΚΠΔ και γενικότερα ενέχουν ζητήματα προσωπικών δεδομένων. Αναφέρομαι, πιο συγκεκριμένα, στον Κανονισμό για τις Ψηφιακές Υπηρεσίες (Digital Services Act, DSA),³ ο οποίος τέθηκε σε πλήρη εφαρμογή, σε όλες τις χώρες της Ένωσης, στις 17 Φεβρουαρίου 2024. Κατά τον εθνικό εφαρμοστικό ν. 5099/2024, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων αποτελεί μία από τις εθνικές αρμόδιες αρχές με εξουσία επίβλεψης των παρόχων ενδιάμεσων υπηρεσιών ως προς την τήρηση συγκεκριμένων διατάξεων της DSA.

1 Ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την ευρωπαϊκή Οδηγία 2002/58/ΕΚ (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες).

2 «Δεύτερη έκθεση για την εφαρμογή του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων», 25/7/2024. Ευρωπαϊκή Επιτροπή. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52024DC0357>

3 Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065.

Σε ισχύ επίσης τέθηκε από τον Ιανουάριο του 2024 ο Κανονισμός για τα Δεδομένα (Data Act),⁴ ο οποίος θα τεθεί σε εφαρμογή από τις 12 Σεπτεμβρίου 2025. Στόχος είναι η τόνωση της καινοτομίας με την εξάλειψη των φραγμών αναφορικά με ανταλλαγή δεδομένων που παράγονται μέσω της χρήσης συνδεδεμένων προϊόντων ή συναφών υπηρεσιών και επιτρέπει στους χρήστες να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα που παράγουν. Επιπλέον, τον Απρίλιο του 2024, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε πρόταση για τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Χώρου Δεδομένων Υγείας, ο οποίος στοχεύει στη βελτίωση της χρήσης των δεδομένων υγείας για την έρευνα, την καινοτομία και τη χάραξη πολιτικής. Το νέο οικοσύστημα για την υγεία, όπως διαμορφώνεται με την πρόταση Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημιουργία ευρωπαϊκού χώρου δεδομένων για την υγεία (EHDS), αποτελεί ορόσημο ευρωπαϊκής στρατηγικής, καθώς θεσπίζει ενιαίο πλαίσιο διακυβέρνησης - στον τομέα της υγείας - σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Περαιτέρω, σημαντικό ορόσημο αποτέλεσε ο Κανονισμός για την Τεχνητή Νοημοσύνη (AI Act)⁵ που τέθηκε σε ισχύ την 1η Αυγούστου 2024 και πρόκειται να τεθεί σε πλήρη εφαρμογή τον Αύγουστο του 2026. Ενόψει της εφαρμογής του εν λόγω Κανονισμού σε εθνικό επίπεδο, τον Νοέμβριο 2024 η Αρχή συμπεριελήφθη από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης στον κατάλογο των εθνικών αρχών και φορέων που επιβάλλουν ή εποπτεύουν την τήρηση των ενωσιακών υποχρεώσεων για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών, μεταξύ των οποίων και το δικαίωμα στη μεταχείριση χωρίς διακρίσεις, όταν χρησιμοποιούν συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου. Η εφαρμογή του Κανονισμού ΤΝ απαιτεί, κατά την άποψή μου, έναν ικανό και έμπειρο ρυθμιστή εξαιτίας της πολυπλοκότητας των σχετικών διατάξεων. Η Αρχή λόγω της εμπειρίας εφαρμογής του επίσης ιδιαίτερα πολύπλοκου ΓΚΠΔ διαθέτει σχετική εξοικείωση και γνώση. Λόγω δε της πλήρους ανεξαρτησίας της, μπορεί να παρέχει αποτελεσματική ανεξάρτητη εποπτεία των συστημάτων ΤΝ. Συνεπώς, ο ορισμός της Αρχής ως αρμόδιας αρχής εποπτείας της αγοράς για την ΤΝ θα αποτελούσε ορθολογική επιλογή και τότε, ως ενιαίο σημείο επαφής, θα απλοποιούσε τον διαχειριστικό φόρτο των ενδιαφερομένων, για όλα τα μοντέλα και συστήματα ΤΝ στα οποία θα ανακύπτουν τόσο ζητήματα Κανονισμού ΤΝ όσο και ΓΚΠΔ. Φυσικά αυτό θα προϋπέθετε την ενίσχυσή της με κατάλληλους πόρους.

Ως προς την άσκηση της γνωμοδοτικής της αρμοδιότητας, το 2024 η Αρχή εξέδωσε 3 σημαντικές πράξεις. Την υπ' αρ. 1 γνωμοδότηση επί του προβλεπόμενου στο άρθρο 107 παρ. 6 του ν. 4727/2020 Προεδρικού Διατάγματος που αφορά στον Προσωπικό Αριθμό. Τη γνωμοδότηση υπ' αρ. 2 που περιέχει γενικές και ειδικότερες παρατηρήσεις επί των διατάξεων του Σχεδίου Νόμου σχετικά με τη λήψη μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 2022 σχετικά με

την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ (Πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες). Άλλη σημαντική γνωμοδότηση της Αρχής (υπ' αρ. 4) αφορούσε το σύστημα επιτήρησης για την αποτροπή και καταστολή αξιόποινων πράξεων και τη διαχείριση της κυκλοφορίας για τις ανάγκες της ΓΑΔΑ.

Σταθερά συνεπής με τις ευρωπαϊκές υποχρεώσεις της η Αρχή, ταυτόχρονα, συμβάλλει στη συνεκτική εφαρμογή του ΓΚΠΔ στην Ευρωπαϊκή Ένωση και για αυτό τον σκοπό συνεργάζεται με τις εποπτικές αρχές των κρατών μελών της ΕΕ -μέσω της εκπροσώπησης της Ελλάδας στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ)⁶ - καθώς και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σε αυτό το πλαίσιο, ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2024 η συντονισμένη δράση του ΕΣΠΔ για τον ρόλο των Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων και αμέσως μετά ξεκίνησε στις 28 Φεβρουαρίου η νέα συντονισμένη δράση σχετικά με την εφαρμογή του δικαιώματος πρόσβασης. Αυτή η σειρά δράσεων εντάσσεται στο πλαίσιο του επονομαζόμενου συντονισμένου πλαισίου δράσης (Coordinated Enforcement Framework), στο οποίο συμμετείχαν 31 αρχές προστασίας δεδομένων σε ολόκληρο τον ΕΟΧ και το οποίο αποσκοπεί στην εναρμόνιση της συμμόρφωσης με τον ΓΚΠΔ και της συνεργασίας μεταξύ των εποπτικών αρχών του ΕΣΠΔ με θέμα την εφαρμογή του δικαιώματος πρόσβασης που παρέχεται σε υποκείμενα δεδομένων. Και στις δύο παραπάνω δράσεις συμμετείχε η ελληνική Αρχή ασκώντας επιπλέον τις εξουσίες επίσημης έρευνας που διαθέτει.⁷

Στο κρίσιμο πεδίο της ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης, η Αρχή συστηματικά επικαιροποιεί και εμπλουτίζει την ιστοσελίδα της (www.dpa.gr). Στις αρχές του έτους παρουσιάστηκε το νέο microsite για παιδιά και εφήβους, που αποτελούν σημαντικές προτεραιότητες για την Αρχή, καθώς και δύο συστήματα υποβοήθησης πολιτών και φορέων στην άσκηση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεών τους.

Περαιτέρω, δεδομένων των περιορισμένων οικονομικών πόρων, η Αρχή αξιοποιεί χρηματοδοτικές δυνατότητες που παρέχονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω σχετικών προγραμμάτων για την ανάπτυξη δράσεων ενημέρωσης σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων και την παροχή κατάλληλων εργαλείων για τη διευκόλυνση της τήρησης των σχετικών κανόνων προστασίας. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του έργου «byDesign», που υλοποίησε τη διετία 2020-22, η Αρχή, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πειραιώς και την εταιρεία Abovo, ολοκλήρωσε με επιτυχία τη διετία 2022-24 το έργο «byDefault». Με αυτό προβλέπονταν η δημιουργία ειδικής πλατφόρμας παροχής εξειδικευμένης

6 Το ΕΣΠΔ αποτελείται από τους επικεφαλής των εθνικών εποπτικών αρχών του ΕΟΧ και τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων (European Data Protection Supervisor).

7 Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι διαθέσιμο στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/yloloiisi-tis-3is-syntonismenis-drasis-toy-eyropaikoy-symboylioy-prostasias>.

4 Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2854.

5 Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689.

ενημέρωσης προς υπευθύνους προστασίας δεδομένων και επαγγελματίες του χώρου της προστασίας δεδομένων και η δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού σε θέματα προστασίας δεδομένων για μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και εκπαιδευτικούς. Τα αποτελέσματα του έργου αυτού παρουσιάστηκαν στο επιτυχημένο διεθνές διαδικτυακό συνέδριο που διοργάνωσε η Αρχή στις 24 Ιουλίου.

Έχοντας ως στρατηγική προτεραιότητα την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των παιδιών σχετικά με την προστασία των προσωπικών τους δεδομένων, η Αρχή, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έργου «byDefault» υλοποίησε, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πειραιώς, παιχνίδι επαυξημένης πραγματικότητας που στοχεύει στην εκπαίδευση των παιδιών σχετικά με τη διαχείριση του εαυτού τους και των σχέσεών τους στον ψηφιακό κόσμο, με έμφαση στην προστασία των προσωπικών δεδομένων. Στις 10 Δεκεμβρίου το εκπαιδευτικό αυτό υλικό και το παιχνίδι παρουσιάστηκαν στον Υπουργό Παιδείας Κ. Πιερρακάκη, ο οποίος συμφώνησε για την αξιοποίησή τους τόσο στο δημοτικό όσο και στο γυμνάσιο.

Τον Δεκέμβριο η Αρχή άρχισε να υλοποιεί ένα νέο διετές έργο με τον τίτλο «byRisk», σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πειραιώς και την εταιρεία πληροφορικής Abono και χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στόχος του νέου έργου είναι να ευαισθητοποιήσει και να διευκολύνει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις να προσδιορίσουν και να αναλύσουν σωστά όλες τις πτυχές και τους κινδύνους της προστασίας των δεδομένων που ενυπάρχουν στις διαδικασίες επεξεργασίας.

Με αφορμή τον εορτασμό της 18ης Ημέρας Προστασίας Δεδομένων, η οποία καθιερώθηκε το 2006 από το Συμβούλιο της Ευρώπης, η Αρχή πραγματοποίησε με επιτυχία στις 30 Ιανουαρίου στην Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών ενημερωτική ημερίδα με τίτλο: «Επίκαιρα ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων - πρόσφατες εξελίξεις». Επίσης, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 6 ετών από την έναρξη εφαρμογής του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων και η Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών συνδιοργάνωσαν, την Τρίτη 21 Μαΐου, επιστημονικό συνέδριο εις μνήμην του Ομότιμου Καθηγητή του Πανεπιστημίου Goethe Frankfurt a.M. Σπύρου Σημίτη στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Τέλος, η Αρχή και το Επιστημονικό Συμβούλιο για την Κοινωνία της Πληροφορίας πραγματοποίησαν τον Σεπτέμβριο στο Ίδρυμα Ευγενίδου ημερίδα με θέμα «Πρόσφατες Εξελίξεις στην Προστασία Δεδομένων».

Σε ένα άλλο σημαντικό πεδίο δράσης, σε συνέχεια Μνημονίων Συνεργασίας που είχε υπογράψει τα προηγούμενα έτη με ΕΣΥΔ, Εθνική Αρχή Ανταγωνισμού, Εθνική Αρχή Διαφάνειας, Νομική Σχολή ΕΚΠΑ, η Αρχή προχώρησε το 2024 στην υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας με το Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών με σκοπό την από κοινού προώθηση της εκπαιδευτικής, ερευνητικής και εν γένει επιστημονικής τους δράσης, προς όφελος της ενημέρωσης και

της διαρκούς επιμόρφωσης τόσο των μελών ΔΕΠ όσο και των στελεχών της ΑΠΔ, καθώς και των φοιτητών και φοιτητριών σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Στη σημερινή ψηφιακή εποχή των μεγάλων προκλήσεων για την ιδιωτικότητα, η Αρχή καταβάλλει σταθερά εντατικές προσπάθειες για να ανταποκριθεί στις υψηλές προσδοκίες της κοινωνίας και των πολιτών. Ωστόσο, το εξαιρετικά μικρό μέγεθός της είναι αντιστρόφως ανάλογο του εύρους της αρμοδιότητάς της και της πολυπλοκότητας των απαιτούμενων παρεμβάσεων, τις οποίες καλείται να υλοποιήσει, αλλά και των απαιτήσεων της κοινωνίας και των πολιτών. Κατά συνέπεια, πρέπει και τα αρμόδια όργανα της Πολιτείας να εξασφαλίζουν ότι διαθέτει τα αναγκαία μέσα, σε εφαρμογή άλλωστε και των σχετικών προβλέψεων του Γενικού Κανονισμού.

Συμπερασματικά, και κατά το έτος το οποίο αφορά η παρούσα έκθεση, η Αρχή αντιμετώπισε τα διαχρονικά προβλήματα που απορρέουν από την υποστελέχωση και την έλλειψη επαρκών πόρων. Παρά τα προσκόμματα που τίθενται από τα προβλήματα αυτά, τα οποία ενισχύονται από έτος σε έτος λόγω της αύξησης του όγκου εργασιών σε όλους τους τομείς των καθηκόντων και των υποχρεώσεών της, η Αρχή ανταποκρίθηκε για ακόμη μία φορά με συνέπεια στον μέγιστο δυνατό βαθμό στις αρμοδιότητές της που ορίζονται στον ΓΚΠΔ και άλλα νομοθετήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως και στην αντίστοιχη εθνική νομοθεσία.

Επιμύθιο

Αναγκαίο στοιχείο του κράτους δικαίου στις ώριμες δημοκρατίες αποτελούν οι ανεξάρτητες αρχές, στις οποίες έχει ανατεθεί ο έλεγχος της εξουσίας στο πλαίσιο αρμοδιότητας καθεμιάς. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων περιλαμβάνεται στις ανεξάρτητες αρχές που έχουν αποστολή την προστασία μιας θεμελιώδους πλευράς του ιδιωτικού βίου και της προσωπικότητας του ανθρώπου που είναι τα προσωπικά δεδομένα· περιλαμβάνεται στις αρχές των οποίων την ανεξαρτησία εγγυάται το Σύνταγμα και επιπλέον έχει κατοχύρωση από το ενωσιακό δίκαιο. Για να επιτελέσει όμως στο ακέραιο την αποστολή που της έχει ανατεθεί, δεν αρκεί η όποια νομική κατοχύρωση. Απαιτείται ασφαλώς η ίδια να ασκεί τις αρμοδιότητές της με συνέπεια, σθένος, αντικειμενικότητα και θεσμική αυτογνωσία. Με το πνεύμα αυτό και με αυτόν τον τρόπο λειτούργησε η Αρχή κατά το έτος 2024, το οποίο αφορά η παρούσα έκθεση, όπως και τα προηγούμενα. Παραμένει, ωστόσο, πρωταρχικής σημασίας η έμπρακτη μέριμνα της νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας για τη διασφάλιση συνθηκών αποτελεσματικής λειτουργίας της Αρχής, μέσω της αναβάθμισης του οργανωτικού και νομοθετικού πλαισίου, καθώς και της ουσιαστικής ενίσχυσης των μέσων που τίθενται στη διάθεσή της για την επίτευξη του έργου της.

Πρόεδρος της Αρχής Προστασίας Δεδομένων
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΕΝΟΥΔΑΚΟΣ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα είναι συνταγματικά κατοχυρωμένη ανεξάρτητη δημόσια Αρχή (άρθρο 9Α του Συντάγματος) που ιδρύθηκε με τον νόμο 2472/1997, ο οποίος είχε ενσωματώσει στο ελληνικό δίκαιο την ευρωπαϊκή Οδηγία 95/46/ΕΚ για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών. Εξυπηρετείται από δική της Γραμματεία που λειτουργεί σε επίπεδο Διεύθυνσης και έχει δικό της προϋπολογισμό.

Με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων – ΓΚΠΔ), ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή στις 25/5/2018 σε όλες τις χώρες της ΕΕ, η Οδηγία 95/46/ΕΚ καταργήθηκε. Πλέον, από 29/8/2019, ισχύει ο νόμος 4624/2019 («Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις»). Στον ανωτέρω αναφερόμενο νόμο, τα άρθρα 9 έως και 20 αναφέρονται στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (εποπτική αρχή). Ο δε νόμος 2472/1997 έχει καταργηθεί εκτός ορισμένων διατάξεων που αναφέρονται ρητά στο άρθρο 84 του νόμου 4624/2019. Ο νόμος 4624/2019 περιλαμβάνει και την ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου.

Επίσης, όσον αφορά την προστασία των προσωπικών δεδομένων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η Αρχή εφαρμόζει τον νόμο 3471/2006 που αντίστοιχα ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την ευρωπαϊκή Οδηγία 2002/58/ΕΚ.

Η Αρχή είναι επιφορτισμένη με την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων του ΓΚΠΔ (άρθρο 51 παρ. 1, αιτ. σκ. 123), του ν. 4624/2019 και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων (άρθρο 9 του ν. 4624/2019).

Συμβάλλει στη συνεκτική εφαρμογή του ΓΚΠΔ σε ολόκληρη την Ένωση και για τον σκοπό αυτό συνεργάζεται με τις εποπτικές αρχές των κρατών μελών της ΕΕ και με την Επιτροπή (άρθρο 51 παρ. 2, αιτ. σκ. 123 του ΓΚΠΔ· άρθρο 10 του ν. 4624/2019). Η Αρχή εκπροσωπεί την Ελλάδα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) και σε άλλες επιτροπές ή όργανα με αντικείμενο την προστασία δεδομένων και συνεργάζεται με αντίστοιχες αρχές τρίτων χωρών και διεθνείς οργανισμούς (άρθρο 50 του ΓΚΠΔ, άρθρο 10 του ν. 4624/2019).

Η Αρχή είναι αρμόδια να εκτελεί τα καθήκοντά της (άρθρα 57 του ΓΚΠΔ και 13 του ν. 4624/2019) και να ασκεί τις εξουσίες που της ανατίθενται (άρθρα 58 του ΓΚΠΔ και 15 του ν. 4624/2019) στο έδαφός της (άρθρο 55 παρ. 1, αιτ. σκ. 122, 129 του ΓΚΠΔ· άρθρο 9 του ν. 4624/2019) με πλήρη ανεξαρτησία (άρθρο 52, αιτ. σκ. 117-118, 121 του ΓΚΠΔ· άρθρο 11 του ν. 4624/2019).

Ειδικότερα, η Αρχή είναι, μεταξύ άλλων, επιφορτισμένη με τα ακόλουθα (άρθρο 57 ΓΚΠΔ, άρθρο 13 του ν. 4624/2019):

- Να παρακολουθεί και να επιβάλλει την εφαρμογή του ΓΚΠΔ, του ν. 4624/2019 και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου έναντι της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων.
- Να προωθεί την ευαισθητοποίηση του κοινού στα ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων και των υπευθύνων και εκτελούντων την επεξεργασία σχετικά με τις υποχρεώσεις τους. Ειδική προσοχή αποδίδεται σε δραστηριότητες που απευθύνονται σε παιδιά.
- Να παρέχει γνώμη για κάθε ρύθμιση που πρόκειται να περιληφθεί σε νόμο ή σε κανονιστική πράξη, η οποία αφορά επεξεργασία δεδομένων.
- Να εκδίδει οδηγίες και να απευθύνει συστάσεις για κάθε θέμα που αφορά την επεξεργασία δεδομένων, με την επιφύλαξη των καθηκόντων του ΕΣΠΔ.
- Να παρέχει κατόπιν αιτήματος πληροφορίες στα υποκείμενα των δεδομένων σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων τους.
- Να χειρίζεται τις υποβληθείσες για παράβαση διατάξεων του ΓΚΠΔ καταγγελίες.
- Να διενεργεί έρευνες ή ελέγχους σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας περί

προστασίας προσωπικών δεδομένων.

- Να καταρτίζει και να διατηρεί κατάλογο σε σχέση με την απαίτηση για διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου (άρθρο 35 παρ. 4 του ΓΚΠΔ) και να παρέχει συμβουλές σχετικά με τις πράξεις επεξεργασίας του άρθρου 36 παρ. 2 του ΓΚΠΔ.
- Να ενθαρρύνει την κατάρτιση κωδικών δεοντολογίας και να εγκρίνει κώδικες δεοντολογίας που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις.
- Να ενθαρρύνει τη θέσπιση μηχανισμών πιστοποίησης προστασίας δεδομένων και σφραγίδων και σημάτων προστασίας των δεδομένων και να εγκρίνει τα κριτήρια πιστοποίησης.
- Να σχεδιάζει και να δημοσιεύει απαιτήσεις διαπίστευσης φορέα για την παρακολούθηση κωδικών δεοντολογίας και φορέα πιστοποίησης.
- Να συνεργάζεται με άλλες εποπτικές αρχές μέσω ανταλλαγής πληροφοριών και να παρέχει αμοιβαία συνδρομή σε αυτές με σκοπό τη διασφάλιση της συνεκτικότερης εφαρμογής του ΓΚΠΔ.
- Να συμβάλλει στις δραστηριότητες του ΕΣΠΔ.

Επιπλέον, η Αρχή διαθέτει εξουσίες ελέγχου, καθώς και διορθωτικές, συμβουλευτικές και αδειοδοτικές εξουσίες, όπως αυτές εξειδικεύονται και αναλύονται στο άρθρο 58 του ΓΚΠΔ και στο άρθρο 15 του ν. 4624/2019.

Όταν η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων γίνεται από δημόσιες αρχές ή από ιδιωτικούς φορείς που ενεργούν βάσει του άρθρου 6 παρ. 1 στ, γ ή ε του ΓΚΠΔ (άρθρο 55 παρ. 2, αιτ. σκ. 128 του ΓΚΠΔ), επιλαμβάνεται μόνον η Αρχή ως αποκλειστικά αρμόδια και δεν εφαρμόζονται οι αναφερόμενοι παρακάτω κανόνες συνεργασίας και συνεκτικότητας σχετικά με την Επικεφαλής Εποπτική Αρχή – ΕΕΑ (Lead Supervisory Authority) και τον «μηχανισμό μίας στάσης» («one-stop-shop mechanism») (αιτ. σκ. 128 του ΓΚΠΔ).

Ακόμα, η Αρχή καταρτίζει ετήσια έκθεση των δραστηριοτήτων της, την οποία υποβάλλει στο εθνικό κοινοβούλιο, την κυβέρνηση και άλλες αρχές και την καθιστά διαθέσιμη στο κοινό, την Επιτροπή και το ΕΣΠΔ (άρθρο 59 του ΓΚΠΔ, άρθρο 14 του ν. 4624/2019).

Συνεργασία και συνεκτικότητα

Στις περιπτώσεις που διενεργείται διασυννοριακή επεξεργασία δεδομένων (άρθρο 4 παρ. 23 του ΓΚΠΔ) εφαρμόζεται, κατά γενικό κανόνα, ο μηχανισμός συνεργασίας μεταξύ της ΕΕΑ και των ενδιαφερόμενων εποπτικών αρχών, την πρωταρχική ευθύνη για την εποπτεία της οποίας έχει η ΕΕΑ (άρθρο 60, αιτ. σκ. 124-126 του ΓΚΠΔ· WP244rev.01).

Η Αρχή είναι αρμόδια να ενεργεί ως ΕΕΑ για τη διασυννοριακή επεξεργασία που διεξάγεται από υπεύθυνο επεξεργασίας ή εκτελούντα την επεξεργασία, ο οποίος έχει την κύρια ή τη μόνη εγκατάστασή του στο έδαφός της, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 60 του ΓΚΠΔ (άρθρο 56 παρ. 1, αιτ. σκ. 124 του ΓΚΠΔ). Στις περιπτώσεις που συντρέχει μία εκ των προϋποθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 4 παρ. 22 του ΓΚΠΔ, η Αρχή ενεργεί ως ενδιαφερομένη εποπτική αρχή (άρθρα 60, 66,

αιτ. σκ. 124-125, 130-131, 143 του ΓΚΠΔ). Ακόμη, συνεργάζεται με τις εποπτικές αρχές των κρατών μελών της ΕΕ παρέχοντας αμοιβαία συνδρομή και πραγματοποιώντας κοινές επιχειρήσεις, σε διμερή ή πολυμερή βάση, προκειμένου να διασφαλισθεί η συνεκτική εφαρμογή του ΓΚΠΔ και η λήψη κοινών μέτρων ελέγχου (άρθρα 61-62, αιτ. σκ. 133-134, 138 του ΓΚΠΔ).

Κατά παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα, η Αρχή είναι αρμόδια να εξετάσει υποβληθείσα καταγγελία ή να αντιμετωπίσει πιθανή παραβίαση του ΓΚΠΔ στις περιπτώσεις που γίνεται διασυνοριακή επεξεργασία με τοπικές μόνον επιπτώσεις στο έδαφός της (cross-border processing with local impact), εάν η ΕΕΑ αποφασίσει να μην επιληφθεί της υπόθεσης κατόπιν ενημέρωσής της από την Αρχή (άρθρο 56 παρ. 2-5, αιτ. σκ. 127 του ΓΚΠΔ). Στις περιπτώσεις αυτές, η Αρχή επιλαμβάνεται της υπόθεσης σύμφωνα με τα άρθρα 61 και 62 του ΓΚΠΔ (άρθρο 56 παρ. 5 του ΓΚΠΔ).

Επίσης, η Αρχή εφαρμόζει τον μηχανισμό συνεκτικότητας (αιτ. σκ. 135 του ΓΚΠΔ), όταν προτίθεται να θεσπίσει οποιοδήποτε από τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 64 παρ. 1 του ΓΚΠΔ (αιτ. σκ. 136 του ΓΚΠΔ) ή κατόπιν αιτήματος γνωμοδότησης προς το ΕΣΠΔ σχετικά με οποιοδήποτε ζήτημα γενικής εφαρμογής του ΓΚΠΔ ή ζήτημα που παράγει αποτελέσματα σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη (άρθρο 64 παρ. 2 του ΓΚΠΔ) ή στο πλαίσιο της επίλυσης διαφορών μεταξύ εποπτικών αρχών από το ΕΣΠΔ (άρθρο 65, αιτ. σκ. 136 του ΓΚΠΔ) και της επείγουσας διαδικασίας (άρθρο 66, αιτ. σκ. 137 του ΓΚΠΔ).

1.2. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Πρόεδρος της Αρχής, κατά το 2024, διετέλεσε ο **Κωνσταντίνος Μενουδάκος**, Επίτιμος Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, με αναπληρωτή του τον **Γεώργιο Μπατζαλέξη**, Επίτιμο Αρεοπαγίτη.

Τακτικά και αναπληρωματικά μέλη ήταν οι εξής:

Σπυρίδων Βλαχόπουλος, Καθηγητής Νομικής Σχολής Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με αναπληρωτή του τον **Χρήστο Παπαθεοδώρου**, Καθηγητή στο Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Κωνσταντίνος Λαμπρινουδάκης, Καθηγητής Τμήματος Ψηφιακών Συστημάτων Πανεπιστημίου Πειραιώς, με αναπληρωτή του τον **Δημοσθένη Βουγιούκα**, Καθηγητή Τμήματος Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αιγαίου, Ηλεκτρολόγο Μηχανικό ΕΜΠ.

Χαράλαμπος Ανθόπουλος, Καθηγητής Δικαίου και Διοίκησης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, με αναπληρωτή του τον **Νικόλαο Λίβο**, Επίκουρο Καθηγητή Ποινικού Δικαίου της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Χρήστος Καλλονιάτης, Καθηγητής στο Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, με αναπληρωτή του τον **Γεώργιο Κόντη**, Διδάκτορα Πολιτικής Δικονομίας στη Νομική

Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Αικατερίνη Ηλιάδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Δημοσίου Δικαίου στη Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με αναπληρωτή της τον **Νικόλαο Φαλδαμή**, Πρόεδρο του Ελληνικού Δικτύου Επαγγελματιών Πληροφορικής και εκπρόσωπο για την Ελλάδα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Επαγγελματιών Πληροφορικής.

Γρηγόριος Τσόλιας, Δικηγόρος, Διδάκτορας του Τμήματος Νομικής του Πανεπιστημίου Αθηνών στο Ποινικό Δίκαιο, με αναπληρώτρια αυτού τη **Μαρία Ψάλλα**, Νομικό.

Σημειώνεται ότι με την υπ' αρ. 2992/31-10-2024 «Απόφαση του Προέδρου για ανάθεση αρμοδιοτήτων μονοπρόσωπου οργάνου σε μέλη της Αρχής» ανατέθηκαν οι παρακάτω αρμοδιότητες των Τμημάτων Καταγγελιών Α' και Β':¹

- α) αρχειοθέτηση υποθέσεων καταγγελιών που χαρακτηρίζονται απαράδεκτες, αόριστες ή προδήλως αβάσιμες,
- β) εξέταση ατομικών υποθέσεων με μικρή επίπτωση στα δικαιώματα και τις ελευθερίες φυσικών προσώπων, για τις οποίες κρίνεται ότι δεν απαιτείται επιβολή διορθωτικού μέτρου και οι οποίες διεκπεραιώνονται με την αποστολή συστάσεων ή υποδείξεων στον καταγγελλόμενο,
- γ) εντολή για την προώθηση στο σύστημα IMI υποθέσεων διασυνοριακού χαρακτήρα,
- δ) υποβολή απόψεων σε υποθέσεις διασυνοριακού χαρακτήρα, στις οποίες η Αρχή εμπλέκεται ως ενδιαφερόμενη Αρχή,
- ε) έγκριση σχεδίου απόφασης σε υποθέσεις διασυνοριακού χαρακτήρα, στις οποίες η Αρχή είναι επικεφαλής αρχή, όταν στις υποθέσεις δεν προκύπτουν σημαντικά ζητήματα σύμφωνα με την ανωτέρω περίπτωση β, στα μέλη της Αρχής, ως εξής:
 1. Σπ. Βλαχόπουλο, Τακτικό Μέλος της Αρχής, επί υποθέσεων αρμοδιότητας Τμήματος Καταγγελιών Α' που αφορούν στη δημόσια τάξη και εθνική άμυνα, στη δημόσια διοίκηση, στην παιδεία και έρευνα,
 2. Ν. Λίβο, Αναπληρωματικό Μέλος της Αρχής, επί υποθέσεων αρμοδιότητας Τμήματος Καταγγελιών Α' που αφορούν στην υγεία, στην κοινωνική ασφάλιση, την ιδιωτική ασφάλιση, και στις εργασιακές σχέσεις,
 3. Χρ. Καλλονιάτη, Τακτικό Μέλος της Αρχής, επί υποθέσεων αρμοδιότητας Τμήματος Καταγγελιών Α' που αφορούν στα συστήματα βιντεοεπιτήρησης,
 4. Μ. Ψάλλα, Αναπληρωματικό Μέλος της Αρχής, επί υποθέσεων αρμοδιότητας Τμήματος Καταγγελιών Β' που αφορούν στον χρηματοπιστωτικό τομέα,
 5. Γρ. Τσόλιας, Τακτικό Μέλος της Αρχής, επί υποθέσεων αρμοδιότητας Τμήματος Καταγγελιών Β' που αφορούν στην ιδιωτική οικονομία,
 6. Χαρ. Ανθόπουλο, Τακτικό Μέλος της Αρχής, επί υποθέσεων αρμοδιότητας Τμήματος Καταγγελιών Β' που αφορούν στα μέσα μαζικής ενημέρωσης,

¹ Τα Τμήματα Καταγγελιών Α' και Β' δημιουργήθηκαν βάσει του νέου Οργανισμού της Αρχής (Προεδρικό Διάταγμα υπ' αρ. 30/ΦΕΚ Α' 89/13.06.2024). Βλ. σχετικά ενότητα 1.3 Ετήσιας Έκθεσης Δραστηριοτήτων 2024.

7. Κ. Λαμπρινουδάκη, Τακτικό Μέλος της Αρχής, επί υποθέσεων αρμοδιότητας Τμήματος Καταγγελιών Β' που αφορούν στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, συμπεριλαμβανομένης της ανεπιθύμητης επικοινωνίας.

Επίσης, αποφασίστηκε η ανάθεση των παρακάτω αρμοδιοτήτων του Τμήματος Ελέγχων και Ασφάλειας:²

- α) εντολή για την ανακοίνωση περιστατικού παραβίασης δεδομένων στο υποκείμενο των δεδομένων (άρθρο 34 παρ. 4 Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων),
- β) αποστολή συστάσεων σε υπεύθυνο επεξεργασίας, μετά από εξέταση υπόθεσης γνωστοποίησης περιστατικού παραβίασης, με τις οποίες περαιώνεται η εξέταση της υπόθεσης,
- γ) αποστολή συστάσεων στον καταγγελλόμενο, μετά από εξέταση υπόθεσης που διενεργείται με τη συνδρομή του τμήματος ελέγχου της Αρχής ή αυτοτελώς από το τμήμα αυτό, με τις οποίες περαιώνεται η εξέταση της υπόθεσης με ταυτόχρονη αρχειοθέτησή της. Στις εν λόγω υποθέσεις περιλαμβάνονται και οι αυτεπάγγελτοι έλεγχοι της Αρχής, στον Δημ. Βουγιούκα, Αναπληρωματικό Μέλος της Αρχής και, σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του, στον Γ. Κόντη, Αναπληρωματικό Μέλος της Αρχής.

Επιπλέον αποφασίστηκε η ανάθεση των παρακάτω αρμοδιοτήτων του Τμήματος Γνωμοδοτικού - Συμβουλευτικού Έργου και Μέσων Συμμόρφωσης:³

- α) παροχή γνώμης σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 1 γ' του ν. 4624/2019,
- β) παροχή γνώμης της Αρχής επί υποθέσεων με αντικείμενο που εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Τμήματος Γνωμοδοτικού - Συμβουλευτικού Έργου και Μέσων Συμμόρφωσης, οι οποίες δεν αναφέρονται ρητά στο άρθρο 4 του Κανονισμού Λειτουργίας της Αρχής, στην Αικ. Ηλιάδου, Τακτικό Μέλος της Αρχής και, σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας της, στον Χρ. Παπαθεοδώρου, Αναπληρωματικό Μέλος της Αρχής, και σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του, στον Ν. Φαλδαμή, Αναπληρωματικό Μέλος της Αρχής. Οι ανωτέρω αρμοδιότητες δύναται να ασκούνται και από τον Πρόεδρο της Αρχής και, σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του, από τον Αναπληρωτή του.

1.3. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Έως τις 12 Ιουνίου 2024, η Αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ. 1 του ιδρυτικού της νόμου 2472/1997 και το Προεδρικό Διάταγμα 207/1998 «Οργάνωση της Γραμματείας της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και σύσταση οργανικών θέσεων» που διατηρούσε σε ισχύ κατά το άρθρο 18 παρ. 3 του ν. 4624/2019, εξυπηρετούνταν από Γραμματεία η οποία λειτουργούσε σε επίπεδο Διεύθυνσης και αποτελούνταν από τέσσερα Τμήματα: 1) το Τμήμα Ελεγκτών, 2) το Τμήμα Επικοινωνίας,

² Το Τμήμα Ελέγχων και Ασφάλειας δημιουργήθηκε βάσει του νέου Οργανισμού της Αρχής (Προεδρικό Διάταγμα υπ' αρ. 30/ΦΕΚ Α' 89/13.06.2024). Βλ. σχετικά ενότητα 1.3 Ετήσιας Έκθεσης Δραστηριοτήτων 2024.

³ Το Τμήμα Γνωμοδοτικού - Συμβουλευτικού Έργου και Μέσων Συμμόρφωσης δημιουργήθηκε βάσει του νέου Οργανισμού της Αρχής (Προεδρικό Διάταγμα υπ' αρ. 30/ΦΕΚ Α' 89/13.06.2024). Βλ. σχετικά ενότητα 1.3 Ετήσιας Έκθεσης Δραστηριοτήτων 2024.

3) το Τμήμα Διοικητικών Υποθέσεων και 4) το Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών. Σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα υπ' αρ. 30 «Οργανισμός της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα» (Προεδρικό Διάταγμα υπ' αρ. 30/ΦΕΚ Α' 89/13.06.2024) η Γραμματεία της Αρχής λειτουργεί πλέον σε επίπεδο Γενικής Διεύθυνσης και οι οργανικές μονάδες της Αρχής ορίζονται πλέον ως εξής:

- **Διεύθυνση Εποπτικού Έργου**, η οποία περιλαμβάνει τις εξής οργανικές μονάδες επιπέδου Τμήματος: i) Τμήμα Γνωμοδοτικού - Συμβουλευτικού Έργου και Μέσων Συμμόρφωσης, ii) Τμήμα Καταγγελιών Α', iii) Τμήμα Καταγγελιών Β', iv) Τμήμα Μελετών και Έρευνας και v) Τμήμα Ελέγχων και Ασφάλειας.⁴
- **Διεύθυνση Διοικητικών - Οικονομικών Υποθέσεων και Πληροφορικής**, η οποία περιλαμβάνει τις εξής οργανικές μονάδες επιπέδου Τμήματος: i) Τμήμα Διοικητικών Υποθέσεων και Γραμματειακής Υποστήριξης, ii) Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών, στο οποίο υπάγονται το Γραφείο Εκτέλεσης Προϋπολογισμού, το Γραφείο Κατάρτισης Προϋπολογισμού και Πληρωμών και το Γραφείο Προμηθειών, iii) Τμήμα Πληροφορικής και Υποδομών.⁵
- **Αυτοτελές Τμήμα Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων**.⁶

Με τον νέο Οργανισμό της Αρχής συστάθηκαν επίσης ως συλλογικά όργανα το Συντονιστικό Συμβούλιο Διοίκησης, η Επιτροπή Ποιοτικού Ελέγχου και η Επιτροπή Ασφάλειας Τεχνολογικών Υποδομών με σκοπό την παρακολούθηση της λειτουργίας της Αρχής, τον συντονισμό των εργασιών της, τον σχεδιασμό ενεργειών και μέτρων για τη βελτίωση των υπηρεσιών της και την υποβολή σχετικών προτάσεων στον Πρόεδρο της Αρχής.⁷

1. ΔΙΕΘΥΝΣΗ ΕΠΟΠΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Έχει αρμοδιότητες καθοριστικού χαρακτήρα για την εκπλήρωση της αποστολής της Αρχής. Ενδεικτικά, η Διεύθυνση Εποπτικού Έργου έχει ως αντικείμενα την προπαρασκευή της έκδοσης κανονιστικών πράξεων που ρυθμίζουν ειδικά και τεχνικά θέματα, τη σύνταξη σχεδίων οδηγιών που αποσκοπούν στην ενιαία εφαρμογή της προστατευτικής νομοθεσίας για το άτομο, την εξέταση καταγγελιών και τη σύνταξη σχεδίων εισηγήσεων, την υποστήριξη των υποκειμένων των δεδομένων και των υπευθύνων επεξεργασίας, τη σύνταξη μελετών και την εκπροσώπηση της Αρχής (ή την υποστήριξη των εκπροσώπων της) στα εθνικά και ενωσιακά όργανα, τη συνεργασία με τις εποπτικές αρχές άλλων κρατών μελών και την παροχή αμοιβαίας συνδρομής και συμμετοχής σε κοινές επιχειρήσεις σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Γενικό Κανονισμό Προστασίας

⁴ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρμοδιότητες των Τμημάτων που ανήκουν στη Διεύθυνση Εποπτικού Έργου, βλ. Προεδρικό Διάταγμα υπ' αρ. 30/ΦΕΚ Α' 89/13.06.2024, άρθρο 3, παρ. 2.

⁵ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρμοδιότητες των Τμημάτων που ανήκουν στη Διεύθυνση Διοικητικών - Οικονομικών Υποθέσεων και Πληροφορικής, βλ. Προεδρικό Διάταγμα υπ' αρ. 30/13-06-2024 ΦΕΚ Α' 89, άρθρο 4, παρ. 2.

⁶ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρμοδιότητες του Αυτοτελούς Τμήματος Επικοινωνίας & Δημοσίων Σχέσεων, βλ. άρθρο 5 Προεδρικού Διατάγματος υπ' αρ. 30/ ΦΕΚ Α'/89/13-06-2024, άρθρο 4, παρ. 2.

⁷ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα νέα συλλογικά όργανα που προβλέπει ο νέος οργανισμός της Αρχής, βλ. άρθρα 6, 8 & 9 Προεδρικού Διατάγματος υπ' αρ. 30/13-06-2024 (ΦΕΚ Α' 89).

Δεδομένων (εφεξής ΓΚΔΠ) για τη διασφάλιση της «υπηρεσίας μίας στάσης» (one-stop-shop) και της συνεκτικής εφαρμογής του.

Επιπλέον, η Διεύθυνση συμβάλλει στις εργασίες της Αρχής στο πλαίσιο του μηχανισμού συνεκτικότητας του ΓΚΠΔ, διενεργεί διοικητικούς ελέγχους σε κάθε υπεύθυνο επεξεργασίας και εκτελούνται την επεξεργασία, εξετάζει περιστατικά παραβίασης, διαβουλεύεται σε περιπτώσεις επεξεργασιών υψηλού κινδύνου, αξιολογεί και εγκρίνει κώδικες δεοντολογίας, κριτήρια και σχήματα πιστοποίησης προστασίας δεδομένων.

Η Διεύθυνση είναι επίσης αρμόδια για την ενημέρωση και διαχείριση του Πληροφοριακού Συστήματος Διασυνδεδεμένων Υποθέσεων (IMI), την υποβολή προτάσεων και την προετοιμασία για την κατάρτιση, διατήρηση και περιοδική αναθεώρηση καταλόγου πράξεων επεξεργασίας που υπόκεινται στην υποχρέωση διενέργειας μελέτης αντικτύπου για την προστασία προσωπικών δεδομένων δυνάμει του ΓΚΠΔ, την ενθάρρυνση κατάρτισης κωδίκων δεοντολογίας, την παροχή σχετικής γνωμοδότησης και την προετοιμασία με σκοπό την υποβολή προτάσεων και την παροχή γνώμης προς τη Βουλή των Ελλήνων, την Κυβέρνηση και άλλα όργανα και οργανισμούς, καθώς και για κάθε ρύθμιση (επί νομοθετικών ή διοικητικών μέτρων) που αφορά στην επεξεργασία δεδομένων.

Η εν λόγω Διεύθυνση στελεχώνεται από ειδικούς επιστήμονες νομικής και πληροφορικής κατεύθυνσης μετά τη μετατροπή των οργανικών θέσεων κατηγορίας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης σε θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, σύμφωνα με τον ν. 4055/2012.

Οι οργανικές θέσεις της Διεύθυνσης είναι 55 και ο αριθμός των πληρωμένων θέσεων το 2024 ήταν 29 εκ των οποίων 17 νομικοί και 12 πληροφορικοί, περιλαμβανομένου του Γενικού Διευθυντή της Γραμματείας της Αρχής. Σημειώνεται ότι μία νομικός ΕΕΠ-ΙΔΑΧ βρίσκεται σε μακροχρόνια άδεια άνευ αποδοχών καθώς εργάζεται σε ευρωπαϊκό οργανισμό στον οποίο συμμετέχει και η Ελλάδα, ένας νομικός ΕΕΠ-ΙΔΑΧ παραμένει αποσπασμένος στο Υπουργείο Υγείας από εξαιτίας και μία νομικός ΕΕΠ-ΙΔΑΧ είναι σε απόσπαση σε ευρωπαϊκό οργανισμό. Επίσης, μία νομικός αποσπάστηκε από 8/5 σε διεθνή οργανισμό.

2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Η Διεύθυνση Διοικητικών – Οικονομικών Υποθέσεων και Πληροφορικής έχει ως σκοπό τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των οικονομικών, διαχειριστικών, διοικητικών διαδικασιών και συστημάτων πληροφορικής και δικτύων που απαιτούνται για τη λειτουργία της Αρχής και την εκπλήρωση της αποστολής της. Στελεχώνεται από προσωπικό υποχρεωτικής δευτεροβάθμιας τεχνολογικής και πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Σημαντικό ποσοστό κατέχει μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών στη δημόσια διοίκηση και την πληροφορική.

Στις αρμοδιότητες της εν λόγω Διεύθυνσης περιλαμβάνονται ενδεικτικά η διοικητική υποστήριξη της Αρχής, η αρχειοθέτηση, ταξινόμηση, διατήρηση, λειτουργία,

οργάνωση και διαρκής ενημέρωση κάθε αναγκαίου αρχείου καθώς και η ηλεκτρονική και τεχνολογική της υποστήριξη, η αποδοτική διαχείριση των πόρων, των υποδομών και των εγκαταστάσεων της Αρχής, η υλοποίηση των προμηθειών, ο έλεγχος και η παρακολούθηση για την τήρηση των απαραίτητων διαδικασιών για τη σύναψη και εκτέλεση των συμβάσεων της Αρχής, η ενιαία οικονομική διαχείριση, ο έλεγχος και η παρακολούθηση των οικονομικών υποθέσεων και λειτουργιών, η γραμματειακή και οργανωτική υποστήριξη της Αρχής, του Προέδρου, του Αναπληρωτή Προέδρου, των Μελών της Αρχής, και των οργανικών μονάδων της Γενικής Διεύθυνσης Γραμματείας και η παροχή υποστήριξης για κάθε άλλο θέμα, η γραμματειακή υποστήριξη και παρακολούθηση των συνεδριάσεων της Ολομέλειας και των Τμημάτων της Αρχής. Επίσης, η εξυπηρέτηση και παροχή πληροφοριών μέσω του τηλεφωνικού κέντρου και η παροχή οδηγιών για συμπλήρωση εντύπων της Αρχής, καθώς και η χορήγηση αντιγράφων και βεβαιώσεων σχετικών με υποθέσεις στην Αρχή.

Επίσης, η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την ανάπτυξη, τη διαχείριση και συντήρηση του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος, της διαδικτυακής πύλης και κάθε άλλου μέρους της τεχνικής υποδομής της Αρχής, καθώς και του ιστότοπου, και για τη μέριμνα για την απρόσκοπτη λειτουργία των συστημάτων πληροφορικής και των ψηφιακών υποδομών υπολογιστικής.

Οι οργανικές θέσεις της Διεύθυνσης συμπεριλαμβανομένης της θέσης της Διευθύντριας αυτού ανέρχονται σε 30. Στις ανωτέρω θέσεις δεν περιλαμβάνονται 3 προσωποπαγείς θέσεις με σχέσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, οι οποίες διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την κατάργησή τους με την αποχώρηση των προσώπων που τις καταλαμβάνουν. Στη Διεύθυνση υπηρέτησαν το 2024 18 υπάλληλοι. Σημειώνεται ότι μία υπάλληλος ΠΕ Πληροφορικής του Διοικητικού Τμήματος τελεί σε μακροχρόνια άδεια άνευ αποδοχών και εργάζεται σε ευρωπαϊκό Οργανισμό. Επίσης, διορίστηκε μία υπάλληλος ΔΕ Διοικητικού - Λογιστικού.

3. ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Το Αυτοτελές Τμήμα Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων έχει νευραλγικής σημασίας ρόλο για την εκπλήρωση της αποστολής της Αρχής. Σε γενικές γραμμές, αντικείμενό του είναι η συνδρομή στη διαμόρφωση και την υλοποίηση της επικοινωνιακής πολιτικής της Ανεξάρτητης Αρχής. Στις αρμοδιότητές του περιλαμβάνεται ενδεικτικά η διοργάνωση επικοινωνιακών δράσεων και συνεντεύξεων Τύπου, η διαχείριση των δημοσιογραφικών ερωτημάτων και αιτημάτων, η ενημέρωση των εκπροσώπων των ΜΜΕ, η κατάρτιση ενημερωτικών δελτίων, δελτίων Τύπου και γενικότερα η υλοποίηση ενεργειών δημοσιότητας, η δημιουργία, προσαρμογή και επιμέλεια του προς ανάρτηση περιεχομένου για την ιστοσελίδα της Αρχής, η υποστήριξη των εκπροσώπων της Αρχής και η εκπροσώπηση της Αρχής στα εθνικά και ενωσιακά όργανα σε θέματα αρμοδιότητας του Αυτοτελούς Τμήματος, η εκπροσώπηση της Αρχής στο Δίκτυο Επικοινωνίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων και σε άλλα διεθνή δίκτυα. Επιπλέον, είναι αρμόδιο για την παρακολούθηση και αποδελτίωση των Μέσων Ενημέρωσης για θέματα επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τη σχετική

ενημέρωση της Διοίκησης, τη διοργάνωση ενημερωτικών και επιστημονικών ημερίδων, σεμιναρίων, εκδηλώσεων και συνεδρίων επί θεμάτων αρμοδιότητας της Αρχής και την προώθηση των δημοσίων σχέσεων της Αρχής.

Περαιτέρω το εν λόγω Τμήμα είναι αρμόδιο για τη μετάφραση κάθε είδους κειμένων, συμπεριλαμβανομένων κειμένων προερχόμενων από τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών, καθώς επίσης γενικότερα του προς ανάρτηση περιεχομένου στην ιστοσελίδα της Αρχής και την αφαίρεση από τις αποφάσεις της Αρχής των στοιχείων που οδηγούν σε ταυτοποίηση φυσικών προσώπων (ανωνυμοποίηση), σύμφωνα με τους κανόνες που καθορίζει η Αρχή, και η μέριμνα για την ανάρτησή τους στην ιστοσελίδα της.

Το Αυτοτελές Τμήμα στελεχώνεται από ειδικούς επιστήμονες επικοινωνίας και μετάφρασης μετά τη μετατροπή των οργανικών θέσεων κατηγορίας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης του κλάδου επικοινωνίας της Αρχής σε θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 8 του ν. 4624/2019. Οι οργανικές θέσεις του Αυτοτελούς Τμήματος είναι 6 και κατά τη διάρκεια του 2024 υπηρέτησαν δύο ειδικοί επιστήμονες (1 Επικοινωνίας & ΜΜΕ και 1 Μετάφρασης), συμπεριλαμβανομένου του Προϊσταμένου, καθώς και μία ΕΕΠ-ΙΔΑΧ, η οποία μετατάχθηκε το δεύτερο εξάμηνο του έτους.⁸

Προσλήψεις προσωπικού

Όσον αφορά τις προσλήψεις προσωπικού, το 2024 έγινε από το ΑΣΕΠ η ανάρτηση των τελικών πινάκων κατάταξης προσληπτέων για την πλήρωση δύο θέσεων ΕΕΠ-ΙΔΑΧ Επικοινωνίας. Επίσης, διορίστηκε στο Διοικητικό Τμήμα της Διεύθυνσης Διοικητικών – Οικονομικών Υποθέσεων και Πληροφορικής μία υπάλληλος ΔΕ Διοικητικού – Λογιστικού.

Σημειώνεται, επίσης, ότι εντός του 2024 ολοκληρώθηκε η διαδικασία ανακοίνωσης από το ΑΣΕΠ των προσληπτέων για τη 1 θέση ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού, ενημερώθηκε η Αρχή και πραγματοποιήθηκαν οι ενέργειες για την έκδοση της πράξης κατανομής από το Υπουργείο Εσωτερικών έτσι ώστε να προχωρήσουν οι διορισμοί ή η μη αποδοχή διορισμού από τους ήδη επιτυχόντες και η αντικατάστασή τους με τους επόμενους στον πίνακα.

1.4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 4624/2019, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ως ανεξάρτητη δημόσια Αρχή, καταρτίζει δικό της προϋπολογισμό που συντάσσεται με ευθύνη του Προέδρου της και υποβάλλεται απευθείας στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο Δημόσιο Λογιστικό. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού της Αρχής ανήκει αποκλειστικά σε αυτήν, στο πλαίσιο της πλήρους αυτοτέλειάς της και διατάκτης των δαπανών είναι ο Πρόεδρός της.

⁸ Για αναλυτικότερη παρουσίαση των αρμοδιοτήτων των οργανικών μονάδων της Αρχής βλ. Προεδρικό Διάταγμα υπ' αρ. 30/ΦΕΚ Α' 89/13.06.2024.

Κατά το οικονομικό έτος 2024, ο προϋπολογισμός της Αρχής διαμορφώθηκε στο ποσό των 2.628.000 €. Ο δε εγκεκριμένος προϋπολογισμός για το 2025 ανέρχεται στο ποσό των 2.731.000 €.

1.5. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ, ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Το 2024, όπως και όλα τα προηγούμενα έτη, η Αρχή παραμένει αντιμέτωπη με σοβαρά προβλήματα, ορισμένα εκ των οποίων επιμένουν από ιδρύσεώς της, επισημαίνονται σε όλες τις ετήσιες εκθέσεις, έχουν τεθεί επανειλημμένα στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής και το περασμένο έτος τέθηκαν και στον αρμόδιο Ευρωπαϊό Επίτροπο Reynders κατά την επίσκεψή του στην Αρχή στις 16 Μαρτίου 2023 και στους υπουργούς Δικαιοσύνης και Επικρατείας, με το έγγραφο Γ/ΕΞ/2163/17-8-2023, συνοδευόμενο από προτάσεις τροποποίησης του ν. 4624/2019. Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών καθίσταται επιτακτική η ανάγκη ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού, εξαίρεσης της Αρχής από τις διαδικασίες ΑΣΕΠ για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της, διάθεσης στην Αρχή επαρκούς προϋπολογισμού, εγκαταστάσεων και υποδομών, αντιμετώπισης του οξύτατου προβλήματος στέγασης, διασφάλισης ανεξάρτητης οικονομικής διαχείρισης και διευκόλυνσης της διεκπεραίωσης των εργασιών της Αρχής.

Επιτακτική ανάγκη ενίσχυσης ανθρώπινου δυναμικού της Αρχής

Η Αρχή χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερα ελλιπή στελέχωση. Ουδέποτε κατέστη δυνατή η εναρμόνιση της στελέχωσής της με το ευρύ σύνολο αρμοδιοτήτων της που απορρέει από την ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία και τον όγκο εργασιών που αυτές συνεπάγονται. Ο διαρκώς αυξανόμενος όγκος εισερχόμενων υποθέσεων αποτελεί ουσιώδη ανασταλτικό παράγοντα στις προσπάθειες της Αρχής να ανταποκριθεί πλήρως στην αποστολή της. Η αρνητική επίπτωση της υποστελέχωσης, σε συνδυασμό με τον χαμηλό προϋπολογισμό της Αρχής, είναι μεγαλύτερη στην ανάπτυξη του προληπτικού έργου, όπως συστηματική πραγματοποίηση ελέγχων, και την ενημέρωση-ευαισθητοποίηση υποκειμένων των δεδομένων, υπευθύνων και εκτελούντων την επεξεργασία.

Η τρέχουσα ενεργός δύναμη του προσωπικού της Γραμματείας της Αρχής ανέρχεται σε περίπου 50 υπαλλήλους, από τις 91 οργανικές θέσεις, οι οποίες προβλέπονται στον νέο Οργανισμό της (π.δ. 30/2024) και οι οποίες κατανέμονται σε ειδικό επιστημονικό προσωπικό νομικής και πληροφορικής κατεύθυνσης και επικοινωνίας και μόνιμους υπαλλήλους διοικητικού και οικονομικού κλάδου. Η στελέχωση της Αρχής υπολείπεται σημαντικά αυτής ομόλογων εποπτικών αρχών άλλων κρατών μελών. Για παράδειγμα, στην Ουγγαρία η αντίστοιχη Αρχή έχει δύναμη 128 στελεχών, ενώ στην Ολλανδία, δύναμη μεγαλύτερη των 270 στελεχών. Η πλήρωση 13 θέσεων Ελεγκτών τα προηγούμενα έτη αποτελεί κυρίως αναπλήρωση κενών οργανικών θέσεων λόγω αποχωρήσεων κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης και περιλαμβάνεται στις ανωτέρω 50 πληρωμένες ενεργές θέσεις. Σύμφωνα με μελέτη της Αρχής, το έργο που καλείται να επιτελέσει η Αρχή προϋποθέτει ελάχιστη συνολική δύναμη 135 οργανικών θέσεων, η οποία κατά την εκτίμησή της είναι αναγκαία για να ανταποκριθεί στις βασικές υποχρεώσεις της. Για

τον λόγο αυτό, στο αρχικό σχέδιο του νέου Οργανισμού της προβλεπόταν αντίστοιχος αριθμός οργανικών θέσεων, αλλά ο αριθμός αυτός μειώθηκε σε 91, μετά από υπόδειξη του τότε Υπουργού Εσωτερικών, με τη δήλωση της πρόθεσης υποστήριξης της πλήρωσης των κενών θέσεων.

Σημειώνεται ότι στην προαναφερόμενη μελέτη καθορισμού των αναγκών οργανικών θέσεων της Αρχής δεν ελήφθησαν υπόψη πρόσφατες αρμοδιότητες που ανατέθηκαν στο μεταξύ ή αναμένεται να ανατεθούν στην Αρχή ως αποτέλεσμα των πρόσφατων νομοθετικών εξελίξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως των πράξεων για τις ψηφιακές υπηρεσίες, τις ψηφιακές αγορές, τη διακυβέρνηση δεδομένων, τα δεδομένα, την τεχνητή νοημοσύνη και τους κοινούς ευρωπαϊκούς χώρους δεδομένων (DSA, DMA, DGA, DATA Act, AI Act, EU Health Data Space), στο πλαίσιο της στρατηγικής για τον ψηφιακό μετασχηματισμό και τα δεδομένα. Επίσης, σημειώνεται ότι η διασφάλιση επαρκούς στελέχωσης τέθηκε ως σύσταση κατά την προαναφερόμενη τελευταία αξιολόγηση Σένγκεν της χώρας.

Για τους ανωτέρω λόγους, καθίσταται επιτακτική η ανάγκη πλήρωσης όλων των θέσεων που προβλέπονται στον Οργανισμό της, με ανοικτές διαδικασίες ελεγχόμενες από την ίδια την Αρχή, σύμφωνα με όσα αναφέρονται και στην επόμενη παράγραφο. Σημειώνεται ότι ο μηχανισμός κινητικότητας δεν προσφέρεται για την πλήρωση των θέσεων αυτών, αφού μέχρι τώρα οι σχετικές προσπάθειες της Αρχής δεν απέφεραν κάποια αποτελέσματα.

Διασφάλιση ανεξαρτησίας της Αρχής ως προς την πρόσληψη και διοίκηση του προσωπικού της

Α. Από την ίδρυσή της και μέχρι τα πρώτα έτη της οικονομικής κρίσης, η Αρχή εξαιρούνταν από τις διαδικασίες του ΑΣΕΠ για την πρόσληψη του προσωπικού της, το οποίο συμβάδιζε με την ανεξαρτησία της, αφού, παρά το γεγονός ότι το ΑΣΕΠ είναι επίσης ανεξάρτητη αρχή, η εμπλοκή του αποστερεί από την Αρχή τη δυνατότητα να ορίζει επακριβώς τον χρόνο της προκήρυξης πλήρωσης των θέσεων, τη διάρκεια της διαδικασίας και την τελική επιλογή του προσωπικού, δηλαδή να διαχειρίζεται η ίδια τα θέματα στελέχωσής της, παραβιάζοντας έτσι την ανεξαρτησία της. Είναι ιδιαίτερα αποκαλυπτική η εμπειρία της Αρχής από τη μέχρι τώρα υποχρεωτική εμπλοκή του ΑΣΕΠ στην πρόσληψη προσωπικού της. Το έτος 2018, αμέσως μετά τη θέση σε εφαρμογή του ΓΚΠΔ και όταν η Αρχή είχε ως επιτακτική ανάγκη την επείγουσα ενίσχυσή της σε ανθρώπινο δυναμικό, λόγω και αποχωρήσεων τα προηγούμενα έτη της οικονομικής κρίσης, εγκρίθηκε η πλήρωση 20 οργανικών θέσεων, 13 θέσεων ελεγκτών, 2 θέσεων επικοινωνίας και 5 θέσεων διοικητικού – οικονομικού. Το ΑΣΕΠ δέχθηκε να προκηρύξει μόνο τις 13 θέσεις ελεγκτών, η πλήρωση των οποίων ολοκληρώθηκε σε 3 έτη, η προκήρυξη των υπολοίπων 7 θέσεων έγινε με καθυστέρηση 4 ετών και η πλήρωσή τους εκκρεμεί ακόμη. Παρά την επείγουσα ανάγκη ενίσχυσης της Αρχής με προσωπικό, η εκ της γενικής νομοθεσίας πρόβλεψη για προσλήψεις μόνο μέσω ΑΣΕΠ στερεί από την Αρχή τη δυνατότητα έγκαιρης και αποτελεσματικής διαχείρισης των αναγκών της σε ανθρώπινο δυναμικό, αφού, όπως συνάγεται και από τα προαναφερόμενα, οι

διαδικασίες του ΑΣΕΠ είναι δύσκαμπτες και χρονοβόρες, κατάλληλες μεν για μεγάλους οργανισμούς με μακροπρόθεσμους σχεδιασμούς, εντελώς ακατάλληλες όμως για μικρού μεγέθους αρχές και άλλους φορείς, όπως η Αρχή που πρέπει με ευελιξία να αντιμετωπίζει απότομες μειώσεις του προσωπικού της. Για τον λόγο αυτό, με δεδομένη και επιτακτική την ανάγκη ενίσχυσης της Αρχής σε ανθρώπινο δυναμικό, είναι απολύτως αναγκαία νομοθετική πρόβλεψη πλήρους διοίκησης του προσωπικού της από την ίδια την Αρχή, συμπεριλαμβανομένης της πλήρωσης εγκεκριμένων κενών θέσεων, όπως άλλωστε επιβάλλεται από τον ΓΚΠΔ.

Η τελευταία αξιολόγηση της χώρας ως προς το κεκτημένο Σένγκεν, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/922, έλαβε χώρα τον Οκτώβριο 2021. Στην έκθεση ελέγχου εκφράζεται ανησυχία από την ομάδα του επιτόπιου ελέγχου για το γεγονός ότι η Αρχή φαίνεται να μην επιλέγει το προσωπικό της, καθώς οι δύο εκπρόσωποι της Αρχής στην επιτροπή επιλογής προσωπικού του ΑΣΕΠ δεν έχουν αποφασιστική ψήφο επί του τελικού καταλόγου κατάταξης των υποψηφίων. Θεωρήθηκε, επίσης, ότι οι διαδικασίες πρόσληψης πρέπει να επιταχυνθούν ώστε να δοθεί στην Αρχή η δυνατότητα να καλύπτει γρήγορα τις κενές θέσεις. Οι τοποθετήσεις αυτές αποτυπώθηκαν εντέλει, σε μορφή Συστάσεων, με την έκδοση της με αριθμ. 6955/24 Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που εντοπίστηκαν στην αξιολόγηση του 2021 σχετικά με την εφαρμογή από την Ελλάδα του κεκτημένου του Σένγκεν στον τομέα της προστασίας των δεδομένων. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι η Ελλάδα οφείλει «να διασφαλίσει ότι η ΑΠΔΠΧ επιλέγει το δικό της προσωπικό, σύμφωνα με το άρθρο 52 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία δεδομένων (ΓΚΠΔ) και το άρθρο 42 παράγραφος 5 της οδηγίας για την προστασία των δεδομένων στο πλαίσιο της επιβολής του νόμου, και να επιταχύνει τις διαδικασίες πρόσληψης προκειμένου να δοθεί στην ΑΠΔΠΧ η δυνατότητα να καλύπτει γρήγορα τις κενές θέσεις». Κατόπιν τούτου, και με δεδομένο ότι η Ελλάδα υποβάλλει Σχέδιο Δράσης για την εφαρμογή των Συστάσεων κατά τη διαδικασία παρακολούθησης της συμμόρφωσης με τις Συστάσεις που επιβλήθηκαν, καθίσταται –και για τον επιπρόσθετο λόγο αυτό– αναγκαία η νομοθετική αναθεώρηση του τρόπου επιλογής του προσωπικού της Αρχής.

Σημειώνεται ότι νομοθετικά προωθήθηκε και ψηφίστηκε η εξαίρεση από τις διαδικασίες του ΑΣΕΠ για την πρόσληψη προσωπικού 8 ανεξάρτητων αρχών, μη κατοχυρωμένων από το Σύνταγμα (βλ. σχετικά άρθρο 57 ν. 5043/2023, ΦΕΚ Τεύχος Α' 91/13.04.2023).

Μετά και την πρόσφατη αυτή νομοθετική ρύθμιση απαιτείται τουλάχιστον να ενταχθεί και η Αρχή στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 57 ν. 5043/2023, σε εναρμόνιση με την παρ. 5 άρθρου 52 του ΓΚΠΔ (Κανονισμός (ΕΕ) 2016/479). Η ένταξη της Αρχής στο πεδίο εφαρμογής του προαναφερόμενου άρθρου αποτελεί ορθολογική ρύθμιση και δεν ανατρέπει τον κανόνα της πλήρωσης των θέσεων των υπηρεσιών του Δημοσίου με εφαρμογή των διαδικασιών ΑΣΕΠ λόγω μικρού μεγέθους της και επομένως μεγαλύτερης ευαισθησίας σε απότομες μειώσεις του προσωπικού της, συγκρινόμενη με αρχές με μεγάλο αριθμό προσωπικού (π.χ. ΕΕΤΤ και Επιτροπή Ανταγωνισμού) που καταλαμβάνονται ήδη από τις ρυθμίσεις αυτές.

Β. Σχετικά με τις αποσπάσεις ή μετατάξεις στην Αρχή προσωπικού άλλων φορέων του Δημοσίου, ισχύουν οι γενικές προβλεπόμενες σχετικά διατάξεις, συμπεριλαμβανομένου του μηχανισμού κινητικότητας. Από την άλλη πλευρά, με βάση ειδικές διατάξεις επιτρέπεται η απόσπαση ή μετάταξη προσωπικού της Αρχής σε άλλους φορείς του Δημοσίου, χωρίς απόφαση ή έγκριση της Αρχής, ή η απόσπαση σε όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μετά από απόφαση της Αρχής. Με το άρθρο 58 του ν. 5043/2023 παρέχεται σε 8 μη συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές, στις οποίες έχει εφαρμογή, ευχέρεια ελέγχου των αποσπάσεων ή μετατάξεων του προσωπικού τους σε άλλους φορείς, αφού προβλέπεται η σύμφωνη γνώμη του συλλογικού οργάνου διοίκησής τους και εισάγονται και άλλοι περιορισμοί στις αποσπάσεις του προσωπικού τους, όπως ο περιορισμός αποσπασμένων σε ποσοστό έως 5% του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων. Οι ρυθμίσεις αυτές επιβάλλεται να επεκταθούν και στο προσωπικό της Αρχής προκειμένου να αρθούν οι δυσμενείς στη λειτουργία της συνέπειες από την εφαρμογή των εν λόγω ειδικών διατάξεων, η οποία έρχεται σε αντίθεση με την κατοχυρωμένη από το ανωτέρω άρθρο 52 παρ. 5 του ΓΚΠΔ ανεξαρτησία της Αρχής σε σχέση με τη διοίκηση του προσωπικού της.

Γ. Το νέο σύστημα αξιολόγησης του προσωπικού (ν. 4940/2022) ισχύει και για το προσωπικό της Αρχής, διαφοροποιείται μεν σημαντικά από τα παρελθόντα συστήματα, όμως, σε σχέση με τον χαρακτηρισμό των αξιολογούμενων ως στελεχών υψηλής απόδοσης και δυνατοτήτων και την εξέταση ενστάσεων προβλέπει έλεγχο και έγκριση από την Επιτροπή Εποπτείας Αξιολόγησης του άρθρου 15 του ν. 4940/2022, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Σημειώνεται ότι υπάρχουν ειδικά συστήματα αξιολόγησης για το προσωπικό ανεξάρτητων αρχών, τα οποία παραμένουν σε ισχύ, όπως για παράδειγμα αυτό του Συνηγόρου του Πολίτη. Για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της Αρχής, όπως προβλέπεται και από το άρθρο 52 παρ. 5 του ΓΚΠΔ ένα σύστημα αξιολόγησης του προσωπικού της, χωρίς παρέμβαση τρίτου φορέα, καθίσταται αναγκαίο.

Δ. Με το άρθρο 20 παρ. 1 του ν. 4622/2019 ορίστηκε ότι οι Οργανισμοί των Ανεξάρτητων Αρχών καταρτίζονται, αντικαθίστανται ή τροποποιούνται με απόφαση των αρμόδιων οργάνων διοίκησής τους. Από τη ρύθμιση αυτή εξαιρείται η Αρχή Προστασίας Δεδομένων διότι με το άρθρο 18 του μεταγενέστερου ν. 4624/2019 ορίστηκε ότι ο Οργανισμός της εγκρίνεται με προεδρικό διάταγμα. Η απόκλιση αυτή από τον γενικό κανόνα που έχει εισαχθεί με τον ν. 4622/2019 είναι δυσμενής για την Αρχή. Δεν υπάρχει κάποιος λόγος για τη διαφοροποίηση της ρύθμισης του ν. 4624/2019, η οποία οφείλεται πιθανώς στο γεγονός της ταυτόχρονης κατάρτισης των δύο σχεδίων νόμων και της ψήφισης του ν. 4622/2019 σε χρόνο κατά τον οποίο είχε ολοκληρωθεί η κατάρτιση του σχεδίου νόμου 4624/2019, στο οποίο είχε περιληφθεί η εξουσιοδοτική διάταξη για την έγκριση του Οργανισμού της Αρχής Προστασίας Δεδομένων με προεδρικό διάταγμα. Επιβάλλεται, επομένως, η επέκταση της ρύθμισης του ν. 4622/2019 στην Αρχή.

Αντιμετώπιση προβλήματος στέγασης

Ένα επίσης πρόβλημα της Αρχής τα τελευταία έτη σχετίζεται με τη στέγασή της.

Ήδη από το 2019, η Αρχή διέβλεψε ότι το ζήτημα της στέγασής της εξελισσόταν σε ιδιαίτερα σοβαρό πρόβλημα. Για τον λόγο αυτό έκανε γνωστό προς την Κτηματική Υπηρεσία Αθηνών και το Υπουργείο Οικονομικών την ανάγκη αναπροσαρμογής του μισθώματος των γραφειακών χώρων της σε τιμές αγοράς, χωρίς όμως ανταπόκριση. Το 2020, η Αρχή αναθεώρησε το κτιριολογικό της πρόγραμμα και διατύπωσε σχετικό αίτημα στέγασης στην Κτηματική Υπηρεσία Αθηνών και έκτοτε, μέχρι σήμερα, έχουν δημοσιευτεί 6 διακηρύξεις μειοδοτικής δημοπρασίας μίσθωσης ακινήτου, οι οποίες απέβησαν άγονες, καθώς και 7 προσκλήσεις απευθείας μίσθωσης χωρίς επιτυχία. Κατά την προτελευταία πρόσκληση απευθείας μίσθωσης υποβλήθηκαν δύο προσφορές, οι οποίες όμως απορρίφθηκαν από την Κτηματική Υπηρεσία Αθηνών. Κατά την 7η και τελευταία πρόσκληση απευθείας μίσθωσης, της 24-4-2024, υποβλήθηκε προσφορά ακινήτου 2.005 καθαρών τ.μ., επί των οδών Τζαβέλα 67 & Λ. Μεσογείων, στον Δήμο Χαλανδρίου Αττικής, για την καταλληλότητα των χώρων του οποίου η Επιτροπή Στέγασης της Κτηματικής Υπηρεσίας του Δημοσίου γνωμοδότησε εντέλει θετικά, υπό μία σειρά όρων, τελικώς όμως και αυτή η διαδικασία κατέληξε χωρίς αποτέλεσμα.

Επειδή υπάρχει αμφιβολία αν τα γραφεία της Αρχής πρέπει να βρίσκονται στην περιφέρεια του Δήμου που ορίζεται ως έδρα της, δηλαδή στον Δήμο Αθηναίων, η Αρχή απέστειλε στην Περιφέρεια Αττικής, η οποία έχει επίσης εγκριτική αρμοδιότητα, έγγραφο, με το οποίο υποστηρίζει ότι δεν τίθεται από τον νόμο τέτοια προϋπόθεση. Παρά ταύτα, συνιστάται νομοθετική ρύθμιση, με την οποία ως έδρα της Αρχής θα ορίζεται η Περιφέρεια Αττικής. Για την αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού, στις πρόσφατες προτάσεις τροποποίησης του ν. 4624/2019 συμπεριλήφθηκε σχέδιο διάταξης για τη μεταβολή της έδρας της Αρχής από τον Δήμο Αθηναίων στην Περιφέρεια Αττικής.

Σημειώνεται στο σημείο αυτό ότι το όριο στο ποσό του μισθώματος ανά μονάδα επιφανείας, που λαμβάνει υπόψη του το Δημόσιο προκειμένου να εγκρίνει τη μίσθωση ακινήτου, είναι χαμηλό και απέχει κατά πολύ από τις διαμορφούμενες τιμές των μισθωμάτων στην αγορά ακινήτων τα τελευταία έτη, καθιστώντας το όλο εγχείρημα της εύρεσης στέγης για την Αρχή ακόμη πιο δύσκολο. Ως προς την προαναφερόμενη τελευταία προσφορά, η Κτηματική Υπηρεσία Αθηνών αποδέχθηκε τελικά πολύ υψηλότερο μίσθωμα (περίπου 507.000 ευρώ, ετησίως), σε σύγκριση με ό,τι αποδεχόταν μέχρι τότε, διαπιστώνοντας τον υψηλό κίνδυνο να βρεθεί η Αρχή στην κυριολεξία χωρίς γραφειακούς χώρους. Το πρόβλημα της στέγασης της Αρχής θα είχε επιλυθεί πολύ πιο νωρίς, χωρίς τα προβλήματα και με χαμηλότερο μίσθωμα, αν η Κτηματική Υπηρεσία Αθηνών είχε την ευχέρεια να ανταποκριθεί σε κάποιο βαθμό στις συνθήκες της αγοράς ακινήτων έγκαιρα.

Υπενθυμίζεται συναφώς ότι τον Μάρτιο του παρελθόντος έτους, η Αρχή αναγκάστηκε να εκκενώσει τον έναν από τους δύο ορόφους, στους οποίους στεγαζόταν, ως αποτέλεσμα προσωρινώς εκτελεστής δικαστικής απόφασης επί εξωστικής αγωγής του ιδιοκτήτη του ορόφου αυτού, με επακόλουθη αδυναμία στέγασης μεγάλου μέρους των υπηρεσιών της. Άμεσος κίνδυνος υφίσταται και για τους γραφειακούς χώρους του ορόφου στον οποίο έχει περιοριστεί η Αρχή, αφού ο ιδιοκτήτης του ορόφου αυτού ζήτησε αύξηση του μισθώματος, την οποία δεν αποδέχονται η Κτηματική Υπηρεσία

και το Υπουργείο Οικονομικών με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, και, κατόπιν τούτου, άσκησε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών αγωγή έξωσης.

Ενόψει των ανωτέρω είναι αναγκαίο να αναζητηθούν δραστικά μέτρα επίλυσης του προβλήματος με τη λήψη, ενδεχομένως, των κατάλληλων νομοθετικών ή άλλων μέτρων, όπως η διάθεση στην Αρχή κατάλληλου κτιρίου του υπό ευρύτερη έννοια Δημοσίου για τη στέγασή της, ενδεχομένως μέσω αγοράς, ή η διάθεση των απαραίτητων κονδυλίων σε ύψος που αντανάκλα τις πραγματικές συνθήκες της αγοράς για μίσθωση γραφειακών χώρων.

Διάθεση στην Αρχή επαρκούς προϋπολογισμού και διασφάλιση ανεξάρτητης οικονομικής διαχείρισης

A. Οι πιστώσεις που διατίθενται στην Αρχή για τις λειτουργικές δαπάνες της δεν είναι επαρκείς. Απαιτείται αύξηση των πιστώσεων για τη διατήρηση της υποδομής σε υψηλό επίπεδο, για τη στέγασή της, λαμβανομένων υπόψη και των πολύ υψηλότερων τιμών ανά μονάδα επιφάνειας γραφειακών χώρων που ισχύει στην αγορά ακινήτων (βλ. και παραπάνω παράγραφο για το πρόβλημα στέγασης της Αρχής), καθώς και επαρκείς πιστώσεις για τις υπηρεσιακές μετακινήσεις του προσωπικού της Αρχής, αφενός, για τη συμμετοχή του στις επιτροπές και ομάδες εργασίας που λειτουργούν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων και, αφετέρου, για τη συνεργασία της Αρχής με τις ομόλογες εποπτικές αρχές των κρατών μελών στο πλαίσιο του μηχανισμού συνεκτικότητας, για την οποία, σε σχέση και με τις διαρκείς τεχνολογικές και νομοθετικές εξελίξεις, καθίσταται αναγκαία και η συνεχής επιμόρφωσή του.

Το θέμα της ανεξαρτησίας της Αρχής, ως προς τον προϋπολογισμό της τέθηκε και κατά την τελευταία αξιολόγηση του κεκτημένου Σένγκεν της χώρας, συμπεριλήφθηκε δε ως σύσταση για τη διασφάλιση πλήρους ανεξαρτησίας της Αρχής η πρόβλεψη διάταξης σύμφωνα με την οποία η πρόταση προϋπολογισμού της Αρχής, που υποβάλλεται στο Γενικό Λογιστήριο, θα μπορεί να συζητείται με αυτό και σε περίπτωση αλλαγών από το τελευταίο θα πρέπει να ενημερώνεται το Κοινοβούλιο.

B. Από μισθολογικής άποψης, αν και το προσωπικό της Αρχής προσλαμβάνεται με ιδιαίτερος αυξημένα προσόντα, οι προβλεπόμενες αποδοχές υπολείπονται αυτών άλλων φορέων και δεν αντιστοιχούν στα υψηλά προσόντα, ιδίως για τους νεοπροσλαμβανόμενους, όπως άλλωστε διαπιστώθηκε και κατά τη διαδικασία πλήρωσης των 13 θέσεων Ελεγκτών, αφού οι επιλεγέντες για την πλήρωση των θέσεων υποψήφιοι παραιτούνταν μόλις λάμβαναν γνώση των χαμηλών προβλεπόμενων αποδοχών. Γενικώς, απαιτείται η εξασφάλιση αμοιβών σε ύψος τέτοιο που θα δίνει κίνητρο σε νέους ειδικούς επιστήμονες να εργαστούν στην Αρχή, η οποία μπορεί να επιτευχθεί με την πρόβλεψη ειδικού μισθολογίου, όπως π.χ. ειδικό μισθολόγιο ΑΑΔΕ, μισθολόγιο ελεγκτών ΕΑΔ ή με άλλες προβλέψεις, όπως ειδική πρόσθετη αμοιβή (π.χ. στην Επιτροπή Ανταγωνισμού).

Με το άρθρο 91 του ν. 5043/2023 επεκτάθηκε η χορήγηση της προσωπικής διαφοράς και στο προσωπικό των συνταγματικώς κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών που έχει διοριστεί ή μεταταχθεί μετά την 1.11.2011 και έως την 31.3.2023. Αυτή η πρόβλεψη θα πρέπει να επεκταθεί και στο προσωπικό που προσλαμβάνεται ή μετατάσσεται μετά

την 31.3.2023 στην Αρχή.

Στις προτάσεις τροποποίησης του ν. 4624/2019, που ετέθησαν υπόψη των υπουργών Δικαιοσύνης Επικρατείας με το έγγραφο Γ/ΕΞ/2163/17-8-2023, περιέχεται και πρόταση να προστεθούν στις κατηγορίες των υπαλλήλων που δύνανται να λαμβάνουν το Κίνητρο Επίτευξης Δημοσιονομικών Στόχων (ΚΕΔΣ) του άρθρου 25 ν. 4940/2022 οι υπάλληλοι της Οικονομικής Υπηρεσίας της Αρχής, αφού επιτελούν το ίδιο έργο και καλούνται να επιτύχουν τους ίδιους δημοσιονομικούς στόχους με τις κατηγορίες των υπαλλήλων που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 4940/2022, όπως ισχύει. Η έλλειψη του ως άνω κινήτρου ωθεί στελέχη του Τμήματος να αναζητούν δυνατότητα μετακίνησης σε Οικονομικές Υπηρεσίες Υπουργείων στις οποίες προβλέπονται επιπλέον αποδοχές κάνοντας τις ίδιες εργασίες.

Γ. Η Αρχή συμμετέχει σε ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδότησης ενημερωτικών - εκπαιδευτικών δράσεων ή ερευνητικών έργων, τα οποία θέτουν μια σειρά κανόνων για την οικονομική διαχείρισή τους. Για τον λόγο αυτό απαιτείται η εναρμόνιση των σχετικών διατάξεων του άρθρου 19 ν. 4624/2019 με τους προαναφερόμενους κανόνες οικονομικής διαχείρισης ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Διευκόλυνση της διεκπεραίωσης των εργασιών της Αρχής

Λόγω του μεγάλου όγκου εισερχομένων καταγγελιών και αιτημάτων, σε συνάρτηση με την περιορισμένη στελέχωση, αλλά και για την αποτελεσματική αντιμετώπιση σοβαρών ζητημάτων προστασίας δεδομένων, είναι αναγκαία η παροχή στην Αρχή αφενός μεν της δυνατότητας ευέλικτης διαχείρισης των εργασιών της και ιδίως χειρισμού των καταγγελιών, καθώς και η νομοθετική πρόβλεψη πρόσβασής της σε κάθε στοιχείο και πληροφορία που κρίνεται αναγκαία για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων της.

Ήδη έχει ζητηθεί σχετικά η προσθήκη διάταξης στον ν. 4624/2019, σύμφωνα με την οποία μπορεί να προβλέπεται με τον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής η δυνατότητα εφαρμογής από την Αρχή διαδικασίας φιλικού διακανονισμού για την επίλυση καταγγελιών, που αφορούν σε πιθανολογούμενες παραβάσεις, οι οποίες εκτιμάται ότι: (α) επηρεάζουν περιορισμένο αριθμό υποκειμένων των δεδομένων, ή (β) έχουν περιορισμένες συνέπειες για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων.

Επίσης, έχει ήδη ζητηθεί και κατάλληλη τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 15 και του άρθρου 39 του ν. 4624/2019, ώστε να αποσαφηνίζεται, προς άρση αμφιβολιών, ότι στο πλαίσιο ελέγχου υπευθύνου επεξεργασίας ή εκτελούντος την επεξεργασία η δυνατότητα έρευνας της Αρχής περιλαμβάνει και τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, προκειμένου να καταστεί αποτελεσματική η άσκηση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων της έναντι του ελεγχόμενου υπευθύνου επεξεργασίας ή εκτελούντος την επεξεργασία.

2. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ

Το 2024, ο αριθμός των εισερχόμενων υποθέσεων προσφυγών/καταγγελιών ανήλθε σε 1.820, αυξημένος κατά περίπου 29% σε σύγκριση με το 2023 (από 1.414), ενώ 1.422 υποθέσεις προσφυγών/καταγγελιών διεκπεραιώθηκαν, εμφανίζοντας πολύ μεγάλη αύξηση περίπου 61% ως προς το προηγούμενο έτος (από 883). Ο αριθμός των περιστατικών παραβίασης δεδομένων που γνωστοποιήθηκαν στην Αρχή σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ ανήλθε σε 205, αυξημένος κατά περίπου 16% σε σύγκριση με το περασμένο έτος (από 177 το 2023), ενώ υποβλήθηκαν και 24 γνωστοποιήσεις παραβίασης δεδομένων, από παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών με βάση τον ν. 3471/2006, μειωμένες κατά 7 από τις 31 του 2023, καθώς και 1 περιστατικό σύμφωνα με το άρθρο 63 του ν. 4624/2019 (από 2 το 2023), δηλαδή τα συνολικά περιστατικά παραβίασης ανήλθαν σε 230, αυξημένα κατά περίπου 10% σε σύγκριση με το 2023 (από τα συνολικά 210). Σε 46 περιπτώσεις η εξέταση των υποθέσεων ολοκληρώθηκε με την έκδοση απόφασης από την Ολομέλεια ή το Τμήμα. Επίσης, το 2024, η Αρχή εξέδωσε και 4 γνωμοδοτήσεις.

Σημειώνεται ότι από το 2018 τα παρατιθέμενα στατιστικά στοιχεία διαφοροποιούνται σε σύγκριση με αυτά προηγούμενων ετών, αντανακλώντας τις αλλαγές στις αρμοδιότητες της Αρχής που επήλθαν κυρίως με τη θέση σε εφαρμογή του ΓΚΠΔ. Ειδικότερα, δεν παρατίθενται πλέον στατιστικά στοιχεία για ερωτήματα υπευθύνων επεξεργασίας, αφού η Αρχή δεν έχει πλέον αυτό το καθήκον, ούτε για γνωστοποιήσεις αρχείων επεξεργασιών ή διεθνών διαβιβάσεων και χορηγήσεις αδειών, αφού δεν υφίσταται σχετική υποχρέωση για τους υπευθύνους επεξεργασίας ή αρμοδιότητα της Αρχής, αντίστοιχα. Από την άλλη πλευρά όμως προβλέπεται πλέον η συνεργασία της Αρχής με ομόλογες εποπτικές αρχές

κρατών μελών για διασυνοριακού χαρακτήρα υποθέσεις (μηχανισμός μίας στάσης) και στο πλαίσιο λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων (μηχανισμός συνεκτικότητας), η προηγούμενη διαβούλευση με την Αρχή για επεξεργασίες υψηλού εναπομείναντος κινδύνου μετά τη διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου στην προστασία δεδομένων, η εξέταση και έγκριση από την Αρχή κωδίκων δεοντολογίας και κριτηρίων πιστοποίησης σχετικών σχημάτων κ.ά., οι σχετικές δε δραστηριότητες περιγράφονται στο Κεφάλαιο 3. Πέραν αυτών προβλέπεται και η παροχή πληροφοριών σε υποκείμενα των δεδομένων, μετά από αίτημα, για την άσκηση των δικαιωμάτων τους, η οποία γίνεται είτε προφορικά είτε με απαντητικό έγγραφο.

Το σύνολο των εισερχομένων εγγράφων στην Αρχή, το έτος 2024, ανήλθε σε 10.119, αυξημένο κατά περίπου 10% σε σύγκριση με το έτος 2023 (από 9.216). Εξ αυτών, τα 2.234 εισερχόμενα έγγραφα αφορούν σε καταγγελίες και αιτήματα (φορέων, παροχής πληροφοριών και λίστας του άρθρου 13), αυξημένα κατά περίπου 25% σε σύγκριση με το έτος 2023 (από 1.783). Ως προς τον τρόπο υποβολής των εισερχομένων εγγράφων στην Αρχή, το πολύ υψηλό ποσοστό υποβολής με ηλεκτρονικό τρόπο των ετών 2020, 2021, 2022 και 2023 διατηρήθηκε και το 2024, αφού αφορούσε σε ποσοστό περίπου 95% (από περίπου 90% το 2020, 96,8% το 2021 και 96% το 2022 και το 2023) και ειδικότερα η υποβολή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο έγινε σε ποσοστό περίπου 58% (από 61% το 2023, 70% το 2022 και 64,82% το 2021) και μέσω της δικτυακής πύλης σε ποσοστό περίπου 37% (από 35% το 2023, 26,2% το 2022, 32% το 2021 και 5% το 2020). Παρατηρούμε σταθεροποίηση μάλλον στο συνολικό βαθμό χρήσης του ηλεκτρονικού τρόπου υποβολής, μείωση της χρήσης του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και αύξηση της χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών της Αρχής που προσφέρονται μέσω της διαδικτυακής πύλης. Επισημαίνεται στο σημείο αυτό ότι η Αρχή επιδιώκει τη μεγαλύτερη δυνατή χρήση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών της, οι οποίες προσφέρουν μεγαλύτερο περιθώριο αυτοματοποίησης των εργασιών διαχείρισης εγγράφων και για τον λόγο αυτόν καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για την αξιοποίηση τεχνολογικών δυνατοτήτων και την εν γένει βελτίωση της υπολογιστικής υποδομής της.

Ως προς τις προαναφερθείσες γνωστοποιήσεις περιστατικών παραβίασης δεδομένων που προβλέπονται στον ΓΚΠΔ, οι 13 αφορούσαν σε διασυνοριακές επεξεργασίες και σε 74 περιπτώσεις έγινε ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων, ενώ από τις σχετικές με τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες όλες αφορούσαν επεξεργασίες χωρίς διασυνοριακό χαρακτήρα και σε 18 περιπτώσεις ενημερώθηκαν τα υποκείμενα των δεδομένων, όπως και στην περίπτωση του περιστατικού παραβίασης βάσει του άρθρου 63 ν. 4624/2019. Σχετικά με τα περιστατικά παραβίασης δεδομένων, εκτός των στατιστικών αυτού του Κεφαλαίου, δείτε και την ενότητα 3.4.

Σε 35 από τις αποφάσεις της Αρχής επιβάλλονται κυρώσεις σε υπευθύνους επεξεργασίας. Σε 11 περιπτώσεις επιβλήθηκε η κύρωση της επίπληξης - προειδοποίησης για συμμόρφωση ή δόθηκε εντολή συμμόρφωσης μετά από καταγγελία και ακρόαση και σε 24 περιπτώσεις επιβλήθηκε πρόστιμο το ύψος του οποίου κυμάνθηκε από 700 έως 2.995.14 ευρώ. Διευκρινίζεται ότι σε 9 από τις 24 αυτές αποφάσεις της Αρχής επιβλήθηκε εκτός του χρηματικού προστίμου και η κύρωση της επίπληξης, ενώ δόθηκε

και σχετική εντολή συμμόρφωσης και προειδοποίησης. Συνολικά, επιβλήθηκαν πρόστιμα ύψους 4.302.149 ευρώ.

Η Αρχή επέβαλε τις κυρώσεις για **παραβίαση των διατάξεων του ΓΚΠΔ**, Άρθρο 2: Ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής, Άρθρο 2.2.γ: Αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα, Άρθρο 4.1: Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (ορισμός), Άρθρο 4.2: Επεξεργασία (ορισμός), Άρθρο 4.7: Υπεύθυνος επεξεργασίας (ορισμός), Άρθρο 4.10: Τρίτος (ορισμός), Άρθρο 5.1: Αρχές επεξεργασίας δεδομένων, Άρθρο 5.1.α: Αρχή της νομιμότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας, Άρθρο 5.1.β: Αρχή του περιορισμού του σκοπού, Άρθρο 5.1.γ: Αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, Άρθρο 5.1.δ: Αρχή της ακρίβειας, Άρθρο 5.1.στ: Αρχή της ακεραιότητας και εμπιστευτικότητας, Άρθρο 5.2: Αρχή της λογοδοσίας, Άρθρο 6.1.α: Νομική βάση συγκατάθεσης, Άρθρο 6.1.στ: Νομική βάση υπέρτερου έννομου συμφέροντος, Άρθρο 9.1: Ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, Άρθρο 9.2.α: Ρητή συγκατάθεση, Άρθρο 12: Διαφανής ενημέρωση, Άρθρο 12.2: Διευκόλυνση για την άσκηση των δικαιωμάτων, Άρθρο 12.3: Προθεσμία ανταπόκρισης σε δικαίωμα, Άρθρο 12.4: Προθεσμία ενημέρωσης μη ενέργειας σε δικαίωμα, Άρθρο 13: Πληροφορίες κατά τη συλλογή από το υποκείμενο των δεδομένων, Άρθρο 14: Πληροφορίες όταν η συλλογή δεν γίνεται από το υποκείμενο των δεδομένων, Άρθρο 15: Δικαίωμα πρόσβασης, Άρθρο 17: Δικαίωμα διαγραφής, Άρθρο 18: Δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας, Άρθρο 21: Δικαίωμα εναντίωσης, Άρθρο 24: Ευθύνη του υπευθύνου επεξεργασίας, Άρθρο 24.2: Εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών για την προστασία των δεδομένων, Άρθρο 25.1: Προστασία των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό, Άρθρο 25.2 : Προστασία των δεδομένων εξ ορισμού, Άρθρο 28: Εκτελών την επεξεργασία (ρυθμίσεις), Άρθρο 28.3: Ρυθμίσεις σύμβασης (ή άλλης νομικής πράξης) με εκτελούντα, Άρθρο 30: Αρχεία των δραστηριοτήτων επεξεργασίας, Άρθρο 31 - ν.4624/2019 άρθρο 66: Συνεργασία με την εποπτική αρχή, Άρθρο 32: Ασφάλεια επεξεργασίας, Άρθρο 33: Γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, Άρθρο 34: Ανακοίνωση παραβίασης, Άρθρο 35: Εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων, Άρθρο 37 - ν.4624/2019 άρθρο 6: Ορισμός του υπευθύνου προστασίας δεδομένων, Άρθρο 38 - ν.4624/2019 άρθρο 7: Θέση του υπευθύνου προστασίας δεδομένων, Άρθρο 39 - ν.4624/2019 άρθρο 8: Καθήκοντα του υπευθύνου προστασίας δεδομένων, Άρθρο 55: Αρμοδιότητα εποπτικής αρχής, Άρθρο 83: Γενικοί όροι επιβολής διοικητικών προστίμων και της **διάταξης του ν. 3471/2006** Άρθρο 11.1: Μη ζητηθείσα ηλεκτρονική επικοινωνία.

Οι ανωτέρω αποφάσεις της Αρχής κατηγοριοποιούνται στους κύριους θεματικούς τομείς ως εξής: 2 στον τομέα της Υγείας, 1 στον τομέα Παιδείας και Έρευνας, 4 στον τομέα Ιδιωτικής Οικονομίας, 1 στον τομέα Νέες Τεχνολογίες, 2 στον τομέα Προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών (διαφήμιση, spam, τηλεφωνικές οχλήσεις), 3 Διωκτικές Αρχές - Ασφάλεια, 3 στον τομέα Εργασιακές Σχέσεις, 2 στον τομέα Κλειστά Κυκλώματα Τηλεόρασης, 8 στον τομέα Δημόσιας Διοίκησης - Αυτοδιοίκησης - Κρατικής δράσης, 4 στον τομέα Υπηρεσίες Διαδικτύου, 1 στον τομέα Υπηρεσίες ηλεκτρονικής επικοινωνίας και 4 στα Λοιπά.

Το 2024, σύμφωνα με την ενημέρωση που είχε η Αρχή, στο Συμβούλιο της Επικρατείας υποβλήθηκαν 23 αιτήσεις ακυρώσεως, 19 εκ των οποίων αφορούσαν αποφάσεις της Αρχής του 2024 και 4 αποφάσεις της Αρχής του 2023. Συζητήθηκαν 12 αιτήσεις ακυρώσεως, οι οποίες αφορούσαν αποφάσεις της Αρχής των ετών 2019 έως 2023. Επίσης, εκδόθηκαν 2 αποφάσεις, οι οποίες απέρριψαν τις υποβληθείσες αιτήσεις ακυρώσεως αποφάσεων της Αρχής που είχαν εκδοθεί προ του 2019.

Στο κεφάλαιο αυτό ακολουθούν στατιστικά στοιχεία τα οποία αναφέρονται στα εισερχόμενα έγγραφα, την κατηγοριοποίηση και τον τρόπο υποβολής τους, στην ανάλυση των εισερχομένων, διεκπεραιωμένων και εκκρεμών υποθέσεων προσφυγών/καταγγελιών σε θεματικούς τομείς, στα εισερχόμενα και διεκπεραιωμένα αιτήματα πληροφόρησης υποκειμένων των δεδομένων και αιτήματα φορέων, καθώς και συγκριτικοί πίνακες των εισερχομένων και εξερχομένων εγγράφων, υποθέσεων προσφυγών/καταγγελιών, των αποφάσεων και γνωμοδοτήσεων της Αρχής και των αιτήσεων εγγραφής στο μητρώο του άρθρου 13, για το διάστημα 1999/2000 έως 2024. Επίσης, περιλαμβάνονται και στατιστικά στοιχεία σχετικά με περιστατικά παραβίασης δεδομένων, τα οποία γνωστοποιήθηκαν στην Αρχή και τα οποία αποτυπώνουν τη μηνιαία ροή τους και τους στόχους ασφάλειας που αφορούν, καθώς και τον διασυννοριακό ή μη χαρακτήρα τους. Ακόμη, περιέχονται και ειδικότερα στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό των εισερχομένων και των διεκπεραιωμένων το έτος 2024 αιτήσεων που σχετίζονται με καταχωρίσεις αλλοδαπών στο Πληροφοριακό Σύστημα Σένγκεν και για τη χώρα προέλευσης των αιτούντων. Τέλος, περιλαμβάνονται και στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη συνεργασία των εποπτικών αρχών των κρατών μελών και την εφαρμογή του μηχανισμού συνεκτικότητας (βλ. ενότητα 3.8), καθώς και κατηγοριοποίηση των αποφάσεων της Αρχής ανά θεματική ενότητα και ανά εφαρμοζόμενη διάταξη.

Καταγγελίες

Διεκπεραιώθηκαν **1422**
προσφυγές - καταγγελίες

Πρόστιμα

Με **35** αποφάσεις επιβλήθηκαν
πρόστιμα ύψους **4.302.149** ευρώ

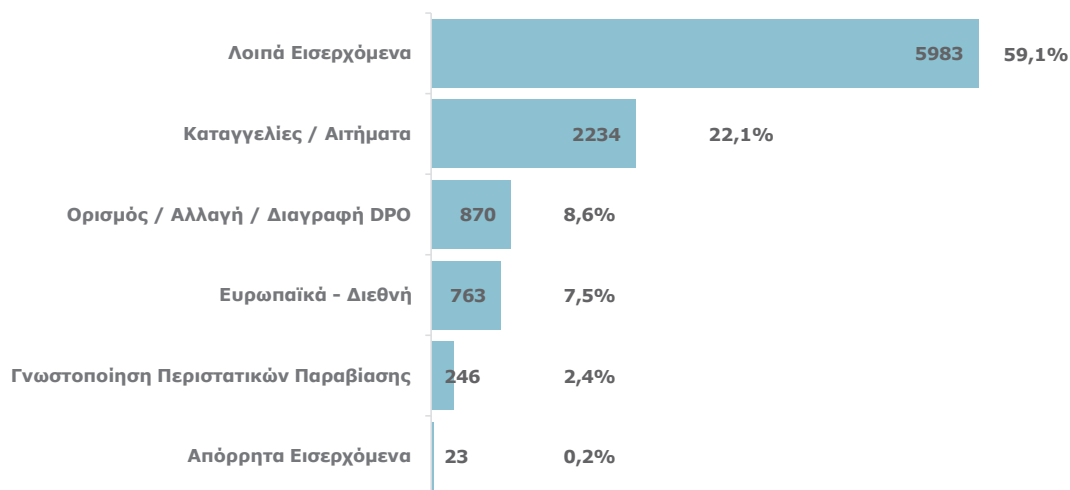

Αποφάσεις

Εκδόθηκαν **46** αποφάσεις

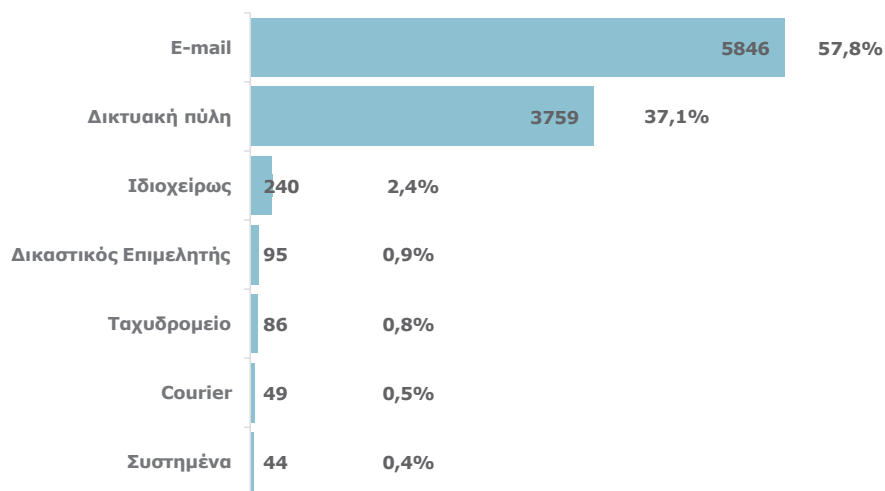
Περιστατικά παραβίαση

Γνωστοποιήθηκαν **205**
περιστατικά παραβίασης βάσει
ΓΚΠΔ και **24** βάσει ν. 3471/2006

2.1. ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

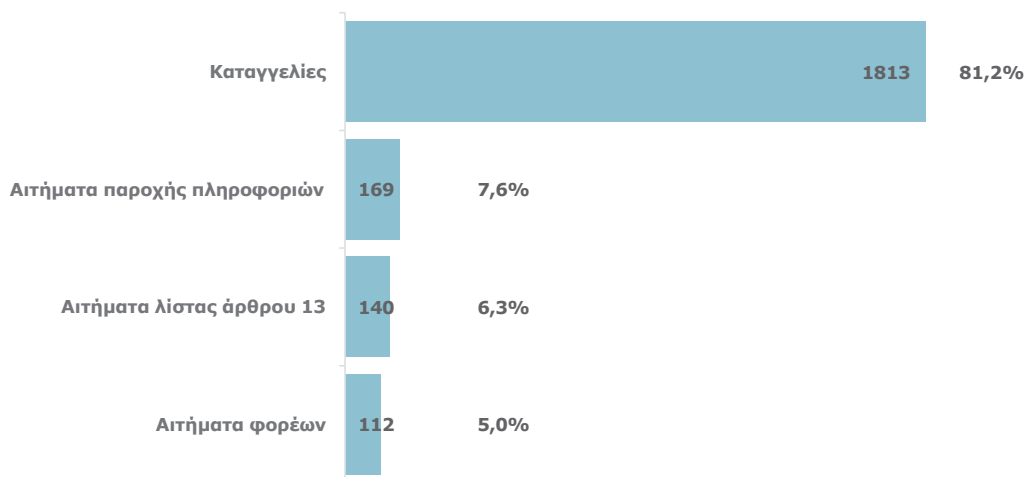
Σύνολο εισερχόμενων εγγράφων το 2024: **10119**

Διάγραμμα 1 - Εισερχόμενα έγγραφα

Σύνολο εισερχόμενων εγγράφων το 2024: **10119**

Διάγραμμα 2 - Τρόπος υποβολής

Σύνολο εισερχόμενων εγγράφων επί καταγγελιών, αιτημάτων και αιτήσεων στο μητρώο του άρθρου 13 το 2024: **2234**

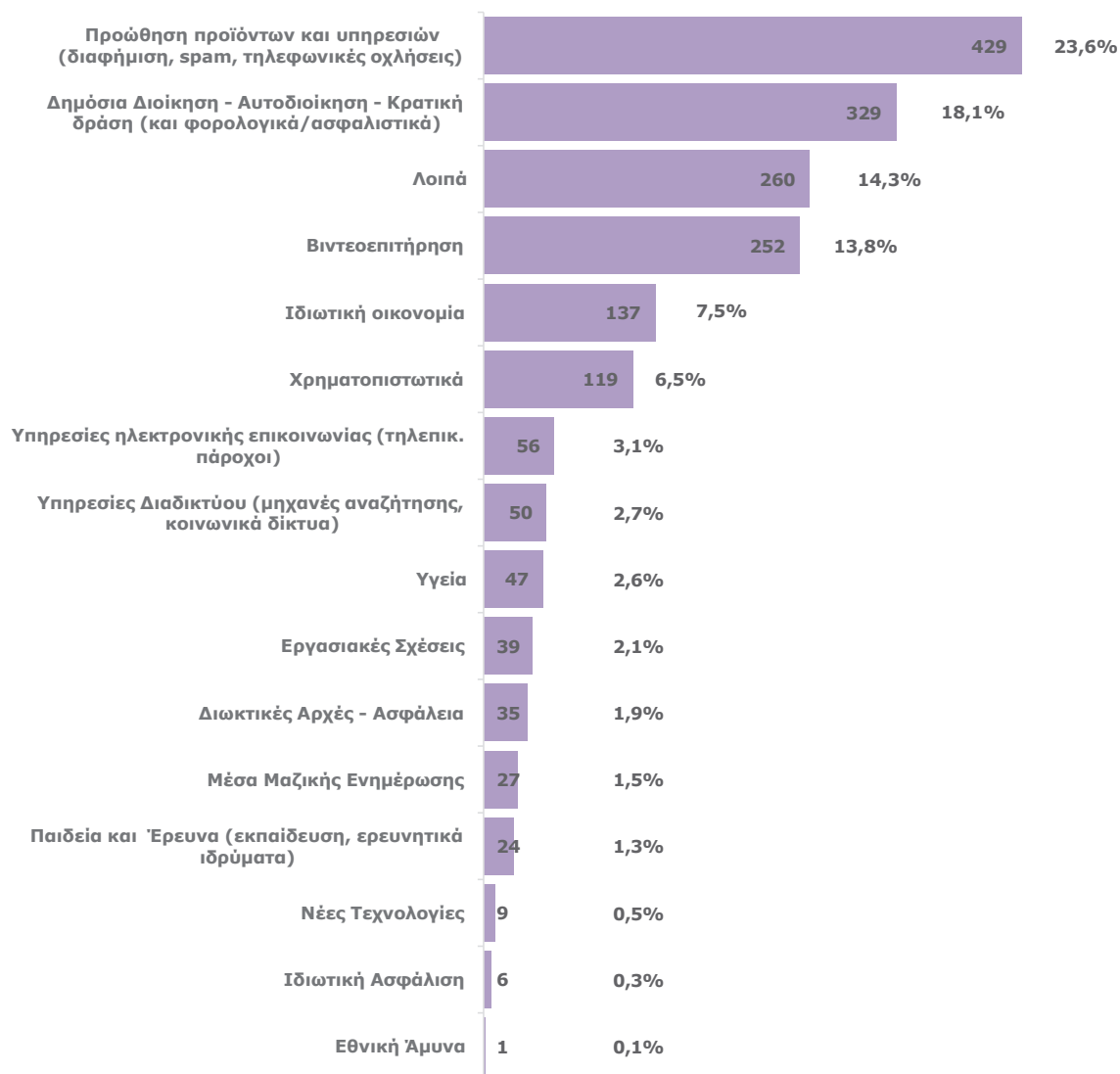
Διάγραμμα 3 - Κατηγοριοποίηση εισερχομένων εγγράφων επί προσφυγών/καταγγελιών, ερωτημάτων και αιτήσεων για το μητρώο του άρθρου 13

Παρατηρήσεις:

1. Στο παραπάνω σύνολο προσφυγών/καταγγελιών προσμετρούνται και οι απόρριπτες προσφυγές/καταγγελίες.

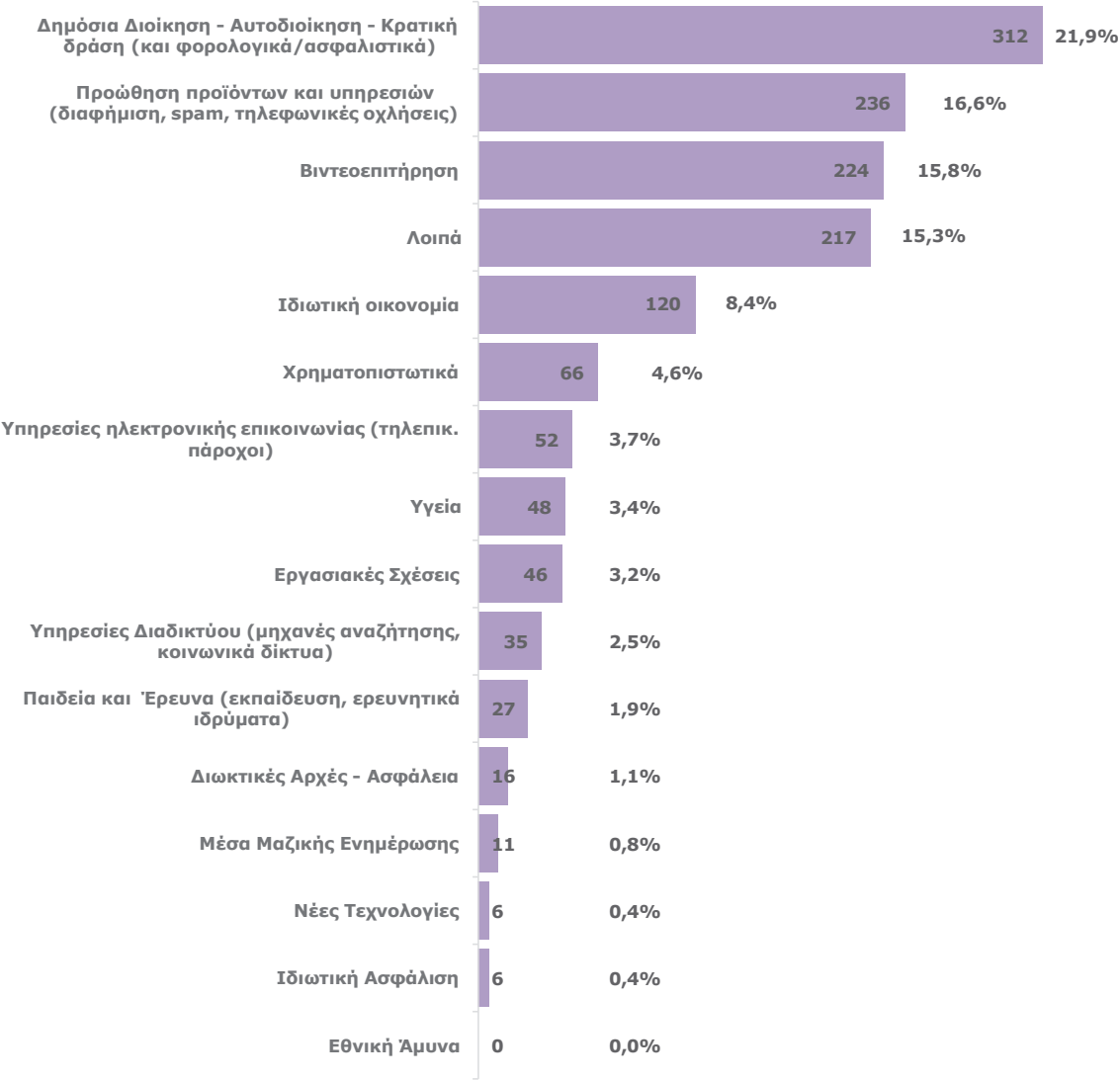
2. Ο αριθμός των εισερχομένων κατά κατηγορία εγγράφων δεν συμπίπτει με τον αριθμό των υποθέσεων που εμφανίζονται στους επόμενους πίνακες, διότι ορισμένα έγγραφα αφορούν την ίδια υπόθεση.

2.2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ, ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

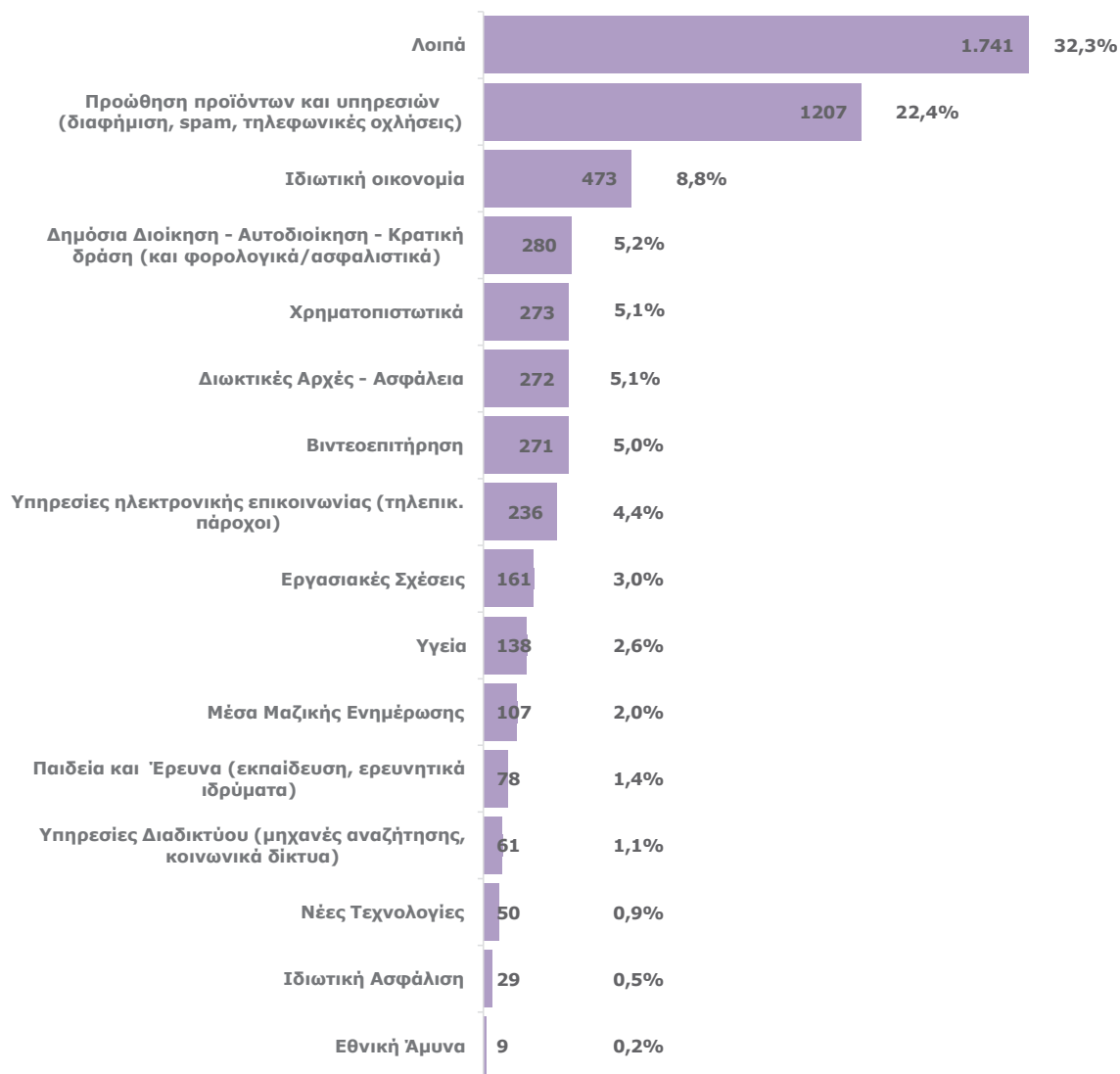
Σύνολο εισερχόμενων υποθέσεων καταγγελιών το 2024: **1820**

Διάγραμμα 4 - Εισερχόμενες υποθέσεις καταγγελιών

Σύνολο διεκπεραιωμένων υποθέσεων καταγγελιών το 2024: **1422**

Διάγραμμα 5 - Διεκπεραιωμένες υποθέσεις καταγγελιών

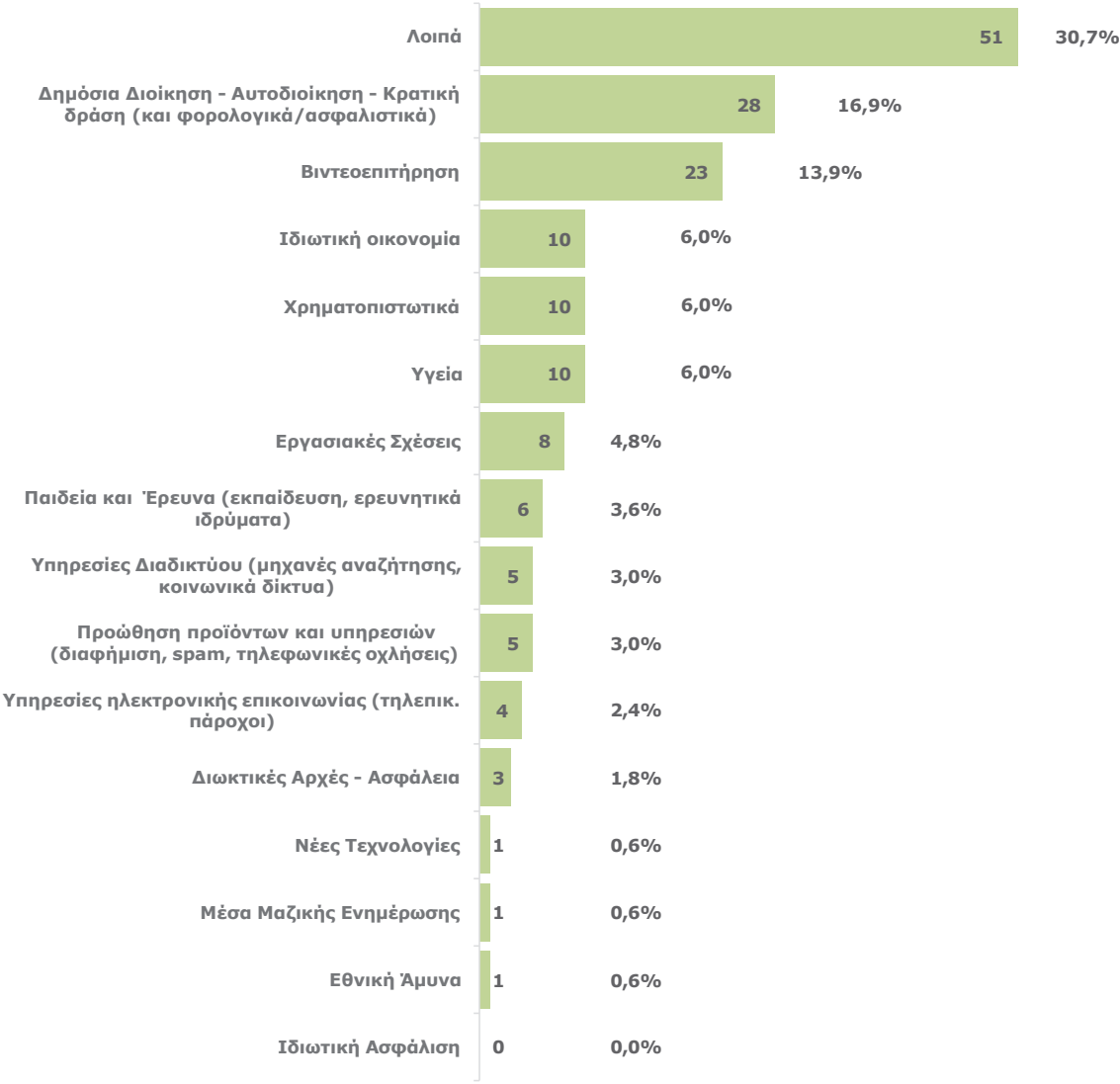

Σύνολο εκκρεμών υποθέσεων καταγγελιών το 2024: **5386**

Διάγραμμα 6 - Εκκρεμείς υποθέσεις καταγγελιών

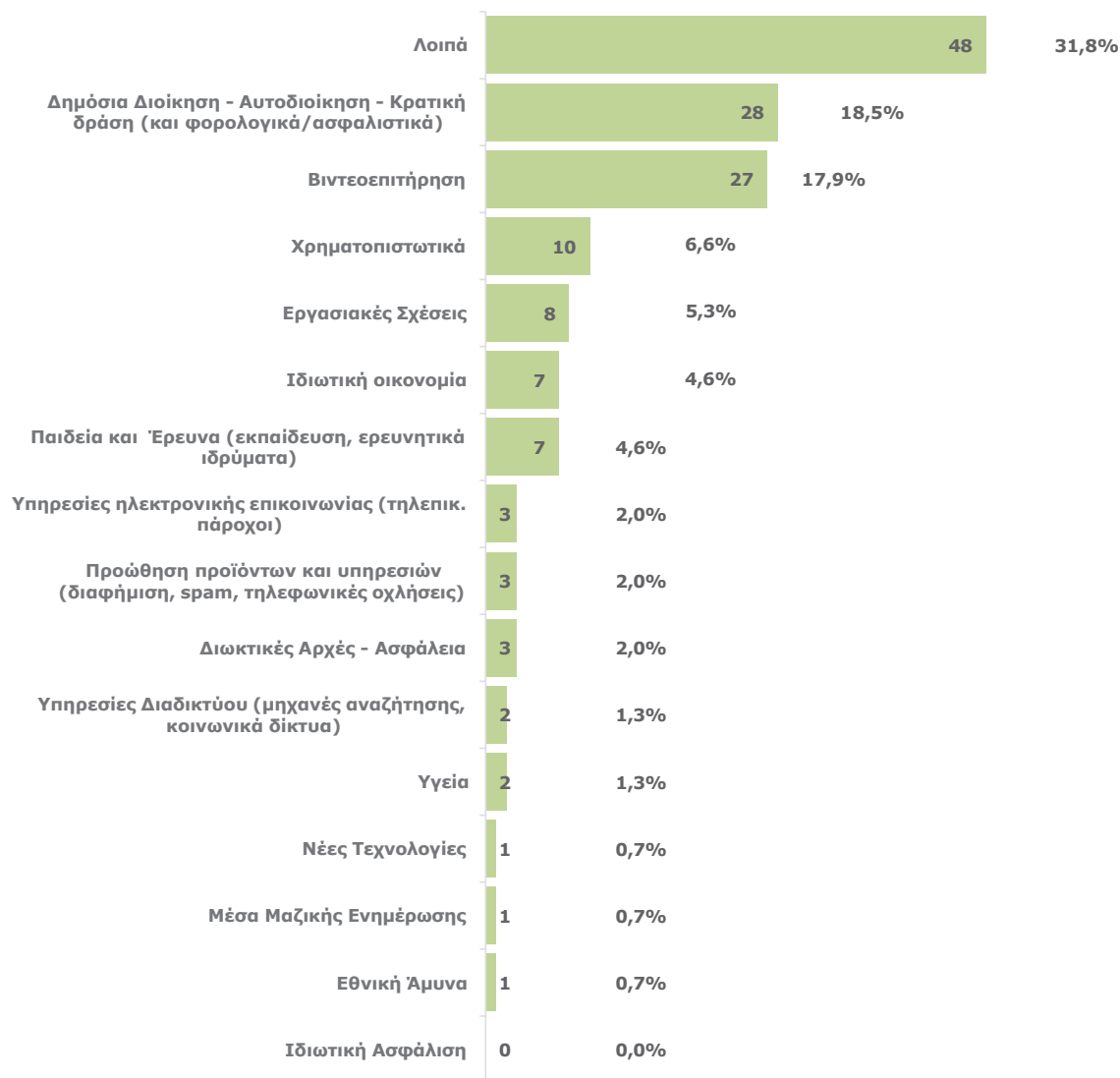
Παρατήρηση: Από την Έκθεση 2014 προσμετρούνται στη θεματική ενότητα «Τομέας διωκτικών αρχών και δημόσιας τάξης» και οι νεοεισερχόμενες, διεκπεραιωμένες και εκκρεμείς προσφυγές Σένγκεν, οι οποίες τα προηγούμενα έτη καταχωρούνταν χωριστά.

2.3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΜΕΝΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

Σύνολο εισερχόμενων υποθέσεων αιτημάτων παροχής πληροφοριών το 2024: 166

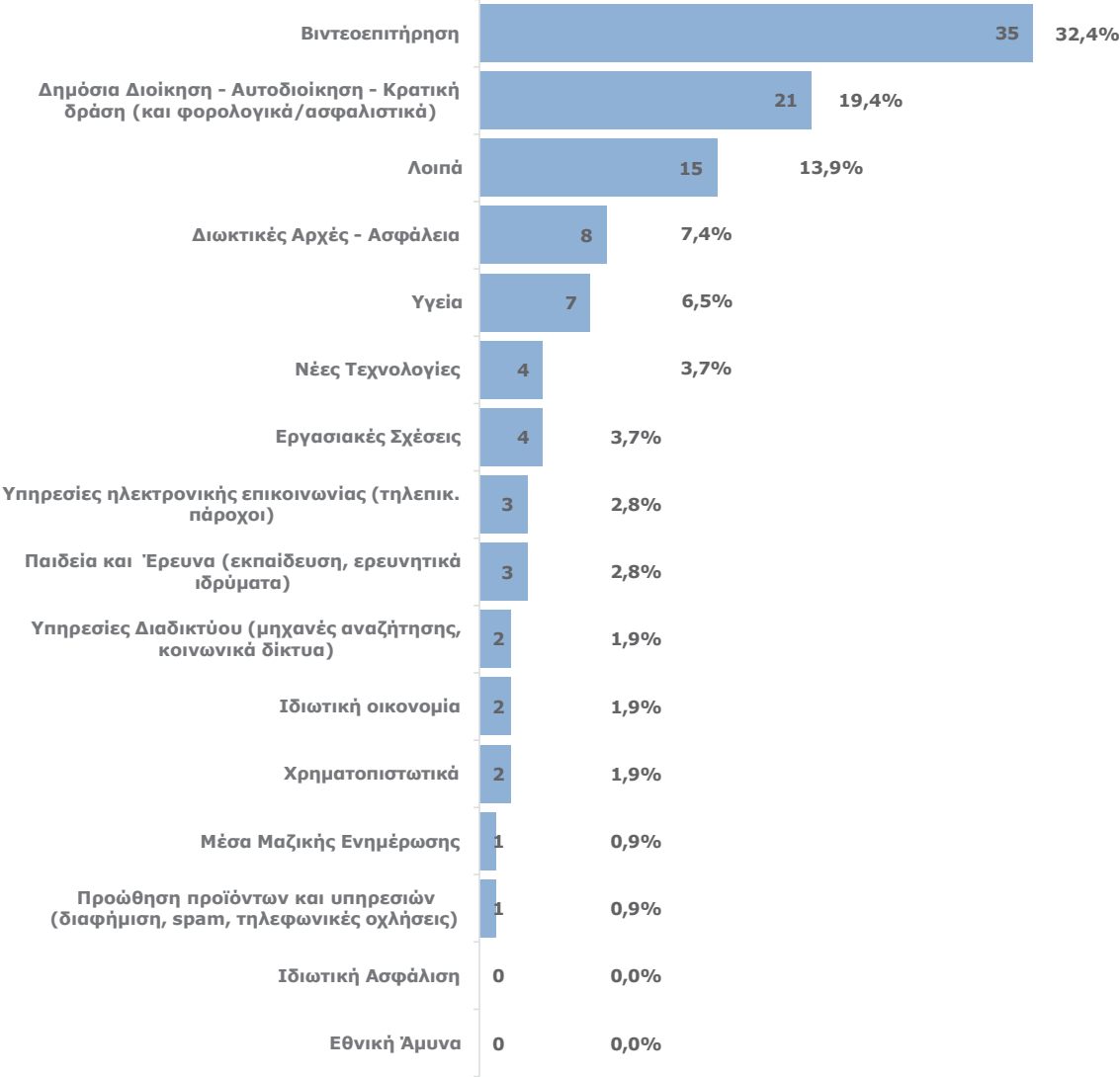
Διάγραμμα 7 - Εισερχόμενες υποθέσεις αιτημάτων παροχής πληροφοριών

Σύνολο διεκπεραιωμένων υποθέσεων αιτημάτων παροχής πληροφοριών
το 2024: **151**

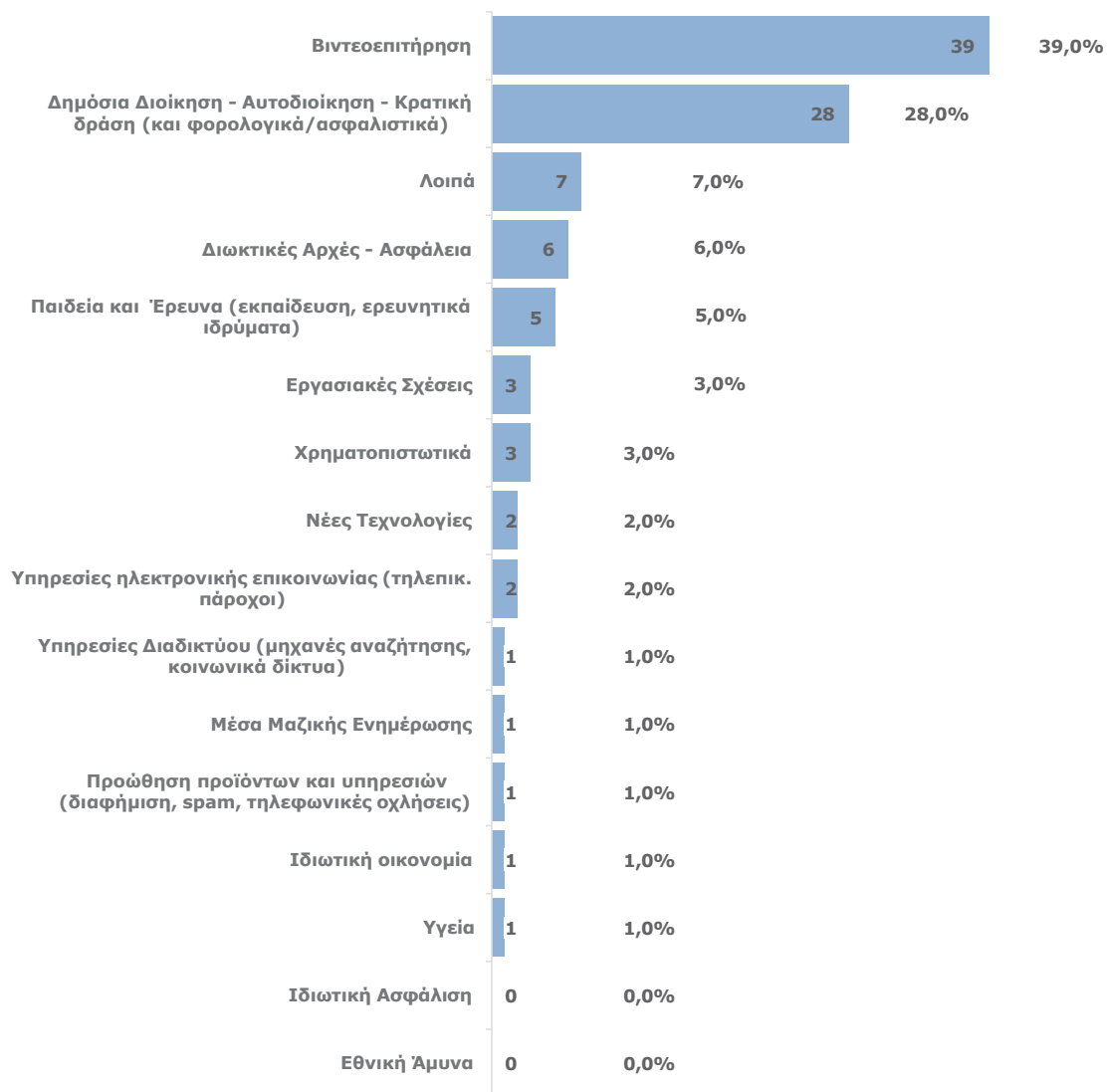
Διάγραμμα 8 - Διεκπεραιωμένες υποθέσεις αιτημάτων παροχής πληροφοριών

2.4. ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΜΕΝΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

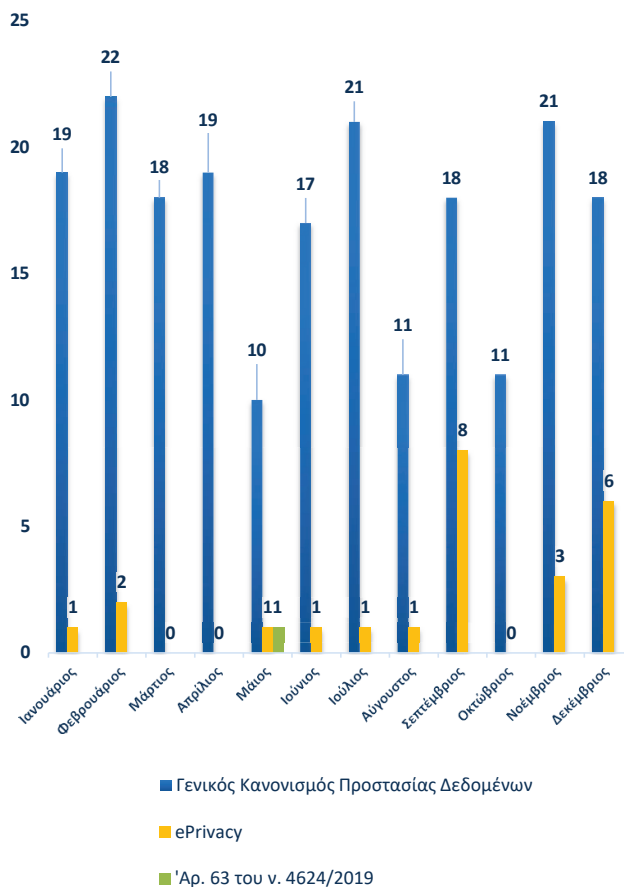
Σύνολο εισερχόμενων υποθέσεων αιτημάτων φορέων το 2024: 108

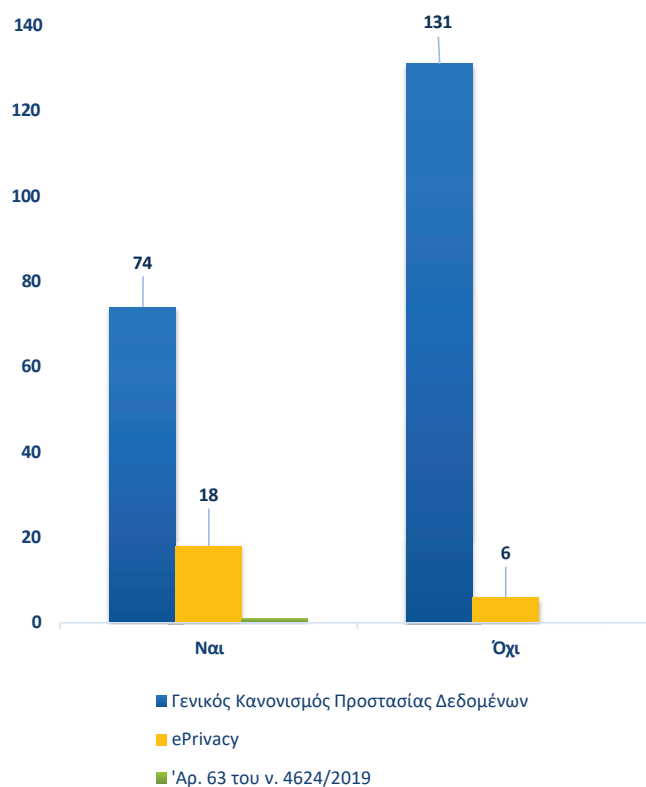
Διάγραμμα 9 - Εισερχόμενες υποθέσεις αιτημάτων φορέων

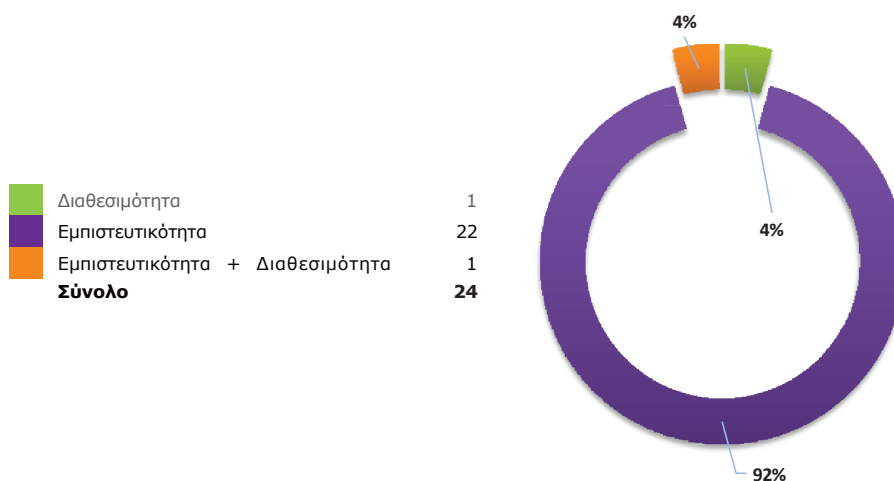
Σύνολο διεκπεραιωμένων υποθέσεων αιτημάτων φορέων το 2024: **100**

Διάγραμμα 10 - Διεκπεραιωμένες υποθέσεις αιτημάτων φορέων

2.5. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ**Διάγραμμα 11** - Γνωστοποιήσεις περιστατικών παραβίασης 2024 ανά μήνα

Διάγραμμα 12 - Ενημέρωση υποκειμένων περιστατικών παραβίασης 2024

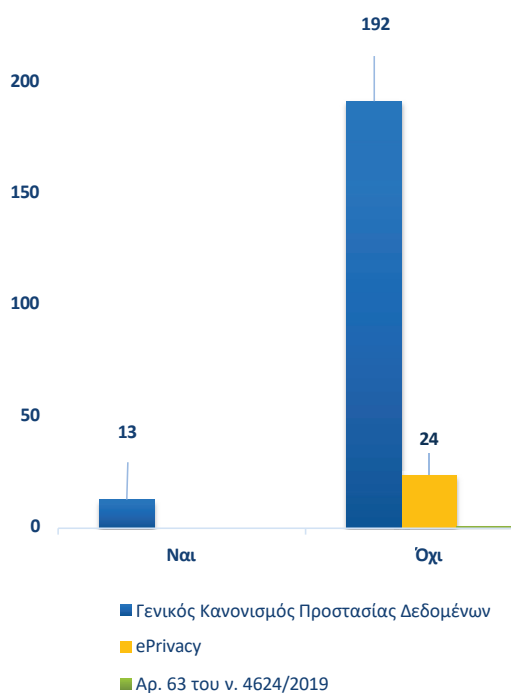

Διάγραμμα 13 - Περιστατικά παραβίασης ePrivacy ως προς τους στόχους ασφάλειας που αφορούν

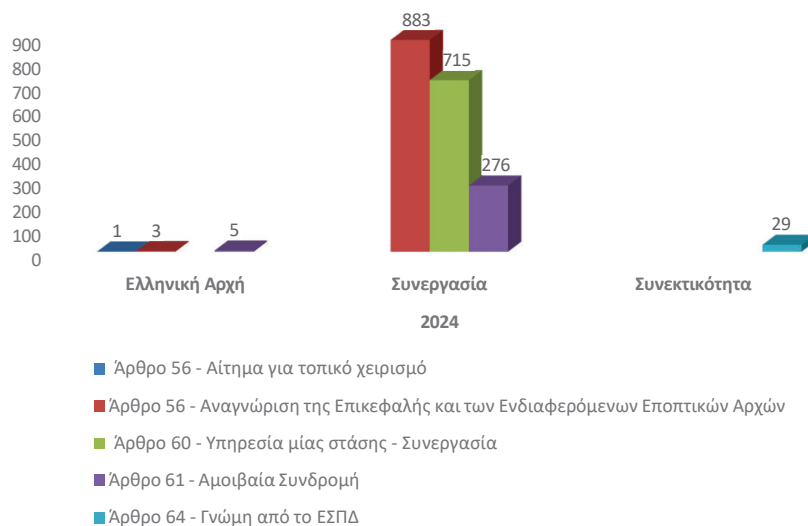
Σύνολο περιστατικών παραβίασης ΓΚΠΔ το 2024: **205**

Διάγραμμα 14 - Περιστατικά παραβίασης ΓΚΠΔ ως προς τους στόχους ασφαλείας που αφορούν

Διάγραμμα 15 - Διасυνοριακά περιστατικά παραβίασης 2024

2.6. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ - ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

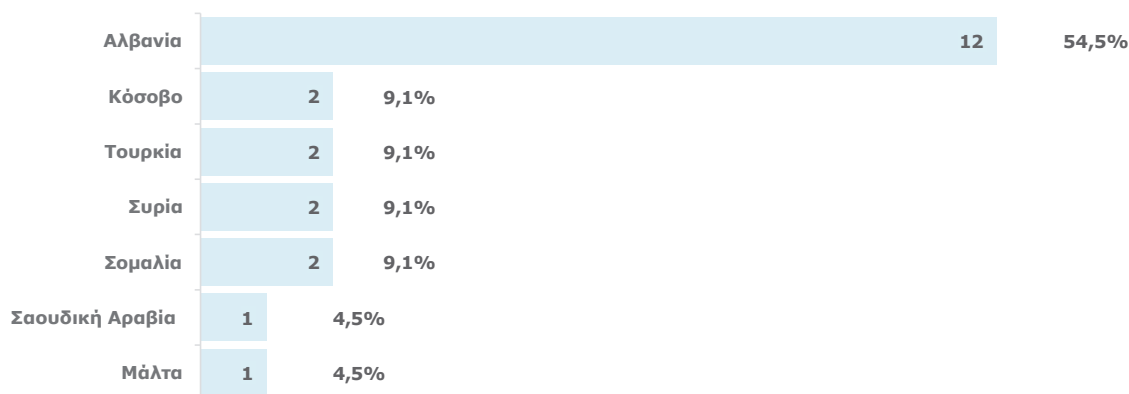

Διάγραμμα 16 - Γνωστοποιήσεις – αιτήματα διασυνοριακής συνεργασίας

2.7. ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕΝΓΚΕΝ

Αιτήσεις διαγραφής από το σύστημα πληροφοριών Σένγκεν το 2024

Κατατεθείσες αιτήσεις	22
Αιτήσεις που διεκπεραιώθηκαν	6

Σύνολο εισερχόμενων υποθέσεων Σένγκεν το 2024: **22**

Διάγραμμα 17 - Αιτήσεις διαγραφής από το ΣΠΣ

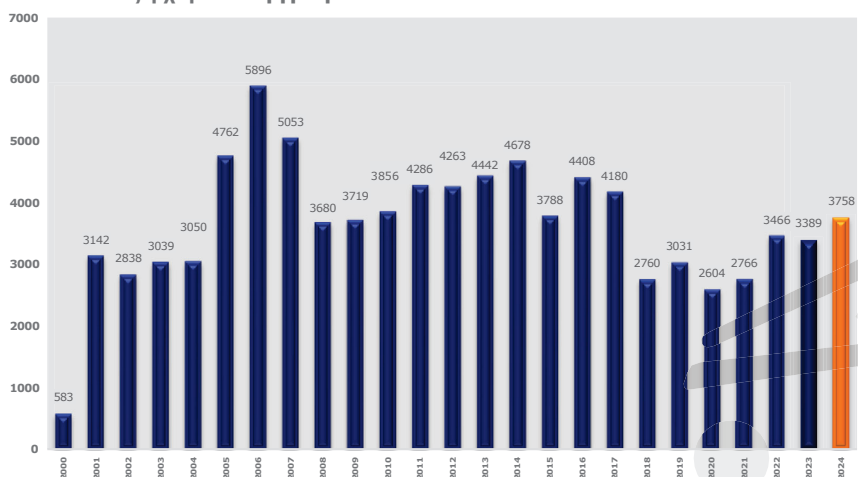
2.8. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα ακόλουθα διαγράμματα απεικονίζουν τους ετήσιους αριθμούς των εισερχομένων και εξερχομένων εγγράφων, των υποθέσεων προσφυγών/καταγγελιών, των αποφάσεων και γνωμοδοτήσεων της Αρχής, των αιτήσεων εγγραφής στο μητρώο του άρθρου 13 για το διάστημα 2000 - 2024, καθώς και τους ετήσιους αριθμούς εισερχομένων εγγράφων μέσω δικτυακής πύλης και email (από το έτος 2007).

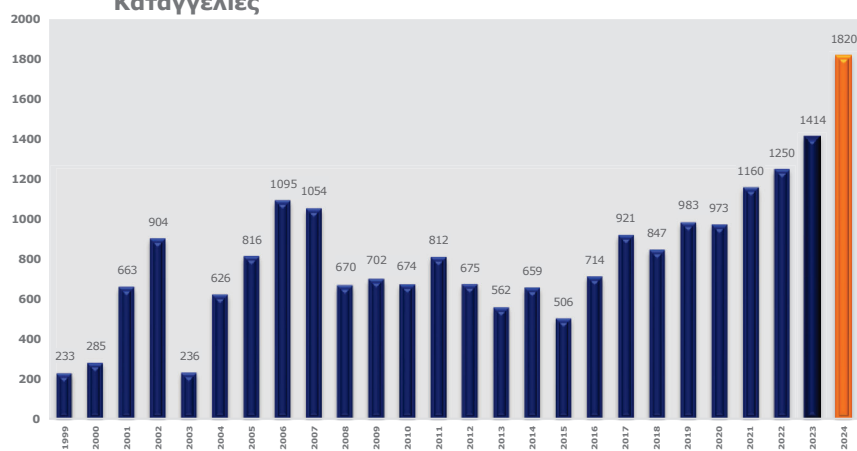
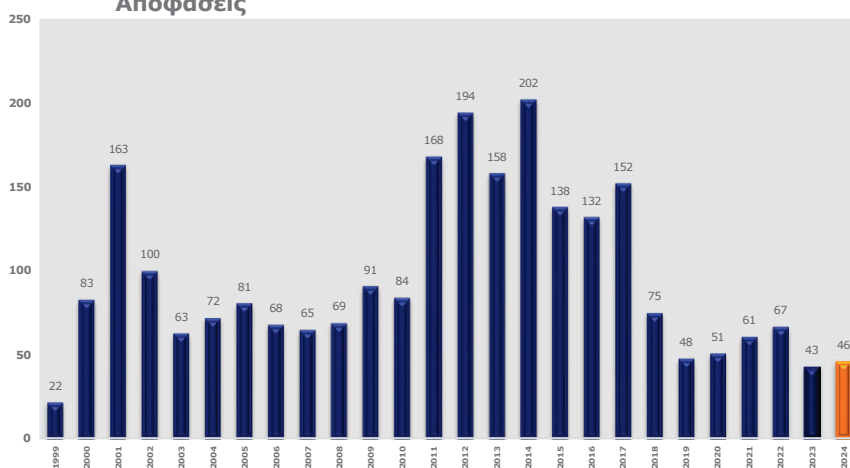
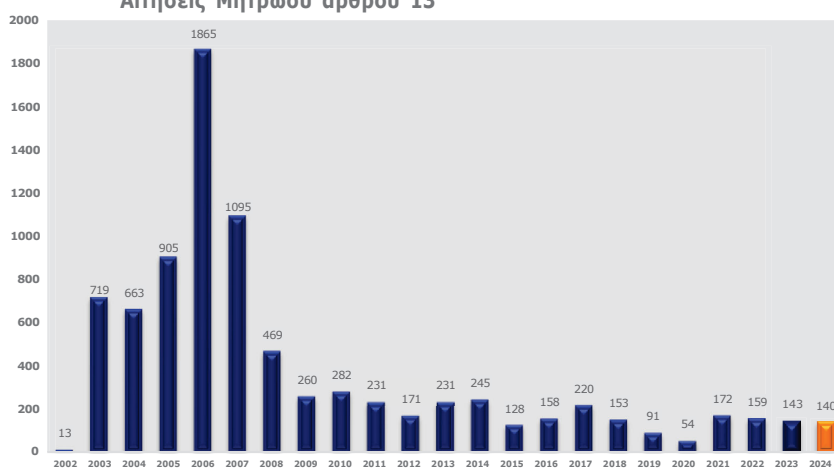
Εισερχόμενα έγγραφα

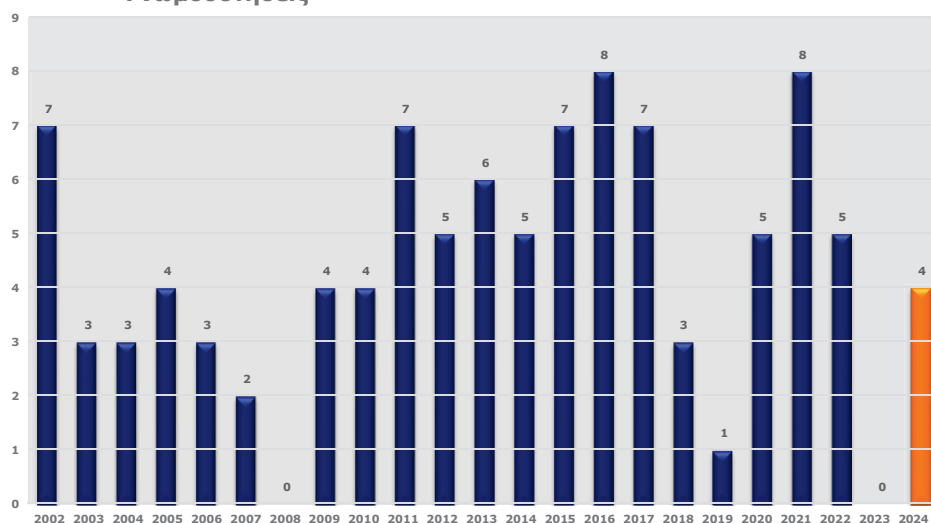
Εξερχόμενα έγγραφα

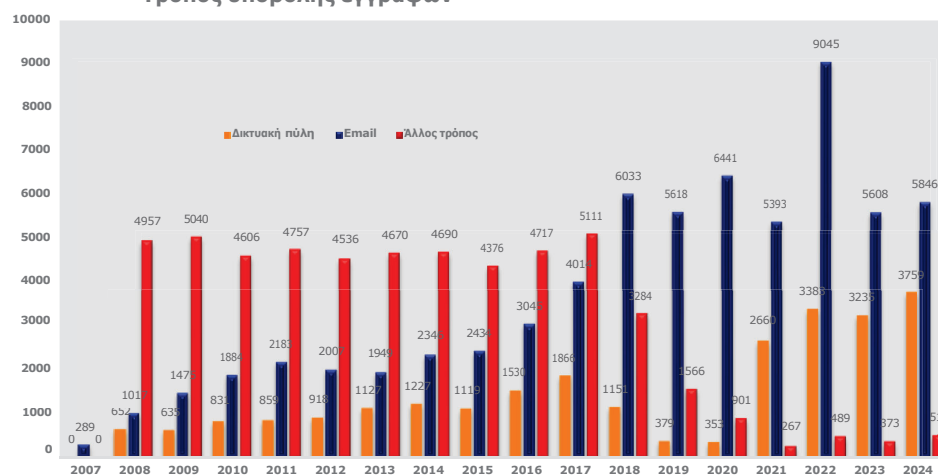
Παρατήρηση: Από το 2008, τα στατιστικά στοιχεία των προσφυγών/καταγγελιών αντλούνται από το νέο πληροφοριακό σύστημα της Αρχής, το οποίο επιτρέπει την καταχώριση των εισερχομένων εγγράφων κατά υποθέσεις.

Καταγγελίες**Αποφάσεις****Αιτήσεις Μητρώου άρθρου 13**

Γνωμοδοτήσεις

Τρόπος υποβολής εγγράφων

Παρατήρηση: Ο «Άλλος τρόπος» υποβολής εγγράφων είναι συστημένα, courier, ταχυδρομείο, δικαστικός επιμελητής και ιδιοχείρως.

Διάγραμμα 18 - Συγκριτικά στατιστικά στοιχεία

**2.9. ΕΚΔΟΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ 2024 ΣΕ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ**

Διωκτικές Αρχές - Ασφάλεια	4
Αποφάσεις υπ' αρ. 13, 14, 39 και 40	
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση - Κρατική δράση	11
Αποφάσεις υπ' αρ. 5, 16, 18, 21, 22, 23, 2814, 31, 32, 34 και 38	
Υγεία	3
Αποφάσεις υπ' αρ. 3, 37 και 50	
Παιδεία - Έρευνα	1
Αριθμός απόφασης 41	
Ιδιωτική οικονομία	4
Αποφάσεις υπ' αρ. 10, 17, 26 και 54	
Υπηρεσίες ηλεκτρονικής επικοινωνίας	1
Αριθμός απόφασης 19	
Προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών (διαφήμιση, sram, τηλεφωνικές οχλήσεις)	2
Αποφάσεις υπ' αρ. 9 και 52	
Εργασιακές Σχέσεις	5
Αποφάσεις υπ' αρ. 6, 7, 27, 51 και 57	
Υπηρεσίες Διαδικτύου	4
Αποφάσεις υπ' αρ. 11, 12, 15 και 24	
Νέες Τεχνολογίες	1
Αριθμός απόφασης 42	
Βιντεοεπιτήρηση	2
Αποφάσεις υπ' αρ. 25 και 29	
Λοιπά	8
Αποφάσεις υπ' αρ. 1, 2, 4, 30, 35, 43, 2091 και 2992	
Σύνολο	46

2.10. ΕΚΔΟΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ 2024 & ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ν.3471/2006

Άρθρο 11.1: Μη ζητηθείσα ηλεκτρονική επικοινωνία
Αποφάσεις υπ' αρ. 9 και 52

Άρθρο 2: Ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής
Αποφάσεις υπ' αρ. 23 και 50

Άρθρο 2.2.γ: Αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα
Αριθμός απόφασης: 29

Άρθρο 4.1: Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (ορισμός)
Αποφάσεις υπ' αρ. 9, 39, 40 και 50

Άρθρο 4.2: Επεξεργασία (ορισμός)
Αποφάσεις υπ' αρ. 39 και 40

Άρθρο 4.7: Υπεύθυνος επεξεργασίας (ορισμός)
Αποφάσεις υπ' αρ. 9, 39 και 40

Άρθρο 4.10: Τρίτος (ορισμός)
Αριθμός απόφασης: 50

Άρθρο 5.1: Αρχές επεξεργασίας δεδομένων
Αποφάσεις υπ' αρ. 6, 25 και 32

Άρθρο 5.1.α: Αρχή της νομιμότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας
Αποφάσεις υπ' αρ. 16, 22, 23, 26, 27, 31, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 50 και 57

Άρθρο 5.1.β: Αρχή του περιορισμού του σκοπού
Αποφάσεις υπ' αρ. 38 και 50

Άρθρο 5.1.γ: Αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων
Αποφάσεις υπ' αρ. 27, 31, 43 και 50

Άρθρο 5.1.δ: Αρχή της ακρίβειας
Αποφάσεις υπ' αρ. 26 και 50

Άρθρο 5.1.στ: Αρχή της ακεραιότητας και εμπιστευτικότητας
Αποφάσεις υπ' αρ. 3, 10, 18 και 43

Άρθρο 5.2: Αρχή της λογοδοσίας
Αποφάσεις υπ' αρ. 39 και 40

ΓΚΠΔ

Άρθρο 6.1.α: Νομική βάση συγκατάθεσης

Αριθμός απόφασης: 37

Άρθρο 6.1.στ: Νομική βάση υπέρτερου έννομου συμφέροντος

Αποφάσεις υπ' αρ. 16, 22 και 38

Άρθρο 6.4 : Συμβατότητα επεξεργασίας για άλλο σκοπός

Αριθμός απόφασης: 37

Άρθρο 9.1: Ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Αριθμός απόφασης: 37

Άρθρο 9.2.α: Ρητή συγκατάθεση

Αριθμός απόφασης: 37

Άρθρο 12: Διαφανής ενημέρωση

Αποφάσεις υπ' αρ. 6, 7, 19, 32, 39, 40, 41, 43 και 50

Άρθρο 12.2: Διευκόλυνση για την άσκηση των δικαιωμάτων

Αποφάσεις υπ' αρ. 26, 37 και 54

Άρθρο 12.3: Προθεσμία ανταπόκρισης σε δικαίωμα

Αποφάσεις υπ' αρ. 21, 26, 30, 41 και 54

Άρθρο 12.4: Προθεσμία ενημέρωσης μη ενέργειας σε δικαίωμα

Αποφάσεις υπ' αρ. 21 και 30

Άρθρο 13: Πληροφορίες κατά τη συλλογή από το υποκείμενο των δεδομένων

Αποφάσεις υπ' αρ. 13, 23, 32, 37, 39 και 40

Άρθρο 14: Πληροφορίες όταν η συλλογή δεν γίνεται από το υποκείμενο των δεδομένων

Αποφάσεις υπ' αρ. 13, 16, 22, 32 και 37

Άρθρο 15: Δικαίωμα πρόσβασης

Αποφάσεις υπ' αρ. 17, 21, 23, 27, 30, 41 και 57

Άρθρο 17: Δικαίωμα διαγραφής

Αποφάσεις υπ' αρ. 11, 12, 15, 17, 24, 26, 50 και 54

Άρθρο 18: Δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας

Αριθμός απόφασης: 50

Άρθρο 21: Δικαίωμα εναντίωσης

Αποφάσεις υπ' αρ. 29 και 50

Άρθρο 22 : Αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων

Αριθμός απόφασης: 13

Άρθρο 24: Ευθύνη του υπευθύνου επεξεργασίας

Αποφάσεις υπ' αρ. 3, 13, 17 και 32

Άρθρο 24.2: Εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών για την προστασία των δεδομένων

Αποφάσεις υπ' αρ. 3 και 17

Άρθρο 25.1: Προστασία των δεδομένων ήδη από το σχεδιασμό

Αποφάσεις υπ' αρ. 13, 16, 18, 22, 32, 38 και 43

Άρθρο 25.2 : Προστασία των δεδομένων εξ ορισμού

Αποφάσεις υπ' αρ. 18 και 43

Άρθρο 28: Εκτελών την επεξεργασία (ρυθμίσεις)

Αποφάσεις υπ' αρ. 9, 13 και 18

Άρθρο 28.3: Ρυθμίσεις σύμβασης (ή άλλης νομικής πράξης) με εκτελούντα

Αριθμός απόφασης: 18

Άρθρο 30: Αρχεία των δραστηριοτήτων επεξεργασίας

Αποφάσεις υπ' αρ. 13, 16, 22 και 43

Άρθρο 31- ν.4624/2019 άρθρο 66: Συνεργασία με την εποπτική αρχή

Αποφάσεις υπ' αρ. 1, 2, 13, 21, 30, 41 και 43

Άρθρο 32: Ασφάλεια επεξεργασίας

Αποφάσεις υπ' αρ. 3, 9, 10, 16, 17, 18, 22, 25, 38 και 43

Άρθρο 33: Γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Αποφάσεις υπ' αρ. 16, 17, 18 και 22

Άρθρο 34: Ανακοίνωση παραβίασης

Αριθμός απόφασης: 18

Άρθρο 35: Εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων

Αποφάσεις υπ' αρ. 13, 32 και 42

Άρθρο 37 - ν.4624/2019 άρθρο 6: Ορισμός του υπευθύνου προστασίας δεδομένων

Αριθμός απόφασης: 1, 2, 13, 43 και 54

Άρθρο 38 - ν.4624/2019 άρθρο 7: Θέση του υπευθύνου προστασίας δεδομένων

Αποφάσεις υπ' αρ. 2, 13, 42 και 43

Άρθρο 39 - ν.4624/2019 άρθρο 8: Καθήκοντα του υπευθύνου προστασίας δεδομένων

Αριθμός απόφασης: 2, 13 και 43

Άρθρο 55: Αρμοδιότητα εποπτικής αρχής

Αριθμός απόφασης: 5, 13, 39, 40 και 51

Άρθρο 83: Γενικοί όροι επιβολής διοικητικών προστίμων

Αποφάσεις υπ' αρ. 13, 32, 39 και 40

3. ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

3.1 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ

Το έτος 2024 υποβλήθηκαν στην Αρχή 1.820 καταγγελίες και εκδόθηκαν 46 αποφάσεις. Ειδικότερα, υποβλήθηκαν καταγγελίες για παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, καταγγελίες για παραβίαση δικαιώματος των υποκειμένων των δεδομένων, καταγγελίες για αζήτητη ηλεκτρονική επικοινωνία (SPAM/email-SMS), για τηλεφωνικές οχλήσεις προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και προσφυγές Σένγκεν.

Ο μεγαλύτερος αριθμός των εισερχομένων καταγγελιών είχαν ως αντικείμενο την παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, τη μη ικανοποίηση των δικαιωμάτων πρόσβασης των υποκειμένων των δεδομένων και τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και ειδικότερα την αζήτητη ηλεκτρονική επικοινωνία (SPAM) και τις τηλεφωνικές οχλήσεις για προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών.

Αναφορικά δε με τις αποφάσεις που εκδόθηκαν οι περισσότερες αφορούσαν τη μη ικανοποίηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων.

Επίσης η Αρχή εξέδωσε 69 συστάσεις στους υπευθύνους επεξεργασίας για συμμόρφωση με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ, ιδίως των αρχών νόμιμης επεξεργασίας και της ικανοποίησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, 13 εντολές συμμόρφωσης των υπευθύνων επεξεργασίας με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ και 550 πράξεις αρχειοθέτησης.

3.1.1. ΔΙΩΚΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ - ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Η Αρχή, αφού έλαβε γνώση σχετικά με την ανάπτυξη και εφαρμογή των Προγραμμάτων «Κένταυρος» και «Υπερίων» από το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου σε εγκαταστάσεις των Κέντρων Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών και Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης πολιτών τρίτων χωρών, προχώρησε σε ενδελεχή έλεγχο του ολοκληρωμένου ψηφιακού συστήματος διαχείρισης ηλεκτρονικής και φυσικής ασφάλειας «Κένταυρος» και του ολοκληρωμένου συστήματος ελέγχου εισόδου-εξόδου με αναγνώστη σε συνδυασμό με αποτύπωμα (δηλαδή με επεξεργασία βιομετρικών δεδομένων) «Υπερίων» στις εγκαταστάσεις των προαναφερόμενων δομών των φιλοξενούμενων καθώς και εργαζομένων και πιστοποιημένων μελών μη κυβερνητικών οργανώσεων. Η Αρχή διαπίστωσε πλημμελή συνεργασία από πλευράς του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ως Υπευθύνου Επεξεργασίας και έκρινε περαιτέρω ότι οι απαιτούμενες εκτιμήσεις αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων, τις οποίες είχε διενεργήσει το Υπουργείο, ήταν ουσιαστικά ελλιπείς και περιορισμένου εύρους, καθώς και ότι παραμένουν σοβαρές παραλείψεις αναφορικά με τη συμμόρφωση του Υπουργείου με συγκεκριμένες διατάξεις του ΓΚΠΔ ως προς την εφαρμογή των επίμαχων συστημάτων. Για τους λόγους αυτούς, επέβαλε στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου διοικητικό χρηματικό πρόστιμο ύψους 75.000 ευρώ για τις παραβάσεις που διαπιστώθηκαν αναφορικά με τη συνεργασία με την Αρχή και τις εκτιμήσεις αντικτύπου και παράλληλα απηύθυνε στο Υπουργείο εντολή συμμόρφωσης εντός τριμήνου προς τις απορρέουσες από τον ΓΚΠΔ υποχρεώσεις του (απόφαση 13/2024).

Ακόμη, κατόπιν καταγγελίας αλλοδαπού για τη διαγραφή του από τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών (Ε.Κ.ΑΝ.Α), η Αρχή διέταξε το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη να προβεί στη διαγραφή του αλλοδαπού από τον Ε.Κ.ΑΝ.Α. λόγω του ότι η καταχώριση του προσφεύγοντος στον Ε.Κ.ΑΝ.Α. έγινε λόγω της δικαστικής απέλασής του, και η δικαστική απόφαση που επέβαλε την απέλαση ήρθε και καταργήθηκε κατά το σκέλος αυτό με δικαστική απόφαση, οπότε και η εγγραφή του στον Ε.Κ.ΑΝ.Α. έπαυσε αυτοδικαίως να ισχύει σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 2 της ΚΥΑ 4000/4/32-λα/2012, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την υπ' αριθ. 4000/4/32-ν/2017 (απόφαση 14/2024).

Επίσης, η Αρχή εξέτασε καταγγελία υπαλλήλου που υπηρετούσε στην Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (ΕΥΠ), σχετικά με τη διαρροή των προσωπικών του δεδομένων. Ειδικότερα, η Αρχή διαπίστωσε ότι στις 15-12-2021, προ της δημοσίευσής του ν. 4873/2021 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Α'/248/16-12-2021, άρθρο 74 για τη ρύθμιση θεμάτων προσωπικού ΕΥΠ), αλλά και πριν από την έκδοση της σχετικής απόφασης του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη, σχετικά με τη μετάταξή του από την οργανική μόνιμη θέση που κατείχε στην ΕΥΠ, σε προσωποπαγή θέση στην Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ), η ΕΥΠ κοινολόγησε με διαβίβαση –διά της Διευθύνσεως Διοικητικής Υποστήριξης και Ανθρωπίνων Πόρων– προς την Ελληνική Αστυνομία, τον Υπουργό και Υφυπουργό Προστασίας του Πολίτη έγγραφο στο οποίο επισυνάπτονταν καταστάσεις με τα στοιχεία του μετατασσόμενου από την ΕΥΠ προσωπικού, στο οποίο ανήκε και ο καταγγέλλων, και συγκεκριμένα σε αυτές αναγράφονταν το ονοματεπώνυμό του, ο

κλάδος/κατηγορία, καθώς και το γνωστικό αντικείμενο των σπουδών του.

Ωστόσο, η δημοσίευση του ν. 4873/2021 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως πραγματοποιήθηκε μία ημέρα αργότερα, και συγκεκριμένα στις 16-12-2021, οπότε και τότε μόνο ο Νόμος αυτός απέκτησε νομική υπόσταση και μπορούσε να τύχει εφαρμογής. Παρ' όλα αυτά η ΕΥΠ ήδη στις 15-12-2021 προέβη, κατά παράβαση της αρχής της νομιμότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας (άρθρο 5 παρ. 1 παρ. α' ΓΚΠΔ) σε παράνομη διαβίβαση των προσωπικών δεδομένων του καταγγέλλοντος στους ως άνω φορείς, με αποτέλεσμα κατά τη διαβίβαση αυτή να ελλείπει το νομοθετικό έρεισμα για την εν λόγω μετάταξη, χωρίς μάλιστα να έχει προηγηθεί σχετική ενημέρωση του καταγγέλλοντος, ως υποκειμένου των δεδομένων.

Ενόψει των ανωτέρω, η ως άνω επεξεργασία καθίσταται άνευ ετέρου παράνομη καθώς αντίκειται στα άρθρα 5 παρ. 1 παρ. α' ΓΚΠΔ (αρχή της νομιμότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας) και 13 ΓΚΠΔ.

Η Αρχή επέβαλε στην καταγγελλόμενη διοικητικό πρόστιμο συνολικού ύψους 5.000 ευρώ, και συγκεκριμένα, 4.000 ευρώ για τη διαπιστωθείσα παραβίαση του άρθρου 5 παρ. 1 περ. α' και 1.000 ευρώ για τη διαπιστωθείσα παραβίαση του άρθρου 13 ΓΚΠΔ (αποφάσεις 39/2024 και 40/2024).

Περαιτέρω, κατόπιν αιτήματος προηγούμενης διαβούλευσης της Ελληνικής Αστυνομίας με την Αρχή σχετικά με τη λειτουργία των φορητών συστημάτων επιτήρησης, η Αρχή με τα Γ/ΕΞΕ/3495/09-12-2024 και Γ/ΕΞΕ/3438/04-12-2024 απαντητικά έγγραφά της έκανε επιμέρους παρατηρήσεις επί της σχετικής εκτίμησης αντικτύπου της επεξεργασίας στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ΕΑΠΔ).

3.1.2. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Στο πλαίσιο μιας ευρύτερης πρωτοβουλίας του ΕΣΠΔ, η Αρχή ανέλαβε την εξέταση του θέματος «Ο ορισμός και η θέση του υπευθύνου προστασίας δεδομένων» και απέστειλε στο πλαίσιο του ελέγχου αυτού ένα ενιαίο ερωτηματολόγιο σχετικά με τον ορισμό και τη θέση του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων (ΥΠΔ) σε επιλεγμένους φορείς του δημοσίου. Σε συνέχεια αυτού, η Αρχή προέβη σε έλεγχο των κατωτέρω φορέων: Ο Δήμος Αθηναίων δεν απάντησε εμπροθέσμως στην Αρχή και για τον λόγο αυτό, η Αρχή επέβαλε πρόστιμο 5.000 ευρώ (απόφαση 1/2024). Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δεν είχε ορίσει ΥΠΔ για ορισμένο χρονικό διάστημα και δεν απάντησε εμπροθέσμως στην Αρχή, και για τους λόγους αυτούς επιβλήθηκαν διοικητικές κυρώσεις ύψους 25.000 ευρώ (απόφαση 2/2024). Το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας δεν είχε ορίσει ΥΠΔ, δεν απάντησε εμπροθέσμως στην Αρχή και από το υπόμνημά του προέκυψαν νέα στοιχεία και για τους λόγους αυτούς αποφασίστηκε η αποστολή νέας κλήσης στο Υπουργείο και η συζήτηση της υπόθεσης εκ νέου στο σύνολό της (απόφαση 4/2024). Τελικώς με νεότερη απόφαση, κρίθηκε ότι το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας δεν είχε ορίσει ΥΠΔ από την ίδρυσή του, δεν απάντησε εμπροθέσμως στην Αρχή και δεν είχε συμμορφωθεί με τον ΓΚΠΔ. Για τους λόγους αυτούς επιβλήθηκαν σε βάρος του διοικητικές κυρώσεις ύψους 50.000 ευρώ (απόφαση 43/2024).

Η Αρχή επίσης εξέτασε αίτηση θεραπείας κατά πράξης αρχειοθέτησης καταγγελίας που αφορούσε συλλογή και χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από υπεύθυνο επεξεργασίας ενώπιον δικαστηρίου, λόγω έλλειψης αρμοδιότητας της Αρχής. Με την απόφαση, η Αρχή έκρινε ότι έχει αρμοδιότητα κρίσης επί της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενώ δεν έχει αρμοδιότητα κρίσης επί της χρήσης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ενώπιον δικαστικής/εισαγγελικής αρχής, καθώς η κρίση για τη νομιμότητα αυτής εναπόκειται στην αρμόδια αρχή, ενώπιον της οποίας εκκρεμεί η επίδικη διαφορά (απόφαση 5/2024).

Ακόμη, η Αρχή επέβαλε πρόστιμο σε υπεύθυνο επεξεργασίας για διαρροή προσωπικών δεδομένων τα οποία, σε ύστερο χρόνο, δημοσιεύτηκαν στον σκοτεινό ιστό. Από την εξέταση του περιστατικού διαπιστώθηκε ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν τηρούσε τα απαιτούμενα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα και δεν διασφάλισε την εφαρμογή της πολιτικής ασφάλειας της επεξεργασίας, με αποτέλεσμα να λάβουν χώρα, στο πλαίσιο της παραβίασης του συστήματος του υπευθύνου επεξεργασίας, ενέργειες ανίχνευσης των αδυναμιών του δικτύου, μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση σε πόρους, εκτέλεση κακόβουλων διεργασιών σε σταθμούς εργασίας, απενεργοποίηση των λογισμικών προστασίας και κρυπτογράφηση αρχείων (απόφαση 10/2024).

Επίσης, κατόπιν σχετικής καταγγελίας, η Αρχή διαπίστωσε ότι χιλιάδες αρχεία του Δήμου Αλίμου ήταν ευχερώς προσβάσιμα από οποιονδήποτε χρήστη μέσω διαδικτύου. Η εξέταση της υπόθεσης κατέληξε σε ευρήματα για τα οποία επιβλήθηκαν διοικητικές κυρώσεις στον καταγγελλόμενο Δήμο, καθώς και στον εκτελούντα την επεξεργασία, σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ και τον ν. 4624/2019 (απόφαση 18/2024).

Περαιτέρω, η Αρχή έκρινε καταγγελία αποστρατευθέντος για παραβίαση δικαιώματος πρόσβασης σε δεδομένα ευρισκόμενα εντός του ατομικού φακέλου του και επέβαλε στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας πρόστιμο για παραβίαση των διατάξεων του άρθρου 15 ΓΚΠΔ σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 12 ΓΚΠΔ, καθώς και για παράβαση της κατ' άρθρο 31 του ΓΚΠΔ υποχρέωσης του υπευθύνου επεξεργασίας για συνεργασία με την εποπτική αρχή (απόφαση 21/2024).

Η Αρχή εξέτασε καταγγελίες δύο πολιτών για παραβίαση δικαιώματος πρόσβασής τους στις καταγεγραμμένες τηλεφωνικές κλήσεις τους στο τηλεφωνικό κέντρο του ΕΚΑΒ (166). Από την εξέταση της υπόθεσης προέκυψε ότι το ΕΚΑΒ, κατά γενική πολιτική δεν χορηγεί αντίγραφα των ηχογραφημένων κλήσεων, με την αιτιολογία ότι δεν προβαίνει σε ταυτοποίηση των καλούντων, ενώ δεν είναι δυνατή η εκ των υστέρων ταυτοποίησή τους ως υποκειμένων. Επιπλέον, προέκυψε ότι στην ιστοσελίδα του ΕΚΑΒ δεν υπήρχε αναρτημένη ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας. Η Αρχή, αφού διαπίστωσε ότι οι καλούντες στο 166 αποτελούν ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, απηύθυνε προς το ΕΚΑΒ εντολή ικανοποίησης των ασκθέντων δικαιωμάτων και επέβαλε πρόστιμο για την παραβίαση των ως άνω δικαιωμάτων των καταγγελλόντων. Περαιτέρω, η Αρχή επέβαλε πρόστιμο για την παραβίαση της αρχής της διαφάνειας και απηύθυνε εντολή τροποποίησης της ακολουθούμενης πολιτικής, ώστε να μην εμποδίζεται εκ των προτέρων κατά τρόπο γενικό η άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης στις ηχογραφημένες κλήσεις προς το

166, αλλά να εξετάζεται η δυνατότητα ταυτοποίησης του εκάστοτε αιτούντος, κατά περίπτωση (απόφαση 23/2024).

Ακόμη, εξετάζοντας καταγγελία πολίτη κατά του Δήμου Μεταμόρφωσης για παράνομη κοινοποίηση των στοιχείων του προς έτερο πολίτη στον οποίο αφορούσε η αναφορά-καταγγελία που ο καταγγέλλων είχε υποβάλει αναφορικά με πολεοδομικές παραβάσεις ενώπιον του Δήμου, η Αρχή έκρινε ότι εν προκειμένω ο Δήμος προέβη σε παραβίαση των αρχών της διαφάνειας και της ελαχιστοποίησης των δεδομένων και απηύθυνε σχετική επίκληση (απόφαση 31/2024).

Με αφορμή καταγγελία, η Αρχή εξέτασε ζητήματα που προκύπτουν από τη θέσπιση του νέου τύπου δελτίων ταυτότητας των Ελλήνων πολιτών. Η Αρχή διαπίστωσε πλημμέλειες αναφορικά με την παροχή γενικής ενημέρωσης προς τα υποκείμενα των δεδομένων, ενώ περαιτέρω έκρινε ότι η απαιτούμενη εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων διενεργήθηκε με καθυστέρηση και παρουσιάζει ελλείψεις. Για τους λόγους αυτούς επέβαλε στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, διοικητικό χρηματικό πρόστιμο για τις ως άνω παραβάσεις, ενώ παράλληλα απηύθυνε στο Υπουργείο εντολή συμμόρφωσης εντός εξαμήνου. Τέλος, η Αρχή επισήμανε την υποχρέωση επικαιροποίησης και κωδικοποίησης του νομικού πλαισίου αναφορικά με τα στοιχεία του νέου τύπου δελτίων ταυτότητας των Ελλήνων πολιτών (απόφαση 32/2024).

Κατόπιν παραπομπής από το Συμβούλιο της Επικρατείας και σε συμμόρφωση με το διατακτικό της απόφασης του ως άνω Δικαστηρίου, η Αρχή προέβη σε επανεξέταση υπόθεσης για την οποία είχε εκδώσει την απόφαση 85/2016 και με την οποία είχε κρίνει τη σχετική καταγγελία ως ουσία αβάσιμη. Κατά την επανεξέταση, η Αρχή έκρινε ότι στην εν λόγω περίπτωση είχε λάβει χώρα παραβίαση του άρθρου 4 παρ. 1 περ. β' του ν. 2472/1997 και επέβαλε πρόστιμο (απόφαση 34/2024).

Στο πλαίσιο εξέτασης καταγγελίας κατά του Ελεγκτικού Συνεδρίου, πολίτης ισχυρίσθηκε ότι απόφαση που αφορούσε στο πρόσωπό του ήταν αναρτημένη χωρίς ανωνυμοποίηση στην Τράπεζα Νομικού Περιεχομένου (ΤΝΠ) που τηρούσε το καταγγελλόμενο στον ιστότοπό του (<https://www.elsyn.gr/>), στην οποία είχαν τη δυνατότητα να εισέλθουν όλοι οι πολίτες με κωδικούς του TAXISNET. Η Αρχή απηύθυνε προς το Ελεγκτικό Συνέδριο προειδοποίηση, ώστε να θέσει εφεξής σε εφαρμογή κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, προκειμένου οι μη ανωνυμοποιημένες αποφάσεις της ΤΝΠ που τηρεί στον ιστότοπό του να είναι προσβάσιμες μόνο σε εξουσιοδοτημένους χρήστες (απόφαση 36/2024).

Το 2024, η Αρχή έλαβε μεγάλο πλήθος καταγγελιών σχετικά με αζήτητη πολιτική επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος από ευρωβουλευτή αναφορικά με τις Ευρωεκλογές 2024. Κατόπιν αυτών, η Αρχή προχώρησε σε αυτεπάγγελτο έλεγχο κατά τον οποίο διαπιστώθηκε ότι αρχείο του Υπουργείου Εσωτερικών με προσωπικά δεδομένα του συνόλου των εγγεγραμμένων εκλογέων εξωτερικού για τις εκλογές του Ιουνίου 2023, για το οποίο δεν προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία διαβίβαση σε αποδέκτες εκτός Υπουργείου, διακινήθηκε εκτός Υπουργείου, αρχικά προς τον Γενικό Γραμματέα Αποδήμων της Νέας Δημοκρατίας και από τον τελευταίο προς την

καταγγελλόμενη ευρωβουλευτή. Η Αρχή επισήμανε κατ' αρχάς ότι οι διαπιστωθείσες παραβάσεις δεν σχετίζονται με τη διαδικασία διενέργειας της ψηφοφορίας.

Αναφορικά με το Υπουργείο Εσωτερικών, η Αρχή έκρινε ότι η διαρροή αρχείου που προορίζεται αποκλειστικά για εσωτερική χρήση αποτελεί περιστατικό παραβίασης της εμπιστευτικότητας προσωπικών δεδομένων, ενώ εντόπισε ελλείψεις στις διαδικασίες και τις εφαρμοζόμενες πολιτικές προστασίας των δεδομένων, ανακρίβειες στο περιεχόμενο των σχετικών τηρούμενων αρχείων δραστηριοτήτων, καθώς και πλημμέλειες στη διερεύνηση του περιστατικού και έλλειψη τεκμηρίωσης της ανακοίνωσης των συνθηκών του περιστατικού. Για τα ως άνω ευρήματα, τα οποία αφορούν παραβιάσεις των άρθρων 5, 25, 30, 32 και 33 του ΓΚΠΔ, η Αρχή επέβαλε στο Υπουργείο Εσωτερικών, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, διοικητικό χρηματικό πρόστιμο συνολικού ύψους 400.000 ευρώ και απηύθυνε εντολή να προβεί σε ενέργειες προς συμμόρφωση των εφαρμοζόμενων μέτρων και διαδικασιών με τον ΓΚΠΔ σε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα.

Αναφορικά με την καταγγελλόμενη ευρωβουλευτή, η Αρχή έκρινε ότι η συλλογή προσωπικών δεδομένων αποδήμων ψηφοφόρων και η χρήση τους για την αποστολή μηνύματος πολιτικής επικοινωνίας εκτός προεκλογικής περιόδου έγινε κατά παράβαση των αρχών νομιμότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας της επεξεργασίας, καθώς έλαβε χώρα κατά παράβαση μιας σειράς διατάξεων της εκλογικής νομοθεσίας και δεν θα μπορούσε να είναι ευλόγως αναμενόμενη για τα υποκείμενα των δεδομένων (εκλογείς εξωτερικού), ενώ το μήνυμα ηλεκτρονικής επικοινωνίας δεν περιλάμβανε τις απαιτούμενες από το άρθρο 14 ΓΚΠΔ πληροφορίες προς ενημέρωση των αποδεκτών του, ιδίως για την πηγή προέλευσης των προσωπικών τους δεδομένων. Για τις ως άνω παραβιάσεις των άρθρων 5, 6 και 14 ΓΚΠΔ, η Αρχή επέβαλε στην καταγγελλόμενη ευρωβουλευτή, χρηματικό πρόστιμο συνολικού ύψους 40.000 ευρώ, απευθύνοντας παράλληλα εντολή διαγραφής των εν λόγω δεδομένων.

Τέλος, ως προς τον Γενικό Γραμματέα Αποδήμων της Νέας Δημοκρατίας και το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας, η Αρχή ανέβαλε την έκδοση απόφασης, δεδομένου ότι κατόπιν της ακρόασης και της υποβολής υπομνημάτων προσκόμισε νεότερο κρίσιμο στοιχείο, από το περιεχόμενο του οποίου προκύπτει η ανάγκη περαιτέρω διερεύνησης των εκεί προβαλλόμενων ισχυρισμών (απόφαση 16/2024).

Η Αρχή με νεότερη απόφασή της και κατόπιν αξιολόγησης των νεότερων στοιχείων, ανέβαλε εκ νέου την οριστική κρίση της, προκειμένου να συγκεντρωθούν κρείσσονες αποδείξεις και να κληθούν σε ακρόαση προς παροχή πληροφοριών και έτερα φερόμενα εμπλεκόμενα πρόσωπα (απόφαση 22/2024).

Εν συνεχεία, η Αρχή εξέδωσε νέα απόφαση με την οποία διαπίστωσε ότι το εν λόγω αρχείο εκλογέων εξωτερικού συλλέχθηκε και διακινήθηκε μεταξύ στελεχών του κόμματος της Νέας Δημοκρατίας μέσω της εφαρμογής Whatsapp, κατά παράβαση των διατάξεων της διαδικασίας παράδοσης εκλογικών καταλόγων στα πολιτικά κόμματα κατά την προεκλογική περίοδο.

Η Αρχή έκρινε συγκεκριμένα ότι η λήψη και αποστολή του εν λόγω αρχείου από τον τότε Γραμματέα Αυτοδιοίκησης και Διαχείρισης Κρίσεων του κόμματος προς τον τότε Γραμματέα Αποδήμων της Νέας Δημοκρατίας έλαβε χώρα κατά παράβαση των

διατάξεων αρμοδιότητας, επομένως κατά παράβαση της αρχής της νομιμότητας (άρθρο 5 παρ. 1, 6 παρ. 1 ΓΚΠΔ), χωρίς να αποδειχθεί η ύπαρξη σχετικής εντολής από ανώτερο κομματικό στέλεχος και επέβαλε στο εν λόγω στέλεχος, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, χρηματικό πρόστιμο 10.000 ευρώ. Ως προς τον τότε Γραμματέα Αποδήμων της Νέας Δημοκρατίας, η Αρχή έκρινε ότι το εν λόγω στέλεχος διατήρησε στην κατοχή του το συγκεκριμένο αρχείο για μεγάλο χρονικό διάστημα κατόπιν της εκπλήρωσης του σκοπού για τον οποίο είχε συλλεχθεί και συνακόλουθα το απέστειλε προς την Ευρωβουλευτή Άννα Μισέλ Ασημακοπούλου, δρώντας αυτοτελώς ως υπεύθυνος επεξεργασίας, και του επέβαλε για τον λόγο αυτό χρηματικό πρόστιμο 10.000 ευρώ για παράβαση της αρχής της νομιμότητας (άρθρο 5 παρ. 1, 6 παρ. 1 ΓΚΠΔ).

Τέλος, η Αρχή έκρινε ότι το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, δεν είχε προβεί στη λήψη κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων, καθώς δεν τεκμηρίωσε ότι τα εν λόγω στελέχη είχαν λάβει ειδικότερες οδηγίες αναφορικά με την τήρηση της εμπιστευτικότητας, υπό μορφή σύμβασης ή πληροφόρησης, ενώ οι υπάρχουσες πολιτικές δεν περιλαμβάνουν τις δραστηριότητες επεξεργασίας των Γραμματειών της, τμήμα των οποίων λαμβάνει χώρα μέσω προσωπικών συσκευών των στελεχών του κόμματος. Κατά συνέπεια, η Αρχή έκρινε ότι το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας προέβη σε παραβίαση των άρθρων 25 παρ. 1 και 32 ΓΚΠΔ, για τις οποίες επέβαλε χρηματικό πρόστιμο ύψους 30.000 ευρώ. Η Αρχή έδωσε επίσης εντολή διαγραφής του συνόλου των παρανόμως αποκτηθέντων δεδομένων των εκλογέων εξωτερικού, καθώς και εντολή θεραπείας των ελλείψεων των διαδικασιών για την προστασία προσωπικών δεδομένων και διασφάλισης της τήρησής τους από τα στελέχη του κόμματος. Η Αρχή έκρινε κατά πλειοψηφία ότι το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας θα πρέπει να θεωρηθεί ως υπεύθυνος επεξεργασίας για τη συλλογή και επεξεργασία του αρχείου εκλογέων εξωτερικού από τον τότε Γραμματέα Αποδήμων του κόμματος με σκοπό τη δημογραφική στατιστική ανάλυση εκλογικού αποτελέσματος προς εξαγωγή πολιτικών συμπερασμάτων, καθώς η επεξεργασία αυτή έγινε στο πλαίσιο εκπλήρωσης των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων που του είχαν ανατεθεί και εξυπηρετούσε σκοπούς του κόμματος· με δεδομένο δε ότι η εν λόγω επεξεργασία έλαβε χώρα κατά παράβαση των διατάξεων που προβλέπουν τη νόμιμη διαδικασία παράδοσης εκλογικών καταλόγων στα πολιτικά κόμματα κατά την προεκλογική περίοδο, το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας προέβη σε παραβίαση της αρχής της νομιμότητας, (άρθρο 5 παρ. 1, 6 παρ. 1 ΓΚΠΔ) για την οποία επιβλήθηκε από την Αρχή πρόστιμο 10.000 ευρώ (απόφαση 38/2024).

Με σχετική απόφαση του Προέδρου της Αρχής σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 67 παρ. 3 και 4 του ν. 4727/2020, πραγματοποιήθηκε η κατανομή του συνόλου των εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή της Αρχής στις προβλεπόμενες κατηγορίες διάθεσης (απόφαση Προέδρου 2814/2024).

Στο πλαίσιο εξέτασης καταγγελίας για παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από το Τμήμα Ληξιαρχείου του Δήμου Χαλανδρίου, η Αρχή με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/1167/16-04-2024 έγγραφο, αφού διαπίστωσε ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας, στο πλαίσιο της από μέρους του τήρησης της αρχής της θεμιτής ή δίκαιης επεξεργασίας

των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οφείλει να ενημερώνει το υποκείμενο των δεδομένων ότι πρόκειται να επεξεργαστεί τα δεδομένα του με νόμιμο και διαφανή τρόπο και ότι πρέπει να βρίσκεται σε θέση ανά πάσα στιγμή να αποδείξει τη συμμόρφωσή του με τις αρχές του άρθρου 5 του ΓΚΠΔ με βάση την αρχή της λογοδοσίας, επισήμανε περαιτέρω ότι η ενημέρωση πρέπει να γίνεται με τρόπο πρόσφορο, που θα διασφαλίζει ότι το υποκείμενο των δεδομένων θα λαμβάνει πράγματι γνώση των στοιχείων που την απαρτίζουν, και σαφή, που θα επιτρέπει στο υποκείμενο των δεδομένων να έχει μια σαφή εικόνα για τα στοιχεία που ορίζει ο νόμος.

Επιπλέον, στο πλαίσιο εξέτασης καταγγελίας που υποβλήθηκε ενώπιον της Αρχής, η οποία αρχειοθετήθηκε ελλείψει ενεργητικής νομιμοποίησης του καταγγέλλοντος, ανέκυψε το ζήτημα της αναγραφής στο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης του βαθμού γάμου του αρχικού μέλους αλλά και του συζύγου αυτού. Η Αρχή με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/344/22-01-2024 έγγραφο προέβη σε αυτεπάγγελτη διερεύνηση απευθυνόμενη προς το Υπουργείο Εσωτερικών, σχετικά με συμμόρφωση του τελευταίου ως προς το περιεχόμενο της απόφασης 9/2002 της Αρχής, καθώς και σχετικά με την εν γένει συμμόρφωση με τον ΓΚΠΔ ως προς τα προσωπικά δεδομένα που αναγράφονται στο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης. Η Αρχή επισήμανε στο Υπουργείο Εσωτερικών ότι έχει εκδώσει συναφώς την απόφαση 9/2002, που κοινοποιήθηκε στο εν λόγω Υπουργείο και σύμφωνα με την οποία «η αναγραφή των στοιχείων του/της πρώην συζύγου επί του πιστοποιητικού οικογενειακής κατάστασης θα πρέπει να γίνεται μόνο για σκοπό, ο οποίος απαιτεί την αναγραφή αυτή, όπως όταν υπάρχουν τέκνα από προηγούμενο γάμο ή όταν το πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης χρησιμοποιείται για την έκδοση άδειας γάμου, άλλως θα πρέπει να παραλείπεται» (βλ. επίσης και την απόφαση 127/2001 της Αρχής). Ακολούθως, η Αρχή κάλεσε το Υπουργείο Εσωτερικών να την ενημερώσει σχετικά για τις ενέργειες στις οποίες προέβη στο πλαίσιο συμμόρφωσης με την ανωτέρω με αριθ. 9/2002 απόφαση, καθώς και να διευκρινίσει εάν αναγράφονται στα πιστοποιητικά οικογενειακής κατάστασης –και δη σε όλες αδιακρίτως τις περιπτώσεις– δεδομένα που αφορούν στο βαθμό γάμου τόσο του αρχικού μέλους όσο και του συζύγου αυτού και σε καταφατική περίπτωση, κατά πόσο η αναγραφή αυτή συνάδει με τις αρχές του άρθρου 5 του ΓΚΠΔ. Σε απάντηση του ως άνω εγγράφου της Αρχής το Υπουργείο Εσωτερικών ανέφερε ότι εντός των εκδιδόμενων πιστοποιητικών οικογενειακής κατάστασης αποτυπώνονται μόνο οι ενεργές συγγενικές σχέσεις, επομένως επί του πιστοποιητικού δεν αναγράφονται τα στοιχεία του/της πρώην συζύγου, καθώς έχει προηγηθεί η λύση του γάμου, επισημαίνεται δε ότι τα εκδιδόμενα, από το πληροφοριακό σύστημα «Μητρώο Πολιτών» (υποσύστημα δημοτολογίου), πιστοποιητικά είναι ενιαία και η χρήση τους είναι υποχρεωτική με τη μορφή που διατίθεται μέσω του πληροφοριακού συστήματος, από το σύνολο των δήμων της χώρας. Περαιτέρω, το Υπουργείο Εσωτερικών ανέφερε ότι κατά την έκδοση πιστοποιητικού οικογενειακής κατάστασης, ο κανόνας εντός του «Μητρώου Πολιτών» είναι να εμφανίζονται αποκλειστικά οι σύζυγοι που βρίσκονται σε ενεργή συγγενική σχέση, ενώ για να εμφανιστούν οι προηγούμενοι σύζυγοι πρέπει ο/η εκάστοτε υπάλληλος να προβεί σε επιλογή συγκεκριμένου πεδίου εντός του πληροφοριακού συστήματος, ενώ σημειώνεται ότι σε περίπτωση που ο πολίτης αιτηθεί πιστοποιητικό από το gov.gr ή

το ΚΕΠ, δεν υφίσταται καν η προαναφερθείσα επιλογή.

Ακολουθώντας το Υπουργείο σημείωσε ότι η απόφαση 9/2002 της Αρχής βρίσκεται αναρτημένη στην ιστοσελίδα της αρμόδιας υπηρεσίας του και τίθεται πάντα υπόψη των δημοτολογίων στις σχετικές απαντήσεις που παρέχονται όταν πρόκειται για έκδοση πιστοποιητικού οικογενειακής κατάστασης, ενώ επισημαίνεται πάντα στα δημοτολόγια ότι, προκειμένου να συμπεριλάβουν πρώην συζύγους σε πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, πρέπει ο ενδιαφερόμενος πολίτης να αποδεικνύει ειδικό έννομο συμφέρον ή, σε περίπτωση αμφιβολίας, να αιτούνται τη συνδρομή του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων του Δήμου τους, τα δεδομένα δε που αφορούν στον βαθμό γάμου των συζύγων (που ακόμα βρίσκονται σε ενεργό γάμο) αναγράφονται επί του πιστοποιητικού οικογενειακής κατάστασης, λόγω της ανάγκης για α. σαφή απεικόνιση της αστικής κατάστασης των γονέων σε περίπτωση ύπαρξης τέκνων από προγενέστερο γάμο και β. διαπίστωση του κωλύματος εξ αγχιστείας συγγένειας στην περίπτωση έκδοσης άδειας γάμου. Στο πλαίσιο τήρησης της αρχής περί ελαχιστοποίησης των δεδομένων που θέτει το άρθρο 5 ΓΚΠΔ, το Υπουργείο διαβεβαίωσε ότι η αρμόδια υπηρεσία του εξετάζει το ενδεχόμενο επιλεκτικής αναγραφής του βαθμού γάμου επί του πιστοποιητικού οικογενειακής κατάστασης. Κατόπιν αυτών, η Αρχή χαιρέτισε τη μέριμνα που λαμβάνει το Υπουργείο για την εξέταση ζητημάτων συμμόρφωσης με τις αρχές του άρθρου 5 του ΓΚΠΔ στο πεδίο της έκδοσης πιστοποιητικών οικογενειακής κατάστασης και ανέφερε πως κρίνεται σκόπιμη η εκ μέρους του εξέταση της διαδικασίας έκδοσης των εν λόγω πιστοποιητικών, ώστε τα τελευταία να περιλαμβάνουν όσα δεδομένα συνάδουν με το σκοπό χρήσης τους από τον εκάστοτε αιτούντα, ιδίως στο πλαίσιο τήρησης της αρχής της ελαχιστοποίησης.

Επιπλέον, στο πλαίσιο εξέτασης άλλης καταγγελίας που υποβλήθηκε ενώπιον της Αρχής, η οποία αρχειοθετήθηκε ελλείψει ενεργητικής νομιμοποίησης του καταγγέλλοντος, η Αρχή εξέτασε αυτεπάγγελα το ζήτημα του κατά πόσο συνάδουν με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ τα δικαιολογητικά που ζητούνται και υποβάλλονται σε επεξεργασία από το Υπουργείο Εξωτερικών και ειδικότερα από την ελληνική πρεσβεία στο Λονδίνο, στο πλαίσιο έκδοσης πιστοποιητικού μόνιμου κατοίκου εξωτερικού, ως προϋπόθεση χορήγησης αναβολής από την υποχρέωση στράτευσης. Ειδικότερα, στον σχετικό ιστότοπο αναφερόταν, μεταξύ άλλων, ότι απαιτείτο η προσκόμιση μηνιαίας αναλυτικής κίνησης τραπεζικών λογαριασμών και των δύο γονέων για όσα χρόνια ο στρατεύσιμος ήταν ανήλικος. Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή απέστειλε το με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2322/05-09-2024 έγγραφό της ζητώντας διευκρινίσεις αναφορικά με τα έγγραφα που ζητούνται από τα υποκείμενα των δεδομένων, περιλαμβανομένων και εκείνων που μόλις συμπλήρωσαν τα 18 έτη, για την έκδοση του προαναφερόμενου πιστοποιητικού, θέτοντας ερωτήματα αναφορικά με τη νομική βάση και τη στάθμιση των αρχών του άρθρου 5 παρ. 1 του ΓΚΠΔ ως προς τα ανωτέρω έγγραφα, καθώς και την παροχή προσήκουσας ενημέρωσης προς τα υποκείμενα των δεδομένων κατ' άρθρα 12 επ. του ΓΚΠΔ. Κατόπιν δε της απάντησης που έλαβε η Αρχή επί των εν λόγω ερωτημάτων, εξέδωσε το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2728/09-10-2024 έγγραφο, με το οποίο, και κατόπιν επανελέγχου του σχετικού συνδέσμου στον επίμαχο ιστότοπο, χαιρέτισε τη μέριμνα που ελήφθη από τους ελεγχόμενους για την άμεση τροποποίηση

της ενημέρωσης που παρέχεται προς τους πολίτες αναφορικά με τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την έκδοση πιστοποιητικού μονίμου κατοίκου εξωτερικού. Ειδικότερα, η Αρχή διαπίστωσε ότι πλέον τα δικαιολογητικά που αφορούν ιδίως στις μηνιαίες αναλυτικές κινήσεις τραπεζικών λογαριασμών, περιορίζονται στην κάλυψη ανά τρίμηνο, ενώ παράλληλα πλέον συγκεκριμενοποιείται περαιτέρω ο σκοπός της προσκόμισης τους (απόδειξη καθημερινών συναλλαγών και όχι όλων αδιακρίτως, με ενδεικτικά μάλιστα παραδείγματα που παρατίθενται), προκειμένου να περιορίζεται ο όγκος των προς επεξεργασία δεδομένων που συλλέγονται με γνώμονα την εξυπηρέτηση του ανωτέρω επιδιωκόμενου σκοπού. Τέλος, με το ως άνω έγγραφο, η Αρχή επισήμανε ότι επιφυλάσσεται της περαιτέρω άσκησης των εκ του νόμου ανατιθέμενων αρμοδιοτήτων της για οποιοδήποτε συναφές με το ανωτέρω ζήτημα ανακύψει.

Κατόπιν καταγγελίας που αφορούσε τη λειτουργία ψηφιακής πλατφόρμας βρεφονηπιακών σταθμών του Δήμου Καλαμάτας, και αφότου ο καταγγελλόμενος Δήμος παρείχε διευκρινίσεις αναφορικά με τη μη έγκαιρη ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων και προέβη στις απαραίτητες ενέργειες, η Αρχή με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2582/24-09-2024 έγγραφο, επισήμανε την υποχρέωση για διαφανή ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων.

Στο πλαίσιο εξέτασης καταγγελίας για παραβίαση δικαιώματος διαγραφής από τα Ηλεκτρονικά Συστήματα Πλειστηριασμού (πλατφόρμα eauction.gr), την οποία διαχειρίζεται ο Συμβολαιογραφικός Σύλλογος Εφετείων Αθηνών Πειραιώς Αιγαίου και Δωδεκανήσου, η Αρχή κάλεσε με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/1682/18-06-2024 έγγραφο τον Συμβολαιογραφικό Σύλλογο, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να επανεξετάσει τα εφαρμοζόμενα στα ΗΛ.ΣΥ.ΠΛΕΙΣ. τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφαλείας, ώστε σε περίπτωση αναστολής πλειστηριασμού η διενεργούμενη επεξεργασία να λαμβάνει χώρα με βάση τις αρχές της ελαχιστοποίησης, του περιορισμού της περιόδου αποθήκευσης και της αρχή της προστασίας δεδομένων από τον σχεδιασμό.

Τέλος, κατόπιν καταγγελίας που αφορούσε την απουσία της κατ' άρθρο 13 ΓΚΠΔ ενημέρωσης κατά τη συλλογή δεδομένων στο πλαίσιο υποβολής αίτησης για έκδοση Ευρωπαϊκής Κάρτας Νέων μέσω της ιστοσελίδας <https://european youth card.gr/home/el/>, και αφού διαπιστώθηκε ότι κατά την εξέταση της καταγγελίας οι απαιτούμενες πληροφορίες προστέθηκαν στη σελίδα υποβολής αιτήσεων με τίτλο «Όροι Χρήσης», η Αρχή, με το με το Γ/ΕΞΕ/2237/26-08-2024 απαντητικό έγγραφο, επισήμανε προς το Ίδρυμα Νεολαίας και Διά Βίου Μάθησης (Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) την απορρέουσα από την αρχή της διαφάνειας υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας να παρέχει την κατά το άρθρο 13 ΓΚΠΔ ενημέρωση μέσω ιστοσελίδας και να την τοποθετεί σε εμφανές και ευδιάκριτο σημείο, με σαφή τίτλο και περιεχόμενο σαφώς διακριτό από παρεμφερή θέματα.

3.1.3. ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία που άσκησε πατέρας για λογαριασμό του ανήλικου τέκνου του κατά φροντιστηρίου ξένων γλωσσών για μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης. Η Αρχή διαπίστωσε ότι έλαβε χώρα παραβίαση των άρθρων 12 και 15 ΓΚΠΔ, και επιπλέον παραβίαση της κατ' άρθρο 31 του ΓΚΠΔ υποχρέωσης του υπευθύνου επεξεργασίας για

συνεργασία με την εποπτική αρχή. Για το σύνολο των ως άνω παραβιάσεων, η Αρχή επέβαλε χρηματικό πρόστιμο στο καταγγελλόμενο φροντιστήριο (απόφαση 41/2024).

Επιπλέον, στο πλαίσιο διερεύνησης καταγγελίας σχετικά με παραβίαση δικαιώματος πρόσβασης, η Αρχή διαπίστωσε ότι η καταγγελλόμενη Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης δεν προέβη στην ικανοποίηση του προσηκόντως ασκηθέντος δικαιώματος πρόσβασης και δη εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 ΓΚΠΔ προθεσμιών. Για τον λόγο αυτό, η Αρχή κάλεσε με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2677/04-10-2024 έγγραφο της την καταγγελλόμενη Αρχή όπως προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την προσήκουσα αντιμετώπιση του αιτήματος της καταγγέλλουσας ως δικαιώματος πρόσβασης σε δεδομένα που την αφορούν, λαμβανομένων υπ' όψη, αν τούτο απαιτείται στη συγκεκριμένη περίπτωση, και των διατάξεων των άρθρων 14 παρ. 5 και 23 ΓΚΠΔ, ζητήθηκε δε από την καταγγελλομένη να ενημερώσει ακολούθως την Αρχή για τις ως άνω σχετικές ενέργειές της. Η Αρχή επισήμανε επίσης ότι σε κάθε περίπτωση, για τον χειρισμό του εν λόγω αιτήματος, η τελευταία μπορεί να συμβουλευέται και τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων της υπηρεσίας της, ο οποίος οφείλει να συνεργάζεται με την Αρχή.

Τέλος, κατόπιν υποβολής καταγγελίας για παράνομη κοινοποίηση προσωπικών δεδομένων μαθητή σε τρίτους από το προσωπικό Νηπιαγωγείου, η Αρχή επισήμανε με το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2231/26-08-2024 έγγραφο προς το εν λόγω Νηπιαγωγείο και την αρμόδια Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης την ανάγκη τήρησης των αρχών της ελαχιστοποίησης και της εμπιστευτικότητας των δεδομένων, μέσω λήψης των κατάλληλων μέτρων σύμφωνα με τα άρθρα 24 και 32 ΓΚΠΔ, τα οποία συμπεριλαμβάνουν κατάλληλες οδηγίες προς το προσωπικό, κατά τρόπο ώστε τα δεδομένα των ανήλικων μαθητών να υφίστανται επεξεργασία μόνο στο μέτρο που απαιτείται για την εκπλήρωση των σκοπών της παιδαγωγικής διαδικασίας και να μην κοινοποιούνται σε τρίτους αποδέκτες όταν αυτό δεν χρειάζεται. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, η ενημέρωση σχετικά με την πιθανή ανάγκη παράλληλης στήριξης ορισμένου μαθητή είναι απαραίτητο να παρέχεται αποκλειστικά και μόνο στους γονείς του ενδιαφερόμενου μαθητή και όχι σε τρίτα πρόσωπα.

3.1.4. ΠΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία πρώην εργαζομένου σύμφωνα με την οποία χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα από το σύστημα γεωεντοπισμού που λειτουργούσε σε όχημα το οποίο του είχε παραχωρηθεί από τον εργοδότη, με σκοπό να εντοπιστεί ο εργαζόμενος κατά τη διάρκεια της άδειάς του. Η Αρχή επέβαλε στην καταγγελλόμενη εταιρεία, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, με βάση το άρθρο 58 παρ. 2 εδ. θ' του ΓΚΠΔ, διοικητικό πρόστιμο ύψους 2.000 ευρώ, για τη διαπιστωθείσα παράβαση των αρχών της νομιμότητας της επεξεργασίας κατ' άρθρο 5 παρ. 1 α' του ΓΚΠΔ και της απηύθυνε, με βάση το άρθρο 58 παρ. 2 στοιχ. β' ΓΚΠΔ, επίκληση για την ελλιπή ενημέρωση κατά παράβαση των άρθρων 5 παρ. 1 εδ. α' και των άρθρων 12 και 13 και 5 παρ. 2 εδ. β' του ΓΚΠΔ (απόφαση 6/2024).

Επίσης, η Αρχή εξέτασε καταγγελία πρώην εργαζομένου σύμφωνα με την οποία

χρησιμοποιήθηκαν από τον καταγγελλόμενο εργοδότη στοιχεία από το σύστημα για να αποδείξει ότι ο υπάλληλος χρησιμοποίησε το όχημα εκτός ωραρίου, κατά παράβαση των όρων παραχώρησης, και ότι δεν είχε ενημερωθεί προσηκόντως για την επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων μέσω του συστήματος αυτού. Η Αρχή απηύθυνε στον εργοδότη, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, προειδοποίηση με βάση το άρθρο 21 του ν. 2472/1997 για την προσαρμογή της ενημέρωσης για τη λειτουργία του συστήματος γεωεντοπισμού σε οχήματα ώστε να είναι ατομική, πλήρης και σαφής και να πιστοποιείται με εύλογο τρόπο και εντολή με βάση το άρθρο 58 παρ. 2 στοιχ. γ' ΓΚΠΔ, για προσαρμογή της ενημέρωσης για τη λειτουργία του συστήματος γεωεντοπισμού σε οχήματα ώστε να είναι ατομική, πλήρης και σαφής και να πιστοποιείται με εύλογο τρόπο (απόφαση 7/2024).

Ακόμη, η Αρχή διαπίστωσε ότι καταγγελλόμενη εργοδότη εταιρεία παραβίασε τις αρχές της νομιμότητας και της διαφάνειας του άρθρου 5 παρ. 1 εδ. α' περ. α' και γ' ΓΚΠΔ και ικανοποίησε το δικαίωμα πρόσβασης της καταγγέλλουσας ελλιπώς, οπότε απηύθυνε επίκληση στην εταιρεία δίνοντάς της εντολή να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ και να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης της καταγγέλλουσας στο μέρος που έχει ασκηθεί και δεν έχει ακόμα ικανοποιηθεί (απόφαση 27/2024).

Η Αρχή εξέτασε, σε σύνθεση Ολομέλειας λόγω σπουδαιότητας, το ζήτημα «αν η χορήγηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρχείο που τηρεί ο υπεύθυνος επεξεργασίας μέσω πιστοποιητικών, βεβαιώσεων κ.ο.κ., δηλαδή μετά από σχετική πρόσθετη επεξεργασία από το σχετικό αρχείο που τηρεί –και σε αντίθεση με τη χορήγηση αντιγράφου του συνόλου του σχετικού αρχείου– εμπίπτει πράγματι στην έννοια του δικαιώματος πρόσβασης, όπως διαμορφώνεται υπό τον ΓΚΠΔ και τον νόμο 4624/2019» ύστερα από την υπ' αριθ. 23/2020 παραπεμπτική της απόφαση.

Με την απόφαση 57/2024 έκρινε, αναφορικά με το αντικείμενο της καταγγελίας της υπ' αρ. 23/2020 απόφασης περί παραβίασης του δικαιώματος πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων λόγω της μη χορήγησης πιστοποιητικού υπηρεσιακών μεταβολών από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, ότι το αίτημα έκδοσης ενός νέου εγγράφου, με συγκεκριμένη μορφή και περιεχόμενο, όπως π.χ. εκείνης της βεβαίωσης ή του πιστοποιητικού, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 15 παρ. 1 και 3 του ΓΚΠΔ (σκ. 4 και 5 απόφασης 57/2024).

Περαιτέρω, η Αρχή έκρινε, όσον αφορά το δικαίωμα του υποκειμένου των δεδομένων να αποκτά πρόσβαση στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία υποβάλλονται σε επεξεργασία και να λαμβάνει αντίγραφα των εν λόγω δεδομένων κατ' άρθρο 15 παρ. 1 και 3 ΓΚΠΔ, λαμβάνοντας υπόψη τις αιτιολογικές σκέψεις 60 και 63 ΓΚΠΔ, τις ερμηνευτικές επεξηγήσεις της απόφασης του ΔΕΕ C-487/21 (Österreichische Post από 12.01.2023), καθώς και τις Κατευθυντήριες Γραμμές 1/2022 για το δικαίωμα πρόσβασης του ΕΣΠΔ (από 28.03.2023), ότι δεν γεννάται άνευ τινός ετέρου υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας να προβεί σε νεότερη και πρόσθετη επεξεργασία των δεδομένων από το σύστημα αρχειοθέτησης που τηρεί, μέσω π.χ. της παραγωγής/σύνταξης το πρώτων σχετικών εγγράφων (πιστοποιητικών, βεβαιώσεων κ.ο.κ.) που να περιέχουν τα αιτούμενα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, προκειμένου να ικανοποιήσει το δικαίωμα

πρόσβασης του υποκειμένου σε αυτά. Εναπόκειται όμως στη διακριτική ευχέρεια του ιδίου του υπευθύνου επεξεργασίας να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης με την έκδοση συγκεκριμένου π.χ. πιστοποιητικού ή βεβαίωσης κατόπιν συναφούς αίτησης του υποκειμένου των δεδομένων. Κατόπιν τούτων, η Αρχή έκρινε με την απόφαση 57/2024 ότι η αίτηση του υποκειμένου των δεδομένων προκειμένου να εκδοθεί από τον υπεύθυνο επεξεργασίας πιστοποιητικό, βεβαίωση κ.λπ. με συγκεκριμένη μορφή και περιεχόμενο δεν εμπίπτει στην έννοια του δικαιώματος πρόσβασης κατ' άρθρο 15 ΓΚΠΔ (απόφαση 57/2024).

Πλην των ανωτέρω αποφάσεων, στο πλαίσιο εξέτασης καταγγελιών στο πεδίο των εργασιακών σχέσεων, η Αρχή απέστειλε και τα ακόλουθα απαντητικά έγγραφα: Η Αρχή εξέτασε καταγγελία εργαζόμενης κατά ανώνυμης εταιρείας για παράνομη επεξεργασία. Σύμφωνα με την καταγγελία, σε συνέχεια υποβολής αίτησης της καταγγέλλουσας για συμμετοχή της σε κύκλο κινητικότητας, το αρμόδιο Τμήμα της νέας υπηρεσίας ζήτησε από την καταγγελλόμενη (στην οποία εργαζόταν η καταγγέλλουσα), την έκδοση βεβαίωσης υπηρεσιακών μεταβολών με αναφορά σε τυχόν πειθαρχικές διώξεις της καταγγέλλουσας (τελεσίδικες ή μη). Σε απάντηση του εν λόγω αιτήματος, η καταγγελλόμενη εξέδωσε και απέστειλε σχετικό έγγραφο κάνοντας αναφορά και στην ύπαρξη κλητηρίου θεσπίσματος στον εργασιακό φάκελο της καταγγέλλουσας. Η Αρχή απέστειλε απαντητικό έγγραφο (Γ/ΕΞΕ/1082/08-04-2024) στην καταγγελλόμενη εταιρεία με το οποίο επιστούσε την προσοχή της στη συμμόρφωση προς τις επιταγές της αρχής της ελαχιστοποίησης των δεδομένων κατ' άρθρο 5 παρ. 1 στοιχείο γ' του ΓΚΠΔ.

Επιπροσθέτως, με αφορμή καταγγελία υπάλληλου Δήμου, ο οποίος είχε ορισθεί ΥΠΔ, και υποστήριξε ότι μετακινήθηκε δυσμενώς σε έτερο τμήμα του εν λόγω Δήμου και επαύθη από τα καθήκοντά του ως ΥΠΔ συνεπεία της αρνητικής γνωμοδότησης που υπέβαλε για το θέμα εγκατάστασης κλειστού κυκλώματος βιντεοεπιτήρησης (CCTV) στους χώρους του Δήμου, η Αρχή διενήργησε αυτεπάγγελτο έλεγχο σχετικά με τη συμμόρφωση του εν λόγω Δήμου με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ και του ν. 4624/2019. Κατόπιν αξιολόγησης του συνόλου των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης δεν προέκυψε η επέλευση πραγματικών περιστατικών που θα συνιστούσαν παραβίαση της νομοθεσίας του ΓΚΠΔ και του ν. 4624/2019. Ως εκ τούτου η Αρχή απέστειλε απαντητικό έγγραφο στον καταγγέλλοντα (Γ/ΕΞΕ/958/27-03-2024), ενημερώνοντάς τον σχετικά και επισημαίνοντας ότι ο ρόλος του ΥΠΔ είναι συμβουλευτικός. Τέλος, στο εν λόγω απαντητικό η Αρχή επανέλαβε ότι η ευθύνη της συμμόρφωσης με το δίκαιο περί προστασίας των δεδομένων βαρύνει τον υπεύθυνο επεξεργασίας, ο οποίος πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει τη συμμόρφωση αυτή.

Επιπλέον, σε συνέχεια εξέτασης αναφοράς της ΠΟΣΕ – ΕΦΚΑ αναφορικά με την εφαρμογή της ΚΥΑ με αριθ. οικ. 52108 (ΦΕΚ Β' 3265/22.07.2021) «Εξυπηρέτηση και παροχή διοικητικής πληροφόρησης μέσω τηλεδιάσκεψης, από υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ» και κατόπιν αυτεπάγγελτου ελέγχου της σχετικής Μελέτης Εκτίμησης Αντικτύπου (ΕΑΠΔ) σύμφωνα με το άρθρο 35 ΓΚΠΔ, με το Γ/ΕΞΕ/1154/15-04-2024 έγγραφο προς τον e-ΕΦΚΑ, η Αρχή, αφού διαπίστωσε ότι δεν έχει προηγηθεί επαρκής ανάλυση της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας της επεξεργασίας και δεν είχε ληφθεί η γνώμη των

υπαλλήλων ως υποκειμένων των δεδομένων, ούτε είχαν εξεταστεί οι πιθανοί κίνδυνοι από τη χρήση του προγράμματος Teams, απηύθυνε σύσταση προς τον e-ΕΦΚΑ να προβεί σε επικαιροποίηση της ΕΑΠΔ λαμβάνοντας υπόψη και τη γνώμη των υπαλλήλων του e-ΕΦΚΑ, ως υποκειμένων των δεδομένων, ώστε να απαντά στις ανωτέρω επισημάνσεις και να προβεί στις κατά περίπτωση αναγκαίες ενέργειες συμμόρφωσης, ενημερώνοντας σχετικά την Αρχή.

Τέλος, με το υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/1164/24-04-2024 απαντητικό έγγραφό της η Αρχή απηύθυνε συστάσεις προς την Περιφερειακή Διεύθυνση Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων Κρήτης (Τμήμα Συντονισμού), ως υπεύθυνο επεξεργασίας, κατόπιν καταγγελίας εργαζόμενης για μη ασφαλή τήρηση του έγχαρτου παρουσιολογίου των υπαλλήλων του Τμήματος Συντονισμού Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων Κρήτης και για τη διαρροή πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό και αφορούν προσωπικά δεδομένα των υπαλλήλων του εν λόγω τμήματος. Ειδικότερα, η Αρχή απηύθυνε σύσταση προς την ως άνω Διεύθυνση σχετικά με την υποχρέωσή της να ανταποκριθεί προσηκόντως στις υποχρεώσεις της, κατ' άρθρα 24 και 32 του ΓΚΠΔ για λήψη κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων.

3.1.5. ΥΓΕΙΑ

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία κατά εταιρείας για παραβίαση της εμπιστευτικότητας των δεδομένων της καταγγέλλουσας, διά της τηλεφωνικής γνωστοποίησης αποτελεσμάτων εξετάσεων της τελευταίας στον πατέρα της. Ειδικότερα, η καταγγέλλουσα ανέφερε ότι δεν έδωσε η ίδια τον αριθμό του κινητού τηλεφώνου του πατέρα της στην καταγγελλόμενη εταιρεία. Από την εξέταση της υπόθεσης δεν διαπιστώθηκε η καταγγελλόμενη παραβίαση. Όσον αφορά δε τη διαδικασία συλλογής των στοιχείων επικοινωνίας των πελατών του διαγνωστικού κέντρου κατά προφορική δήλωσή τους την ημέρα της επίσκεψης, η Αρχή ενημερώθηκε ότι, στο πλαίσιο επικαιροποίησης των διαδικασιών της καταγγελλόμενης εταιρείας, στο εξής η συλλογή θα γίνεται με την ενυπόγραφη καταχώρισή τους από τα υποκείμενα των δεδομένων με τη χρήση ταμπλέτας. Συνεπώς, η καταγγελία απορρίφθηκε ως αβάσιμη (απόφαση 3/2024).

Ακολούθως η Αρχή εξέτασε δύο καταγγελίες που υποβλήθηκαν από πολίτες που έλαβαν μήνυμα πολιτικής επικοινωνίας μέσω sms προερχόμενο από υποψήφιο βουλευτή-ιατρό δημόσιου νοσοκομείου, με περιεχόμενο που φαινόταν να σχετίζεται με το γεγονός ότι οι αποδέκτες του μηνύματος είχαν νοσηλευθεί στο Νοσοκομείο όπου εργαζόταν, χωρίς να τον γνωρίζουν προσωπικά και χωρίς να έχουν ενημερωθεί ή συναινέσει στη χρήση των δεδομένων τους για σκοπούς πολιτικής επικοινωνίας. Παράλληλα, εκ μέρους του Νοσοκομείου, υποβλήθηκε στην Αρχή γνωστοποίηση περιστατικού παραβίασης προσωπικών δεδομένων ασθενών, κατόπιν διαμαρτυρίας άλλων ασθενών προς το Νοσοκομείο για τη λήψη του ίδιου μηνύματος. Ο υποψήφιος βουλευτής απέτυχε να τεκμηριώσει στην Αρχή τη νόμιμη συλλογή και τήρηση των τηλεφωνικών αριθμών των αποδεκτών του προεκλογικού του μηνύματος, ενώ παρέλειψε να ενημερώσει τα υποκείμενα για την επεξεργασία των δεδομένων τους για τον σκοπό της πολιτικής επικοινωνίας και να τους παρέχει τρόπο άσκησης των δικαιωμάτων τους βάσει του ΓΚΠΔ.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή επέβαλε πρόστιμο συνολικού ύψους 15.000 ευρώ για τις παραβάσεις της νομιμότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας της επεξεργασίας και της υποχρέωσης διευκόλυνσης των υποκειμένων στην άσκηση των δικαιωμάτων τους (απόφαση 37/2024).

Επίσης, στην Αρχή υποβλήθηκε καταγγελία από υποκείμενο των δεδομένων για παραβίαση των δικαιωμάτων διαγραφής, περιορισμού της επεξεργασίας και εναντίωσης, των άρθρων 17, 18 και 21 ΓΚΠΔ, αντίστοιχα λόγω της ανάρτησης φωτογραφιών της πριν και μετά τη διενέργεια χειρουργικής επέμβασης σε μέσο κοινωνικής δικτύωσης (instagram) που διατηρεί ο καταγγελλόμενος ιατρός. Η Αρχή έκρινε ότι η ανάρτηση φωτογραφιών μέρους του σώματος της καταγγέλλουσας σε μέσο κοινωνικής δικτύωσης που διατηρεί ο ιατρός, μετά την ανάκληση σχετικής συγκατάθεσης που είχε παράσχει, ήταν παράνομη και έδωσε εντολή στον ιατρό να τηρεί επίκαιρα αρχεία των σχετικών δηλώσεων βουλήσεων των ασθενών του. Αναφορικά με την καταγγελλόμενη παραβίαση των δικαιωμάτων διαγραφής, περιορισμού της επεξεργασίας και εναντίωσης η Αρχή διαπίστωσε ότι δεν συντρέχει παραβίασή τους. Τέλος, η Αρχή αυτεπάγγελτα διαπίστωσε ότι η ενημέρωση που παρείχε ο ιατρός στο έντυπο ενημέρωσης και δήλωσης συναίνεσης αναφορικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων των ασθενών/πελατών δεν προσδιόριζε τον σκοπό επεξεργασίας που επιδιώκεται μέσω της ανάρτησης φωτογραφιών των ασθενών στο διαδίκτυο και, αφενός, έδωσε εντολή στον ιατρό να αναμορφώσει το σχετικό χωρίο στο έντυπο που χρησιμοποιεί, αφετέρου δε, προσκάλεσε τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο να ενημερώσει κατά τόπους Ιατρικούς Συλλόγους της χώρας, ώστε οι ιατροί-μέλη τους να αναμορφώσουν το έντυπο ενημέρωσης και δήλωσης συναίνεσης αναφορικά με τα προσωπικά δεδομένα, στο μέτρο που περιλαμβάνεται αντίστοιχο με αυτό στην εξεταζόμενη καταγγελία χωρίο, κατά τρόπο που να προσδιορίζεται ο σκοπός επεξεργασίας που επιδιώκεται μέσω της ανάρτησης φωτογραφιών των ασθενών τους στο διαδίκτυο (απόφαση 50/2024).

Επιπλέον, η Αρχή απέστειλε έγγραφο (Γ/ΕΞΕ/101/09-01-2024) σε Νοσοκομείο και κέντρο Ψυχικής Υγείας στο πλαίσιο εξέτασης καταγγελίας παραβίασης δικαιώματος πρόσβασης μητέρας σε δεδομένα του ανήλικου τέκνου της. Ειδικότερα, η Αρχή με το ως άνω απαντητικό επισήμανε στην καταγγελλόμενη πλευρά την υποχρέωση για επικαιροποίηση διαδικασιών σχετικά με την παραλαβή των σχετικών αιτημάτων και την εμπρόθεσμη απάντηση σε αυτά.

Η Αρχή απηύθυνε ακόμη εντολή συμμόρφωσης προς Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης στο πλαίσιο καταγγελίας για μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης που άσκησε ο καταγγέλλων σε δεδομένα υγείας του ανήλικου τέκνου του. Ειδικότερα, με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/925/22-03-2024 έγγραφο της Αρχής και λαμβανομένου υπόψη ότι το καταγγελλόμενο δεν ανταποκρίθηκε στην ικανοποίηση του προσηκόντως ασκηθέντος δικαιώματος πρόσβασης και δη εντός των ως άνω προβλεπόμενων προθεσμιών, επισημάνθηκε στο τελευταίο ότι οφείλει να απαντά εμπροθέσμως ακόμα και αρνητικά, σε περίπτωση που δεν τηρείται κάποιο δεδομένο του εκάστοτε ενδιαφερόμενου υποκειμένου των δεδομένων. Εν προκειμένω, η Αρχή επισήμανε ότι το καταγγελλόμενο οφείλει αφενός να χορηγήσει στον καταγγέλλοντα τα ζητηθέντα

δεδομένα που αφορούν στο ανήλικο τέκνο του, αφετέρου να κρίνει ως υπεύθυνος επεξεργασίας, επί τη βάση της αρχής της λογοδοσίας (άρθρο 5 παρ. 2 ΓΚΠΔ), αν υπέχει υποχρέωση να χορηγήσει στον καταγγέλλοντα τα σχετικά φορολογικά παραστατικά κατόπιν σχετικής ενημέρωσης και της μητέρας, τα στοιχεία της οποίας αναγράφονται επί του σώματος του φορολογικού παραστατικού.

Έτερη εντολή συμμόρφωσης απέστειλε η Αρχή προς Κλινική (Γ/ΕΞΕ/1887/15-07-2024) στο πλαίσιο της οποίας η Αρχή, λαμβάνοντας υπ' όψη ότι δεν αποδείχθηκε εκ των στοιχείων του φακέλου ότι η καταγγελλόμενη κλινική έχει λάβει τη ρητή συγκατάθεση της καταγγέλλουσας για την αποστολή των εγγράφων που την αφορούσαν προς την ασφαλιστική της εταιρεία πλην του τιμολογίου που εξέδωσε, επισήμανε στην καταγγελλόμενη ότι οφείλει να μεριμνά για τη λήψη έγκυρης συγκατάθεσης από τους ασθενείς της, ως υποκείμενα των δεδομένων, για όσες επεξεργασίες των προσωπικών τους δεδομένων ερείδονται στη σχετική νομική βάση και συνακόλουθα να είναι σε θέση να αποδεικνύει την εν λόγω συγκατάθεση.

Επιπλέον, εντολή συμμόρφωσης εστάλη προς Ψυχιατρική Κλινική (Γ/ΕΞΕ/2664/03-10-2024), με την οποία η Αρχή, αφού έλαβε υπόψη ότι, ναι μεν η καταγγελλόμενη κλινική απέστειλε απάντηση στο ασκηθέν από τον καταγγέλλοντα αίτημα πρόσβασης, πλην όμως δεν ανταποκρίθηκε προσηκόντως σε αυτό, μολονότι το εν λόγω δικαίωμα ασκήθηκε με σαφήνεια, επισήμανε στην καταγγελλόμενη ότι οφείλει να απαντά προσηκόντως και εμπροθέσμως στα σχετικά δικαιώματα πρόσβασης που ασκούνται από τα υποκείμενα των δεδομένων ενώπιόν της ως υπεύθυνης επεξεργασίας, καθώς και για το ότι οφείλει να διαχειριστεί με τον προσηκόντα τρόπο το επίμαχο αίτημα πρόσβασης πάντοτε στο πλαίσιο του άρθρου 5 παρ. 2 του ΓΚΠΔ, λαμβάνοντας τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, όπου κρίνεται σκόπιμο.

Εντολή συμμόρφωσης εστάλη και προς παιδοψυχολόγο στο πλαίσιο καταγγελίας για μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης που άσκησε ο καταγγέλλων σε δεδομένα υγείας των ανήλικων τέκνων του. Ειδικότερα, με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2674/04-10-2024 έγγραφο της Αρχής και λαμβανομένου υπόψη ότι η καταγγελλόμενη παιδοψυχολόγος δεν ανταποκρίθηκε στην ικανοποίηση του προσηκόντως ασκηθέντος δικαιώματος πρόσβασης και δη εντός των εκ του νόμου προβλεπόμενων προθεσμιών, σταθμιζόμενου όμως και του γεγονότος ότι ως προς το ζητηθέν πρωτογενές υλικό ενημέρωσε τον καταγγέλλοντα ότι δεν το τηρεί πλέον στο αρχείο της, η Αρχή επισήμανε ότι οφείλει να απαντά προσηκόντως και εμπροθέσμως στα σχετικά δικαιώματα πρόσβασης που ασκούνται από τα υποκείμενα των δεδομένων ενώπιόν της ως υπευθύνου επεξεργασίας, καθώς και για το ότι οφείλει να χορηγήσει στον καταγγέλλοντα τις ζητηθείσες πληροφορίες και στοιχεία (αριθμός και είδος συνεδριών που πραγματοποίησε με τα τέκνα του, ακριβείς ημέρες και ώρες, τόπος διεξαγωγής των εν λόγω συνεδριών, σχετική διάγνωσή της) στο μέτρο που αυτά αποτελούν προσωπικά δεδομένα των ανήλικων τέκνων του. Επιπλέον, η Αρχή υπογράμμισε, συναφώς προς τα ανωτέρω, ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωσή του έναντι του υποκειμένου των δεδομένων όπως ικανοποιεί το δικαίωμα πρόσβασης που προσηκόντως ασκεί το τελευταίο ενώπιόν του εκ μόνου του λόγου ότι τα ζητηθέντα στοιχεία δύνανται να είναι γνωστά στο υποκείμενο

των δεδομένων από έτερη πηγή. Τέλος, ως προς τα ζητηθέντα από τον καταγγέλλοντα φορολογικά παραστατικά, και δεδομένου ότι δεν προκύπτει με βεβαιότητα το όνομα στο οποίο αυτά εκδόθηκαν, ούτε αναφέρονται τυχόν έτερα δεδομένα που αναγράφονται επ' αυτών, η Αρχή επισήμανε στην καταγγελλομένη ότι οφείλει να κρίνει ως υπεύθυνη επεξεργασίας, επί τη βάσει της αρχής της λογοδοσίας (άρθρο 5 παρ. 2 ΓΚΠΔ), αν υπέχει υποχρέωση να χορηγήσει στον καταγγέλλοντα τα σχετικά φορολογικά παραστατικά, κατόπιν σχετικής ενημέρωσης και της μητέρας, σε περίπτωση που τα στοιχεία της τελευταίας αναγράφονται επί του σώματος των εν λόγω παραστατικών, παρέχοντας σχετική αιτιολογία ως προς την τυχόν μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης σε αυτά.

Περαιτέρω, εντολή συμμόρφωσης εστάλη και προς ιατρό στο πλαίσιο καταγγελίας για μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης που άσκησε ο καταγγέλλων σε δεδομένα υγείας των ανήλικων τέκνων του. Ειδικότερα, με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2676/04-10-2024 έγγραφο της Αρχής και λαμβανομένου υπ' όψη ότι η καταγγελλομένη δεν ανταποκρίθηκε στην ικανοποίηση του προσηκόντως ασκηθέντος δικαιώματος πρόσβασης και δη εντός των ως άνω προβλεπόμενων προθεσμιών, καθώς απέστειλε εκπρόθεσμα την απάντησή της στον καταγγέλλοντα, και πάντως σταθμίζοντας η Αρχή και τον επικαλούμενο εργασιακό φόρτο καθώς και την παύση των εργασιών της ενόψει των καλοκαιρινών διακοπών, επισήμανε στην καταγγελλομένη ότι οφείλει να απαντά εμπροθέσμως στα δικαιώματα πρόσβασης που ασκούνται από τα ενδιαφερόμενα υποκείμενα των δεδομένων, όπως εν προκειμένω από τον ασκούντα τη γονική μέριμνα ανήλικων τέκνων σχετικά με δεδομένα που αφορούν στα τελευταία και τηρούνται στο αρχείο της. Υπογράμμισε δε η Αρχή ότι ακόμα και στην περίπτωση που δεν ενεργήσει επ' αυτών, οφείλει να προσδιορίζει ωσαύτως εμπρόθεσμα τους λόγους για τους οποίους δεν ενήργησε επί των σχετικών αιτημάτων.

Ακόμη, εντολή συμμόρφωσης απεστάλη προς κέντρο Συμβουλευτικής και Ψυχοθεραπείας στο πλαίσιο καταγγελίας για μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης που άσκησε ο καταγγέλλων σε δεδομένα υγείας του ανήλικου τέκνου του. Ειδικότερα, με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/3310/25-11-2024 έγγραφο της Αρχής και λαμβανομένου υπόψη ότι ικανοποιήθηκε έστω εκπρόθεσμα το δικαίωμα πρόσβασης του καταγγέλλοντος στα δεδομένα του ανήλικου τέκνου του, επισημάνθηκε στο καταγγελλόμενο κέντρο ότι οφείλει αφενός να επεξεργάζεται και αξιολογεί ορθά καθώς και να ανταποκρίνεται προσηκόντως στα υποβαλλόμενα αιτήματα πρόσβασης (κατ' άρθρο 15 του ΓΚΠΔ) των υποκειμένων των δεδομένων, αφετέρου να τηρεί τις προβλεπόμενες στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμίες.

Εντολή συμμόρφωσης με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ εστάλη και από την Αρχή και προς δύο νοσοκομεία στο πλαίσιο εξέτασης καταγγελίας σχετικά με δικαίωμα πρόσβασης ασκούντων τη γονική μέριμνα σε δεδομένα υγείας του ανήλικου τέκνου τους. Ειδικότερα, με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2910/23-10-2024 έγγραφο της Αρχής, διαπιστώθηκε ότι τα νοσοκομεία δεν ανταποκρίθηκαν στο αίτημα των καταγγελλόντων προσηκόντως και εντός της προβλεπόμενης στο άρθρο 12 του ΓΚΠΔ προθεσμίας, ενώ το ένα εκ των δύο καταγγελλόμενων Νοσοκομείων δεν φαίνεται να τηρεί τα αναγκαία τεχνικά και

οργανωτικά μέτρα ασφαλείας, στο μέτρο που, όπως το ίδιο ομολογεί, σε ορισμένα από τα χορηγούμενα έγγραφα εμφίλοχώρησαν ορθογραφικά λάθη ενώ κάποια εντοπισθέντα σφάλματα οφείλονται στην ελλιπή υποστήριξη καταγραφής και αρχειοθέτησης εκθέσεων ή στη διαδικασία μετάπτωσης των πληροφοριακών συστημάτων ή στην ελλιπή υποστήριξη του παλαιού προγράμματος καταγραφής και αρχειοθέτησης των ιστολογικών εκθέσεων. Ενόψει των ανωτέρω, και δεδομένου ότι υπήρξε έστω εκπρόθεσμη ανταπόκριση στο επίμαχο αίτημα πρόσβασης, η Αρχή επισήμανε την υποχρέωση αφενός επεξεργασίας και ορθής αξιολόγησης καθώς και προσήκουσας ανταπόκρισης στα υποβαλλόμενα αιτήματα πρόσβασης (κατ' άρθρο 15 του ΓΚΠΔ) των υποκειμένων των δεδομένων, αφετέρου τήρησης των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμιών. Περαιτέρω, και λαμβανομένου υπ' όψη ότι το αυτό ως άνω Νοσοκομείο επιβεβαιώνει ότι στον ιατρικό φάκελο του ανήλικου τέκνου των καταγγελλόντων δεν υπάρχουν έγγραφα που να αφορούν σε άλλον ασθενή, η Αρχή κάλεσε το εν λόγω Νοσοκομείο όπως εντός τριάντα ημερών από τη λήψη του προαναφερόμενου εγγράφου προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την προσήκουσα αντιμετώπιση του αιτήματος των καταγγελλόντων ως δικαιώματος πρόσβασης σε δεδομένα που αφορούν το ανήλικο τέκνο τους, εξασφαλίζοντας μεταξύ άλλων ευκρινή αντίγραφα των απεικονιστικών ιατρικών εξετάσεων που ζητήθηκαν, καθώς και όπως προσαρμόσει τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφαλείας (όπως ενδεικτικά κατάρτιση και εφαρμογή κατάλληλων εσωτερικών πολιτικών), ώστε να διασφαλίζεται η σύμφωνη με τον ΓΚΠΔ επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων των ασθενών του και να ενημερώσει ακολούθως την Αρχή για τις ως άνω ενέργειές του. Σε κάθε περίπτωση, για την αντιμετώπιση των ανωτέρω η Αρχή υπογράμμισε ότι αμφότερα τα καταγγελλόμενα Νοσοκομεία μπορούν να συμβουλευθούν και τους Υπευθύνους Προστασίας Δεδομένων, οι οποίοι οφείλουν να συνεργάζονται με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (βλ. άρθρα 38-39 του ΓΚΠΔ). Το εν λόγω δε Νοσοκομείο ανταποκρίθηκε στο σχετικό έγγραφο της Αρχής κοινοποιώντας το έγγραφο που απέστειλε στους καταγγέλλοντες.

Η Αρχή απέστειλε επίσης εντολή συμμόρφωσης προς τον ΕΟΠΥΥ στο πλαίσιο εξέτασης καταγγελίας για παραβίαση δικαιώματος της καταγγέλλουσας ως υποκειμένου των δεδομένων. Ειδικότερα, η Αρχή με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/3224/19-11-2024 έγγραφο διαπίστωσε ότι ο καταγγελλόμενος οργανισμός δεν ανταποκρίθηκε στο αίτημα της καταγγέλλουσας εντός της προβλεπόμενης στο άρθρο 12 προθεσμίας. Επομένως, ενόψει των ανωτέρω, και δεδομένου ότι ικανοποιήθηκε έστω καθυστερημένα η καταγγέλλουσα αλλά και λαμβανομένων υπόψη των επικαλούμενων από τον καταγγελλόμενο ισχυρισμών περί σχεδιασμού περαιτέρω μέτρων προς βελτίωση της διαδικασίας διαχείρισης δηλώσεων εναντίωσης, ώστε να ενημερώνονται οι ασφαλισμένοι με τον κατά τον πληρέστερο δυνατό τρόπο για την πορεία του αιτήματός τους και για τους λόγους τυχόν καθυστέρησης της διεκπεραίωσής του αλλά και την εκπαίδευση των αρμόδιων υπαλλήλων τους καθώς και την αναθεώρηση και εξορθολογισμό της διαδικασίας ελέγχου καταγγελιών και διαχείρισης δηλώσεων εναντίωσης κατά τρόπο συνάδοντα και με τη διαδικασία διαχείρισης αιτημάτων προσωπικών δεδομένων, η Αρχή επισήμανε ότι οφείλει να ανταποκρίνεται προσηκόντως στα υποβαλλόμενα αιτήματα των υποκειμένων των δεδομένων, εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3

ΓΚΠΔ προθεσμιών λαμβάνοντας τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφαλείας όπου κρίνεται σκόπιμο.

Επιπλέον, η Αρχή απηύθυνε εντολή συμμόρφωσης προς ιατρό στο πλαίσιο εξέτασης καταγγελίας για παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Ειδικότερα, με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/3239/20-11-2024 έγγραφο, η Αρχή καταρχάς στάθμισε τους ισχυρισμούς της καταγγελλομένης ιατρού, σύμφωνα με την οποία η χρήση εκ μέρους της του ΑΜΚΑ της καταγγέλλουσας προς τον σκοπό της άυλης συνταγογράφησης έλαβε χώρα εκ παραδρομής λόγω αναριθμητισμού κατά την πληκτρολόγηση ΑΜΚΑ ασθενούς της που ομοιάζει στα περισσότερα ψηφία του με τον ΑΜΚΑ της καταγγέλλουσας. Περαιτέρω, η Αρχή έλαβε υπόψη της και τον ισχυρισμό της καταγγελλομένης περί του ότι αμέσως μόλις πληροφορήθηκε από την ασθενή της ότι η τελευταία δεν έλαβε τη συνταγή, αντιλήφθηκε το σφάλμα και έσπευσε αυτοβούλως να ακυρώσει τη συνταγή που έλαβε η καταγγέλλουσα (βλ. σχετικώς προσκομιζόμενη καρτέλα). Κατόπιν τούτων, η Αρχή αναφέρθηκε στην αρχή της λογοδοσίας, στο πλαίσιο της οποίας ο υπεύθυνος επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων υποχρεούται να σχεδιάζει, εφαρμόζει και εν γένει λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα και πολιτικές, προκειμένου η επεξεργασία των δεδομένων να είναι σύμφωνη με τις σχετικές νομοθετικές προβλέψεις, υπογραμμίζοντας ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας βαρύνεται με το περαιτέρω καθήκον να αποδεικνύει ο ίδιος και ανά πάσα στιγμή τη συμμόρφωσή του με τις αρχές του άρθρου 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ. Επιπλέον, η Αρχή υπενθύμισε στην καταγγελλομένη την υποχρέωσή της, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, να λαμβάνει και να εφαρμόζει σε κάθε περίπτωση τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφαλείας της επεξεργασίας σύμφωνα με τα άρθρα 24 και 32 παρ. 1 ΓΚΠΔ. Συγκεκριμένα, το ως άνω έγγραφο ανέφερε ότι θα πρέπει να λαμβάνει χώρα επαλήθευση της ταυτότητας και του ΑΜΚΑ του/της ασθενούς, ώστε να αποφεύγονται τυχόν περιστατικά παραβίασης της εμπιστευτικότητας των δεδομένων, ελλείψει κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφαλείας.

Η Αρχή απέστειλε ακόμη το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2325/05-09-2024 έγγραφο σε καταγγελλόμενο νοσοκομείο αναφορικά με το δικαίωμα πρόσβασης πατέρα σε δεδομένα ανήλικου τέκνου. Ειδικότερα, το ως άνω νοσοκομείο ανταποκρίθηκε εκπρόθεσμα στο υποβληθέν αίτημα και για τον λόγο αυτό με το ως άνω έγγραφό της η Αρχή επισήμανε την υποχρέωση για προσήκουσα ικανοποίηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, εντός της προβλεπόμενης στο άρθρο 12 του ΓΚΠΔ προθεσμίας.

Επιπλέον, με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/3256/21-11-2024 έγγραφό της, η Αρχή, σε συνέχεια σχετικής καταγγελίας, επισήμανε στην καταγγελλόμενη, επαγγελματία ψυχολόγο, την ανάγκη τήρησης της αρχής της διαφάνειας μέσω της παροχής στα υποκείμενα των δεδομένων σε όλα τα στάδια της επεξεργασίας, και ιδίως πριν από τη διαβίβαση των δεδομένων σε τρίτους, κατάλληλης και πλήρους ενημέρωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 13 και 14 ΓΚΠΔ.

Ακόμη, κατόπιν εξέτασης σχετικής καταγγελίας, η Αρχή με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/3255/21-11-2024 έγγραφό της προς την ιδιωτική κλινική, αφού διαπίστωσε ότι η τελευταία δεν ανταποκρίθηκε στο αίτημα της καταγγέλλουσας για την άσκηση των δικαιωμάτων της εντός της προβλεπόμενης στον ΓΚΠΔ προθεσμίας, ενώ παρείχε γενικές

πληροφορίες για την επεξεργασία, όπως αυτές περιλαμβάνονται στην Πολιτική της κλινικής, χωρίς εξειδίκευση αναφορικά με την επεξεργασία συγκεκριμένα των δικών της δεδομένων, επέστησε την προσοχή στην κλινική για την τήρηση των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμιών και στην ανάγκη να ανταποκρίνεται στα δικαιώματα πρόσβασης με τον απαιτούμενο κάθε φορά βαθμό εξειδίκευσης.

Τέλος, και σε συνέχεια καταγγελίας για παραβίαση δικαιώματος πρόσβασης κατά Γενικού Νοσοκομείου, αφού διαπιστώθηκε πλημμελής συμμόρφωση του Νοσοκομείου με την υποχρέωση διευκόλυνσης των υποκειμένων στην άσκηση των δικαιωμάτων τους, καθώς δεν εντόπισε τα ηλεκτρονικά μηνύματα της καταγγέλλουσας που είχαν αποσταλεί στις αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Νοσοκομείου διευθύνσεις e-mail της Διοίκησης και του υπευθύνου προστασίας δεδομένων, η Αρχή με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/3456/05-12-2024 έγγραφο απηύθυνε σύσταση στο εν λόγω Νοσοκομείο για την τήρηση των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμιών, μεριμνώντας για τη λήψη κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων και επανεξετάζοντας τα μέτρα αυτά, εφόσον είναι απαραίτητο.

3.1.5.1. Προστασία προσωπικών δεδομένων ατόμων υψηλού κινδύνου

Η Αρχή συμμετείχε σε υποομάδα εργασίας με αντικείμενο την «προστασία προσωπικών δεδομένων των υποκειμένων – ασθενών HIV, καθώς και ατόμων υψηλού κινδύνου» στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την αντιμετώπιση της HIV λοίμωξης στην Ελλάδα (προγραμματική συμφωνία μεταξύ ΕΚΠΑ/Εργαστήριο Υγιεινής, Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής και του Υπουργείου Υγείας).

3.1.6. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία για παράνομη επεξεργασία κατά ασφαλιστικής εταιρείας, σχετικά με τη νομιμότητα συλλογής αιτούμενων προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο ασφαλιστικής σύμβασης και προέβη στην αρχειοθέτησή της. Στην εν λόγω πράξη αρχειοθέτησης (Γ/ΕΞΕ/471/05-02-2024) η Αρχή επισήμανε ότι σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο για την πάταξη της φοροδιαφυγής και την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι διαδικασίες δέουσας επιμέλειας εφαρμόζονται και στους υφιστάμενους πελάτες για την πιστοποίηση της ταυτότητας των οποίων μπορούν να ζητηθούν πληροφορίες και έγγραφα από ανεξάρτητες και αξιόπιστες πηγές. Σημείωσε, τέλος, ότι τα εν λόγω έγγραφα μπορούν να ζητηθούν και για την επικαιροποίηση των στοιχείων του πελάτη καθ' όλη τη διάρκεια της συναλλακτικής σχέσης.

Η Αρχή επίσης εξέτασε καταγγελία υποκειμένου των δεδομένων για μη ικανοποίηση δικαιώματος διαγραφής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από εταιρεία που διαμεσολαβεί για τη σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων, στο πλαίσιο αίτησης ασφάλισης για πρόγραμμα Erasmus. Κατόπιν διερεύνησης της υπόθεσης και αξιολόγησης των στοιχείων του φακέλου, η Αρχή απέστειλε απαντητικό έγγραφο στις ασφαλιστικές εταιρείες – υπευθύνους επεξεργασίας (Γ/ΕΞΕ/1151/15-04-2024), οι οποίες είχαν ικανοποιήσει το δικαίωμα διαγραφής της καταγγέλλουσας εκπρόθεσμα, ήτοι μετά την

πάροδο της οριζόμενης προθεσμίας στο άρθρο 12 του ΓΚΠΔ. Με το εν λόγω απαντητικό η Αρχή, αφού επισήμανε ότι η ικανοποίηση των δικαιωμάτων υποκειμένων των δεδομένων, όπως εν προκειμένω του καταγγελλόμενου δικαιώματος διαγραφής, βαρύνει έκαστο υπεύθυνο επεξεργασίας, σημείωσε ότι ο εκτελών την επεξεργασία πρέπει να επικουρεί τον υπεύθυνο επεξεργασίας για την εκπλήρωση της υποχρέωσής του να απαντά σε αιτήματα για άσκηση των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων και να παρέχει συνδρομή με κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, στο βαθμό που αυτό είναι δυνατό. Τέλος, με το εν λόγω απαντητικό υπενθύμισε την υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας, όπως τηρεί την απορρέουσα από το άρθρο 12 του ΓΚΠΔ υποχρέωσή του, μεριμνώντας μεταξύ άλλων για την πλήρωση της υποχρέωσης «επάρκειας» των επιλεγέντων εκτελούντων την επεξεργασία εταιρειών, κατά τρόπο που να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη και αποτελεσματική ικανοποίηση των δικαιωμάτων εκ του ΓΚΠΔ.

Τέλος, η Αρχή εξέτασε καταγγελία υποκειμένου δεδομένων κατά ασφαλιστικής εταιρείας για παραβίαση δικαιώματος πρόσβασης, και απέστειλε απαντητικό έγγραφο (Γ/ΕΞΕ/2203/13-08-2024) στην καταγγελλόμενη ασφαλιστική εταιρεία με το οποίο επισήμανε στην εν λόγω ασφαλιστική εταιρεία ότι οφείλει να απαντά εμπροθέσμως στο εκάστοτε ενδιαφερόμενο υποκείμενο των δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 12 του ΓΚΠΔ. Η δε υποχρέωση αυτή περιλαμβάνει και την ενημέρωση του υποκειμένου για την τυχόν ανάγκη παράτασης της προθεσμίας ικανοποίησης των δικαιωμάτων και για τους λόγους καθυστέρησης εντός μηνός από την υποβολή του σχετικού αιτήματος.

3.1.7. ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

3.1.7.1. Πιστωτικά/Χρηματοδοτικά Ιδρύματα

Κατόπιν υποβολής δύο παρεμφερών καταγγελιών για το ίδιο θέμα, η Αρχή με το Γ/ΕΞΕ/2280/02-09-2024 έγγραφο προς την καταγγελλόμενη Τράπεζα απηύθυνε σύσταση για την ανάγκη διαφανούς ενημέρωσης των υποκειμένων – πελατών της ως προς τις συνέπειες ακύρωσης της πιστωτικής τους κάρτας. Ειδικότερα, διαπιστώθηκε ότι και στις δύο περιπτώσεις οι καταγγέλλοντες θεώρησαν εσφαλμένα ότι η αίτηση ακύρωσης πιστωτικής κάρτας ισοδυναμούσε με ακύρωση της σύμβασής τους και συνεπώς με ανάκληση των πάγιων εντολών που ήταν συνδεδεμένες με αυτή και έχουν ως συνέπεια την διαβίβαση προσωπικών τους δεδομένων στις επιχειρήσεις που είναι δικαιούχοι πληρωμών, ενώ στην πραγματικότητα η ενέργειά τους είχε ως μόνη συνέπεια την ακύρωση του πλαστικού και την αντικατάστασή του από άλλη πιστωτική κάρτα, ώστε η σύμβαση να συνεχίζεται με τους ίδιους όρους. Η Αρχή επισήμανε ότι, πέρα από την κατ' άρθρο 13 ΓΚΠΔ ενημέρωση του υποκειμένου κατά τη συλλογή των δεδομένων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει να παρέχει στο υποκείμενο κάθε περαιτέρω πληροφορία που είναι αναγκαία για τη διασφάλιση δίκαιης και διαφανούς επεξεργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές συνθήκες και το πλαίσιο εντός του οποίου πραγματοποιείται η επεξεργασία (βλ. αιτ. σκ. 60 του ΓΚΠΔ) και επέστησε στην Τράπεζα την προσοχή για το ότι οφείλει να προβεί στις αναγκαίες τροποποιήσεις και διορθώσεις στην παρεχόμενη ενημέρωση στους πελάτες της – κατόχους πιστωτικών καρτών, ώστε αυτή να αποτυπώνει με ακρίβεια τις συνέπειες που έχει κάθε ενέργεια ή δήλωσή

τους κατά περίπτωση, καθώς και στην επανεξέταση των πολιτικών και διαδικασιών που εφαρμόζει, συμπεριλαμβανομένων των οδηγιών προς το προσωπικό της, εφόσον κρίνεται απαραίτητο για τον παραπάνω σκοπό.

Με το Γ/ΕΞΕ/2739/10-10-2024 έγγραφο προς άλλη τράπεζα, η Αρχή απηύθυνε σύσταση αναφορικά με την ανάγκη παροχής κατάλληλης και ακριβούς ενημέρωσης στους πελάτες της Τράπεζας σχετικά με τις συνέπειες επιστροφής κάρτας πρόσθετου μέλους. Ειδικότερα, στο πλαίσιο εξέτασης συναφούς καταγγελίας, διαπιστώθηκε ότι τόσο ο καταγγέλλων, ως δικαιούχος κύριας κάρτας στην Τράπεζα, όσο και η αδελφή του, δικαιούχος πρόσθετης κάρτας, θεώρησαν εσφαλμένα ότι η επιστροφή της πρόσθετης κάρτας στην Τράπεζα ισοδυναμούσε με λήξη της σύμβασης και οριστική αποδέσμευση του πρόσθετου μέλους. Με το ανωτέρω απαντητικό έγγραφο η Αρχή επισήμανε προς την Τράπεζα ότι για τη διασφάλιση δικαιοσύνης και διαφανούς επεξεργασίας είναι σημαντικό να είναι σαφές για το υποκείμενο ποιες συνέπειες επιφέρει κάθε ενέργεια ή δήλωσή του προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας, όπως, εν προκειμένω, η επιστροφή της πρόσθετης κάρτας, ως προς την επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων, για παράδειγμα, να είναι σαφές για τα υποκείμενα ότι στην περίπτωση επιστροφής της πρόσθετης κάρτας, το πρόσθετο μέλος παραμένει κατ' αρχήν συμβαλλόμενο μέρος στην ενοχική σχέση που αφορά την κύρια κάρτα.

Έπειτα από εξέταση δύο παρεμφερών καταγγελιών κατά τράπεζας, για αποστολή εγγράφων σε εσφαλμένη ηλεκτρονική διεύθυνση (email) και χωρίς την απαραίτητη διαβάθμιση –αφού διαπιστώθηκε ότι η Τράπεζα έχει θεσπίσει Πολιτική Ασφάλειας Πληροφοριών, έχει καταρτίσει σχετικά κείμενα καθοδήγησης προς το προσωπικό της και έχει προβλέψει συγκεκριμένη διαδικασία καταχώρισης διεύθυνσης email φυσικών προσώπων στο πλαίσιο της οποίας στην περίπτωση καταχώρισης μέσω internet banking έχει προστεθεί η λειτουργικότητα επιβεβαίωσης μέσω OTP (one time password) και λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικότερες συνθήκες των εν λόγω περιστατικών– η Αρχή, με το Γ/ΕΞΕ/2967/30-10-2024 έγγραφο, επέστησε στην Τράπεζα την προσοχή για το ότι οφείλει να εξασφαλίζει την τήρηση της αρχής της ακεραιότητας και εμπιστευτικότητας της επεξεργασίας (άρθρου 5 παρ. 1 στ' ΓΚΠΔ), επανεξετάζοντας, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, τα μέτρα που εφαρμόζει ως προς την επιβεβαίωση των διευθύνσεων email των πελατών της, καθώς και να φροντίζει διαρκώς για την τήρηση των κατά το άρθρο 24 του ΓΚΠΔ διαδικασιών και πολιτικών της Τράπεζας από το προσωπικό της.

Σε συνέχεια εξέτασης καταγγελίας κατά άλλης τράπεζας για παραβίαση δικαιώματος διόρθωσης προσωπικών δεδομένων και αφού διαπιστώθηκε ότι το περιστατικό οφειλόταν σε εσφαλμένο χειρισμό υπαλλήλου η Αρχή, με το Γ/ΕΞΕ/2234/26-08-2024 απαντητικό έγγραφο, υπενθύμισε προς την Τράπεζα την υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 2 ΓΚΠΔ, να διευκολύνει την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, καθώς και την απορρέουσα από το άρθρο 24 ΓΚΠΔ υποχρέωση εφαρμογής κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν την εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών για την προστασία των δεδομένων. Βάσει των ανωτέρω, η Αρχή επισήμανε στην Τράπεζα ότι οφείλει να εξασφαλίζει την ορθή ανταπόκρισή της, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, στα αιτήματα

διόρθωσης προσωπικών δεδομένων που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 16 ΓΚΠΔ, μεριμνώντας για τη λήψη κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων. Στα μέτρα δε αυτά μπορεί να συμπεριλαμβάνεται η κατάλληλη εκπαίδευση του προσωπικού της, ώστε αφενός μεν να γνωρίζει τις συνέπειες που έχει κάθε ενέργειά του στο σύστημα της Τράπεζας και να ενημερώνει αντίστοιχα με ακρίβεια τα υποκείμενα των δεδομένων, αφετέρου δε να λαμβάνει σοβαρά υπόψη κάθε αίτημα ή παράπονο υποκειμένου και να το εξετάζει άμεσα, χωρίς να θεωρεί δεδομένη την ορθότητα τυχόν προηγούμενων ενεργειών.

Η Αρχή εξέτασε καταγγελίες υποκειμένων των δεδομένων για μη ικανοποίηση δικαιωμάτων πρόσβασης και διαγραφής κατά Εταιρείας Διαχείρισης Απαιτήσεων και απέστειλε απαντητικά έγγραφα (Γ/ΕΞΕ/2171/08-08-2024 και Γ/ΕΞΕ/2303/04-09-2024) στην καταγγελλόμενη εταιρεία. Με τα εν λόγω απαντητικά, η Αρχή επέστησε την προσοχή της καταγγελλομένης στο ότι οφείλει να ανταποκρίνεται προσηκόντως και εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3 και 4 του ΓΚΠΔ προθεσμιών στα υποβαλλόμενα ενώπιόν της αιτήματα των υποκειμένων των δεδομένων, η δε υποχρέωσή της αυτή περιλαμβάνει και υποχρέωση ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων για την ανάγκη παράτασης της προθεσμίας ικανοποίησης του δικαιώματός τους και για τους λόγους καθυστέρησης εντός μηνός από την υποβολή του αιτήματος κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 παρ. 3 του ΓΚΠΔ. Με τα ίδια απαντητικά επισημάνθηκε στην καταγγελλόμενη ότι ακόμα και όταν η άσκηση δικαιωμάτων υποκειμένων των δεδομένων περιέρχεται σε αναρμόδιο τμήμα της εταιρείας, αυτό οφείλει να το προωθήσει στο αρμόδιο Τμήμα, προκειμένου να τηρηθεί η εκ της ανωτέρω σχετικής διάταξης τασσόμενη προθεσμία.

Επίσης, η Αρχή απέστειλε έγγραφο συμμόρφωσης (Γ/ΕΞΕ/1888/15-07-2024) με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ προς Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις, κατόπιν καταγγελίας για παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Ειδικότερα, κατά τη διαδικασία πλειστηριασμού ακινήτου που επισπεύστηκε από την καταγγελλόμενη εταιρεία σε βάρος οφειλέτη στο πλαίσιο διαχείρισης απαίτησης που της είχε διαβιβαστεί, συμπεριέλαβε στη δημόσια προσβάσιμη πλατφόρμα των πλειστηριασμών, και μάλιστα τόσο στην περιγραφή του πλειστηριαζόμενου ακινήτου όσο και στις σχετικές φωτογραφίες, ακίνητο όμορο του πλειστηριαζόμενου, με διώροφη οικοδομή, που ανήκει στον καταγγέλλοντα και όχι στον οφειλέτη-καθ' ου η εν λόγω αναγκαστική εκτέλεση. Ενόψει τούτων, η Αρχή, αφού θεμελίωσε την έμμεση ταυτοποίηση του καταγγέλλοντος με αναφορά και στη με αριθ. 41/2017 προγενέστερη απόφασή της, διαπίστωσε ότι με την κατά τα ανωτέρω δημοσίευση φωτογραφιών του οικήματος του καταγγέλλοντος είναι πιθανή η έμμεση ταυτοποίησή του στη μικρή κοινωνία του δήμου όπου κατοικεί, όπως ισχυρίζεται και ο καταγγέλλων, ο οποίος αναφέρει ότι έλαβε σχετικά τηλεφωνήματα τρίτων που τον ταυτοποίησαν μέσω των εν λόγω φωτογραφιών.

Περαιτέρω η Αρχή ανέφερε ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 1 του ΓΚΠΔ, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία και να είναι ακριβή, ενώ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 1 του ΓΚΠΔ, η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων είναι σύννομη, μόνον εάν και

εφόσον συντρέχει τουλάχιστον μία από τις έξι προβλεπόμενες στο άρθρο περιπτώσεις. Κατόπιν τούτων, και δεδομένου ότι έλαβε χώρα εκ μέρους της καταγγελλόμενης εταιρείας επεξεργασία προσωπικών δεδομένων του καταγγέλλοντος χωρίς αυτή να ερείδεται σε νομική βάση, καθ' όσον ο καταγγέλλων δεν ενέχεται ως οφειλέτης, όπως αναφέρει και η ίδια η καταγγελλόμενη στις διευκρινίσεις που απέστειλε στην Αρχή, λαμβάνοντας όμως υπόψη ότι προέβη άμεσα στις απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες (αναστολή του πλειστηριασμού, διαγραφή των φωτογραφιών του ακινήτου του καταγγέλλοντος από την πρώτη σελίδα του αναστέλλοντος προγράμματος πλειστηριασμού, άρση της επιβληθείσας αναγκαστικής κατάσχεσης ακινήτου) και ενημέρωσε σχετικά τον καταγγέλλοντα, η Αρχή επισήμανε ότι οφείλει να εφαρμόζει τις αρχές που διέπουν την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και να λαμβάνει τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, ώστε τα δεδομένα να υποβάλλονται σε σύνομη και θεμιτή επεξεργασία.

Υποβλήθηκε στην Αρχή καταγγελία φυσικού προσώπου κατά τραπεζικού ιδρύματος, εταιρείας διαχείρισης απαιτήσεων και της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, σχετικά με παραβίαση δικαιώματος πρόσβασης και εσφαμμένη καταχώρηση εμπραγμάτου βάρους επί ακινήτου ιδιοκτησίας του καταγγέλλοντος. Η Αρχή προέβη στην αρχειοθέτηση της εν λόγω καταγγελίας (Γ/ΕΞΕ/3628/20-12-2024), επισημαίνοντας αφενός ότι τα εμπράγματα βάρη επί ακινήτων καταχωρούνται στο Αρχείο Αθέτησης Υποχρεώσεων και Υποθηκών-Προσημειώσεων και επαναλαμβάνοντας ότι τα δεδομένα που μπορεί να τηρεί νομίμως η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ στο Σύστημα Αθέτησης Υποχρεώσεων και Υποθηκών Προσημειώσεων τηρούνται χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων για χρονικό διάστημα ανάλογα με το είδος τους. Επιπλέον, σημείωσε ότι στο Αρχείο Συγκέντρωσης Χορηγήσεων (ΣΣΧ ή «Λευκή Λίστα») τα δεδομένα διαβιβάζονται στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ από τα πιστωτικά ιδρύματα χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων, με σκοπό την προστασία της εμπορικής πίστης και τη μείωση των επισφαλειών προς όφελος του τραπεζικού συστήματος και των συναλλασσομένων.

Επίσης, η Αρχή εξέτασε καταγγελία για παραβίαση δικαιώματος και παράνομη επεξεργασία που συνίστατο στην κοινοποίηση στοιχείων ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας μέσω εξωδίκου σε τραπεζικό ίδρυμα και προέβη στην αρχειοθέτησή της (Γ/ΕΞΕ/2348/09-09-2024). Με την εν λόγω πράξη η Αρχή επισήμανε ότι μόνο τα φυσικά πρόσωπα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΓΚΠΔ 2016/679 και του ν. 4624/2019, οπότε και η επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων υπόκεινται στους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται με τις διατάξεις του.

Περαιτέρω, υποβλήθηκε στην Αρχή καταγγελία κατά χρηματοπιστωτικού ιδρύματος και εταιρείας διαχείρισης απαιτήσεων σχετικά με παραβίαση δικαιώματος πρόσβασης. Σύμφωνα με την καταγγελία, ο καταγγέλλων ζητούσε έγγραφα και πληροφορίες ως κληρονόμος θανούσας, που αφορούσαν την οφειλή της τελευταίας από σύμβαση προσωπικού δανείου που αυτή είχε συνάψει με την καταγγελλόμενη τράπεζα. Η Αρχή, αφού εξέτασε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, προέβη στην αρχειοθέτηση της εν λόγω καταγγελίας (Γ/ΕΞΕ/2672/04-10-2024), σημειώνοντας ότι ο καταγγέλλων είναι, κατ' αρχήν, τρίτος σε σχέση με τις αιτούμενες πληροφορίες

και έγγραφα, η δε χορήγησή τους (ή μη) σε τρίτο αιτούντα, με επίκληση εννόμου συμφέροντος εκφεύγει των εκ του νόμου ανατιθεμένων αρμοδιοτήτων της Αρχής.

3.1.7.1.1. Ενημέρωση Οφειλετών για ληξιπρόθεσμες οφειλές

Υποβλήθηκαν στην Αρχή διάφορες καταγγελίες για οχλήσεις στο πλαίσιο ενημέρωσης οφειλετών, με τον ισχυρισμό ότι είτε ο δανειστής ο ίδιος (διά των υπαλλήλων του ή/και διά δικηγόρου του) όχλησε τον καταγγέλλοντα τηλεφωνικώς για τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του είτε τον όχλησε, για λογαριασμό του δανειστή, εταιρεία ενημέρωσης οφειλετών (ΕΕΟ), χωρίς ωστόσο τη δική του συγκατάθεση, έγκριση ή εξουσιοδότηση.

Η Αρχή εξέτασε και αρχειοθέτησε τις καταγγελίες (βλ. ενδεικτικά Γ/ΕΞΕ/373, 501, 607, 1117, 1187, 1304, 1305, 1820, 1841, 2216, 2217, 2970, 2971, 3585/2024) που ήταν:

1. προφανώς αβάσιμες, καθώς ο ίδιος ο δανειστής έχει δικαίωμα να επεξεργάζεται τα δεδομένα του οφειλέτη του, χωρίς τη συγκατάθεση του τελευταίου. Η επεξεργασία αυτή επιτρέπεται, ως αναγκαία για την εκτέλεση της σύμβασής του με τον δανειστή, π.χ. με την έννοια της ομαλής συνέχισης της συναλλακτικής σχέσης (μέσω της τηλεφωνικής υπενθύμισης της οφειλής). Επίσης, επισήμανε ότι σύμφωνα με τον ν. 3758/2009, ο δανειστής έχει δικαίωμα υπό συγκεκριμένους όρους να χορηγεί σε ΕΕΟ στοιχεία σχετικά με ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις οφειλετών του και ότι δεν απαιτείται για την επεξεργασία αυτή η συγκατάθεση των τελευταίων. Αναφορικά με την υποχρέωση ενημέρωσης, η Αρχή τόνισε ότι σύμφωνα με τις 3/2020 απόφαση Ολομ. ΑΠ και 958/2022 απόφαση ΑΠ (αντίθετα με την απόφαση 98/2017) έγινε δεκτό ότι σε περίπτωση διάθεσης των δεδομένων σε εκτελούντα την επεξεργασία, υπαγόμενο σε κάποια από τις κατηγορίες αποδεκτών (π.χ. ΕΕΟ) για την οποία έχει γίνει ενημέρωση, δεν υφίσταται υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας να προβεί σε νέα ειδική ενημέρωση του υποκειμένου (δηλαδή και κατά τον χρόνο διάθεσης των προσωπικών δεδομένων στη συγκεκριμένη ΕΕΟ),
2. απαράδεκτες, διότι δεν τηρήθηκε η προβλεπόμενη προδικασία, καθώς εάν ο καταγγέλλων επιθυμεί να ασκήσει κάποιο δικαίωμά του, ως υποκείμενο των δεδομένων, πρέπει προηγουμένως να απευθυνθεί με τον προσήκοντα τρόπο στον υπεύθυνο επεξεργασίας (δανειστή), για λογαριασμό του οποίου γίνονται οι κλήσεις. Η Αρχή παροτρύνει τους καταγγέλλοντες, εάν τυχόν δεν έχουν σχέση με τον αναζητούμενο οφειλέτη και την οφειλή, να ασκήσουν, με τον προσήκοντα τρόπο, τα δικαιώματά τους (ιδίως διόρθωσης/διαγραφής/περιορισμού των στοιχείων τους, π.χ. προσκομίζοντας κάθε πρόσφορο στοιχείο για την κατοχή του καλούμενου αριθμού τηλεφώνου) προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας,
3. μη υπαγόμενες στο πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων ή/και στην αρμοδιότητα της Αρχής, καθώς οι αρχές και το πλαίσιο με το οποίο πρέπει να γίνεται η ενημέρωση οφειλετών (π.χ. σε ποια τηλέφωνα, με ποια συχνότητα, κ.λπ.) ορίζεται στον ν. 3758/2009. Αρμόδια δε για τις καταγγελλόμενες αιτιάσεις (π.χ. για συνεχείς οχλήσεις σε

ακατάλληλες ώρες ή/και σε τηλέφωνο εργασίας ή/και οχλήσεις με επίδειξη προσβλητικής/απειλητικής συμπεριφοράς) είναι η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, η οποία έχει, κατά τον ν. 3758/2009, και τη γενική εποπτεία της δραστηριότητας των ΕΕΟ και της ενημέρωσης οφειλετών, είτε αυτή διενεργείται από ΕΕΟ είτε από τον ίδιο τον δανειστή.

Τέλος, αρχειοθετήθηκαν οι καταγγελίες αναφορικά με όχληση από δικηγορικό γραφείο (βλ. ενδεικτικά Γ/ΕΞΕ/358, 562, 649, 849, 850, 1306, 1384, 1730, 1821, 1842, 3599, 3600 και 3601/2024, καθώς για την ανάθεση υπόθεσης σε δικηγορικό γραφείο (για εξώδικη ή δικαστική διεκδίκηση οφειλής) δεν απαιτείται συγκατάθεση, έγκριση ή εξουσιοδότηση του οφειλέτη (βλ. άρθρο 6 παρ. 1 στοιχ. β' και στ', άρθρο 9 παρ. 2 στοιχ. στ' ΓΚΠΔ), αρμόδιος δε για τις καταγγελλόμενες αιτιάσεις (περί επανειλημμένων οχλήσεων ή/και προσβλητικής συμπεριφοράς δικηγόρου) είναι ο οικείος δικηγορικός σύλλογος (βλ. και με αριθ. 49/2011 απόφαση της Αρχής, Γνωμ. 598/2012 ΝΣΚ, από 14.11.2014 Δελτίο Τύπου ΔΣΑ).

3.1.7.2. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία σύμφωνα με την οποία πρώην υπάλληλος (μεταφορέας) της καταγγελλόμενης εταιρείας απέστειλε μήνυμα sms στο προσωπικό κινητό τηλέφωνο της καταγγέλλουσας, η οποία διατηρούσε λογαριασμό χρήστη στο ηλεκτρονικό κατάστημα της εταιρείας και είχε πραγματοποιήσει δύο παραγγελίες που της είχαν παραδοθεί από τον εν λόγω υπάλληλο λίγες ημέρες νωρίτερα. Η καταγγέλλουσα ανέφερε το περιστατικό στην εταιρεία, ασκώντας παράλληλα τα δικαιώματα πρόσβασης στα προσωπικά της δεδομένα και διαγραφής των δεδομένων αυτών. Ωστόσο, η εταιρεία δεν προχώρησε σε διερεύνηση του περιστατικού σύμφωνα με τη σχετική Πολιτική της και σε γνωστοποίησή του στην Αρχή ούτε σε επανεξέταση και επικαιροποίηση των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων που εφαρμόζει προκειμένου να αποφευχθεί παρόμοιο περιστατικό στο μέλλον. Επιπλέον, η εταιρεία δεν ανταποκρίθηκε στο αίτημα πρόσβασης της καταγγέλλουσας, θεωρώντας ότι δεν ήταν η ίδια το υποκείμενο των δεδομένων, αλλά ο σύζυγός της, τα στοιχεία του οποίου αναφέρονταν στην παραγγελία, ούτε όμως στο αίτημα διαγραφής των δεδομένων της καταγγέλλουσας, με αποτέλεσμα η τελευταία να συνεχίσει να λαμβάνει το ενημερωτικό δελτίο (newsletter) της εταιρείας. Για τις διαπιστωθείσες παραβάσεις των σχετικών διατάξεων του ΓΚΠΔ, η Αρχή, με τη με αριθ. 17/2024 απόφαση, της επέβαλε πρόστιμο ύψους 35.000 ευρώ για τη διαπιστωθείσα παράβαση των κατά τα άρθρα 24, 32 και 33 του ΓΚΠΔ υποχρεώσεων της, πρόστιμο ύψους 10.000 ευρώ για τη διαπιστωθείσα παράβαση του κατά το άρθρο 15 του ΓΚΠΔ δικαιώματος πρόσβασης της καταγγέλλουσας και πρόστιμο 5.000 ευρώ για τη διαπιστωθείσα παράβαση του κατά το άρθρο 17 ΓΚΠΔ δικαιώματος διαγραφής.

Περαιτέρω, η Αρχή εξέτασε καταγγελία υποκειμένου κατά της ΔΕΗ ΑΕ για παραβίαση του δικαιώματος διαγραφής/διόρθωσης των στοιχείων του από τα συστήματα της εταιρείας, σχετικά με ακίνητα, τα οποία δεν ήταν στην κυριότητά του, καθώς στο αίτημά του προς την εταιρεία, αυτή απάντησε ότι τα προσωπικά του δεδομένα έχουν διορθωθεί επιτυχώς στο μηχανογραφικό της σύστημα· αλλά από τον Δεκέμβριο

του 2020 έως και τον Ιούλιο του 2021, ο καταγγέλλων δεχόταν ανά τακτά χρονικά διαστήματα τηλεφωνικές οχλήσεις από δικηγορικά γραφεία και εισπρακτικές εταιρείες σχετικά με ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τη ΔΕΗ. Επίσης, ο καταγγέλλων παρέλαβε ταμειακή πρόσκληση του Δήμου Αθηναίων για οφειλές ακινήτου, για το οποίο ο καταγγέλλων αρνείτο ότι ήταν ιδιοκτήτης. Η Αρχή μετά την εξέταση των απόψεων της ΔΕΗ απέστειλε έγγραφο στον καταγγέλλοντα, επισημαίνοντας όσα ανέφερε η εταιρεία, σύμφωνα με την οποία προκειμένου να καταστεί δυνατή η ικανοποίηση του αιτήματος διόρθωσης/διαγραφής των στοιχείων του, του ζητήθηκε να ενεργοποιηθεί προς την ορθή και πλήρη αποκατάσταση της ιστορικότητας των επίμαχων παροχών, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό και ρυθμιστικό πλαίσιο ηλεκτρικής ενέργειας. Στη συνέχεια, ο καταγγέλλων αιτήθηκε την επανεξέταση της καταγγελίας του, ενώ προηγουμένως είχε υποβάλει συμπληρωματική καταγγελία κατά δικηγορικών γραφείων, εταιρείας ενημέρωσης οφειλετών και του Δήμου Αθηναίων, την οποία κοινοποίησε στη ΔΕΗ ΑΕ. Επειδή η δεύτερη καταγγελία αφορούσε τα ίδια ζητήματα κατά της ΔΕΗ και του Δήμου Αθηναίων και ήταν συμπληρωματική της πρώτης καταγγελίας, η Αρχή κάλεσε τον καταγγέλλοντα, τη ΔΕΗ και τον Δήμο Αθηναίων σε ακρόαση ενώπιον του Τμήματός της και εξέδωσε την υπ' αριθ. 26/2024 απόφαση, με την οποία έκρινε ότι η ΔΕΗ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των πελατών της, δεν διευκόλυνε τον καταγγέλλοντα ως προς την άσκηση των δικαιωμάτων διόρθωσης και διαγραφής και δεν τα ικανοποίησε προσηκόντως και εμπροθέσμως (σε συνδυασμό με το άρθρο 12 παρ. 2 και 3 του ΓΚΠΔ) και της επέβαλε (α) πρόστιμο 7.500 ευρώ για παραβίαση δικαιώματος διόρθωσης, (β) πρόστιμο 7.500 ευρώ για παραβίαση δικαιώματος διαγραφής, επισημαίνοντας ότι φέρει αυτή την ευθύνη για τις τηλεφωνικές οχλήσεις που δεχόταν ο καταγγέλλων και όχι οι συνεργαζόμενες με αυτήν ΕΕΟ και τα δικηγορικά γραφεία, οι οποίοι ενεργούσαν κατόπιν δικής της εντολής, και (γ) πρόστιμο 10.000 ευρώ για την παραβίαση των αρχών της νομιμότητας και της ακρίβειας της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του καταγγέλλοντος, καθώς, εφόσον είχε σαφή γνώση της αμφισβήτησης του καταγγέλλοντος για τη συσχέτιση του ΑΦΜ του με τις επίμαχες παροχές, από τις οποίες είχαν προκύψει οι οφειλές, όφειλε να διακόψει την περαιτέρω επεξεργασία των δεδομένων του, ήτοι τη διαβίβαση/κοινοποίηση/διάθεση σε άλλους, έως και την επίλυση του ζητήματος (βλ. άρθ. 18 ΓΚΠΔ).

Τέλος, η Αρχή έκρινε ότι ο Δήμος Αθηναίων είναι υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των υπόχρεων σε πληρωμή των τελών και των φόρων που αφορούν τον Δήμο και εισπράττονται με τον λογαριασμό του ηλεκτρικού ρεύματος και του επέβαλε πρόστιμο 3.000 ευρώ για παραβίαση του άρθρου 12 παρ. 3 του ΓΚΠΔ, καθώς δεν ενημέρωσε τον καταγγέλλοντα με ηλεκτρονικά μέσα, ως όφειλε, εφόσον τα αιτήματα πρόσβασης και διαγραφής προς αυτόν υποβλήθηκαν από τον καταγγέλλοντα μέσω ηλεκτρονικών μηνυμάτων.

Επιπλέον, η Αρχή εξέτασε καταγγελία για παραβίαση δικαιώματος πρόσβασης σε στοιχεία του καταγγέλλοντος που περιλαμβάνονταν σε φακέλους υποθέσεων που είχε χειριστεί ο καταγγελλόμενος, ως πληρεξούσιος δικηγόρος του. Η Αρχή, με τη με αριθ. 30/2024 απόφαση, διαπίστωσε καταρχάς ότι ο καταγγελλόμενος δικηγόρος παραβίασε τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 12 του ΓΚΠΔ, καθώς δεν προέβη σε καμία ενέργεια

ως προς την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων, επιβάλλοντας διοικητικό πρόστιμο ύψους 700 ευρώ. Περαιτέρω, διαπιστώθηκε και παραβίαση της κατ' άρθρο 31 του ΓΚΠΔ υποχρέωσης του δικηγόρου, ως υπευθύνου επεξεργασίας, όπως συνεργάζεται με την εποπτική αρχή, για την οποία επιβλήθηκε χρηματικό πρόστιμο ύψους 700 ευρώ.

Περαιτέρω, υποβλήθηκε καταγγελία κατά εταιρείας για μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης. Η Αρχή, εξέτασε την καταγγελία και απέστειλε προς την καταγγελλόμενη εταιρεία έγγραφο συμμόρφωσης με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ (Γ/ΕΞΕ/1029/02-04-2024). Ειδικότερα, η Αρχή αφού έλαβε υπόψη την εκ μέρους της καταγγελλόμενης έκδοση καρτέλας με τα προσωπικά δεδομένα του καταγγέλλοντος που τηρούσε στο αρχείο του, επισήμανε στην καταγγελλόμενη ότι οφείλει να ικανοποιεί τα σχετικά αιτήματα πρόσβασης των υποκειμένων των δεδομένων εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμιών, λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων συνθηκών, μεριμνώντας για τη λήψη κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων, όπου είναι απαραίτητο. Περαιτέρω, η Αρχή κάλεσε την καταγγελλόμενη εταιρεία όπως συμμορφωθεί με το έγγραφο που της είχε απευθύνει στο πλαίσιο προγενέστερης απόφασής της (με αριθ. 71/2017), προκειμένου να καταστεί ευχερέστερη η αναζήτηση καταγεγραμμένων συνομιλιών προς ικανοποίηση σχετικών δικαιωμάτων πρόσβασης των υποκειμένων των δεδομένων.

Επίσης, κατόπιν υποβολής καταγγελίας κατά εταιρείας ταχυδρομικών υπηρεσιών για παραβίαση των δικαιωμάτων πρόσβασης και διόρθωσης του καταγγέλλοντος, υποκειμένου των δεδομένων, η Αρχή απέστειλε στην καταγγελλόμενη εταιρεία έγγραφο συμμόρφωσης με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ (Γ/ΕΞΕ/1094/09-04-2024). Ειδικότερα, η Αρχή λαμβάνοντας υπόψη ότι ναι μεν ικανοποιήθηκε από την καταγγελλόμενη εταιρεία το ασκηθέν δικαίωμα πρόσβασης, πλην όμως η τελευταία δεν ανταποκρίθηκε στο ασκηθέν δικαίωμα διόρθωσης εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών, το οποίο πάντως ικανοποιήθηκε καθυστερημένα, επισήμανε στην καταγγελλόμενη εταιρεία ότι οφείλει να επεξεργάζεται και να ικανοποιεί τα σχετικά αιτήματα των υποκειμένων των δεδομένων με τον προσηκόντα τρόπο και εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμιών, σταθμίζοντας και τις υφιστάμενες συνθήκες, μεριμνώντας για τη λήψη κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων, όπου είναι απαραίτητο.

Επιπλέον, υποβλήθηκε στην Αρχή καταγγελία κατά εταιρείας παιδικών και αθλητικών κατασκηνώσεων περί παραβίασης δικαιώματος πρόσβασης που ασκήθηκε από ασκούντα τη γονική μέριμνα στα δεδομένα του ανήλικου τέκνου του. Η Αρχή, με το Γ/ΕΞΕ/1093/09-04-2024 έγγραφό της, λαμβάνοντας υπόψη ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία δεν ανταποκρίθηκε στην ικανοποίηση του προσηκόντως ασκηθέντος δικαιώματος πρόσβασης και δη εντός των προβλεπόμενων από τον ΓΚΠΔ προθεσμιών, επισήμανε στην τελευταία ότι οφείλει να απαντά εμπροθέσμως στα δικαιώματα πρόσβασης που ασκούνται από τα ενδιαφερόμενα υποκείμενα των δεδομένων, όπως στην επίμαχη υπόθεση από τον ασκούντα τη γονική μέριμνα ανήλικου τέκνου σχετικά με δεδομένα που αφορούν στο τελευταίο και τηρούνται στο αρχείο της εταιρείας. Μάλιστα, η Αρχή υπογράμμισε ότι, ακόμα και στην περίπτωση που δεν ενεργήσει η καταγγελλόμενη

υπεύθυνη επεξεργασίας επ' αυτών, οφείλει να προσδιορίζει εμπρόθεσμα τους λόγους για τους οποίους δεν ενήργησε επί των σχετικών αιτημάτων. Αναφορικά δε με τα ζητηθέντα φορολογικά παραστατικά και εφόσον αυτά έχουν εκδοθεί, όπως ανέφερε η ίδια η καταγγελλομένη, στο όνομα της μητέρας του ανήλικου τέκνου του καταγγέλλοντος, η Αρχή επισήμανε στην εν λόγω εταιρεία ότι οφείλει να κρίνει ως υπεύθυνη επεξεργασίας επί τη βάσει της αρχής της λογοδοσίας (άρθρο 5 παρ. 2 ΓΚΠΔ) εάν υπέχει υποχρέωση να χορηγήσει στον καταγγέλλοντα τα σχετικά φορολογικά παραστατικά κατόπιν σχετικής ενημέρωσης και της μητέρας, τα στοιχεία της οποίας αναγράφονται επί του σώματος αυτών.

Περαιτέρω, η Αρχή απέστειλε σε ανώνυμη εταιρεία μίσθωσης οχημάτων έγγραφο συμμόρφωσης (Γ/ΕΞΕ/1896/16-07-2024) με τις διατάξεις των άρθρων 15 σε συνδυασμό με το άρθρο 12 παρ. 3 του ΓΚΠΔ για την ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης. Ειδικότερα, η Αρχή σταθμίζοντας την έστω εκπρόθεσμη ικανοποίηση του ασκηθέντος δικαιώματος πρόσβασης αλλά και λαμβάνοντας υπόψη αφενός ότι με μήνυμά της η καταγγελλόμενη εταιρεία προς τον καταγγέλλοντα ζήτησε από τον τελευταίο την προσκόμιση των δύο όψεων του δελτίου αστυνομικής του ταυτότητας, καθώς και το ότι, όπως ισχυρίστηκε η καταγγελλομένη, στις τηλεφωνικές επικοινωνίες που είχε με τον καταγγέλλοντα, του ζητούσε την προσκόμιση συμπληρωματικών πληροφοριών, προκειμένου να μπορέσει να ικανοποιήσει το αίτημά του, αφετέρου τη μέριμνα που έλαβε, ώστε να προωθηθεί το επίμαχο αίτημα πρόσβασης από το αναρμόδιο εταιρικό τμήμα στο αρμόδιο, επισήμανε στην εταιρεία ότι οφείλει να ανταποκρίνεται εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμιών στα υποβαλλόμενα ενώπιόν της αιτήματα πρόσβασης (κατ' άρθρο 15 του ΓΚΠΔ) των υποκειμένων των δεδομένων, ιδίως όταν αυτά διατυπώνονται εγγράφως με σαφήνεια, μεριμνώντας για τη λήψη κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων, όπου είναι απαραίτητο.

Επιπλέον, η Αρχή απέστειλε σε ομόρρυθμη εταιρεία έγγραφο συμμόρφωσης (Γ/ΕΞΕ/1895/16-07-2024) με τις διατάξεις των άρθρων 15 σε συνδυασμό με το άρθρο 12 παρ. 3 του ΓΚΠΔ περί ικανοποίησης δικαιώματος πρόσβασης. Ειδικότερα, η Αρχή διαπίστωσε ότι η εν λόγω καταγγελλόμενη εταιρεία δεν ανταποκρίθηκε στα αιτήματα των καταγγελλόντων εντός των προβλεπόμενων στον ΓΚΠΔ προθεσμιών, γνωστοποιώντας στον μεν πρώτο όσα δεδομένα του διαθέτει στο αρχείο της, στη δε δεύτερη ενημερώνοντάς την περί του ότι δεν τηρείται κάποιο δεδομένο στα εταιρικά αρχεία που να την αφορά. Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή επισήμανε στην καταγγελλομένη ότι οφείλει να επεξεργάζεται και να ικανοποιεί τα σχετικά αιτήματα των υποκειμένων των δεδομένων με τον προσήκοντα τρόπο και εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμιών, λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων συνθηκών, μεριμνώντας για τη λήψη κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων, όπου είναι απαραίτητο, όπως ενδεικτικά της τακτικής εξέτασης του φακέλου της ανεπιθύμητης εταιρικής ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.

Περαιτέρω η Αρχή, με τη με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2224/21-08-2024 εντολή συμμόρφωσης με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ προς καταγγελλόμενη εταιρεία, και αφού στάθμισε ότι η τελευταία ουδέποτε απάντησε στον καταγγέλλοντα ως προς τη μη

τήρηση ηχογραφημένων κλήσεων που τον αφορούν, ενώ δεν τον ενημέρωσε εντός των προβλεπόμενων στον ΓΚΠΔ προθεσμιών σχετικά με την ικανοποίηση του δικαιώματος διαγραφής των δεδομένων του, επισήμανε στην καταγγελλομένη αφενός ότι οφείλει να απαντά εμπροθέσμως ακόμα και αρνητικά, σε περίπτωση που δεν τηρεί κάποιο δεδομένο του εκάστοτε ενδιαφερόμενου υποκειμένου των δεδομένων, αφετέρου για το ότι οφείλει να ενημερώνει τα υποκείμενα των δεδομένων μέσα στην οριζόμενη από τον ΓΚΠΔ προθεσμία σχετικά με την ικανοποίηση δικαιώματος διαγραφής που έχουν ασκήσει.

Επιπλέον, η Αρχή, με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/3002/01-11-2024 έγγραφό της, διαπίστωσε ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία δεν ανταποκρίθηκε στο αίτημα πρόσβασης του καταγγέλλοντα προσηκόντως και εντός της προβλεπόμενης στο άρθρο 12 προθεσμίας, ενώ παράλληλα υπενθύμισε στην καταγγελλομένη την υποχρέωσή της ως υπευθύνου επεξεργασίας, όπως παρέχει τις προβλεπόμενες στο άρθρο 13 του ΓΚΠΔ πληροφορίες, ιδίως ως προς την καταγραφή συνδιαλέξεων, προσδιορίζοντας ρητά, μεταξύ άλλων, ποιες κλήσεις καταγράφονται, για ποιον σκοπό, με ποια νομική βάση καθώς και το χρονικό διάστημα αποθήκευσης αυτών στα εταιρικά της συστήματα ενόψει και της αρχής της λογοδοσίας (βλ. άρθρο 5 παρ. 2 ΓΚΠΔ). Ως εκ τούτου, η Αρχή επισήμανε στην καταγγελλόμενη εταιρεία αφενός ότι οφείλει να επεξεργάζεται ορθά καθώς και να ανταποκρίνεται προσηκόντως στα υποβαλλόμενα αιτήματα πρόσβασης (κατ' άρθρο 15 του ΓΚΠΔ) των υποκειμένων των δεδομένων, εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμιών, αφετέρου ότι οφείλει να συμμορφωθεί πλήρως με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 13 του ΓΚΠΔ ως προς την καταγραφή συνδιαλέξεων.

Κατόπιν εξέτασης καταγγελίας για παραβίαση δικαιώματος πρόσβασης και αφού διαπιστώθηκε ότι ικανοποιήθηκε με καθυστέρηση το αίτημα του καταγγέλλοντος προς την καταγγελλόμενη εταιρεία, διότι λόγω ανθρώπινου σφάλματος είχε αρχειοθετηθεί από αμέλεια χωρίς να αναγνωσθεί, με το Γ/ΕΞΕ/3457/05-12-2024 απαντητικό έγγραφο προς ανώνυμη εταιρεία, η Αρχή υπενθύμισε τις υποχρεώσεις του υπευθύνου επεξεργασίας βάσει των άρθρων 12 παρ. 2 και 24 ΓΚΠΔ και απηύθυνε σύσταση στην εταιρεία για το ότι οφείλει να επεξεργάζεται και να ικανοποιεί τα αιτήματα των υποκειμένων των δεδομένων εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμιών, μεριμνώντας για τη λήψη κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων και επανεξετάζοντας τα μέτρα αυτά, όπου είναι απαραίτητο.

Επίσης, κατόπιν εξέτασης καταγγελίας κατά ιστοσελίδας για ελλιπή ενημέρωση υποκειμένων, η Αρχή με το Γ/ΕΞΕ/2238/26-08-2024 απαντητικό έγγραφο, επέστησε στην εταιρεία την προσοχή στις απαιτήσεις διαφάνειας του ΓΚΠΔ, επισημαίνοντας την υποχρέωσή της ως υπευθύνου επεξεργασίας να φροντίζει ότι η κατάλληλη ενημέρωση των υποκειμένων βρίσκεται διαρκώς σε εμφανές και εύκολα προσβάσιμο σημείο στην ιστοσελίδα της.

3.1.7.3. Υπηρεσίες Διαδικτύου

3.1.7.3.1. Μηχανές αναζήτησης, κατάργησης συνδέσμων από αποτελέσματα διαδικτυακής αναζήτησης

Η Αρχή εξέτασε καταγγελίες κατά της εταιρείας Google για μη ικανοποίηση του δικαιώματος διαγραφής (δικαίωμα στη λήθη) αποτελεσμάτων/συγκεκριμένων συνδέσμων που εμφανίζονται στη μηχανή αναζήτησης της Google με κριτήριο το ονοματεπώνυμο του υποκειμένου. Η Αρχή, με την απόφαση με αριθ. 11/2024, έκρινε ότι η ιδιότητα της καταγγέλλουσας, έστω και κατά το παρελθόν, ως εκδότριας εφημερίδας, συνεπάγεται το αυξημένο ενδιαφέρον του κοινού προς ενημέρωσή του, λαμβάνοντας υπόψη και το άρθρο 14 παρ. 9 του Συντάγματος περί διαφάνειας των όσων αφορούν το ιδιοκτησιακό καθεστώς των μέσων ενημέρωσης. Ωστόσο, η Αρχή έδωσε εντολή στην εταιρεία να διαγράψει δύο συνδέσμους από τα αποτελέσματα της μηχανής αναζήτησης με κριτήριο το ονοματεπώνυμο της καταγγέλλουσας, καθώς οι πληροφορίες που περιέχουν τα εν λόγω δημοσιεύματα αφενός δεν συνδέονται με την επιβολή ποινής ισόβιας κάθειρξης στην καταγγέλλουσα, και αφετέρου θεωρούνται παρωχημένες, καθώς είναι παλαιότερες των δεκαπέντε ετών και αφορούν ζητήματα που δεν ενδιαφέρουν πλέον το αναγνωστικό κοινό. Αναφορικά δε με συνδέσμους για το περιεχόμενο των οποίων η καταγγέλλουσα δεν επικαλείται ούτε αποδεικνύει ανακρίβεια αυτού, αντιθέτως επιβεβαιώνει το γεγονός της σε βάρος της άσκησης ποινικής δίωξης και τελεσίδικης καταδίκης της με την ποινή της ισόβιας κάθειρξης, η Αρχή ανέβαλε τη συζήτηση και την έκδοση απόφασης ως προς επτά συνδέσμους, έως ότου η καταγγέλλουσα προσκομίσει α) στοιχεία από τα οποία προκύπτει ο χρόνος παύσης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας σε εφημερίδα και β) τις καταδικαστικές αποφάσεις και πρακτικά που αφορούν την καταγγέλλουσα.

Περαιτέρω, με την απόφαση με αριθ. 12/2024, η Αρχή έκρινε ότι οι σύνδεσμοι που περιέχουν δημοσιεύματα με πληροφορίες παλαιότερες των δέκα ετών θεωρούνται παρωχημένες και επιπλέον αφορούν ζητήματα που δεν ενδιαφέρουν πλέον το αναγνωστικό κοινό και έδωσε εντολή στην εταιρεία να τους διαγράψει ως αποτελέσματα με κριτήριο αναζήτησης το ονοματεπώνυμο του καταγγέλλοντος στη μηχανή αναζήτησης Google. Αναφορικά δε με το αίτημα διαγραφής άρθρων που αφορούν τον καταγγέλλοντα και περιέχονται σε συνδέσμους με όνομα χώρου «blogspot.com», οι οποίοι είναι αναρτημένοι στην υπηρεσία Blogger, η Αρχή έκρινε ότι το αίτημα έχει απαραδέκτως και μη νομίμως υποβληθεί στην καταγγελλόμενη εταιρεία, η οποία δεν συνιστά τον υπεύθυνο επεξεργασίας των εν λόγω αναρτήσεων.

Σε άλλη καταγγελία, η Αρχή, με την απόφαση με αριθ. 15/2024, έκρινε ότι πέραν των συνδέσμων που δεν εμφανίζουν περιεχόμενο ή εμφανίζουν περιεχόμενο στο οποίο δεν περιλαμβάνεται το ονοματεπώνυμο του καταγγέλλοντος, οι λοιποί σύνδεσμοι περιέχουν: α) πληροφορίες, για τις οποίες δεν προκύπτει πλέον ενδιαφέρον του αναγνωστικού κοινού, συγκεκριμένα για το πρόσωπο του καταγγέλλοντος και β) δημοσιεύματα, στα οποία αναφέρεται η φερόμενη εμπλοκή του καταγγέλλοντος σε ποινικά αδικήματα, χωρίς όμως από τα στοιχεία του φακέλου να επιβεβαιώνεται, ενώ έχει παρέλθει και χρονικό διάστημα τουλάχιστον επτά ετών που καθιστά τις επίμαχες πληροφορίες παρωχημένες και ανεπίκαιρες. Ως εκ τούτου, η Αρχή, σταθμίζοντας μεταξύ του δικαιώματος στην ενημέρωση του κοινού και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, αποφάνθηκε ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση υπερτερεί το δικαίωμα στην προστασία των προσωπικών δεδομένων. Κατόπιν τούτων, η Αρχή έδωσε εντολή άμεσης κατάργησης-διαγραφής δέκα συνδέσμων που περιέχονταν στην καταγγελία

και προέκυπταν ως αποτελέσματα με κριτήριο αναζήτησης το ονοματεπώνυμο της καταγγέλλουσας στη μηχανή αναζήτησης Google, καθώς και να επιβεβαιώσει ότι δεν προκύπτουν ως αποτέλεσμα και οι λοιποί σύνδεσμοι με το ίδιο περιεχόμενο που αναφέρονται στην υπό εξέταση καταγγελία και σε αντίθετη περίπτωση να προβεί στη διαγραφή και αυτών από τα αποτελέσματα της μηχανής αναζήτησης.

Σε άλλη περίπτωση, η Αρχή, με την απόφαση με αριθ. 24/2024, αποφάνθηκε ότι η από μέρους του καταγγέλλοντος άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας σχετική με ιδιοκτησία τηλεοπτικών καναλιών συνεπάγεται το αυξημένο ενδιαφέρον του κοινού προς ενημέρωσή του, λαμβάνοντας υπόψη και το άρθρο 14 παρ. 9 του Συντάγματος περί διαφάνειας των όσων αφορούν το ιδιοκτησιακό καθεστώς των μέσων ενημέρωσης και προκύπτει κατ' αρχάς ενδιαφέρον του αναγνωστικού κοινού για το πρόσωπο του καταγγέλλοντος σε σχέση με τις επαγγελματικές του δραστηριότητες. Επίσης, πληροφορίες οι οποίες αφορούν σε ποινική υπόθεση του καταγγέλλοντος που περατώθηκε αμετάκλητα με απορριπτική απόφαση του Αρείου Πάγου υπέρ του καταγγέλλοντος είναι επικαιροποιημένες και ακριβείς, η διατήρηση ωστόσο συνδέσμων για ζήτημα το οποίο είχε ανακύψει προ οκταετίας, και για το οποίο ο Άρειος Πάγος αποφάνθηκε κατ' ουσίαν υπέρ του καταγγέλλοντος, δημιουργεί εσφαλμένη και αρνητική εντύπωση και αντίκτυπο στο κοινό για τον καταγγέλλοντα σε σχέση με το συγκεκριμένο ζήτημα, γεγονός το οποίο ενδέχεται να επηρεάζει τόσο την προσωπική όσο και την επαγγελματική ζωή του· επιπλέον οι εν λόγω πληροφορίες δεν αφορούν σε ένα σύγχρονο ζήτημα δημόσιου ενδιαφέροντος που συνεισφέρει στον δημόσιο διάλογο ή στην ενημέρωση του κοινού, λαμβάνοντας υπόψη ότι λόγω του είδους των δεδομένων η εμφάνισή τους ως αποτελέσματα στη μηχανή αναζήτησης θα πρέπει να γίνεται μόνο όταν είναι απολύτως απαραίτητη για την πληροφόρηση του κοινού. Επίσης, πληροφορίες που αποδεδειγμένα δεν έχουν επικαιροποιηθεί έχουν καταστεί πλέον ανακριβείς και δημιουργούν εσφαλμένη και παραπλανητική εντύπωση για τον καταγγέλλοντα.

Η Αρχή για τους συνδέσμους που περιείχαν τις ως άνω πληροφορίες έδωσε εντολή στην εταιρεία να προβεί άμεσα στη διαγραφή τους ως αποτελέσματα, να επιβεβαιώσει ότι δεν προκύπτουν ως αποτέλεσμα και οι λοιποί σύνδεσμοι με το ίδιο περιεχόμενο που αναφέρονται στην υπό εξέταση καταγγελία για τους οποίους η εταιρεία αναφέρει ότι είτε δεν προκύπτουν ως αποτέλεσμα στη μηχανή αναζήτησης είτε έχουν αφαιρεθεί, διαφορετικά να προβεί και στη διαγραφή αυτών από τα αποτελέσματα της μηχανής αναζήτησης· επιπλέον, να επιβεβαιώσει ότι δεν προκύπτουν ως αποτέλεσμα οι σύνδεσμοι για τους οποίους η εταιρεία αναφέρει ότι είτε δεν προκύπτουν ως αποτέλεσμα στη μηχανή αναζήτησης είτε έχουν αφαιρεθεί, διαφορετικά να προβεί και στη διαγραφή αυτών από τα αποτελέσματα της μηχανής αναζήτησης.

Περαιτέρω, η Αρχή, με την απόφαση με αριθ. 28/2024, απηύθυνε επίκληση στην εταιρεία Google για παραβίαση του άρθρου 12 παρ. 3 του ΓΚΠΔ, καθώς απάντησε στο αίτημα διαγραφής κατά παράβαση των προβλεπόμενων χρονικών προθεσμιών και της έδωσε εντολή να διαγράψει το σύνολο των συνδέσμων που περιέχονται στην υπό εξέταση καταγγελία, ως αποτελέσματα με κριτήριο αναζήτησης το ονοματεπώνυμο του καταγγέλλοντος στη μηχανή αναζήτησης Google, καθώς οι πληροφορίες που περιέχονται

καθίστανται παραπλανητικές και ανακριβείς, και να επιβεβαιώσει ότι δεν προκύπτουν ως αποτέλεσμα και οι λοιποί σύνδεσμοι με το ίδιο περιεχόμενο που αναφέρονται στην υπό εξέταση καταγγελία για τους οποίους η εταιρεία αναφέρει ότι είτε δεν προκύπτουν ως αποτέλεσμα στη μηχανή αναζήτησης, είτε έχουν αφαιρεθεί, διαφορετικά να προβεί και στη διαγραφή αυτών από τα αποτελέσματα της μηχανής αναζήτησης.

Τέλος, η Αρχή εξέτασε καταγγελίες υποκειμένου κατά της εταιρείας Google για μη ικανοποίηση του δικαιώματος διαγραφής συνδέσμου από τα αποτελέσματα της διαδικτυακής μηχανής αναζήτησης, καθώς και για άλλες παραβιάσεις του ΓΚΠΔ. Με την απόφαση με αριθ. 54/2024, η Αρχή έκρινε ότι η εταιρεία έχει παραβιάσει τα αναφερόμενα άρθρα του ΓΚΠΔ, και συγκεκριμένα: το άρθρ. 12 παρ. 2 του ΓΚΠΔ, έδωσε δε στην εταιρεία εντολή να παρέχει στα υποκείμενα τη δυνατότητα επισύναψης αρχείου προς τεκμηρίωση των όσων υποστηρίζουν κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους στο πλαίσιο εφαρμογής του ΓΚΠΔ, το άρθρ. 12 παρ. 3, έδωσε δε στην εταιρεία εντολή να διακόψει την πρακτική αποστολής αυτοματοποιημένου γενικού-μη εξατομικευμένου ενημερωτικού μηνύματος προς τα υποκείμενα για παράταση της προβλεπόμενης προθεσμίας, καθώς και το άρθρο 37 παρ. 7, έδωσε δε εντολή στην εταιρεία να δημοσιεύσει τα στοιχεία επικοινωνίας του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων σε ευκρινές σημείο της ιστοσελίδας της, εντός δύο μηνών. Τέλος, η Αρχή έδωσε εντολή στην εταιρεία να καταργήσει σύνδεσμο που περιέχει σχόλιο αναγνώστη του άρθρου που παρατίθεται κάτωθι του κειμένου και, παρότι δεν αναφέρεται το όνομα του καταγγέλλοντος στο σχόλιο αυτό, η σύνδεσή του με το άρθρο είναι αναπόσπαστη για τον αναγνώστη της ανάρτησης και, ως εκ τούτου, έχει ως αποτέλεσμα όποιος αναζητάει πληροφορίες με κριτήριο το όνομα του καταγγέλλοντος να οδηγείται σε αυτό το αποτέλεσμα, το οποίο συναποτελείται από το άρθρο μαζί με το σχόλιο που, ως ενιαίο σύνολο, συγκροτεί πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων, και ο μέσος χρήστης του Διαδικτύου μπορεί να αντιληφθεί ότι το εν λόγω σχόλιο αναφέρεται στον καταγγέλλοντα.

Σε καταγγελίες αναφορικά με αίτημα διαγραφής συνδέσμων ως αποτέλεσμα σε διαδικτυακή μηχανή αναζήτησης, η Αρχή καθοδήγησε τους καταγγέλλοντες, εφόσον δεν είχαν ήδη απευθυνθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας, να ασκήσουν τα δικαιώματά τους, ως υποκείμενα των δεδομένων, προς αυτόν με τον προσήκοντα τρόπο και σε περίπτωση που το ζήτημα δεν επιλυθεί η Αρχή μπορεί να δεχθεί την καταγγελία και να εξετάσει εάν συντρέχει περίπτωση παραβίασης δικαιώματος (βλ. ενδεικτικά Γ/ΕΞΕ/2854/18-10-2024).

3.1.7.3.2. Διαγραφή δημόσιων αναρτήσεων με προσωπικά δεδομένα στο διαδίκτυο/μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Υποβλήθηκαν στην Αρχή καταγγελίες για διαγραφή αναρτήσεων με προσωπικά δεδομένα σε διάφορες ιστοσελίδες ή/και μέσα κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook, TikTok, Instagram, Twitter). Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τη με αριθ. 17/2016 απόφαση της Αρχής, τυχόν αναρτήσεις σε προσωπική σελίδα στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης Facebook υπό όρους και προϋποθέσεις μπορεί να θεωρηθεί ότι ξεφεύγουν της οικιακής ή προσωπικής χρήσης, ιδίως εάν πρόκειται για δημόσιες ή ευρείας δημοσιότητας αναρτήσεις προσωπικών δεδομένων (ανάλογη και η σκέψη της με αριθ. 4/2006

απόφασης).

Περαιτέρω, εάν και εφόσον έγιναν δημόσιες ή ευρείας δημοσιότητας αναρτήσεις στο διαδίκτυο, η Αρχή καθοδήγησε τους καταγγέλλοντες να ασκήσουν τα δικαιώματά τους, ως υποκείμενα των δεδομένων, προς τον εκάστοτε υπεύθυνο επεξεργασίας (βλ. ενδεικτικά Γ/ΕΞΕ/302, 1745, 2154, 3020, 3250/2024). Η αίτηση διαγραφής δεδομένων από το διαδίκτυο πρέπει πρωτίστως να υποβληθεί προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας (υπεύθυνο της εν λόγω ανάρτησης/διαχειριστή της εκάστοτε ιστοσελίδας ή και το ίδιο το μέσο κοινωνικής δικτύωσης/εταιρεία εκμετάλλευσής του), και σε περίπτωση που το ζήτημα δεν επιλυθεί, η Αρχή μπορεί να δεχθεί την καταγγελία και να εξετάσει εάν συντρέχει περίπτωση παραβίασης δικαιώματος.

Η Αρχή επισήμανε, επίσης, ότι αναφορικά με ενδεχόμενη προσβολή της προσωπικότητας, αρμόδια είναι τα οικεία δικαστήρια (βλ. ενδεικτικά απόφαση της Αρχής με αριθ. 43/2007, σκ. Γ.4, απόφαση 63/2010, σκ. 16, Γ/ΕΞΕ/2375/09-09-2024) και για διερεύνηση τυχόν ποινικών αδικημάτων, αρμόδιες είναι οι οικείες αστυνομικές/εισαγγελικές Αρχές (βλ. ενδεικτικά Γ/ΕΞΕ/888/15-03-2024).

Τέλος, αναφορικά με τυχόν μέτρα ασφαλείας που θα πρέπει να ληφθούν για την προστασία λογαριασμών του καταγγέλλοντος στα κοινωνικά δίκτυα, επισημαίνεται ότι υπεύθυνος είναι καταρχήν ο ίδιος (βλ. ενδεικτικά Γ/ΕΞΕ/888/15-03-2024).

3.1.8. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Η Αρχή έχει την εποπτεία των εταιρειών παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικής επικοινωνίας σε κάθε ζήτημα το οποίο αφορά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων των συνδρομητών τους αλλά και άλλων φυσικών προσώπων.

Στο πλαίσιο αυτών των δραστηριοτήτων, εξέτασε καταγγελία συνδρομητή κατά της Vodafone για πλημμελή ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης στα προσωπικά του δεδομένα. Όπως προέκυψε, η εταιρεία είχε ενημερώσει τον καταγγέλλοντα σχετικά με τα τηρούμενα δεδομένα ταυτοπροσωπίας του, στοιχεία μητρώου του, στοιχεία αναφορικά με τη σύνδεση κινητής τηλεφωνίας του, δεδομένα συσκευής του και στοιχεία σχετικά με τις παρασχεθείσες από αυτόν συγκαταθέσεις για τη χρήση των προσωπικών του δεδομένων για προωθητικούς σκοπούς, για δε αναλυτικότερες πληροφορίες ως προς τους σκοπούς επεξεργασίας, τους αποδέκτες των προσωπικών του δεδομένων, συγκεκριμένες κατηγορίες τηρουμένων δεδομένων και προσωπικά του δεδομένα συλλεγόμενα κατά τη χρήση της εφαρμογής «My Vodafone», τον παρέπεμψε στην αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Πολιτική Προστασίας Ιδιωτικότητας και Προσωπικών Δεδομένων και εν λόγω εφαρμογή, όπου όμως, όπως διαπίστωσε η Αρχή, δεν παρέχονται με την απαιτούμενη εξειδίκευση οι αναλυτικές πληροφορίες που ζήτησε ο καταγγέλλων.

Με την απόφαση 19/2024 η Αρχή απηύθυνε στη Vodafone εντολή ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης του καταγγέλλοντος α) στα προσωπικά του δεδομένα που τηρεί ως πάροχος διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, σύμφωνα με τον ν. 3917/2011 και τον ν. 3471/2006, β) στις εισερχόμενες κλήσεις που είχε δεχθεί ο καταγγέλλων, έχοντας τη δυνατότητα να κρίνει και τεκμηριώσει ότι, στο πλαίσιο εξέτασης του συγκεκριμένου αιτήματος και όχι γενικά, συντρέχουν οι κατά το

άρθρο 15 παρ. 4 του ΓΚΠΔ προϋποθέσεις, οπότε και η ικανοποίηση του δικαιώματος και η παροχή των πληροφοριών θα πρέπει να πραγματοποιηθεί κατά τρόπο που δεν επηρεάζονται δυσμενώς δικαιώματα και ελευθερίες άλλων. Επιπλέον, η Αρχή απηύθυνε εντολή στην καθ' ης να αναθεωρήσει, εντός μηνός από την κοινοποίηση της απόφασης, την πολιτική που εφαρμόζει αναφορικά με την ικανοποίηση δικαιωμάτων πρόσβασης των υποκειμένων, στο πλαίσιο συμμόρφωσής της με τον ΓΚΠΔ, κατά τρόπο ώστε να ικανοποιεί τα υποβαλλόμενα δικαιώματα πρόσβασης κατά τρόπο επαρκώς αναλυτικό και όχι με απλή παραπομπή στην Πολιτική Ιδιωτικότητας.

Επιπλέον η Αρχή εξέτασε καταγγελία, σύμφωνα με την οποία κατά τη διαδικασία μεταφοράς του αριθμού κινητού τηλεφώνου της καταγγέλλουσας από τα στοιχεία της πρώην εργοδότης της στα δικά της στοιχεία, μετά την αποστολή δικαιολογητικών από την καταγγέλλουσα μέσω e-mail, υπάλληλος της Vodafone απάντησε κάνοντας χρήση της επαγγελματικής διεύθυνσης της καταγγέλλουσας, προσθέτοντας σε κοινοποίηση δύο ακόμα υπαλλήλους της πρώην εργοδότης της εταιρείας και επισυνάπτοντας στην απάντησή της όχι μόνο τα πρότυπα των δύο αιτήσεων που ήταν απαραίτητο να συμπληρωθούν τόσο από τη μεταβιβάζουσα εταιρεία όσο και από την καταγγέλλουσα ως μέλλουσα συνδρομήτρια, αλλά και τα ήδη υποβληθέντα δικαιολογητικά της καταγγέλλουσας, μεταξύ των οποίων το εκκαθαριστικό της. Με τον τρόπο αυτό διαβιβάστηκαν στην εν λόγω εταιρεία περισσότερα δεδομένα από όσα ήταν απαραίτητα εν όψει του σκοπού επεξεργασίας (μεταβίβαση αριθμού). Λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της παραβίασης, η Αρχή απηύθυνε σύσταση προς τη Vodafone (Γ/ΕΞΕ/2290/03-09-2024) ώστε στο εξής να φροντίζει για την τήρηση της αρχής της ελαχιστοποίησης σε κάθε στάδιο επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων των πελατών της, λαμβάνοντας τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, και ενδεχομένως επανεξετάζοντας τις πολιτικές και διαδικασίες που εφαρμόζει, συμπεριλαμβανομένων των οδηγιών προς το προσωπικό της εφόσον είναι απαραίτητο για τον σκοπό αυτό.

Τέλος, απαντώντας σε ερώτημα εταιρείας σχετικά με τη νομιμότητα επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο ερευνητικού προγράμματος, η οποία συνίσταται στη συλλογή και περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων σηματοδοσίας από τους συμμετέχοντες στο πρόγραμμα παρόχους ηλεκτρονικών επικοινωνιών, αλλά και από άλλους παρόχους, εφόσον δεχτούν να συμμετέχουν εθελοντικά στο σχετικό πείραμα που θα διεξαχθεί για το εν λόγω πρόγραμμα, η Αρχή με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/3012/01-11-2024 έγγραφο, αφού διευκρίνισε ότι δεν έχει υποχρέωση να απαντά στα ερωτήματα και αιτήματα είτε των υπευθύνων επεξεργασίας, είτε των υποκειμένων των δεδομένων ή τρίτων, σχετικά με ζητήματα επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, που δεν εμπίπτουν στις προβλεπόμενες με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ αρμοδιότητές της (βλ. απόφαση 52/2018), επισήμανε ότι κατά την αξιολόγηση της νομιμότητας της σκοπούμενης επεξεργασίας από την εταιρεία ως υπεύθυνο επεξεργασίας, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη αφενός μεν ότι στις ειδικές διατάξεις του ν. 3471/2006 αναφορικά με τους κανόνες επεξεργασίας (άρθρο 5) και τα δεδομένα θέσης και κίνησης (άρθρο 6), προσδιορίζονται επακριβώς οι επιτρεπτοί σκοποί επεξεργασίας για τα δεδομένα ηλεκτρονικών επικοινωνιών (συμπεριλαμβανομένων δεδομένων σηματοδοσίας) και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να γίνει επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων για τους συγκεκριμένους σκοπούς,

αφετέρου δε, ότι όπως έχει κρίνει συναφώς η Αρχή (βλ. υπ' αριθμ. 4/2022 απόφαση, σκέψη 19) η κρυπτογράφηση ενός μοναδικού αναγνωριστικού συσκευής χρήστη δεν οδηγεί, κατά κανόνα, σε ανωνυμοποίηση των δεδομένων.

3.1.9. ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Κατά το 2024, υποβλήθηκαν στην Αρχή πάνω από 392 καταγγελίες οι οποίες αφορούν την πραγματοποίηση αζήτητων ηλεκτρονικών επικοινωνιών μέσω μηνυμάτων (e-mail ή sms) για τον σκοπό της προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών. Επίσης, όπως και τα παλαιότερα έτη έτσι και το 2024, υποβλήθηκαν στην Αρχή πολυάριθμες καταγγελίες, οι οποίες αφορούν την πραγματοποίηση τηλεφωνικών προωθητικών ενεργειών.

Η Αρχή εξέτασε όσες καταγγελίες ήταν πλήρεις ώστε να διαπιστωθεί αν τίθεται θέμα παράβασης της νομοθεσίας ή όχι. Κατά την πάγια πρακτική, οι καταγγελίες αποστέλλονται στους υπευθύνους επεξεργασίας για την άμεση παροχή των απόψεών τους και ομαδοποιούνται ανά καταγγελλόμενο υπεύθυνο επεξεργασίας ώστε να εξεταστεί η συνολική τους συμπεριφορά στο ζήτημα αυτό. Στις περιπτώσεις που από τα στοιχεία των φακέλων των υποθέσεων προκύπτει ότι οι καταγγελίες αφορούν μεμονωμένα ή περιορισμένα περιστατικά, η Αρχή προβαίνει σε συστάσεις προς τις καταγγελλόμενες εταιρείες.

Επισημαίνεται ότι αριθμός καταγγελιών του τομέα αυτού αφορά λήψη sms/e-mail/τηλεφωνημάτων με περιεχόμενο παραπλανητικό, το οποίο συνήθως στέλνεται ως προκαταρκτική ενέργεια για απάτη. Στις περιπτώσεις αυτές η Αρχή δεν είναι αρμόδια για τη διερεύνηση της πιθανολογούμενης απάτης, ιδίως καθώς δεν προκύπτουν τα ακριβή δεδομένα των αποστολών. Η Αρχή συμβουλεύει τους προσφεύγοντες για τα απαραίτητα μέτρα προστασίας και για πιθανή προσφυγή στις δικωτικές αρχές.

Η Αρχή συνεξέτασε μεγάλο αριθμό καταγγελιών για χρονικό διάστημα πλέον των δύο ετών που αφορούν τη διενέργεια τηλεφωνικών κλήσεων για την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών της εταιρείας παροχής υπηρεσιών ενέργειας Elpedison. Η Αρχή ανέλυσε τις σχετικές δραστηριότητες της Elpedison και πέντε συνεργαζόμενων εταιρειών διενέργειας διαφημιστικών κλήσεων (call center). Μετά την εξέταση των καταγγελιών και την ανάλυση των δραστηριοτήτων η Αρχή, με την απόφαση 9/2024 επέβαλε πρόστιμο ύψους 127.709 ευρώ στην Elpedison, για ελλείψεις στα μέτρα ελέγχου των συνεργαζόμενων εταιρειών και πρόστιμα σε τρεις εταιρείες call center (Call Experts, Zitatel, ΠΛΕΓΜΑ) ύψους 10.000, 6.000 και 20.000 ευρώ αντίστοιχα, για έλλειψη μέτρων ασφάλειας κατά τη διενέργεια των τηλεφωνικών κλήσεων, η οποία είχε ως συνέπεια το γεγονός να κληθούν συνδρομητές οι οποίοι είχαν ενταχθεί στο μητρώο του άρθρου 11 του ν. 3471/2006.

Παράλληλα η Αρχή επέβαλε πρόστιμο 5.000 ευρώ στην εταιρεία Zitatel, διότι η συλλογή τηλεφωνικών αριθμών μέσω της ιστοσελίδας fthinoreyma.gr είχε πραγματοποιηθεί κατά παράβαση των διατάξεων του ΓΚΠΔ. Πέραν των προστίμων, η Αρχή επέβαλε προειδοποίηση και λοιπά διορθωτικά μέτρα, ώστε να εξασφαλιστεί η νομιμότητα των σχετικών διαδικασιών.

Τέλος, η Αρχή με την απόφαση 52/2024 επέβαλε στην Wedoo Digital Agency

Μονοπρόσωπη ΙΚΕ πρόστιμο 10.000 ευρώ για παραβίαση του άρθρου 11 παρ. 1 του ν. 3471/2006, για άρνηση συνεργασίας με την εποπτική Αρχή και για μη συμμόρφωση με το διατακτικό των σημείων 2 και 3 της απόφασης 23/2023.

3.1.10. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η Αρχή, μετά την έκδοση της με αριθ. 9/2023 απόφασης (με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/791/31-03-2023), στην οποία επισυνάπτονται ως παράρτημα οι με αριθμό 1/2023 Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με σκοπό την επικοινωνία πολιτικού χαρακτήρα (βλ. Ετήσια Έκθεση Αρχής Προστασίας Δεδομένων 2023, κεφ. 3.1.10), εξέτασε πληθώρα καταγγελιών σχετικά με αποστολή ανεπιθύμητης ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (e-mail και sms) στο πλαίσιο πολιτικής επικοινωνίας. Ειδικότερα, παρατίθενται ενδεικτικά τα παρακάτω απαντητικά έγγραφα:

Η Αρχή συνεξέτασε τρεις καταγγελίες για αποστολή ανεπιθύμητης ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (sms και e-mail) από το καταγγελλόμενο πολιτικό κόμμα (υπεύθυνος επεξεργασίας) στο πλαίσιο πολιτικής επικοινωνίας. Ειδικότερα, δύο από τους τρεις καταγγέλλοντες παραπονούνταν ότι παρότι απέστειλαν στον υπεύθυνο επεξεργασίας μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με το οποίο ασκούσαν, μεταξύ άλλων, δικαίωμα διαγραφής όλων των προσωπικών τους δεδομένων από τη βάση μελών που τηρούσε, ουδεμία απάντηση έλαβαν, απεναντίας αυτοί συνέχισαν να γίνονται εκ νέου αποδέκτες μηνυμάτων. Ο δε τρίτος καταγγέλλων παραπονείτο σχετικά με το ότι ο εν λόγω υπεύθυνος επεξεργασίας δεν ανταποκρίθηκε στο δικαίωμα πρόσβασης που άσκησε με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που του απέστειλε. Η Αρχή με το υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/1810/03-07-2024 απαντητικό έγγραφό της απηύθυνε συστάσεις στον ως άνω υπεύθυνο επεξεργασίας, ενημερώνοντάς τον ότι κατόπιν και της έκδοσης της με αριθ. 9/2023 σχετικής απόφασης της Αρχής μετά των Κατευθυντηρίων Γραμμών 1/2023, η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με σκοπό την πολιτική επικοινωνία μπορεί να βασίζεται είτε στην προηγούμενη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων (άρθρο 6 παρ. 1 εδ. α' ΓΚΠΔ) είτε σε υπέρτερο έννομο συμφέρον που εκάστοτε συντρέχει (άρθρο 6 παρ. 1 εδ. στ' ΓΚΠΔ), καθώς και ότι σε περίπτωση συλλογής δεδομένων προς χρήση για τον σκοπό της πολιτικής επικοινωνίας με νομική βάση το υπέρτερο έννομο συμφέρον (άρθρο 6 παρ. 1 στ' ΓΚΠΔ), σύμφωνα με την αρχή της λογοδοσίας κατ' άρθρο 5 παρ. 2 ΓΚΠΔ, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να είναι σε θέση να τεκμηριώσει επαρκώς τη στάθμιση, την οποία οφείλει να έχει πραγματοποιήσει πριν από την έναρξη της επεξεργασίας, και βάσει της οποίας αξιολόγησε ότι έναντι των συμφερόντων του δεν υπερισχύει το συμφέρον ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες των υποκειμένων - αποδεκτών της πολιτικής επικοινωνίας. Περαιτέρω, η Αρχή επισήμανε ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να διευκολύνει την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων (άρθρο 12 παρ. 2 ΓΚΠΔ), που προβλέπονται στα άρθρα 15, 16, 17 και 21 του ΓΚΠΔ και τα οποία έχουν εφαρμογή στην επεξεργασία για τον σκοπό της πολιτικής επικοινωνίας, συγκεκριμένα των δικαιωμάτων πρόσβασης, διόρθωσης, διαγραφής, περιορισμού και εναντίωσης στην επεξεργασία, υπό τις εκεί αναφερόμενες προϋποθέσεις, μάλιστα προς τον σκοπό αυτό οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα όπως είναι, για παράδειγμα, η

θέση σε εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών και διαδικασιών (άρθρο 24 παρ. 2 ΓΚΠΔ).

Επιπροσθέτως, η Αρχή επισήμανε την υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας, αφενός, όπως εξασφαλίζει πρόσβαση στα τηρούμενα από αυτόν προσωπικά δεδομένα των υποκειμένων στο πλαίσιο ασκήσεως από τα τελευταία του δικαιώματος του άρθρου 15 του ΓΚΠΔ, αφετέρου, όπως τηρεί την απορρέουσα από το άρθρο 12 του ΓΚΠΔ υποχρέωσή του. Επιπλέον δε επισήμανε ότι σε κάθε περίπτωση ηλεκτρονικής επικοινωνίας θα πρέπει κατά την αρχική επικοινωνία και κατόπιν πλήρους ενημέρωσης, να παρέχεται στον αποδέκτη της επικοινωνίας η δυνατότητα να ασκήσει εύκολα το δικαίωμα εναντίωσης (άρθρο 21 παρ. 1 ΓΚΠΔ) στη λήψη περαιτέρω επικοινωνιών, ενώ απαιτείται περαιτέρω να αναφέρεται ευδιάκριτα και σαφώς η ταυτότητα του αποστολέα ή του προσώπου προς όφελος του οποίου αποστέλλεται το μήνυμα, να διευκρινίζεται η πηγή από την οποία έχουν συλλεγεί τα στοιχεία επικοινωνίας του υποκειμένου, εφόσον αυτή δεν είναι το ίδιο το υποκείμενο (άρθρο 14 παρ. 2 στ), να γίνεται παραπομπή σε πλήρες κείμενο ενημέρωσης σύμφωνα με τα άρθρα 13 ή 14 ΓΚΠΔ, καθώς και να αναφέρεται ο τρόπος με τον οποίο ο αποδέκτης του μηνύματος μπορεί να ασκεί τα δικαιώματά του, μεταξύ των οποίων και να ζητεί τον τερματισμό της επικοινωνίας (δικαίωμα εναντίωσης). Σε περίπτωση άσκησης του ως άνω δικαιώματος εναντίωσης, ο υπεύθυνος επεξεργασίας κατ' αρχήν οφείλει να μην υποβάλλει πλέον τα δεδομένα του υποκειμένου σε επεξεργασία για τον σκοπό της πολιτικής επικοινωνίας (άρθρο 21 παρ. 1 εδ. β' ΓΚΠΔ). Ειδικότερα δε, για την τρίτη καταγγελία, η Αρχή επισήμανε την υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας, αφενός, όπως εξασφαλίζει πρόσβαση στα τηρούμενα από αυτόν προσωπικά δεδομένα των υποκειμένων στο πλαίσιο ασκήσεως από τα τελευταία του δικαιώματος του άρθρου 15 του ΓΚΠΔ, αφετέρου, όπως τηρεί την απορρέουσα από το άρθρο 12 του ΓΚΠΔ υποχρέωσή του. Τέλος, η Αρχή διαπίστωσε ότι ο εν λόγω υπεύθυνος επεξεργασίας δεν ανταποκρίθηκε στα αιτήματα των καταγγελλόντων, τα οποία αυτοί υπέβαλαν ως υποκείμενα των δεδομένων, εντός της προβλεπόμενης στο άρθρο 12 προθεσμίας, του απηύθυνε δε συστάσεις ως προς την τήρηση των ανωτέρω.

Εν συνεχεία, η Αρχή εξέτασε καταγγελία για αποστολή ανεπιθύμητης ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (sms) στο πλαίσιο πολιτικής επικοινωνίας, με την οποία ο καταγγέλλων παραπονείται ότι έλαβε από τον καταγγελλόμενο μηνύματα σχετικά με την πολιτική του δράση ως υποψήφιος δημοτικός σύμβουλος, χωρίς, όπως αναφέρει, να έχει δώσει τη συγκατάθεσή του και χωρίς να παρέχεται η δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος εναντίωσης. Με το υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/1838/08-07-2024 απαντητικό έγγραφό της η Αρχή, κατόπιν της έκδοσης της με αριθ. 9/2023 σχετικής απόφασης της Αρχής μετά των Κατευθυντηρίων Γραμμών 1/2023, απηύθυνε συστάσεις στον ως άνω υπεύθυνο επεξεργασίας, ενημερώνοντάς τον ότι η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με σκοπό την πολιτική επικοινωνία μπορεί να βασίζεται είτε στην προηγούμενη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων (άρθρο 6 παρ. 1 εδ. α' ΓΚΠΔ) είτε σε υπέρτερο έννομο συμφέρον που εκάστοτε συντρέχει (άρθρο 6 παρ. 1 εδ. στ' ΓΚΠΔ), καθώς και ότι σε περίπτωση συλλογής δεδομένων προς χρήση για τον σκοπό της πολιτικής επικοινωνίας με νομική βάση το υπέρτερο έννομο συμφέρον (άρθρο 6 παρ. 1 στ' ΓΚΠΔ), σύμφωνα με την αρχή της λογοδοσίας κατ' άρθρο 5 παρ. 2 ΓΚΠΔ, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να είναι σε θέση να τεκμηριώσει επαρκώς τη στάθμιση, την οποία οφείλει να

έχει πραγματοποιήσει πριν από την έναρξη της επεξεργασίας, και βάσει της οποίας αξιολόγησε ότι έναντι των συμφερόντων του δεν υπερισχύει το συμφέρον ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες των υποκειμένων - αποδεκτών της πολιτικής επικοινωνίας. Περαιτέρω, η Αρχή επισήμανε ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να διευκολύνει την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων (άρθρο 12 παρ. 2 ΓΚΠΔ), που προβλέπονται στα άρθρα 15, 16, 17 και 21 του ΓΚΠΔ και τα οποία έχουν εφαρμογή στην επεξεργασία για τον σκοπό της πολιτικής επικοινωνίας, συγκεκριμένα των δικαιωμάτων πρόσβασης, διόρθωσης, διαγραφής, περιορισμού και εναντίωσης στην επεξεργασία, υπό τις εκεί αναφερόμενες προϋποθέσεις, μάλιστα προς τον σκοπό αυτό οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα όπως είναι, για παράδειγμα, η θέση σε εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών και διαδικασιών (βλ. άρθρο 24 παρ. 2 ΓΚΠΔ). Ειδικότερα, και σε ό,τι αφορά τη συγκεκριμένη περίπτωση, η Αρχή επισήμανε την υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας, αφενός, όπως εξασφαλίζει πρόσβαση στα τηρούμενα από αυτόν προσωπικά δεδομένα των υποκειμένων στο πλαίσιο ασκήσεως από τα τελευταία του δικαιώματος του άρθρου 15 του ΓΚΠΔ, αφετέρου, όπως τηρεί την απορρέουσα από το άρθρο 12 του ΓΚΠΔ υποχρέωσή του. Τέλος, η Αρχή διαπίστωσε ότι ο εν λόγω υπεύθυνος επεξεργασίας δεν ανταποκρίθηκε στο αίτημα του καταγγέλλοντα, το οποίο αυτός υπέβαλε ως υποκείμενο των δεδομένων, εντός της προβλεπόμενης στο άρθρο 12 προθεσμίας, του απηύθυνε δε συστάσεις ως προς την τήρηση των ανωτέρω, όπως αυτά εξειδικεύονται περαιτέρω στις σχετικές Κατευθυντήριες Γραμμές που εξέδωσε η Αρχή, αναφορικά με την εκ μέρους του διενέργεια πολιτικής επικοινωνίας, καθώς και ως προς το ότι σε κάθε περίπτωση ηλεκτρονικής επικοινωνίας θα πρέπει κατά την αρχική επικοινωνία και κατόπιν πλήρους ενημέρωσης να παρέχεται στον αποδέκτη της επικοινωνίας η δυνατότητα να ασκήσει εύκολα το δικαίωμα εναντίωσης (άρθρο 21 παρ. 1 ΓΚΠΔ) στη λήψη περαιτέρω επικοινωνιών, ενώ απαιτείται περαιτέρω να αναφέρεται ευδιάκριτα και σαφώς η ταυτότητα του αποστολέα ή του προσώπου προς όφελος του οποίου αποστέλλεται το μήνυμα, να διευκρινίζεται η πηγή από την οποία έχουν συλλεγεί τα στοιχεία επικοινωνίας του υποκειμένου, εφόσον αυτή δεν είναι το ίδιο το υποκείμενο (άρθρο 14 παρ. 2 στ'), να γίνεται παραπομπή σε πλήρες κείμενο ενημέρωσης σύμφωνα με τα άρθρα 13 ή 14 ΓΚΠΔ, καθώς και να αναφέρεται ο τρόπος με τον οποίο ο αποδέκτης του μηνύματος μπορεί να ασκεί τα δικαιώματά του, μεταξύ των οποίων και να ζητεί τον τερματισμό της επικοινωνίας (δικαίωμα εναντίωσης). Σε περίπτωση άσκησης του ως άνω δικαιώματος εναντίωσης, ο υπεύθυνος επεξεργασίας κατ' αρχήν οφείλει να μην υποβάλλει πλέον τα δεδομένα του υποκειμένου σε επεξεργασία για τον σκοπό της πολιτικής επικοινωνίας (άρθρο 21 παρ. 1 εδ. β' ΓΚΠΔ).

Με συναφές περιεχόμενο συστάσεις απηύθυνε η Αρχή και σε υποψήφιο ευρωβουλευτή (υπεύθυνος επεξεργασίας) με το υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2302/04-09-2024 έγγραφό της, καθώς ο εν λόγω υπεύθυνος επεξεργασίας προέβη σε ανεπιθύμητη ηλεκτρονική επικοινωνία στο πλαίσιο της πολιτικής του δράσης, χωρίς να έχει παράσχει στον καταγγέλλοντα (υποκείμενο των δεδομένων) τη δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος εναντίωσης.

Αντίστοιχες συστάσεις απηύθυνε η Αρχή και για συναφείς καταγγελίες υποκειμένων των δεδομένων αναφορικά με ανεπιθύμητη ηλεκτρονική αλληλογραφία στο πλαίσιο

πολιτικής επικοινωνίας με τα απαντητικά έγγραφα με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/1898/16-07-2024, Γ/ΕΞΕ/1899/16-07-2024, Γ/ΕΞΕ/3574/16-12-2024.

Ειδικότερα:

Η Αρχή με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/1898/16-07-2024 έγγραφό της διεκπεραίωσε καταγγελία σχετικά με την εκ μέρους του καταγγελλομένου μαζική αποστολή ανεπιθύμητων ηλεκτρονικών μηνυμάτων sms προς μέλη του σωματείου και εργαζομένους της ΣΤΑΣΥ ΑΕ, στο πλαίσιο προώθησης της υποψηφιότητάς του ως εκπροσώπου εργαζομένων της ΣΤΑΣΥ ΑΕ στις σχετικές εκλογές του Φεβρουαρίου του 2024. Ειδικότερα, ο καταγγελλόμενος στις διευκρινίσεις του προς την Αρχή ανέφερε ότι τα στοιχεία επικοινωνίας των αποδεκτών των επίμαχων sms βρίσκονταν ήδη στην προσωπική του ατζέντα λόγω της μακροχρόνιας συνδικαλιστικής του δράσης, ενώ κάποια εξ αυτών του ήταν γνωστά μέσω διαφόρων εφαρμογών επικοινωνίας (viber) ή και μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Ωστόσο, στην ανωτέρω απάντησή του δεν επικαλέστηκε ούτε απέδειξε τη θεμελίωση κάποιας νομικής βάσης για τις επίμαχες επεξεργασίες στο πλαίσιο προώθησης της υποψηφιότητάς του στις προαναφερόμενες εκλογές. Ως εκ τούτου, η Αρχή επισήμανε στον καταγγελλόμενο ότι οφείλει να μεριμνά, επί τη βάση και της αρχής της λογοδοσίας (άρθρο 5 παρ. 2 του ΓΚΠΔ), ώστε για κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στην οποία προβαίνει να θεμελιώνει έγκυρη νομική βάση λαμβάνοντας τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφαλείας, όπου καθίσταται απαραίτητο.

Επίσης, η Αρχή, στο πλαίσιο εξέτασης οκτώ συναφών καταγγελιών κατά του αυτού καταγγελλομένου περί ανεπιθύμητης πολιτικής επικοινωνίας μέσω sms επισήμανε στον τελευταίο με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/1899/16-07-2024 έγγραφο ότι οφείλει να συμμορφώνεται με το περιεχόμενο των Κατευθυντηρίων Γραμμών της Αρχής 1/2023, ιδίως αναφορικά με την εκ μέρους του διενέργεια πολιτικής επικοινωνίας περιλαμβανομένης και της διασφάλισης της δυνατότητας αποτελεσματικής άσκησης και ικανοποίησης του δικαιώματος εναντίωσης για τους αποδέκτες των σχετικών του μηνυμάτων.

Περαιτέρω, διαβιβάστηκε στην Αρχή από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους η υπ' αρ. 5771/23 προσφυγή συνδυασμού (πολιτικής παράταξης) κατά Ελλάδας στο ΕΔΔΑ και ζητήθηκαν οι απόψεις επί της ανωτέρω υπόθεσης, καθώς και επί των τιθέμενων από το ΕΔΔΑ ερωτημάτων. Η Αρχή με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/3574/16-12-2024 έγγραφο διαπίστωσε ότι άγεται προς εξέταση από το ΕΔΔΑ το ενδεχόμενο της παραβίασης του άρθρου 10 ΕΣΔΑ, λόγω του ότι αποκλείστηκε η δυνατότητα της προσφεύγουσας πολιτικής παράταξης να επικοινωνήσει τις πολιτικές θέσεις της απευθείας στην κατηγορία του εκλογικού σώματος των αναπήρων τυφλών που διαμένουν στην περιφέρεια Αττικής. Ωστόσο, από το σύνολο των πραγματικών περιστατικών που έλαβε υπόψη της η Αρχή για να καταλήξει στην υπ' αρ. 52/2020 απόφαση, η προσφεύγουσα κατά παράβαση του άρθρου 9 ΓΚΠΔ έλαβε τις ταχυδρομικές διευθύνσεις των αναπήρων τυφλών, καθώς η Εθνική Ομοσπονδία Τυφλών, την οποία η προσφεύγουσα κατονομάζει (ακόμα και) στην προσφυγή της ως πηγή προέλευσης των πληροφοριών αυτών, κατηγορηματικά δήλωσε ενώπιον της Αρχής ότι δεν τηρεί αρχεία φυσικών προσώπων. Εξάλλου και ο

καταγγέλλων, την παραβίαση του δικαιώματος του οποίου εξέτασε η Αρχή (άρθρο 9Α Συντάγματος και 8 ΕΣΔΑ) κατ' εφαρμογή των διατάξεων ΓΚΠΔ 2016/679, δήλωσε ρητά ότι είναι μέλος του πρωτοβάθμιου συνδικαλιστικού οργάνου Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών.

Επιπλέον, με βάση τα διαλαμβανόμενα στις αποφάσεις της Αρχής και της υπ' αρ. 1838/2022 (Δ' Τμήματος) απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι δηλαδή για την επίτευξη του θεμιτού και νόμιμου σκοπού της πολιτικής επικοινωνίας, όταν υφίσταται προηγουμένως επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, και μάλιστα ατόμου που ανήκει σε ευπαθή κατηγορία πολιτών (δεδομένα ειδικής κατηγορίας), πρέπει να τηρούνται οι προϋποθέσεις που θέτει ο ΓΚΠΔ κατ' άρθρο 9, οι οποίες εν προκειμένω δεν συνέτρεχαν. Κατ' ακολουθία τούτων, ως προς τα ειδικότερα ερωτήματα που διατυπώνει το ΕΔΔΑ προσήκουν οι ακόλουθες απαντήσεις: α) Δεν υπήρξε παραβίαση του δικαιώματος στην ελευθερία της έκφρασης της προσφεύγουσας κατ' άρθρο 10 ΕΣΔΑ, καθόσον τα ζητήματα που κρίθηκαν με τις αποφάσεις της Αρχής και του Συμβουλίου της Επικρατείας αφορούσαν σε παραβίαση των διατάξεων των άρθρων 5, 6, 9 και 14 ΓΚΠΔ. β) Ο περιορισμός στη διάδοση πολιτικών θέσεων της προσφεύγουσας, όταν λαμβάνει προηγουμένως χώρα επεξεργασία δεδομένων ειδικής κατηγορίας, πραγματοποιείται με τις προϋποθέσεις που θέτει η διάταξη του άρθρου 9 ΓΚΠΔ, οι οποίες εν προκειμένω δεν πληρούνταν. γ) Ουδόλως ετέθη ενώπιον της Αρχής και του Συμβουλίου της Επικρατείας το ζήτημα της παραβίασης δικαιώματος στην ελευθερία της έκφρασης κατ' άρθρο 10 ΕΣΔΑ και κατά τούτο η υπό εξέταση προσφυγή πρέπει να απορριφθεί. δ) Το ερώτημα περί επαρκούς αιτιολογίας για το πρόστιμο που επιβλήθηκε ερείδεται επί αναληθούς βάσης ότι η ταχυδρομική διεύθυνση ενός ατόμου λαμβάνεται από την Εθνική Ομοσπονδία Τυφλών, δοθέντος ότι η τελευταία κατηγορηματικά απέκλεισε ότι τηρεί αυτή την πληροφορία.

Τέλος, η Αρχή προέβη σε αρχειοθέτηση μέρους των καταγγελιών για ανεπιθύμητη ηλεκτρονική αλληλογραφία στο πλαίσιο πολιτικής επικοινωνίας, σύμφωνα και με την πολιτική χειρισμού που ακολουθεί, καθώς το υποκείμενο των δεδομένων δεν είχε απευθυνθεί προηγουμένως στον υπεύθυνο επεξεργασίας (ενδεικτικά τα υπ' αριθ. πρωτ. έγγραφα της Αρχής: Γ/ΕΞΕ/2197/12-08-2024, Γ/ΕΞΕ/2198/12-08-2024, Γ/ΕΞΕ/2199/12-08-2024, Γ/ΕΞΕ/2288/03-09-2024, Γ/ΕΞΕ/3454/05-12-2024, Γ/ΕΞΕ/3627/20-12-2024, Γ/ΕΞΕ/3688/27-12-2024, Γ/ΕΞΕ/3689/27-12-2024, Γ/ΕΞΕ/3690/27-12-2024).

3.1.11. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΒΙΝΤΕΟΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ

Η Αρχή το 2024 εξέτασε καταγγελία αναφορικά με λειτουργία συστήματος βιντεοεπιτήρησης σε χώρο όπου δραστηριοποιούνται εργαζόμενοι. Έκρινε ότι προκύπτει ζήτημα περιορισμού στο αναγκαίο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα («ελαχιστοποίηση των δεδομένων»), όπως αυτή ορίζεται από το άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο γ' του ΓΚΠΔ. Επίσης, διαπιστώνεται παραβίαση της αρχής της διαφάνειας του άρθρου 5 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ καθώς από την εξέταση του φακέλου προκύπτει ότι δεν υπάρχει έγγραφη ενημέρωση των εργαζομένων και ότι ο υπεύθυνος και οι

εκτελούντες την επεξεργασία δεν εφαρμόζουν επαρκή τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται το κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας έναντι των κινδύνων. Για τους ανωτέρω λόγους, η Αρχή επέβαλε με βάση το άρθρο 58 παρ. 2 εδ. θ' του ΓΚΠΔ το αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό διοικητικό χρηματικό πρόστιμο που αρμόζει στη συγκεκριμένη περίπτωση, σύμφωνα με τις ειδικότερες περιστάσεις αυτής, ύψους 2.000 ευρώ, για τις ως άνω διαπιστωθείσες παραβιάσεις (απόφαση 25/2024).

Επίσης, η Αρχή εξέτασε καταγγελία σύμφωνα με την οποία οι καταγγελλόμενοι είχαν τοποθετήσει κάμερες παρακολούθησης στην οικία τους, οι οποίες λάμβαναν εικόνα από τη βεράντα και το μπαλκόνι της γειτονικής οικίας που ανήκε στον καταγγέλλοντα και στον κοινόχρηστο δρόμο. Από τα στοιχεία του φακέλου, προέκυψε ότι το σύστημα βιντεοεπιτήρησης επιβλέπει και χώρους πέραν των ιδιωτικών, όπως η δημοτική οδός και η γειτονική οικία του καταγγέλλοντα, καθώς και ότι οι καταγγελλόμενοι απέτυχαν να αποδείξουν τη νομιμότητα της εγκατάστασης και λειτουργίας του συστήματος βιντεοεπιτήρησης. Για τους λόγους αυτούς, η Αρχή εξέδωσε σχετική απόφαση με την οποία διέταξε τους καταγγελλόμενους, σύμφωνα με το άρθρο 58 παρ. 2 εδάφιο στ' του ΓΚΠΔ και το άρθρο 15 παρ. 4 περ. γ' του ν. 4624/2019, να διακόψουν την επεξεργασία μέσω των καμερών που επιβλέπουν τη δημοτική οδό και τη γειτονική οικία, να ενημερώσουν την Αρχή σχετικά με την πραγματοποίηση των ανωτέρω ενεργειών προσκομίζοντας τα κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία, καθώς και σε περίπτωση που οι καταγγελλόμενοι αποφασίσουν να λειτουργήσουν εκ νέου τις δύο εν λόγω κάμερες, περιοριζόμενοι στον απολύτως απαραίτητο χώρο για τον σκοπό που επιδιώκουν, να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για την τεκμηρίωση της νομιμότητας της εγκατάστασης και λειτουργίας τους και να ενημερώσουν την Αρχή πριν από την έναρξη της επεξεργασίας (απόφαση 29/2024).

Περαιτέρω, απαντήθηκαν 11 αιτήματα από αστυνομικά τμήματα τα οποία καλούσαν την Αρχή για έλεγχο σε οικίες σχετικά με εγκατάσταση συστήματος βιντεοεπιτήρησης. Στις ανωτέρω απαντήσεις ο εκάστοτε φορέας ενημερωνόταν για τη μη υποχρέωση γνωστοποίησης εγκατάστασης του συστήματος βιντεοεπιτήρησης στην Αρχή, το νομικό πλαίσιο αλλά και την αδυναμία διενέργειας ελέγχου από την Αρχή.

Επιπλέον, στην Αρχή υποβλήθηκε αίτημα παροχής καθοδήγησης υποκειμένου των δεδομένων σχετικά με το δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας του άρθρου 18 ΓΚΠΔ. Ειδικότερα, η αιτούσα ενημέρωσε την Αρχή ότι με απόφαση της γενικής συνέλευσης των ιδιοκτητών της πολυκατοικίας εγκαταστάθηκε στην είσοδο αυτής σύστημα θυροτηλεόρασης με συγκεκριμένες λειτουργικές δυνατότητες και ερωτά την Αρχή ποιος είναι υπεύθυνος επεξεργασίας και πώς διασφαλίζεται ότι δεν καταγράφεται η εικόνα οποιουδήποτε ενοίκου (συμπεριλαμβανομένων των παιδιών) χωρίς τη συγκατάθεσή τους, κατά την είσοδό τους στην πολυκατοικία, από οποιονδήποτε ένοικο ανοίγει εκείνη τη στιγμή το monitor του. Η Αρχή, με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/3620/19.12.2024 έγγραφο, ενημέρωσε αφενός την αιτούσα ότι οι κανόνες προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν εφαρμόζονται όταν πραγματοποιείται επεξεργασία από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας (άρθρα 2 παρ. 2 στοιχ. γ' ΓΚΠΔ και 2 στοιχ. β' ν. 4624/2019). Αφετέρου δε ότι τα

θυροτηλέφωνα – θυροτηλεοράσεις υπήχθησαν μεν στα συστήματα βιντεοεπιτήρησης (άρθρο 4 Οδηγίας 1/2011), εξαιρέθηκαν ωστόσο καταρχήν από το πεδίο εφαρμογής των κανόνων προστασίας δεδομένων (άρθρο 3 παρ. 2 στοιχ. α' Οδηγίας 1/2011), όταν δεν πραγματοποιείται συνεχής λήψη εικόνας ή/και ήχου και καταγραφή δεδομένων.

Κατόπιν αυτών, σε σχέση με τα ειδικότερα ερωτήματα της αιτούσας η Αρχή την ενημέρωσε ότι υπεύθυνος επεξεργασίας του συστήματος θυροτηλεόρασης, ιδίως στην περίπτωση κεντρικής καταγραφής εικόνας που δεν εξαρτάται από τις επιλογές κάθε ενοίκου, είναι η Γενική Συνέλευση των ιδιοκτητών της πολυκατοικίας, όπως νομίμως εκπροσωπείται (π.χ. τον διαχειριστή), καθώς και ότι ως υποκείμενο των δεδομένων, ασκώντας το δικαίωμα πρόσβασης του άρθρου 15 ΓΚΠΔ, μπορεί να ζητήσει να ενημερωθεί, μεταξύ άλλων, για τους σκοπούς επεξεργασίας και τα χαρακτηριστικά του συστήματος θυροτηλεόρασης, καθώς και ασκώντας το δικαίωμα εναντίωσης του άρθρου 21 ΓΚΠΔ να αντισταχθεί, ανά πάσα στιγμή και για λόγους που σχετίζονται με την ιδιαίτερη κατάστασή του, στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, η οποία βασίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο ε' ή στ' ΓΚΠΔ.

Επίσης, Νοσοκομείο υπέβαλε αίτημα στην Αρχή για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τη λειτουργία μέσω επόπτευσης σε ειδικό θάλαμο νοσηλείας ασθενών κρατούμενων, κατόπιν σχετικού αιτήματος που υποβλήθηκε από το Τμήμα Υπηρεσίας Εξωτερικής Φρούρησης Καταστημάτων Κράτησης (εφεξής ΤΕΦΚΚ). Η Αρχή με το υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2867/21.10.2024 έγγραφο ενημέρωσε το Νοσοκομείο ότι η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στους ειδικούς θαλάμους νοσηλείας (ή ακόμα και σε κοινούς θαλάμους) καταδίκων/υποδίκων στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και καθηκόντων του προσωπικού ΤΕΦΚΚ όπως καθορίζονται στο ΠΔ 216/2005, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 48 ν. 2721/1999 (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) διενεργείται για τον σκοπό εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας και πρόληψης έναντι κινδύνων που απειλούν τη δημόσια ασφάλεια. Για την επεξεργασία αυτή δεν εφαρμόζεται ο ΓΚΠΔ 2016/679, συνακόλουθα δε ούτε η Οδηγία 1/2011, αντίθετα εφαρμοστέα τυγχάνει η Οδηγία (ΕΕ) 2016/680, ενώ η Αρχή έχει αρμοδιότητα δυνάμει των άρθρων 41 και 45 και της αιτιολογικής σκέψης 80 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680. Περαιτέρω, η Αρχή ενημέρωσε το αιτούν Νοσοκομείο ότι το ζήτημα της συμμόρφωσης με τους κανόνες προστασίας προσωπικών δεδομένων της Οδηγίας 2016/680 και του ν. 4624/2019 (Κεφάλαιο Δ άρθρο 43-82) μέσω της σκοπούμενης επεξεργασίας της εγκατάστασης και λειτουργίας συστημάτων βιντεοεπιτήρησης στους ειδικούς θαλάμους νοσηλείας καταδίκων/υποδίκων αφορά, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, την αρμόδια δημόσια αρχή, στην οποία ανήκει η ερωτώσα ΤΕΦΚΚ, δηλαδή το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη. Στο πλαίσιο αυτό, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να κρίνει αν η σκοπούμενη επεξεργασία πληροί τις γενικές αρχές επεξεργασίας (άρθρα 4 της Οδηγίας 2016/680 και 45 ν. 4624/2019), καθώς και να ελέγξει τη συμμόρφωσή του με τις υπόλοιπες υποχρεώσεις που καθιερώνει το θεσμικό πλαίσιο (ιδίως άρθρα 27 Οδηγίας 2016/680 και 65 ν. 4624/2019). Τέλος, η Αρχή παρέπεμψε στο υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/1480/12.06.2023 έγγραφό της προς την Πανελλήνια Ομοσπονδία Υπαλλήλων Εξωτερικής Φρούρησης με συναφές αντικείμενο.

3.1.12. ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

Υποβλήθηκε στην Αρχή αναφορά μέλους του Ναυτικού Ομίλου Βουλιαγμένης για την επεξεργασία βιομετρικών δεδομένων μέσω ενός νέου συστήματος ελεγχόμενης εισόδου - εξόδου που ο Όμιλος ξεκίνησε να λειτουργεί. Η Αρχή, κρίνοντας ότι πρέπει να επιληφθεί αυτεπάγγελτα, κάλεσε τον Όμιλο να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά.

Η Αρχή, με την απόφαση 42/2024, έκρινε ότι ο Όμιλος, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, προέβη σε επεξεργασία βιομετρικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο επίμαχο σύστημα παραβιάζοντας, αφενός, την αρχή της νομιμότητας (άρ. 5 παρ. 1 στοιχ. α' ΓΚΠΔ), διότι δεν τεκμηριώθηκε, βάσει της αρχής της λογοδοσίας (άρ. 5 παρ. 2 ΓΚΠΔ), από τον υπεύθυνο επεξεργασίας η αναγκαιότητα του σκοπού της εν λόγω επεξεργασίας, και αφετέρου, την υποχρέωση διενέργειας εκτίμησης αντικτύπου των πράξεων επεξεργασίας που αφορούν το εν λόγω σύστημα (άρ. 35 ΓΚΠΔ). Για τους λόγους αυτούς, επέβαλε πρόστιμο στον Όμιλο ύψους 28.000 ευρώ και 14.000 ευρώ αντίστοιχα, καθώς και την υποχρέωση να σταματήσει την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω του συστήματος, μέχρις ότου εκπονήσει εκτίμηση αντικτύπου και τεθεί σε γνώση της Αρχής. Η Αρχή, επίσης, εξέτασε την ανάθεση καθηκόντων υπευθύνου προστασίας δεδομένων του Ομίλου στην Πρόεδρο του Διοικητικού του Συμβουλίου και διαπίστωσε την παραβίαση από τον Όμιλο του άρθρου 38 παρ. 3 του ΓΚΠΔ, και επέβαλε επιπρόσθετα πρόστιμο ύψους 14.000 ευρώ.

3.1.13. ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Υποβλήθηκε καταγγελία στην Αρχή κατά φυσικού προσώπου για δημοσιοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του καταγγέλλοντος, μεταξύ άλλων, σε έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο, καθώς και σε τηλεοπτική εκπομπή, την οποία η Αρχή αρχειοθέτησε (Γ/ΕΞΕ/3020/04-11-2024), αφενός γιατί η καταγγελία αναφορικά με τα ζητήματα που αφορούν τον Τύπο δεν στρέφεται κατά των υπευθύνων επεξεργασίας και αφετέρου αναφορικά με την τηλεοπτική εκπομπή γιατί μετά τη συνταγματική αναθεώρηση το 2001, με την οποία αντικαταστάθηκε η διάταξη του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος, ο έλεγχος σχετικά με το περιεχόμενο των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ). Για το περιεχόμενο των αναφερόμενων τηλεοπτικών προγραμμάτων αποκλειστικά αρμόδιο να επιληφθεί είναι το ΕΣΡ (βλ. ιδίως τις αποφάσεις 122, 140, 190/2012 και 11/2018). Αναφορικά δε με ενδεχόμενο προσβολής της προσωπικότητας, αρμόδια είναι τα οικεία δικαστήρια (βλ. ενδεικτικά απόφαση Αρχής με αρ. 43/2007, σκ. Γ4).

3.1.14. ΑΝΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία σχετικά με προφορική ανακοίνωση προσωπικών δεδομένων του ανήλικου τέκνου του καταγγέλλοντος στο πλαίσιο της συνέλευσης του σχολείου όπου φοιτούσε, κρίνοντας εαυτή αναρμόδια όπως επιληφθεί (Γ/ΕΞΕ/2207/13-08-2024), στο μέτρο που η ως άνω καταγγελλόμενη προφορική ανακοίνωση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων

κατ' άρθρο 2 ΓΚΠΔ καθώς και άρθρο 2 του ν. 4624/2019 (πρβλ. συναφώς και απόφαση ΔΕΕ C-740/2022). Περαιτέρω, η Αρχή παρέπεμψε τον καταγγέλλοντα στα οικεία δικαστήρια για ενδεχόμενες αστικές αξιώσεις που δύνανται να γεννώνται στο πλαίσιο των καταγγελλομένων, όπως ενδεικτικά περί προσβολής προσωπικότητας.

Περαιτέρω η Αρχή προέβη σε αρχειοθέτηση καταγγελίας για ανεπιθύμητη πολιτική επικοινωνία. Ειδικότερα, από τα στοιχεία του φακέλου της υπό εξέταση καταγγελίας, ιδίως δε από το προσκομιζόμενο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, προκύπτει ότι οι αποδέκτες αυτού δεν μνημονεύονται με τις προσωπικές τους ηλεκτρονικές διευθύνσεις αλλά περιλαμβάνονται σε δύο λίστες με διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κάποιου πανεπιστημιακού φορέα. Επομένως, η αποστολή του επίμαχου μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με μόνες εμφανιζόμενες τις δύο ανωτέρω λίστες δεν αποτελεί επεξεργασία προσωπικών δεδομένων υπαγόμενη στις διατάξεις του ΓΚΠΔ και του ν. 4624/2019 και ως εκ τούτου η Αρχή έκρινε ότι η εξέταση της ως άνω καταγγελίας εκφεύγει των ανατιθέμενων σε αυτή αρμοδιοτήτων, πολλώ δε μάλλον από τη στιγμή που δεν τυγχάνει πλέον εφαρμογής ως προς τις υποθέσεις πολιτικής επικοινωνίας ο ν. 3471/2006 (βλ. ΣτΕ 1343, 1344, 1345/2022). Επομένως, η εν λόγω καταγγελία αρχειοθετήθηκε επί τη βάσει της ανωτέρω αιτιολογίας, με παράλληλη ενημέρωση του καταγγέλλοντα ότι το ζήτημα της τυχόν παραβίασης των όρων χρήσης που διέπουν τις εν λόγω λίστες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου επιπλέον εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της Αρχής (Γ/ΕΞΕ/1874/12-07-2024).

Ακόμη, υποβλήθηκε στην Αρχή καταγγελία, στο πλαίσιο της οποίας τα επίμαχα προσωπικά δεδομένα που αφορούν στον καταγγέλλοντα διαπιστώθηκε ότι έχουν ήδη περιληφθεί σε φάκελο δικογραφίας και αποτελούν ή αποτέλεσαν αντικείμενο δικαστικής εκτίμησης από τα αναφερόμενα στο πλαίσιο της καταγγελίας εισαγγελικά και δικαιοδοτικά όργανα στο πλαίσιο της δικαιοδοτικής τους αρμοδιότητας. Διαπιστώθηκε δε από την Αρχή ότι το παράπονο αφορά στη δικαστική χρήση των επίμαχων εγγράφων και ως εκ τούτου έκρινε ότι το ζήτημα αυτό και συνακόλουθα και οι αιτιάσεις που αφορούν στα δικαιώματα που άσκησε ο καταγγέλλων, ως υποκείμενο των δεδομένων, εκφεύγουν της αρμοδιότητάς της (βλ. άρθρα 55 παρ. 3 ΓΚΠΔ και 10 παρ. 5 ν. 4624/2019). Δεδομένης δε της ως άνω αναρμοδιότητας της Αρχής, διαπιστώθηκε ότι παρέλκει η ειδικότερη εξέταση του αιτήματος προσωρινής διαταγής που περιλαμβάνεται στην υπό εξέταση καταγγελία (Γ/ΕΞΕ/370/06-11-2024). Ομοίως, η Αρχή αρχειοθέτησε καταγγελία (Γ/ΕΞΕ/3641/20-12-2024) σχετικά με δικαστική χρήση προσωπικών δεδομένων, καθώς έκρινε ότι αυτή εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της (άρθρο 55 παρ. 3 ΓΚΠΔ και άρθρο 10 παρ. 5 ν. 4624/2019).

Επίσης, η Αρχή προέβη σε αρχειοθέτηση καταγγελίας (Γ/ΕΞΕ/3322/25-11-2024) με την αιτιολογία, μεταξύ άλλων, ότι ο καταγγέλλων αιτήθηκε από την καταγγελλόμενη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης πληροφορίες/έγγραφα που αφορούσαν σε τρίτους και όχι στον ίδιο και ως εκ τούτου η χορήγηση αυτών σε τρίτο αιτούντα, με επίκληση εννόμου συμφέροντος, εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της Αρχής (βλ. συναφώς Γνωμοδότηση 4/2009 και απόφαση 52/2018 της Αρχής, διαθέσιμες στον ιστοσελίδα της).

Τέλος, τέθηκαν στο αρχείο καταγγελίες, ως ατεκμηρίωτες και απαράδεκτες λόγω μη τήρησης προδικασίας, καθώς οι καταγγέλλοντες δεν είχαν απευθυνθεί πρώτα, ως υποκείμενα των δεδομένων, στον εκάστοτε υπεύθυνο επεξεργασίας (βλ. ενδεικτικά Γ/ΕΞΕ/671/29-02-2024, 1739/25-06-2024, 1827/05-07-2024, 1876/12-07-2024, 1816/04-07-2024, 2278/02-09-2024, 2742/10-10-2024, 2743/10-10-2024, 3274/22-11-2024, 3292/22-11-2024, 3309/25-11-2024, 3311/25-11-2024, 3606/18-12-2024).

3.1.15. ΛΟΙΠΟΙ ΤΟΜΕΙΣ

Η Αρχή με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/1891/16-07-2024 έγγραφό της επανέλαβε την πάγια θέση της παραπέμποντας και στις με αριθ. 35/2006 και 75/2002 αποφάσεις της με τις οποίες αντιμετωπίστηκε διεξοδικά, μεταξύ άλλων, και το θέμα του σημείου όπου δύνανται να αναρτώνται δεδομένα που σχετίζονται με έννομες υποχρεώσεις της συνιδιοκτησίας μιας πολυκατοικίας. Ειδικότερα, η Αρχή επισήμανε ότι οι σχετικές ανακοινώσεις είναι σκόπιμο να αναρτώνται σε χώρο της πολυκατοικίας μη προσβάσιμο σε τρίτους, πλην των ενδιαφερομένων συνιδιοκτητών. Σε περίπτωση που κάτι τέτοιο δεν είναι δυνατόν, η ανάρτηση θα πρέπει να πραγματοποιείται σε χώρο της πολυκατοικίας, στον οποίο η πρόσβαση τρίτων – επισκεπτών είναι δυσχερής (όπως π.χ. στον τοίχο της σκάλας του πρώτου προς τον δεύτερο όροφο ή στον τοίχο της σκάλας μεταξύ ισόγειου και υπογείου). Με το αυτό ως άνω έγγραφο η Αρχή επισήμανε στον καταγγελλόμενο διαχειριστή πολυκατοικίας ότι η ενημέρωση των συνιδιοκτητών με άλλους τρόπους, οι οποίοι εξασφαλίζουν την προστασία των προσωπικών δεδομένων τους, όπως π.χ. προφορικά κατ' ιδίαν, στο πλαίσιο Γενικών Συνελεύσεων ή με αποστολή προσωπικής επιστολής σε κλειστό φάκελο, δεν παρουσιάζει πρόβλημα από απόψεως προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

Συναφές δε με το ανωτέρω έγγραφο είναι ενδεικτικά και το με αριθ. Γ/ΕΞΕ/2969/30-10-2024. Περαιτέρω, στο πλαίσιο του με αριθ. Γ/ΕΞΕ/2968/30-10-2024 εγγράφου της Αρχής αρχειοθετήθηκε λόγω αοριστίας ισχυρισμός της καταγγέλλουσας περί παράνομης επεξεργασίας της αναφερθείσας διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της τελευταίας, καθώς από τα υποβληθέντα στοιχεία δεν προέκυψε ότι η εν λόγω ηλεκτρονική διεύθυνση χρησιμοποιήθηκε για άλλους σκοπούς, πέραν της επικοινωνίας στο πλαίσιο και για τον νόμιμο σκοπό της πληροφόρησης των συνιδιοκτητών/ενοίκων της πολυκατοικίας για ζητήματα που αφορούν στη διαχείριση της τελευταίας. Εφόσον δε μοναδικοί αποδέκτες των εν λόγω ομαδικών μηνυμάτων είναι οι λοιποί συνιδιοκτήτες/ένοικοι της πολυκατοικίας, που έχουν σε κάθε περίπτωση δικαίωμα ενημέρωσης, η Αρχή διαπίστωσε ότι δεν προκύπτει παράβαση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων (βλ. άρθρα 6 παρ. 1 στοιχ. β', στ', 9 παρ. 2 στοιχ. δ' ΓΚΠΔ).

32 ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟ – ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

3.2.1. ΠΑΡΟΧΗ ΓΝΩΜΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΠΙ ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Το Υπουργείο Εσωτερικών απέστειλε στην Αρχή σχέδιο Νόμου με τίτλο «Εκλογή ευρωβουλευτών, διευκόλυνση εκλογών μέσω επιστολικής ψήφου, εκκαθάριση

εκλογικών καταλόγων και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών», και ζήτησε από την Αρχή να παρέχει τη γνώμη της κατά λόγο αρμοδιότητας, σύμφωνα προς τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 1 εδ. γ' του ν. 4624/2019, για την προβλεπόμενη στο Κεφάλαιο Γ' του Μέρους Α' του εν λόγω νομοσχεδίου, δυνατότητα άσκησης του εκλογικού δικαιώματος με επιστολική ψήφο για τις εκλογές ανάδειξης των εκπροσώπων της χώρας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και για τη διεξαγωγή εθνικού δημοψηφίσματος.

Σε απάντηση η Αρχή παρείχε τη γνώμη της (με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/213/14.01.24 έγγραφο) με την οποία υπέβαλε τις παρατηρήσεις της επί του νομοσχεδίου, επισημαίνοντας ότι για την αποτελεσματικότερη άσκηση του γνωμοδοτικού έργου της Αρχής θα ήταν σκόπιμο τα τυχόν αιτήματα για διατύπωση γνώμης να υποβάλλονται εγκαίρως και συνοδευόμενα από α) περιγραφή των πράξεων επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τις οποίες ζητείται η γνώμη της Αρχής, και β) επεξήγηση του τρόπου με τον οποίο με τη σχεδιαζόμενη ρύθμιση επιτυγχάνονται οι γενικές αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 5 του ΓΚΠΔ ή στο άρθρο 45 του ν. 4624/2019, ανάλογα με το πεδίο εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης.

Ειδικότερα η Αρχή επισήμανε ότι δεν προσδιορίζονται σχετικά με την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων των εκλογέων επιστολικής ψήφου τα βασικά χαρακτηριστικά της εν λόγω επεξεργασίας, δηλαδή ο υπεύθυνος επεξεργασίας, η νομική βάση της επεξεργασίας, ποια εκ των προβλεπόμενων στα άρθρα 15-22 ΓΚΠΔ δικαιώματα δύνανται να ασκήσουν τα υποκείμενα των δεδομένων, τυχόν κατηγορίες αποδεκτών των εν λόγω δεδομένων καθώς και το χρονικό διάστημα τήρησής τους ή τα κριτήρια που καθορίζουν το εν λόγω διάστημα. Επίσης, δεν προσδιορίζονται τα κατάλληλα μέτρα ασφάλειας των δεδομένων ούτε παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για τον προσδιορισμό τους με κανονιστική πράξη. Τα βασικά αυτά χαρακτηριστικά της επεξεργασίας δεν προσδιορίζονται στο εν λόγω σχέδιο Νόμου ούτε για την επεξεργασία δεδομένων μέσω συστήματος τηλεόρασης με το οποίο παρακολουθείται ο χώρος στον οποίο βρίσκονται οι κάλπες.

Ακόμα, η Αρχή διατύπωσε παρατηρήσεις σχετικά με την επικαιροποίηση των δεδομένων των εκλογέων επιστολικής ψήφου και κατά πόσο η τοποθέτηση στον σφραγισμένο φάκελο ψηφοφορίας φωτοτυπίας εγγράφου ταυτοποίησης συνιστά ενδεδειγμένο τρόπο εξακρίβωσης της ταυτότητας του εκλογέα επιστολικής ψήφου.

Το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού υπέβαλε στην Αρχή σχέδιο Νόμου με τίτλο «Λήψη μέτρων για την αποτροπή, αντιμετώπιση και την καταπολέμηση της βίας στο πλαίσιο αθλητικών συναντήσεων και λοιπές ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού» και ζήτησε τη γνώμη της Αρχής ιδίως σε σχέση με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις των άρθρων 7 και 8 του σχεδίου νόμου.

Η Αρχή παρείχε τη γνώμη της (με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/331/19.01.2024 έγγραφο) και παρατήρησε, όσον αφορά την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 7 σχετικά με την ταυτοποίηση, με τη χρήση σύγχρονων τεχνολογικών μέσων, των κατόχων εισιτηρίων παρακολούθησης αθλητικής συνάντησης, αφού ενημέρωσε το Υπουργείο για την υπ' αρ. 7/2015 Γνωμοδότησή της, ότι προστίθεται μια επιπλέον δραστηριότητα επεξεργασίας

δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, χωρίς να προκύπτει ότι έχει αξιολογηθεί η λειτουργία και η αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων επιμέρους διατάξεων και του κεντρικού συστήματος ηλεκτρονικού εισιτηρίου του άρθρου 41Γ ν. 2725/1999, ιδίως σε σχέση με την προβλεπόμενη στο άρθρο 41Γ παρ. 6 στοιχ. ε' ν. 2725/1999 υποχρεωτική προμήθεια κάρτας φιλάθλου (χρόνος έναρξης της κάρτας φιλάθλου η 1η.7.2024), ενώ είναι αμφίβολο αν η εν λόγω κάρτα είναι πλέον αναγκαία.

Επιπλέον, η Αρχή παρατήρησε ότι με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 7 καθορίζονται δύο υπεύθυνοι επεξεργασίας, χωρίς να προσδιορίζεται ο σκοπός επεξεργασίας του καθενός, και ότι δεν προσδιορίζεται η πηγή κάθε προσωπικού δεδομένου που θα τυγχάνει επεξεργασίας για την προμήθεια/ηλεκτρονική κράτηση του εισιτηρίου (δεύτερο εδάφιο της προτεινόμενης παρ. 1 άρθρου 41 ΙΑ) και για τον έλεγχο εισόδου.

Τέλος, η Αρχή επισήμανε ότι στην προτεινόμενη ρύθμιση απουσιάζει πρόβλεψη σε σχέση με τον περιορισμό της περιόδου αποθήκευσης του ηλεκτρονικού εισιτηρίου και επέστησε την προσοχή στην υποχρέωση διενέργειας εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων (ΕΑΠΔ), πριν από την έναρξη της επεξεργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 35 του ΓΚΠΔ.

Σχετικά με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 8, η οποία αφορά στην εποπτεία των αθλητικών εγκαταστάσεων με ηλεκτρονικά μέσα (κάμερες), η Αρχή πρότεινε στο Υπουργείο, ως προς την ενημέρωση για την εγκατάσταση και λειτουργία των ανωτέρω συστημάτων στις αθλητικές εγκαταστάσεις, να προβλεφθεί κατάλληλη ενημέρωση, προσαρμοσμένη ανάλογα με τον τρόπο έκδοσης του εισιτηρίου (π.χ. ηλεκτρονικά και σε πολυεπίπεδη μορφή).

Ακόμα, η Αρχή πρότεινε να προστεθεί στην προτεινόμενη ρύθμιση ο χρόνος διατήρησης των δεδομένων, καθώς και να προσδιοριστεί η επεξεργασία που πραγματοποιείται πριν και μετά τη λήξη της αθλητικής συνάντησης και το διάστημα αυτής επακριβώς ή με τη μορφή κριτηρίων.

Η Αρχή, με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/336/19-01-2024 έγγραφό της, απάντησε προς την Προεδρία της Κυβέρνησης, και ειδικότερα προς τη Διεύθυνση Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων αυτής, γνωστοποιώντας τις παρατηρήσεις της -κατά λόγο αρμοδιότητας- επί Σχεδίου Νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με τίτλο «Όροι αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας στις παραθαλάσσιες περιοχές, ρυθμίσεις για την εξαγορά κατεχομένων ακινήτων της ιδιωτικής περιουσίας του Δημοσίου και άλλες διατάξεις».

Ειδικότερα, η Αρχή παρέθεσε τις παρατηρήσεις της για τα άρθρα 15 έως 19 καθώς και για το άρθρο 22 παρ. 8 του ανωτέρω Σχεδίου Νόμου υπό το πρίσμα των διατάξεων του ΓΚΠΔ, επιφυλασσόμενη να εξετάσει περαιτέρω τυχόν επιμέρους ζητήματα που θα τεθούν υπ' όψιν της κατά λόγο αρμοδιότητας, σύμφωνα με το άρθρο 57 παρ. 1 γ) ΓΚΠΔ.

Συγκεκριμένα, η Αρχή επισήμανε ότι στο άρθρο 15 του Σχεδίου Νόμου, όπου προβλέπεται η Λειτουργία Πλατφόρμας Παρακολούθησης και Ελέγχου Συμβάσεων Παραχώρησης Απλής Χρήσης Αιγιαλού και Παραλίας, θα πρέπει να προσδιορίζονται τα προσωπικά δεδομένα που θα τυγχάνουν επεξεργασίας, ο χρόνος τήρησης ή τα κριτήρια

που θα τον καθορίσουν και οι τυχόν αποδέκτες. Αναφορικά με το άρθρο 16 του ανωτέρω Σχεδίου Νόμου, η Αρχή διαπίστωσε ότι θα πρέπει από τη διάταξη να καθορίζεται κατ' αρχάς ο σκοπός της πρόσβασης του κοινού στη «σύμβαση παραχώρησης απλής χρήσης αιγιαλού και παραλίας και στο διάγραμμα του τμήματος του αιγιαλού και της παραλίας που παραχωρείται», καθώς και τα δεδομένα που θα είναι δημοσίως προσβάσιμα, με βάση την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων (άρ. 5 παρ. 1 γ ΓΚΠΔ) εν όψει του επιδιωκόμενου σκοπού. Σημειώθηκε δε ότι θα πρέπει να εξασφαλίζονται και οι λοιπές βασικές αρχές επεξεργασίας (λ.χ. αρχή του περιορισμού του σκοπού) και η άσκηση των δικαιωμάτων εκ μέρους των υποκειμένων των δεδομένων. Περαιτέρω, διαπιστώθηκε ότι εφόσον από το Σχέδιο Νόμου δεν προκύπτει ότι απαιτείται περαιτέρω τήρηση τυχόν προσωπικών δεδομένων μετά τη λήξη της σύμβασης, μετά από ένα εύλογο διάστημα από τη λήξη της σύμβασης, τα δεδομένα θα πρέπει να απαναρτώνται.

Επιπλέον, η Αρχή επισήμανε ότι για κάθε αναφερόμενο στο εν λόγω Σχέδιο Νόμου φορέα θα πρέπει να προβλέπεται ή να προκύπτει με σαφήνεια ο ακριβής ρόλος του με βάση τις αρμοδιότητές του, ως υπευθύνου επεξεργασίας ή εκτελούντος την επεξεργασία για λογαριασμό τρίτου φορέα, στο πλαίσιο του ελέγχου, τόσο για λόγους τήρησης της αρχής της λογοδοσίας (άρθρο 5 παρ. 2 ΓΚΠΔ) όσο και για να αποφεύγονται περιττές διαβιβάσεις προσωπικών δεδομένων. Ως προς το άρθρο 17 παρ. 3 του Σχεδίου Νόμου, η Αρχή διαπίστωσε ότι δεν προκύπτει από τη διάταξη ποιος φορέας είναι υπεύθυνος της επεξεργασίας αλλά και ποιοι φορείς ενεργούν ως εκτελούντες την επεξεργασία. Ωστόσο, η χρήση εξοπλισμού (φωτογραφιών/ drones/ δορυφορικών φωτογραφιών), στον βαθμό που περιλαμβάνουν επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, δεν μπορεί να εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των κλιμακίων ελέγχου, αλλά θα πρέπει να διενεργείται με οργανωμένο τρόπο μέσω των αρμόδιων φορέων (υπευθύνων ή εκτελούντων την επεξεργασία) οι οποίοι πρέπει να οριστούν ή να προκύπτουν ευθέως από τον νόμο.

Η Αρχή διαπίστωσε συναφώς ότι απουσιάζουν από τη διάταξη οι χρόνοι τήρησης των συλλεγόμενων δεδομένων κατά τον έλεγχο ή τα κριτήρια προσδιορισμού αυτών, ενώ σημειώθηκε ότι ως αποδέκτες των δεδομένων (πέραν των αρμόδιων φορέων οι οποίοι θα πρέπει να οριστούν) προκύπτουν μόνο οι ελεγχόμενοι. Ακόμη, η Αρχή σημείωσε ότι στην ανωτέρω νομοθετική διάταξη είναι απαραίτητο να προσδιορίζονται τα δεδομένα τα οποία θα τυγχάνουν επεξεργασίας καθώς και να αποκλειστεί ήδη ρητά από το άρθρο 17 η χρήση λοιπών δεδομένων, τα οποία δεν πρέπει να περιλαμβάνονται στο πόρισμα (ενώ μπορεί αρχικά να συλλέγονται, εκ της φύσης της διαδικασίας λήψης φωτογραφιών).

Περαιτέρω, η Αρχή συνέστησε τα βασικά στοιχεία της επεξεργασίας (υπεύθυνος επεξεργασίας, σκοπός, δεδομένα, χρόνος τήρησης, αποδέκτες) να προβλέπονται σαφώς στο Σχέδιο Νόμου, ενώ στην εξουσιοδοτική διάταξη θα πρέπει να προβλέπεται η ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων, όπως, ιδίως, ο τρόπος εξασφάλισης των βασικών αρχών επεξεργασίας (διαφάνεια, περιορισμός του σκοπού, ελαχιστοποίηση, ασφάλεια και εμπιστευτικότητα, κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα) και άσκησης δικαιωμάτων των υποκειμένων.

Τέλος, για την εξουσιοδοτική διάταξη (άρθρο 22 παρ. 8 του Σχεδίου Νόμου), σημειώθηκε από την Αρχή ότι είναι σκόπιμο να προστεθεί ως περιεχόμενο της προς

έκδοση ΚΥΑ η περιγραφή των απαιτούμενων προδιαγραφών για τον εξοπλισμό που θα χρησιμοποιείται, ειδικά όταν αυτός ενδέχεται να χρησιμοποιηθεί για λήψη εικόνας από ευρύτερες περιοχές (π.χ. drones), ενώ επισημάνθηκε ότι είναι σκόπιμο στην ως άνω εξουσιοδοτική διάταξη να προβλεφθούν ρητά, ως αντικείμενο της εξουσιοδότησης, τα μέτρα και οι διασφαλίσεις σε σχέση με τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων που θα πρέπει να πληροί το σύστημα και ο εξοπλισμός.

Επιπλέον, η Αρχή έκρινε σκόπιμο να γίνει αναφορά στην υποχρέωση διενέργειας ΕΑΠΔ με βάση το άρ. 35 ΓΚΠΔ, πριν από την έναρξη της επεξεργασίας τονίζοντας ότι για την ορθή έκδοση της ΚΥΑ και τη δυνατότητα εξέτασης του σχετικού σχεδίου από την Αρχή, η ΕΑΠΔ θα πρέπει να προηγείται της γνώμης της Αρχής (και ιδανικά και της προμήθειας του εξοπλισμού).

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης ζήτησε τη γνώμη της Αρχής, κατ' άρθρο 13 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4624/2019, επί σχεδίου συγκεκριμένων διατάξεων του Ποινικού Κώδικα καθώς και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας που αφορούν την ηλεκτρονική επιτήρηση υποδίκων και καταδίκων στο πλαίσιο επιβολής περιοριστικών όρων ή έκτισης της ποινής στην κατοικία αντίστοιχα (άρ. 105 ΠΚ, 283 ΚΠΔ, 288 ΚΠΔ και 497 ΚΠΔ).

Η Αρχή παρείχε τη γνώμη της (με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/369/23-01-2024 έγγραφό της) προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης διατυπώνοντας τις παρατηρήσεις της. Συγκεκριμένα, η Αρχή με το εν λόγω έγγραφο διαπίστωσε, μεταξύ άλλων, ότι η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από αρμόδιες αρχές με σκοπό την ηλεκτρονική επιτήρηση υποδίκων, καταδίκων και κρατούμενων σε άδεια εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680, όπως ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη με το κεφάλαιο Δ' του ν. 4624/2019 και οι υπό επεξεργασία προτεινόμενες διατάξεις θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τις απαιτήσεις του ενωσιακού δικαίου. Υπό το ανωτέρω πρίσμα προτάθηκε από την Αρχή αναδιατύπωση του σχεδίου της διάταξης 288 παρ. 1 ΚΠΔ, ενώ τονίστηκε ότι ο κατηγορούμενος ως υποκείμενο των δεδομένων θα πρέπει να ενημερώνεται για τα προσωπικά δεδομένα τα οποία πρόκειται να υποβληθούν σε επεξεργασία καθώς και για την άσκηση των δικαιωμάτων του προ της έναρξης της επεξεργασίας, σύμφωνα με όσα έχει δεχθεί η Αρχή με την υπ' αρ. 1/2014 Γνωμοδότησή της.

Περαιτέρω, η Αρχή επισήμανε ότι από την παρ. 2 του άρ. 45Α ν. 4624/2019 προκύπτει το απαιτούμενο περιεχόμενο κάθε ειδικής εθνικής ρύθμισης που αφορά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για την επίτευξη των σκοπών της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων κ.λπ., ενώ προτάθηκε να εξεταστεί το υφιστάμενο ευρύτερο νομικό πλαίσιο για την επιβολή του μέτρου της ηλεκτρονικής επιτήρησης (άρ. 4 ν. 4205/2013, Π.Δ. 62/14 το οποίο εφαρμόζεται πιλοτικά και άρ. 284 ΚΠΔ) υπό το πρίσμα πλέον της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και του Δ' κεφαλαίου ν. 4624/2019, εν όψει τόσο του περιεχομένου της υπ' αρ. 1/2014 Γνωμοδότησης της Αρχής, όσο και της βάσιμης άσκησης κριτικής από τη θεωρία και τη νομολογία.

Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης υπέβαλε στην Αρχή το σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος σχετικά με τον προβλεπόμενο στο άρθρο 107 παρ. 6 του ν. 4727/2020

Προσωπικό Αριθμό (ΠΑ) και ζήτησε την παροχή γνώμης της Αρχής επί του σχεδίου αυτού.

Η Αρχή εξέδωσε την υπ' αριθμ. 1/2024 Γνωμοδότησή της (υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/463/02.02.2024), με την οποία επισήμανε τη σημασία του ΠΑ για την επαλήθευση της ταυτότητας των φυσικών προσώπων στις συναλλαγές τους με τους φορείς του δημόσιου τομέα και υπογράμμισε την ανάγκη ο ΠΑ να χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τον σκοπό που προβλέπεται και όχι για άλλους σκοπούς, για τους οποίους θα απαιτείτο νομοθετική ρύθμιση και αξιολόγηση νομιμότητας.

Περαιτέρω, η Αρχή τόνισε ότι με την καθιέρωση του ΠΑ παύει η ανάγκη τήρησης πολλαπλών τομεακών αναγνωριστικών από τους δημόσιους φορείς, καθώς κάτι τέτοιο θα προσέκρουε στην αρχή της ελαχιστοποίησης.

Τέλος, η Αρχή υπέβαλε ειδικότερες παρατηρήσεις επί των διατάξεων του σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος για να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τον ΓΚΠΔ. Η Αρχή εκτός της προαναφερθείσας Γνωμοδότησης, απέστειλε στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης το με αριθμ πρωτ. Γ/ΕΞ/468/02-02-2024 έγγραφο με το οποίο παρείχε επιπρόσθετες λεπτομερείς παρατηρήσεις ειδικότερου χαρακτήρα σε επιμέρους σημεία της μελέτης ΕΑΠΔ, προκειμένου να αποσαφηνιστούν ή και να διευκρινιστούν ζητήματα μεταξύ των οποίων ο ρόλος των αναδόχων και η άσκηση των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων.

Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης απέστειλε στην Αρχή σχέδιο Νόμου σχετικά με τη «λήψη μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 2022 σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ (Πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες)» (στο εξής: Πράξη) και ζήτησε την παροχή γνώμης της Αρχής επί του εν λόγω σχεδίου Νόμου.

Η Αρχή εξέδωσε την υπ' αριθμ. 2/2024 Γνωμοδότηση (υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/521/12.02.2024), η οποία περιέχει γενικές και ειδικότερες παρατηρήσεις επί των διατάξεων του εν λόγω σχεδίου Νόμου. Διευκρινίζεται επίσης ότι η Αρχή συμμετείχε με εκπροσώπους της στην Ομάδα Εργασίας που συγκροτήθηκε δυνάμει της με αριθμ. πρωτ. 20296ΕΞ/2023/24-04-2023 Απόφασης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και είχε ως αντικείμενο τον συντονισμό των ενεργειών για την προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις προβλέψεις της Πράξης. Το υπό εξέταση σχέδιο νόμου προέβλεπε τον ορισμό της Αρχής ως αρμόδιας για την επίβλεψη των παρόχων ενδιάμεσων υπηρεσιών και την επιβολή των ρυθμίσεων των άρθρων 26 παρ. 1 στοιχ. δ' και 3 και 28 της Πράξης. Το άρθρο 26 παρ. 1 στοιχ. δ' της Πράξης θέτει στους παρόχους που παρουσιάζουν διαφημίσεις στις επιγραμμικές διεπαφές τους, την υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι για κάθε συγκεκριμένη διαφήμιση που παρουσιάζεται σε κάθε μεμονωμένο αποδέκτη, αυτός μπορεί να αναγνωρίσει σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τις κύριες παραμέτρους που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό του αποδέκτη στον οποίο παρουσιάζεται η διαφήμιση. Το άρθρο 26 παρ. 3 της Πράξης απαγορεύει στους παρόχους να παρουσιάζουν σε αποδέκτες της υπηρεσίας διαφημίσεις βάσει κατάρτισης προφίλ, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 4 του ΓΚΠΔ, με τη χρήση ειδικών κατηγοριών ευαίσθητων προσωπικών

δεδομένων κατ' άρθρο 9 παρ. 1 ΓΚΠΔ. Το άρθρο 28 της Πράξης αφορά στην προστασία των ανηλίκων στο διαδίκτυο.

Στην υπ' αριθμ. 2/2024 Γνωμοδότησή της η Αρχή, αφού μελέτησε το σχέδιο νόμου, χαιρέτισε την ανάθεση σε αυτήν της εποπτείας των παραπάνω διατάξεων της Πράξης, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο σκοπός που εξυπηρετούν αυτές είναι πλήρως εναρμονισμένος με την αποστολή της Αρχής να εποπτεύει την εφαρμογή των ρυθμίσεων που αφορούν στην προστασία του ατόμου έναντι της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων.

Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης διαβίβασε στην Αρχή το κείμενο της εισήγησης της ΕΕΤΤ προς τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης σχετικά με τον καθορισμό μέτρων ισοδύναμης πρόσβασης ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) σε υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, σύμφωνα με τον ν. 4727/2020 (ΦΕΚ Α' 184), όπως διαμορφώθηκε κατόπιν του σχετικού υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔ Γ/ΕΞΕ/2012/27.07.2023 εγγράφου της Αρχής, και ζήτησε την υποβολή τελικών σχολίων/παρατηρήσεων της Αρχής, προκειμένου να προχωρήσει στη διαμόρφωση του τελικού σχεδίου ΚΥΑ.

Η Αρχή με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/1583/06-06-2024 έγγραφό της, αφού επισήμανε ότι το κείμενο εισήγησης της ΕΕΤΤ έχει λάβει υπόψη τις ήδη διατυπωθείσες παρατηρήσεις της Αρχής και ότι η Αρχή έχει την αρμοδιότητα να διατυπώνει παρατηρήσεις επί σχεδίων νομοθετικών ρυθμίσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 57 παρ. 1 στοιχ. γ' ΓΚΠΔ 2016/679 και 13 παρ. 1 στοιχ. γ' ν. 4624/2019, εφόσον υποβάλλεται σε αυτή ορισμένο σχέδιο κανονιστικής ρύθμισης και σχετικό υπόμνημα σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 8 του Κανονισμού Λειτουργίας της, διατύπωσε παρατηρήσεις σε σχέση με τη διαβιβασθείσα εισήγηση της ΕΕΤΤ προκειμένου να ληφθούν υπόψη από το Υπουργείο κατά την άσκηση της σχετικής αρμοδιότητάς του κατ' άρθρα 114 παρ. 2 και 193 παρ. 4 ν. 4727/2020.

Ειδικότερα διατύπωσε παρατηρήσεις σχετικά με την ανάγκη εξέτασης του προτεινόμενου σκοπού της επεξεργασίας σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. α' ΓΚΠΔ, την επιλογή της κατάλληλης νομικής βάσης για την σκοπούμενη επεξεργασία, την επανεξέταση της αναγκαιότητας συλλογής των προβλεπόμενων δεδομένων των δικαιουμένων προσώπων ΑμεΑ σε σχέση με την προσφερόμενη παροχή με βάση την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, την συμπερίληψη της υποχρέωσης των παρόχων ως υπευθύνων επεξεργασίας να προσδιορίσουν ειδικότερα το χρονικό διάστημα ή τα κριτήρια τήρησης των δεδομένων, τα μέτρα ασφάλειας των δεδομένων καθώς και να μεριμνήσουν για την διευκόλυνση της άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων.

Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας απέστειλε στην Αρχή σχέδιο Υπουργικής Απόφασης (ΥΑ), το οποίο δυνάμει της εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 9 παρ. 15 στοιχ. θ' του ν. 3029/2002, ρυθμίζει τα θέματα πρόσβασης της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής (ΕΑΑ) σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων της και ζήτησε την παροχή γνώμης της Αρχής, κατά λόγο αρμοδιότητας, συμφώνως προς τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 1 εδ. γ' του ν. 4624/2019.

Η Αρχή παρείχε τη γνώμη της (με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΔ Γ/ΕΞ/2221/20-08-2024

έγγραφο) επισημαίνοντας ότι για την αποτελεσματικότερη άσκηση του γνωμοδοτικού της έργου θα ήταν σκόπιμο τα τυχόν αιτήματα για διατύπωση γνώμης να υποβάλλονται εγκαίρως και συνοδευόμενα από τα απαιτούμενα στοιχεία βάσει της παρ. 8 του άρθρου 11 της απόφασης 9/22 (ΦΕΚ Β'/879). Ειδικότερα, η Αρχή επισήμανε την υποχρέωση διευκρίνισης στο σχέδιο της ΥΔ ότι όλα τα δεδομένα, στα οποία έχει πρόσβαση και τηρεί η ΕΑΑ, υπόκεινται σε ψευδωνυμοποίηση για τους δεδομένους σκοπούς της επεξεργασίας και απόλειαψης της πρόβλεψης σχετικά με τη συλλογή και τήρηση των επιμέρους τομεακών αναγνωριστικών ή τυχόν άλλων στοιχείων ταυτότητας των υποκειμένων των δεδομένων. Ακόμα παρατήρησε ότι φαίνεται να μην δικαιολογείται η από την ΕΑΑ απευθείας συλλογή δεδομένων από τους ίδιους τους ασφαλισμένους ή συνταξιούχους αφού τα συλλέγει από τους αρμόδιους ασφαλιστικούς και άλλους φορείς, οι οποίοι διαθέτουν ή μπορούν να συλλέξουν από το υποκείμενο των δεδομένων τα απαιτούμενα στοιχεία και πρότείνει την απόλειαψη της πρόβλεψης για απόκτηση πρόσβασης της ΕΑΑ στα δεδομένα από τον άμεσα ενδιαφερόμενο (ασφαλισμένο ή συνταξιούχο). Επίσης, πρότείνει να προσδιοριστεί στο σχέδιο της ΥΑ ότι η ΕΑΑ θα προδιαγράψει, με κανονιστική πράξη με βάση σχετική νομοθετική εξουσιοδότηση, κατάλληλη σύγχρονη και ισχυρή τεχνική ψευδωνυμοποίησης, κατά τα ευρέως αποδεκτά διεθνή πρότυπα, μετά από εκτίμηση των κινδύνων σχετικά με τις απαιτήσεις της επεξεργασίας και θα καταρτίσει σχετική γραπτή πολιτική.

Το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη απέστειλε στην Αρχή την προωθούμενη νομοθετική ρύθμιση περί τροποποίησης της παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 3103/2003 αναφορικά με τη διακίνηση των δικαιολογητικών έκδοσης διαβατηρίων από την Ελληνική Αστυνομία καθώς και λοιπών εγγράφων ασφαλείας ζητώντας την παροχή γνώμης της Αρχής, κατά λόγο αρμοδιότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 1 εδ. γ' και 67 του ν. 4624/2019 και αναφέροντας ότι, επί του παρόντος, ο νομοθετικός προγραμματισμός είναι η προωθούμενη διάταξη να ενσωματωθεί στο πρώτο σχέδιο νόμου που θα κατατεθεί προς ψήφιση στη Βουλή, προς τα τέλη Αυγούστου, ήτοι 26-30 του μηνός.

Η Αρχή επισήμανε ότι, στη συγκεκριμένη περίπτωση, με την προτεινόμενη ρύθμιση δεν υποβλήθηκαν τα αναγκαία για την άσκηση της γνωμοδοτικής της αρμοδιότητας συνοδευτικά έγγραφα από τα οποία, σύμφωνα με την αρχή της λογοδοσίας του άρθρου 5 παρ. 2 ΓΚΠΔ, να προκύπτει ότι η ικανοποίηση των στόχων των προτεινόμενων ρυθμίσεων είναι αναγκαία και ότι πληρούνται οι γενικές αρχές επεξεργασίας δεδομένων προσωπικών χαρακτήρα, και παράλληλα διασφαλίζονται μέτρα για την αντιμετώπιση των κινδύνων για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των προσώπων από τη διακίνηση όλων των δικαιολογητικών έκδοσης διαβατηρίων, των λοιπών εγγράφων ασφαλείας καθώς και των εκδοθέντων διαβατηρίων, και παρείχε τη γνώμη της (με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΔ Γ/ΕΞ/2229/26-08-2024 έγγραφο) διατυπώνοντας βασικές παρατηρήσεις στο συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο.

Η Αρχή σημείωσε επιπλέον ότι για την επεξεργασία που αφορά στη διακίνηση των δικαιολογητικών έκδοσης διαβατηρίων και των λοιπών εγγράφων ασφαλείας μέσω κατάλληλης δικτυακής υποδομής και αξιοποίησης Τεχνολογιών Πληροφορικής και

Επικοινωνιών ο υπεύθυνος επεξεργασίας υπέχει υποχρέωση διενέργειας ΕΑΠΔ. Επίσης, επισήμανε τη συμπλήρωση της προτεινόμενης ρύθμισης με τα βασικά χαρακτηριστικά της επεξεργασίας, ήτοι καθορισμό του υπευθύνου επεξεργασίας, του είδους δεδομένων, τις κατηγορίες αποδεκτών, το χρονικό διάστημα τήρησης των δεδομένων, των εκτελούντων την επεξεργασία και των μέτρων ασφάλειας.

Ακόμα, η Αρχή ενημέρωσε το αιτούν Υπουργείο σχετικά με την υποχρέωση πρόβλεψης στον νόμο ή σε κανονιστική πράξη, με βάση σχετική νομοθετική εξουσιοδότηση, του περιεχομένου της σύμβασης με τους εκτελούντες την επεξεργασία καθώς και των ενδεδειγμένων μέτρων ασφάλειας βάσει και των αποτελεσμάτων της ΕΑΠΔ.

Η Αρχή παρείχε τη γνώμη της (με το υπ' αριθ. πρωτ. ΑΠΔ Γ/ΕΞ/2496/12.09.2024 έγγραφο) επί του σχεδίου Νόμου με τίτλο «Ρυθμίσεις για τους χερσαίους συνοριακούς σταθμούς, την ενίσχυση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και λοιπές διατάξεις» και ειδικότερα το άρθρο 57 αυτού αναφορικά με το δικαίωμα πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα και την αντικατάσταση του άρθρου 5 του ν. 2690/1999 κατόπιν σχετικού αιτήματος του Υπουργείου Εσωτερικών, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 1 εδ. γ' του ν. 4624/2019.

Η Αρχή, αφού αρχικά τόνισε προς το αιτούν Υπουργείο Εσωτερικών ότι, λόγω του καθυστερημένου χρόνου υποβολής στην Αρχή αλλά και της προγραμματιζόμενης σχετικής κατάθεσης των προτεινόμενων διατάξεων στο Κοινοβούλιο, ότι δεν ήταν δυνατό να προβεί σε ενδελεχή εξέταση των διατάξεων των εν λόγω σχεδίων, καθώς δεν της παρείχετο ο απαιτούμενος χρόνος και το σύνολο των απαιτούμενων πληροφοριών (πρβλ. άρθρο 11 παρ. 8 Κανονισμού Λειτουργίας της Αρχής). Ως εκ τούτου, η Αρχή διατύπωσε παρατηρήσεις επί συγκεκριμένων μόνο διατάξεων επισημαίνοντας σημεία που έχρηζαν βελτίωσης ή/και αποσαφήνισης. Ειδικότερα, αναφορικά με το άρθρο 57 και τη σχετική τροποποίηση του άρθρου 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας που αυτό θα επέφερε, επισήμανε την ανάγκη προσθήκης διευκρίνισης ότι όταν ο αιτών αποτελεί υποκείμενο των αιτούμενων δεδομένων, το εν λόγω αίτημα πρόσβασης σε δημόσια έγγραφα συνιστά άσκηση δικαιώματος πρόσβασης κατά την έννοια του άρθρου 15 ΓΚΠΔ και 33 ν. 4624/2019 (με τις επιφυλάξεις που έχουν διατυπωθεί στη Γνωμοδότηση 1/2020 της Αρχής) και θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως τέτοιο από τον φορέα – υπεύθυνο επεξεργασίας στον οποίο υποβάλλεται.

Αντιστοίχως, η Αρχή τόνισε ότι η πρόβλεψη της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου περί μη υποχρέωσης απάντησης της διοίκησης σε αίτηση καταφανώς αόριστη, δεν δύναται να αναφέρεται σε αίτημα πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων. Εξάλλου, η εν λόγω έλλειψη υποχρέωσης θα ερχόταν σε ευθεία αντίθεση με το άρθρο 12 παρ. 4 ΓΚΠΔ, το οποίο εισάγει υποχρέωση του δημοσίου φορέα να ενημερώσει το υποκείμενο των δεδομένων, για τους λόγους για τους οποίους δεν ενήργησε επί του αιτήματός του και για τη δυνατότητα υποβολής καταγγελίας σε εποπτική αρχή και άσκησης δικαστικής προσφυγής. Τέλος, ο δημόσιος φορέας φέρει το βάρος της απόδειξης του προδήλως αβάσιμου ή του υπερβολικού χαρακτήρα του αιτήματος (άρθρο 12 παρ. 5 ΓΚΠΔ).

Το Υπουργείο Εσωτερικών υπέβαλε στην Αρχή σχέδιο Νόμου με τίτλο «Επιτάχυνση προσλήψεων μέσω Α.Σ.Ε.Π., σύστημα κινήτρων και ανταμοιβής δημοσίων υπαλλήλων

και λοιπές διατάξεις για τη βελτίωση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης» και ζήτησε τη γνώμη της Αρχής σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 1 εδ. γ' του ν. 4624/2019, ιδίως, σε σχέση με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις του άρθρου 55, με την οποία προτείνεται η διενέργεια της μελέτης ΕΑΠΔ για τη μικροεφαρμογή της διαχείρισης των αναρρωτικών αδειών κεντρικά από το Υπουργείο Εσωτερικών, καθώς και του άρθρου 56, με το οποίο προτείνεται η αντικατάσταση του Μητρώου Ανθρώπινου Δυναμικού Ελληνικού Δημοσίου του δεύτερου άρθρου ν. 3845/2010 (ΦΕΚ Α' 65) με το «Σύστημα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης» το οποίο θα λειτουργεί στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών.

Η Αρχή παρείχε τη γνώμη της (με το υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔ Γ/ΕΞΕ/2497/13.09.2024 έγγραφο) και ενημέρωσε το Υπουργείο, όσον αφορά την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 55, ότι είναι σκόπιμο να διευκρινισθεί αν η μικροεφαρμογή της διαχείρισης των αναρρωτικών αδειών της προτεινόμενης ρύθμισης σχετίζεται, ή και απορρέει, από τη διάταξη του άρθρου 94 ν. 4961/2022 σχετικά με τη «Δημιουργία ειδικής ηλεκτρονικής υπηρεσίας «myanarrotikes.gov.gr». Και τούτο διότι η κατά την προτεινόμενη ρύθμιση μελέτη ΕΑΠΔ για τη μικροεφαρμογή της διαχείρισης των αναρρωτικών αδειών από το Υπουργείο Εσωτερικών καταλαμβάνει και τα επιμέρους συστήματα που διασυνδέονται ή διαλειτουργούν με τη μικροεφαρμογή αυτή, χωρίς ωστόσο να έχει εκδοθεί η προβλεπόμενη στην παράγραφο 3 του άρθρου 94 ν. 4961/2022 ΚΥΑ, η οποία μεταξύ άλλων θα εξειδικεύσει τις αναγκαίες διαλειτουργικότητες με τα πληροφοριακά συστήματα των φορέων του δημόσιου τομέα.

Επιπλέον, με την παρ. 1 του άρθρου 94 ν. 4961/2022 ορίζονται, πέραν του Υπουργείου Εσωτερικών, και τα Υπουργεία Υγείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ως υπεύθυνοι επεξεργασίας κατά τον λόγο της αρμοδιότητάς τους για τη δημιουργία της ειδικής ηλεκτρονικής υπηρεσίας myanarrotikes.gov.gr, ενώ στην προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 55 η υποχρέωση του άρθρου 35 ΓΚΠΔ 2016/679 προτείνεται να βαρύνει τον έναν υπεύθυνο επεξεργασίας (Υπουργείο Εσωτερικών), χωρίς προηγουμένως να έχει προσδιοριστεί/καθοριστεί ο ρόλος και η σχέση των τριών υπευθύνων επεξεργασίας σε σχέση με την ειδική αυτή ηλεκτρονική υπηρεσία.

Ακόμα, η Αρχή κάλεσε το Υπουργείο να επανεξετάσει την αναγκαιότητα εισαγωγής της ρύθμισης του άρθρου 55, καθώς η υποχρέωση διενέργειας της απαραίτητης μελέτης ΕΑΠΔ κεντρικά από το Υπουργείο Εσωτερικών για το σύνολο των πράξεων επεξεργασίας του Υπουργείου, περιλαμβανομένης αυτής στην οποία αφορά η προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 55 για τη μικροεφαρμογή της διαχείρισης των αναρρωτικών αδειών, προβλέπεται ήδη από την αιτιολογική σκέψη 92 και τη διάταξη του άρθρου 35 παρ. 1 τελ. εδ. ΓΚΠΔ, λαμβάνοντας υπόψη και τις Κατευθυντήριες Γραμμές για την εκτίμηση του αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων και τον καθορισμό του κατά πόσον η επεξεργασία «ενδέχεται να επιφέρει υψηλό κίνδυνο» για τους σκοπούς του κανονισμού 2016/679 (WP 248 αναθ. 01), καθώς και την απόφαση 65/2018 της Αρχής.

Τέλος, η Αρχή, επισημαίνοντας τα ευρήματα της υπ' αρ. 41/2022 απόφασής της, εξέφρασε την ανησυχία της στο Υπουργείο αν η ανάπτυξη επιμέρους πληροφοριακών συστημάτων, όπως εν προκειμένω η μικροεφαρμογή της διαχείρισης των αναρρωτικών

αδειών, χρησιμοποιείται μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων - υπευθύνων επεξεργασίας ως διελκυστίνδα για τη μη προσήκουσα (εκπρόθεσμη) εκπλήρωση της υποχρέωσης διενέργειας εκτίμησης αντικτύπου κατ' άρθρο 35 ΓΚΠΔ πριν από την έναρξη της επεξεργασίας. Όσον αφορά την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 56, η Αρχή πρότεινε στο Υπουργείο να συμπεριλάβει βασικά στοιχεία επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων (προσδιορισμός υπευθύνου επεξεργασίας, σκοπός επεξεργασίας, κ.λπ.), να συμπεριληφθεί στην ανωτέρω εξουσιοδοτική διάταξη η διαδικασία μετάπτωσης των δεδομένων από το «Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού Ελληνικού Δημοσίου» στο νέο σύστημα «Σύστημα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης» μετά των σχετικών μέτρων ασφαλείας, καθώς επίσης να περιληφθούν σ' αυτήν και τυχόν συμβάσεις με αναδόχους αλλά και μεταξύ του υπευθύνου επεξεργασίας και των οριζόμενων εκτελούντων την επεξεργασία, στις οποίες θα πρέπει να περιλαμβάνονται όροι που καλύπτουν την ασφαλή επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 28 ΓΚΠΔ.

Τέλος, η Αρχή, υπέβαλε επιμέρους απόψεις και για τις προτεινόμενες ρυθμίσεις των άρθρων 5, 6, 10, 15, 33, 34 και 38 του υποβληθέντος σχεδίου νόμου.

Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης υπέβαλε στην Αρχή σχέδιο Νόμου επί της προτεινόμενης τροποποίησης του ν. 4442/2016 με τίτλο «Νέο θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας και άλλες διατάξεις» με την προσθήκη των δύο άρθρων 14Γ και 14Δ σχετικά με το προβλεπόμενο στο άρθρο 14 του ίδιου νόμου «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων» (ΟΠΣ-ΑΔΕ) προσκομίζοντας μελέτη ΕΑΠΔ και ζήτησε την παροχή της γνώμης της κατ' άρθρο 13 § 1 γ' του ν. 4624/2019 με κατ' επείγουσα διαδικασία λόγω της επικείμενης λήξης της σύμβασης με την ανάδοχο εταιρεία για την παροχή τεχνικής υποστήριξης.

Η Αρχή επισήμανε ότι εν όψει του χρόνου υποβολής αλλά και της ζητηθείσας κατεπείγουσας διαδικασίας, δεν είναι δυνατό να προβεί σε ενδελεχή εξέταση των προτεινόμενων ρυθμίσεων, καθώς δεν της παρέχεται ο απαιτούμενος χρόνος και το σύνολο των απαιτούμενων πληροφοριών και παρείχε τη γνώμη της (με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΔ Γ/ΕΞ/3551/12-12-2024 έγγραφό της), διατυπώνοντας καταρχήν παρατηρήσεις σχετικά με τις προτεινόμενες προσθήκες των άρθρων 14Γ και 14Δ στον ν. 4442/2016.

Ειδικότερα, η Αρχή επισήμανε ότι κρίνεται σκόπιμο να επανεξετασθεί αν η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, η οποία ενεργεί και σύμφωνα με την πολιτική προστασίας προσωπικών δεδομένων του Υπουργείου Ανάπτυξης, είναι υπεύθυνη επεξεργασίας καθορίζοντας αυτοτελώς τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων μέσω του ΟΠΣ-ΑΔΕ ή οι αποφάσεις που αφορούν τόσο τους σκοπούς όσο και τα ουσιώδη μέσα της επεξεργασίας λαμβάνονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης το οποίο και αναλαμβάνει τον ρόλο του υπευθύνου επεξεργασίας. Ακόμα, διατύπωσε παρατηρήσεις σχετικά με τη συμπερίληψη στις προτεινόμενες διατάξεις του ΣΧΝ: α) του είδους των συλλεγόμενων δεδομένων, επανεξετάζοντας την αναγκαιότητα και αναλογικότητα της τήρησης όλων των κατηγοριών προσωπικών δεδομένων τα οποία

προσδιορίζονται στη μελέτη ΕΑΠΔ, β) των απαραίτητων διαλειτουργικοτήτων και μέτρων ασφάλειας ή την παροχή νομοθετικής εξουσιοδότησης για τον προσδιορισμό τους με κανονιστική πράξη και γ) των δικαιωμάτων τα οποία δύνανται να ασκήσουν τα υποκείμενα των δεδομένων κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 15-22 ΓΚΠΔ επισημαίνοντας ότι η ικανοποίηση των δικαιωμάτων αποτελεί υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας και όχι του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων.

Ακόμα, η Αρχή πρότεινε να συμπεριληφθούν στις προτεινόμενες διατάξεις τυχόν συμβάσεις με εκτελούντες την επεξεργασία, στις οποίες δεν θα πρέπει απλώς να επαναδιατυπώνονται διατάξεις του ΓΚΠΔ αλλά να περιλαμβάνουν και εξειδικευμένες, συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο εκπλήρωσης των απαιτήσεων ανάλογα με το πλαίσιο και τους κινδύνους της επεξεργασίας, την τυχόν δυνατότητα πρόσληψης άλλου εκτελούντα από τον εκτελούντα την επεξεργασία, το επίπεδο ασφαλείας που απαιτείται για την επεξεργασία των δεδομένων καθώς και κάθε πρόσθετη εφαρμοστέα απαίτηση σύμφωνα και με τα αποτελέσματα της σχετικής ΕΑΠΔ. Επίσης παρατήρησε, όσον αφορά την τήρηση αντίγραφου αστυνομικής ταυτότητας ή άλλου εγγράφου ταυτοποίησης, ότι με την υπ' αριθμ. 820/2024 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β'/3410/13-6-2024) καταργείται η υποχρέωση των πολιτών να υποβάλλουν φωτοαντίγραφο δελτίου ταυτότητας κατά τις συναλλαγές με φορείς του δημοσίου.

Η Αρχή παρείχε προς τη Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης τις παρατηρήσεις της επί του σχεδίου νόμου «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, και την κατάργηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 (Οδηγία NIS 2) και άλλες διατάξεις». Με το έγγραφό της η Αρχή επισήμανε ότι δεν εντοπίζει σημεία στα οποία να διαφωνεί επί του σχεδίου νόμου, αλλά παραθέτει τις εξής παρατηρήσεις προς υποβοήθηση του έργου της:

- Οι υφιστάμενες αρμοδιότητες της Αρχής παραμένουν ανεπηρέαστες καθώς τηρείται επιφύλαξη για τις διατάξεις του ΓΚΠΔ, του ν. 4624/2019 και του ν. 3471/2006, στις οποίες περιλαμβάνεται η υποχρέωση γνωστοποίησης περιστατικών παραβίασης δεδομένων σε αυτήν. Τονίζεται ότι οι δύο νομοθεσίες, αν και πολλές φορές καταλήγουν σε παρόμοια τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας, προστατεύουν διαφορετικά δικαιώματα και ουσιαστικά λειτουργούν συμπληρωματικά, όπως στην περίπτωση των περιστατικών παραβίασης, όπου η Αρχή έχει ως στόχο τη λήψη μέτρων από τον φορέα για τη διασφάλιση των πολιτών από τις συνέπειες του περιστατικού, χωρίς να εμπλέκεται ενεργά στην τεχνική αντιμετώπιση του περιστατικού.
- Ορθώς δημιουργείται νομική βάση για την ανταλλαγή μεταξύ των CSIRT (Computer Security Incident Response Team) των πληροφοριών συμπεριλαμβανομένων και προσωπικών δεδομένων που είναι απαραίτητα για την αντιμετώπιση περιστατικών.
- Ορθώς προβλέπεται συνεργασία των φορέων με αντικείμενο που περιλαμβάνει

την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών με συστηματικό τρόπο, όπως και για συνεργασία της ΑΠΔ και της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας (ΕΑΚ) στην αντιμετώπιση περιστατικών για την οποία κρίνεται σκόπιμο να τυποποιηθεί η συνεργασία μέσω μνημονίου συνεργασίας με στόχο την απρόσκοπτη συνεργασία των δύο Αρχών.

- Θεωρείται θετική η πρόβλεψη ότι τα καθήκοντα του ΥΑΣΠΕ είναι ασυμβίβαστα με αυτά του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων (ΥΠΔ).
- Τέλος, είναι θετική η πρόταση για προτυποποιημένο υπόδειγμα για την ενιαία πολιτική κυβερνοασφάλεια, καθώς θεωρείται ως ορθή πρακτική να προσδιορίζονται ελάχιστες υποχρεώσεις για τις πολιτικές, ενώ δεν είναι εύλογο να απαιτείται ενιαία μορφή και μεθοδολογία στην κατάρτισή τους. Στο πλαίσιο αυτό η Αρχή πρότεινε να διευκρινιστεί η αναγκαιότητα και ο στόχος του ελέγχου πληρότητας (που φαίνεται να διενεργείται κατ' έτος), ο οποίος δεν είναι σκόπιμο να αποτελεί έγκριση της πολιτικής, ούτε να υποκαθιστά δραστηριότητες όπως οι πιστοποιήσεις.

3.2.2. ΠΑΡΟΧΗ ΓΝΩΜΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΠΙ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Η Αρχή εξέτασε αίτημα διαβούλευσης που υποβλήθηκε από την Ελληνική Αστυνομία σε σχέση με τη μελέτη εκτίμησης αντικτύπου στην προστασία δεδομένων συστήματος επιτήρησης με σκοπό την αποτροπή και καταστολή αξιόποινων πράξεων καθώς και τη διαχείριση της κυκλοφορίας για τις ανάγκες της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Αττικής. Η Αρχή με την Γνωμοδότηση 4/2024 (υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΔ Γ/ΕΞ/3396/03.12.2024), αφού διαπίστωσε ότι το αντικείμενο της εν λόγω ΕΑΠΔ δεν αφορά δραστηριότητες επεξεργασίας σε σχέση με πρόσθετο εξοπλισμό εικονοληπτών (video analytics – ενδεχόμενη χρήση τεχνητής νοημοσύνης – λογισμικό αυτόματης αναγνώρισης πινακίδων), για το οποίο άλλωστε δεν υφίσταται θεσμικό πλαίσιο που να διέπει τη λειτουργία της ΕΛ.ΑΣ. και, επομένως, δεν προβλέπεται η δυνατότητα χρήσης μεθόδων αυτοματοποιημένης επεξεργασίας, ιδίως με μεθόδους που περιλαμβάνουν χρήση αλγορίθμων τεχνητής νοημοσύνης ή αυτόματη αναγνώριση πινακίδων, έκρινε ότι η υποβληθείσα μελέτη αντιμετωπίζει σε ικανοποιητικό βαθμό τους κινδύνους οι οποίοι δημιουργούνται για τα προστατευόμενα έννομα συμφέροντα των υποκειμένων των δεδομένων και παρείχε συμβουλές σε συγκεκριμένα ζητήματα. Συγκεκριμένα, η Αρχή προέβη στις εξής συστάσεις: α) Ενίσχυση της διαφάνειας με χρήση πολυεπίπεδης παροχής πληροφόρησης και αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογιών απεικόνισης των επιτηρούμενων χώρων και παράλληλα ανάρτηση του πλήρους κειμένου της απόφασης εγκατάστασης των συστημάτων. β) Παροχή επαρκών πόρων στον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων της ΕΛ.ΑΣ. γ) Ορισμό ελάχιστων προδιαγραφών συσκευών λήψης εικόνας/ήχου. δ) Συγκεκριμενοποίηση της διαδικασίας ανωνυμοποίησης κατά τη χρήση δεδομένων για εκπαιδευτικούς σκοπούς.

3.2.3. ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΠΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ

Με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/3000/31-10-2024 έγγραφό της, η Αρχή διαβίβασε τις

παρατηρήσεις της προς το Τμήμα Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων επί της πρότασης Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων με σκοπό την έκδοση και τα τεχνικά πρότυπα ψηφιακών ταξιδιωτικών διαπιστευτηρίων με βάση δελτία ταυτότητας [COM(2024) 671]. Ειδικότερα, η Αρχή, επισήμανε τα εξής:

- Στην εν λόγω πρόταση Κανονισμού θα πρέπει να αποτυπώνεται ορθά ο τρόπος με τον οποίο η ανωτέρω εφαρμογή αποκτά πρόσβαση στα απαραίτητα μέρη του ηλεκτρονικού μέσου αποθήκευσης των δελτίων ταυτότητας, ενώ συστήνεται να αποσαφηνιστεί ο περιορισμός πρόσβασης της εφαρμογής σε μέρη του ηλεκτρονικού αποθηκευτικού μέσου καθότι ο κάτοχος, ως υποκείμενο των δεδομένων, έχει κατά κανόνα δικαίωμα πρόσβασης σε όλα τα δεδομένα του, τα οποία είναι αποθηκευμένα στο μέσο αποθήκευσης.
- Η σχεδιασμένη ενσωμάτωση στο ψηφιακό πορτοφόλι θα πρέπει να αξιολογηθεί στο πλαίσιο της γενικότερης επεξεργασίας δεδομένων μέσω του ψηφιακού πορτοφολιού.
- Θα πρέπει να ληφθεί ουσιαδώς υπόψη η αρχή της ελαχιστοποίησης και της προστασίας δεδομένων εκ σχεδιασμού και εξ ορισμού, καθότι ενδέχεται ανάλογα με τον τρόπο υλοποίησης και χρήσης της εφαρμογής, ο πάροχος υπηρεσιών ταυτότητας ή συνεργαζόμενα μέρη να έχουν πρόσβαση σε περισσότερα δεδομένα από τα απολύτως απαιτούμενα αναλόγως με τη χρησιμοποιούμενη νομική βάση (συγκατάθεση του κατόχου ή άλλη τεκμηριωμένα κατάλληλη νομική βάση), δεδομένου του μεγάλου όγκου δεδομένων που συλλέγονται στην ανωτέρω εφαρμογή (δύνανται να συλλέγονται περισσότερα δεδομένα από αυτά που απαιτούνται για την ταυτοποίηση του υποκειμένου του δεδομένου, όπως στοιχεία που καταχωρεί ο ίδιος ο κάτοχος, στοιχεία της συσκευής του κατόχου ή/και στοιχεία σχετικά με το πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας).
- Θα πρέπει να προβλέπεται ρητά στον υπό εξέταση Κανονισμό ότι συμπληρώνει και δεν θίγει τους κανόνες που τίθενται με τον ΓΚΠΔ και γενικότερα το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο αναφορικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων, της ιδιωτικής ζωής και του απορρήτου των επικοινωνιών και της ακεραιότητας του τερματικού εξοπλισμού.
- Κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί ότι εξακολουθούν να ισχύουν όλες οι υποχρεώσεις που βαρύνουν τους υπευθύνους επεξεργασίας και τους εκτελούντες την επεξεργασία βάσει του ΓΚΠΔ, ενώ θα πρέπει να γίνει η αντίστοιχη διατύπωση της σχετικής ορολογίας.
- Εγείρονται επίσης ζητήματα για τα οποία η Αρχή διατηρεί επιφύλαξη σχετικά με τον μορφότυπο, τα προσωπικά δεδομένα που θα αντλούνται από τα δελτία ταυτότητας προκειμένου να χρησιμοποιηθούν στο ψηφιακό διαπιστευτήριο, το μοντέλο εμπιστοσύνης που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί, την επαλήθευση της γνησιότητας και την επικύρωση καθώς και την ανάκληση, καθότι φαίνεται ότι οι τεχνικές προδιαγραφές, διαδικασίες και απαιτήσεις των ψηφιακών διαπιστευτηρίων δεν έχουν ακόμα καθοριστεί. Τονίζεται ότι θα πρέπει να

προβλεφθούν προδιαγραφές, διαδικασίες και απαιτήσεις σχετικά με ασφαλείς μεθόδους πραγματοποίησης αίτησης έκδοσης ψηφιακού διαπιστευτηρίου εξ αποστάσεως, καθώς και κατάλληλες και αποτελεσματικές εγγυήσεις ως προς τη μέθοδο αυθεντικοποίησης του κατόχου, την ασφάλεια των δεδομένων και την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων.

Με το υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞ/3557/16-12-2024 έγγραφό της, η Αρχή διαβίβασε τις παρατηρήσεις της προς το Τμήμα Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων επί της πρότασης Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με δημόσια διεπαφή που συνδέεται με το σύστημα πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά για τη δήλωση της απόσπασης εργαζομένων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012. Ειδικότερα, η Αρχή, επισήμανε τα εξής:

- Κρίνεται σκόπιμο να περιληφθεί σαφέστερος προσδιορισμός των κατηγοριών προσωπικών δεδομένων που θα συλλέγονται μέσω του τυποποιημένου εντύπου και οι οποίες θα πρέπει να προσδιοριστούν με γνώμονα την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων βάσει του ΓΚΠΔ και του EUDPR (Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725).
- Κρίνεται σκόπιμο να επανεξετασθεί και να αποτυπωθεί στη διάταξη συνολικά η ευθύνη του υπευθύνου επεξεργασίας όσον αφορά στην επεξεργασία δεδομένων μέσω της δημόσιας διεπαφής, καθώς δεν νοείται υπεύθυνος επεξεργασίας ο οποίος έχει την ευθύνη μόνο για μία εκ των υποχρεώσεων του ΓΚΠΔ ή του EUDPR (ήτοι τη διασφάλιση της ασφάλειας της επεξεργασίας στην οποία περιλαμβάνεται και η διαθεσιμότητα) και για την επεξεργασία μόνο μίας (δηλαδή των στοιχείων ταυτότητας και επικοινωνίας του προσώπου που υποβάλλει τη δήλωση απόσπασης) εκ του συνόλου των κατηγοριών προσωπικών δεδομένων που υποβάλλονται σε επεξεργασία με χρήση της δημόσιας διεπαφής βάσει των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο τυποποιημένο έντυπο.
- Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι κάθε πάροχος υπηρεσιών είναι υπεύθυνος επεξεργασίας για τα δεδομένα που τηρεί στο δικό του σύστημα/αρχείο και όχι σε σχέση με τη δημόσια διεπαφή, ενώ στο πλαίσιο επεξεργασίας της δημόσιας διεπαφής αποτελεί την πηγή προέλευσης των δεδομένων. Δεδομένου ότι ο εκάστοτε πάροχος υπηρεσιών δεν καθορίζει τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων στο πλαίσιο της δημόσιας διεπαφής (αλλά όπως προαναφέρθηκε τον ρόλο αυτό έχει η Επιτροπή συνολικά για την επεξεργασία), δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνος επεξεργασίας για τα δεδομένα που κάθε φορά εισφέρει και τα οποία τυγχάνουν επεξεργασίας για την επίτευξη των σκοπών της δημόσιας διεπαφής.
- Στην εν λόγω πρόταση Κανονισμού δεν καθίσταται σαφές αν η εν λόγω διαγραφή των δεδομένων αφορά στα δεδομένα που είναι αποθηκευμένα στη δημόσια διεπαφή ή στα δεδομένα που καταχωρούνται στο σύστημα IMI μέσω της δημόσιας διεπαφής. Επίσης, θα πρέπει να αποτυπωθεί με σαφή τρόπο ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας διασφαλίζει την αυτόματη διαγραφή των δεδομένων μέσω της δημόσιας διεπαφής λαμβάνοντας τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά

μέτρα ασφάλειας.

- Επίσης, τονίζεται ότι θα πρέπει να εξετασθεί αν το χρονικό διάστημα των 36 μηνών αποτελεί τον κατάλληλο χρόνο τήρησης των δεδομένων ή αρκεί μικρότερο χρονικό διάστημα για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού όπως διάστημα μεταξύ 6 και 24 μηνών. Σημειώνεται ότι στην παρούσα πρόταση Κανονισμού η προβλεπόμενη διάρκεια των δεδομένων πρέπει να προσδιοριστεί με σαφήνεια βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, καθώς η απλή αναφορά σε διαγραφή δεδομένων όταν «δεν απαιτούνται πλέον» δεν αρκεί για να διασφαλιστεί η συνεκτική εφαρμογή του ΓΚΠΔ και του EUDPR και η ασφάλεια δικαίου.
- Κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστεί αν τηρούνται στη δημόσια επαφή δεδομένα επιπλέον αυτών που σχετίζονται με την απόσπαση, για ποιο λόγο τηρούνται και ποια είναι τα δεδομένα αυτά.
- Κρίνεται ορθό να προβλεφθεί ρητά ότι ο υπό εξέταση Κανονισμός συμπληρώνει και δεν θίγει τους κανόνες που τίθενται με ΓΚΠΔ, τον EUDPR και γενικότερα το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο αναφορικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων, της ιδιωτικής ζωής και του απορρήτου των επικοινωνιών και της ακεραιότητας του τερματικού εξοπλισμού.
- Επιπροσθέτως συστήνεται, για την ασφαλή διασύνδεση της δημόσιας διεπαφής με το σύστημα IMI και την ασφαλή μεταφορά των προσωπικών δεδομένων μέσω της δημόσιας διεπαφής, την πρόληψη διαρροών και παραβιάσεων δεδομένων και την προστασία από κυβερνοεπιθέσεις και άλλου τύπου επιθέσεις, να προβλεφθεί ρητώς στην πρόταση Κανονισμού η υποχρέωση λήψης των κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας, όπως η κρυπτογράφηση των δεδομένων, καθώς και η διασφάλιση ότι τα μέτρα αυτά ανταποκρίνονται συνεχώς στις ταχύτατα εξελισσόμενες τεχνολογικές αλλαγές μέσω επικαιροποίησης των σχετικών αλγορίθμων και προδιαγραφών βάσει των σύγχρονων ευρέως αποδεκτών διεθνών προτύπων. Επισημαίνεται ότι τα ανωτέρω συστήνεται να ληφθούν υπόψη και για την ασφαλή διασύνδεση της δημόσιας διεπαφής με το ευρωπαϊκό πορτοφόλι.

Η Αρχή, με το αριθμ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΞ/3433/03-12-2024 έγγραφό της, εξέφρασε τις απόψεις της επί της Πρότασης Κανονισμού του Συμβουλίου ΕΕ για τη δημιουργία εφαρμογής για την ηλεκτρονική υποβολή ταξιδιωτικών δεδομένων (ενωσιακή ψηφιακή εφαρμογή ταξιδίων) και την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΕ) 2016/399 και (ΕΕ) 2018/1726 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου καθώς και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2252/2004 του Συμβουλίου, όσον αφορά τη χρήση ψηφιακών ταξιδιωτικών διαπιστευτηρίων [COM (2024) 670].

Ειδικότερα, η Αρχή αρχικά διαπίστωσε ότι οι ρυθμίσεις του προτεινόμενου Κανονισμού δεν προσέκρουαν, κατ' αρχήν, στην αρχή της αναλογικότητας, καθ' όσον η διενεργούμενη επεξεργασία παρίστατο αναγκαία και πρόσφορη, ήτοι κατάλληλη προς επίτευξη του σκοπού της άσκησης του δικαιώματος των πολιτών της Ένωσης για την ελεύθερη κυκλοφορία υπό την προϋπόθεση υλοποίησης σχετικών επιφυλάξεων και συστάσεων που διατύπωσε στις εν λόγω απόψεις. Στη συνέχεια, η Αρχή προχώρησε σε

ειδικότερες επισημάνσεις επί των επιμέρους διατάξεων του Κανονισμού λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων (EDPS) αναφορικά με το ευρωπαϊκό πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας «Digital Identity Wallet», καθώς και σχετικούς προβληματισμούς που είχαν διατυπώσει άλλοι φορείς.

Τέλος, η Αρχή επισήμανε την ανάγκη ρητής πρόβλεψης στο κείμενο του Κανονισμού ότι «ο εν λόγω Κανονισμός συμπληρώνει και δεν θίγει τους κανόνες που τίθενται με τον Κανονισμό 2016/679, τον Κανονισμό 2018/1725 και γενικότερα το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο αναφορικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων, της ιδιωτικής ζωής και του απορρήτου των επικοινωνιών και της ακεραιότητας του τερματικού εξοπλισμού», καθώς και σχετικής αναφοράς στο γεγονός ότι το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο αναφορικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων που διενεργείται στο πλαίσιο του εν λόγω Κανονισμού και υπερισχύει σε περίπτωση σύγκρουσης.

3.2.4. ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΠΙ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Στο πλαίσιο της προδικαστικής υπόθεσης ΔΕΕ C-526/24 (Αιτούν Δικαστήριο: Amtsgericht Arnsherg - Γερμανία) ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αντικείμενο σειρά ερωτημάτων αναφορικά με το δικαίωμα πρόσβασης του άρθρου 15 του ΓΚΠΔ, η Αρχή εξέδωσε το αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/2824/17.10.2024 έγγραφό της, κατόπιν αιτήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με το οποίο κάλεσε την Αρχή να υποβάλει τις απόψεις της κατά τον λόγο της αρμοδιότητάς της.

Με το εν λόγω έγγραφο η Αρχή απάντησε στα ως άνω ερωτήματα βασιζόμενη, ιδίως, στη μέχρι τούδε πάγια νομολογία της καθώς και στο κείμενο των Κατευθυντηρίων Γραμμών 01/2022 του ΕΣΠΔ για το δικαίωμα πρόσβασης.

Ειδικότερα, επισήμανε, μεταξύ άλλων, ότι οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δύνανται να παρακάμπτουν αιτήματα για την άσκηση του εν λόγω δικαιώματος, όταν αυτά είναι προδήλως αβάσιμα ή υπερβολικά, «ιδίως λόγω του επαναλαμβανόμενου χαρακτήρα τους χωρίς, ωστόσο, να «αποκλείονται a priori άλλοι λόγοι που θα μπορούσαν να προκαλέσουν υπερβολικό χαρακτήρα». Επιπροσθέτως, τόνισε ότι οι υπεύθυνοι δεν δύνανται να μην ικανοποιούν αντίστοιχα αιτήματα ως υπερβολικά για τον λόγο ότι απώτερος στόχος τους είναι η χρήση των αιτούμενων δεδομένων για την υποβολή περαιτέρω αξιώσεων κατά του υπευθύνου επεξεργασίας.

Τέλος, σχετικά με ερωτήματα που αφορούν την έννοια της αποζημίωσης του άρθρου 82 ΓΚΠΔ, η Αρχή διευκρίνισε ότι στερείται ex lege της αρμοδιότητας να αποφανθεί, επισημαίνοντας ωστόσο ότι η αξίωση αποζημίωσης του υποκειμένου των δεδομένων σε βάρος υπευθύνου επεξεργασίας (ή/και εκτελούντος την επεξεργασία) σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι δικαστικά επιδιώξιμη. Επομένως, της εν λόγω αξίωσης επιλαμβάνονται τα αρμόδια δικαστήρια.

Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους διαβίβασε την προδικαστική υπόθεση με αριθμό C-541/24 στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κάλεσε την Αρχή να υποβάλει

τις απόψεις κατά τον λόγο της αρμοδιότητάς της. Η Αρχή με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2908/23.10.2024 έγγραφο επισήμανε ότι, σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ (άρθρο 55 παρ. 3 και αιτιολ. σκέψη 20) και το ν. 4624/2019 (άρθρο 10 παρ. 5), η Αρχή δέχεται ότι έχει αρμοδιότητα κρίσης μόνο επί της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως έκρινε με την υπ' αρ. 5/2024 απόφαση, λαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, υπόψη της την απόφαση ΔΕΕ C-245/2020 X και Z κατά Autoriteit Persoonsgegevens από 24.03.2022.

Αντίθετα, η χρήση (π.χ. προσκόμιση, χορήγηση αντιγράφων) των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ενώπιον δικαστικής/εισαγγελικής αρχής, καθώς και η κρίση για τη νομιμότητα της επεξεργασίας τους, εναπόκειται στην αρμόδια αρχή (δικαστήριο), ενώπιον της οποίας εκκρεμεί η επίδικη διαφορά. Κατ' ακολουθία αυτών και σε σχέση με τα ειδικότερα τιθέμενα προδικαστικά ερωτήματα η Αρχή επισήμανε στο ΝΣΚ ότι δεν έχει αρμοδιότητα να τοποθετηθεί, καθώς εν προκειμένω ο έλεγχος της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων ανήκει στα αρμόδια δικαστήρια και έθεσε υπόψη του ΝΣΚ σχετικά την υπ' αρ. 44/2024 Πράξη της Προέδρου του ΑΠ σχετικά με την «Εφαρμογή Γενικού Κανονισμού για την Προστασία των Δεδομένων (ΓΚΠΔ – GDPR) από τον Άρειο Πάγο».

33 ΕΛΕΓΧΟΙ

Σε συνέχεια της συμμετοχής της Αρχής στη 2η συντονισμένη δράση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων του 2023, όπως περιγράφεται στην Ενότητα 3.3 της Ετήσιας Έκθεσης του 2023, ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση των απαντήσεων και η περαιτέρω εμβάθυνση της έρευνας σε συγκεκριμένους φορείς – υπευθύνους επεξεργασίας μέσα στο έτος 2024 και εκδόθηκαν σχετικές αποφάσεις με διοικητικές κυρώσεις:

Με την απόφαση 1/2024 επιβλήθηκε στον Δήμο Αθηναίων πρόστιμο 5.000 ευρώ σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ και τον ν. 4624/2019 διότι δεν απάντησε εμπροθέσμως στην Αρχή. Με την απόφαση 2/2024 επιβλήθηκε στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων πρόστιμο 25.000 ευρώ σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ και τον ν. 4624/2019 διότι δεν είχε ορίσει ΥΠΔ για ορισμένο χρονικό διάστημα και δεν απάντησε εμπροθέσμως στην Αρχή. Με την απόφαση 43/2024 η Αρχή επέβαλε στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας πρόστιμο 50.000 ευρώ σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ και τον ν. 4624/2019 διότι δεν είχε ορίσει ΥΠΔ από την ίδρυσή του, ενώ επίσης δεν απάντησε εμπροθέσμως στην Αρχή. Επιπροσθέτως, δεν είχε συμμορφωθεί με τον ΓΚΠΔ.

Κατά τη διάρκεια του 2024, η Αρχή συμμετείχε στην 3η συντονισμένη δράση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων με θέμα την εφαρμογή του δικαιώματος πρόσβασης, στην οποία συμμετείχαν συνολικά 28 αρχές προστασίας δεδομένων. Για την υλοποίηση της εν λόγω δράσης, η Αρχή απέστειλε ερωτηματολόγιο αναφορικά με την εφαρμογή του δικαιώματος πρόσβασης σε 36 οργανισμούς – υπευθύνους επεξεργασίας του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Μεταξύ των κύριων ευρημάτων της Αρχής περιλαμβάνονται τα εξής:

- Η πλειονότητα των συμμετεχόντων έχει υιοθετήσει πολιτική χειρισμού αιτημάτων πρόσβασης του άρθρου 15 ΓΚΠΔ, καθώς και διαδικασίες καταγραφής χειρισμού

και συμμόρφωσης.

- Η πρόσβαση που παρέχεται στα υποκείμενα των δεδομένων κατόπιν σχετικού αιτήματος περιλαμβάνει, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, το σύνολο των πληροφοριών που ορίζονται από το άρθρο 15 παρ. 1-2 ΓΚΠΔ. Προβλήματα εντοπίζονται αναφορικά με την παροχή πληροφοριών σε σχέση με την ακριβή περίοδο διατήρησης των δεδομένων.
- Οι φορείς με μεγάλο κύκλο εργασιών και οι φορείς με αυξημένο όγκο αιτημάτων πρόσβασης λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων τους τείνουν να επιδεικνύουν υψηλότερο επίπεδο συμμόρφωσης σε σύγκριση με εκείνους που διαθέτουν μικρότερους πόρους και περιορισμένο κύκλο εργασιών.

Σε γενικές γραμμές, η Αρχή αξιολόγησε το επίπεδο της συμμόρφωσης των υπευθύνων ως «μέτριο». Επιπροσθέτως, μεταξύ των συμμετεχόντων δεν παρατηρήθηκαν σημαντικές διαφορές σε σχέση με τη γνώση και την εφαρμογή των διατάξεων του ΓΚΠΔ που αφορούν στο δικαίωμα πρόσβασης, ενώ διαπιστώθηκε ικανοποιητική εξοικείωση των περισσότερων συμμετεχόντων με τις Κατευθυντήριες Γραμμές 1/2022 του ΕΣΠΔ. Η καταγραφή των απαντήσεων και η ανάλυση των σχετικών συμπερασμάτων βρίσκονται στη σχετική έκθεση της ελληνικής Αρχής, που περιλαμβάνεται ως παράρτημα στην κύρια έκθεση του ΕΣΠΔ. (https://www.edpb.europa.eu/news/news/2025/cefp-2024-edpb-identifies-challenges-full-implementation-right-access_en).

34 ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ

Εντός του 2024 υποβλήθηκαν στην Αρχή συνολικά 207 γνωστοποιήσεις περιστατικών παραβίασης προσωπικών δεδομένων με βάση το άρθρο 33 του ΓΚΠΔ.

Σε διάφορες περιπτώσεις η Αρχή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες επί του περιστατικού, ιδίως αναφορικά με τα μέτρα ασφάλειας που ήταν σε εφαρμογή πριν από την επέλευσή του, τις ενέργειες που πραγματοποίησε ο υπεύθυνος επεξεργασίας από τη στιγμή που έλαβε γνώση αυτού, τον τρόπο ενημέρωσης των υποκειμένων, καθώς επίσης και σε ορισμένες περιπτώσεις την αιτιολόγηση της καθυστέρησης υποβολής της γνωστοποίησης πέραν των 72 ωρών.

Ορισμένες φορές η Αρχή προέβη σε έγγραφες συστάσεις, όπως, μεταξύ άλλων, στις εξής περιπτώσεις:

- Όταν λαμβάνει χώρα επίθεση ασφαλείας μέσω κακόβουλου λογισμικού τύπου ransomware, θα πρέπει ο φορέας να έχει λάβει μέτρα ώστε να είναι σε θέση να επαναφέρει τα δεδομένα στην αρχική τους μορφή μέσω των κατάλληλων αντιγράφων ασφαλείας, καθώς επίσης και να πραγματοποιούνται οι κατάλληλες ενέργειες ώστε, αφενός, να εντοπιστεί η αιτία εκ της οποίας επλήγησαν τα συστήματα από αυτό και, αφετέρου, να λαμβάνονται τα απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να αποτραπεί αντίστοιχη επιτυχής εγκατάσταση κακόβουλου λογισμικού στο μέλλον (π.χ. υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/3090/08-11-2024 έγγραφο της Αρχής).
- Όταν εφιαλτήριο σημείο της μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης αποτελεί μήνυμα εξαπάτησης (phishing) που εστάλη μετά από παραβίαση ή χρήση εταιρικού

λογαριασμού, με επισύναψη διαδικτυακού συνδέσμου τοποθεσίας ιστοτόπου διαμοιρασμού αρχείων, επισημαίνεται ότι κατ' ελάχιστο οι χρήστες πρέπει να είναι πλήρως ενήμεροι για τα παραπλανητικά μηνύματα (phishing emails) και για άλλους συναφείς τρόπους εξαπάτησής τους (όπως για επιθέσεις τύπου κοινωνικής μηχανικής – social engineering attacks) προκειμένου να αναγνωρίζουν τέτοιες προσπάθειες. Ταυτοχρόνως, τα λογισμικά ανίχνευσης κακόβουλων ή ύποπτων παραπλανητικών εισερχόμενων και εξερχόμενων μηνυμάτων, καθώς και οι υπηρεσίες παράδοσης και παραλαβής σχετικής ηλεκτρονικής αλληλογραφίας θα πρέπει να είναι ανά πάσα στιγμή ορθά παραμετροποιημένα ως προς την αποτελεσματικότητα ασφαλείας τους και επικαιροποιημένα προς τούτο (π.χ. υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/309{1,2}/08-11-2024 έγγραφο της Αρχής).

- Σε περιπτώσεις επεξεργασίας που άπτονται ηλεκτρονικής αποστολής αρχείων που περιλαμβάνουν δεδομένα ποινικών αδικημάτων ή ειδικής κατηγορίας δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει γενικότερα να εφαρμόζει αποτελεσματικότερα μέτρα ασφάλειας. Συνιστώμενα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την πρόληψη/τον μετριασμό του αντικτύπου των ασφαλμάτων αποστολής παρέχονται στην παράγραφο 6.5 των Κατευθυντήριων Γραμμών 1/2021 του ΕΣΠΔ. Ένα τέτοιο μέτρο μπορεί να είναι η αποστολή κρυπτογραφημένου («κλειδωμένου») αρχείου. Για να είναι πραγματικά αποτελεσματικό το μέτρο αυτό, πρέπει να διασφαλίζεται ότι ο κατάλληλος κωδικός («κλειδί»), ο οποίος επιτρέπει την αποκρυπτογράφηση/ανάγνωση του αρχείου, έχει κοινοποιηθεί αποκλειστικά στο υποκείμενο των δεδομένων (π.χ. κατά τη στιγμή που αυτό γνωστοποιεί την ηλεκτρονική του διεύθυνση προκειμένου να λάβει σε αυτή τα αποτελέσματα των εξετάσεων ή με αποστολή του κωδικού μέσω SMS σε τηλεφωνικό αριθμό που έχει χορηγήσει το υποκείμενο των δεδομένων). Συναφής η –ήδη προ της έναρξης ισχύος του ΓΚΠΔ– απόφαση 164/2014 της Αρχής (διαθέσιμη στον διαδικτυακό της τόπο) (π.χ. υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/3089/08-11-2024 έγγραφο της Αρχής).

Τέλος, εντός του 2024, υποβλήθηκαν 23 γνωστοποιήσεις παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, με βάση το άρθρο 12 του ν. 3471/2006. Η πλειονότητα των περιστατικών αφορούν κατά κανόνα μεμονωμένα λάθη κατά την αποστολή μηνυμάτων ή εντύπων σε συνδρομητές, τα οποία οι πάροχοι αντιμετωπίζουν επαρκώς.

35. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

Η υποχρέωση για τη διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων (ΕΑΠΔ) προβλέπεται στο άρθρο 35 παρ. 1 του ΓΚΠΔ. Συγκρατάλεγεται μεταξύ των εργαλείων εκπλήρωσης της κατ' άρθρο 5 παρ. 2 σε συνδυασμό με τα άρθρα 24 παρ. 1 και 32 ΓΚΠΔ αρχής της λογοδοσίας καθώς επιτρέπει στους υπευθύνους επεξεργασίας να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ όποτε σχεδιάζεται ή υλοποιείται επεξεργασία δεδομένων με υψηλό κίνδυνο αλλά και να αποδεικνύουν ότι εφαρμόζουν και εν γένει λαμβάνουν τα ενδεδειγμένα μέτρα για τη διασφάλιση της

συμμόρφωσης αυτής.

Ειδικότερα, η ΕΑΠΔ διενεργείται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας όταν οι πράξεις επεξεργασίας ενδέχεται να επιφέρουν υψηλό κίνδυνο για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων ιδίως με τη χρήση νέων τεχνολογιών και συνεκτιμώντας τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας. Ενδεικτικά, είδη πράξεων επεξεργασίας οι οποίες ενέχουν υψηλό κίνδυνο παρατίθενται στο άρθρο 35 παρ. 3 του ΓΚΠΔ (βλ. αιτ. σκ. 91 του ΓΚΠΔ). Συναφώς, κάθε υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να αξιολογεί, σε διαρκή βάση, το επίπεδο του κινδύνου των πράξεων επεξεργασίας προκειμένου να εξακριβώνει αυτές που ενέχουν υψηλό κίνδυνο ώστε να προβεί σε διενέργεια ΕΑΠΔ και να προσδιορίσει τα ενδεδειγμένα μέτρα για τη μείωση του κινδύνου σε αποδεκτό επίπεδο προς απόδειξη της συμμόρφωσης με τον ΓΚΠΔ. Η Αρχή εξέδωσε κατάλογο (ΦΕΚ Β' 1622/10.05.2019) με τις πράξεις επεξεργασίας για τις οποίες απαιτείται διενέργεια ΕΑΠΔ, σύμφωνα με το άρθρο 35 παρ. 4 του ΓΚΠΔ, ο οποίος συμπληρώνει και εξειδικεύει τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές WP 248 αναθ. 01 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων.

Η προηγούμενη διαβούλευση με την Αρχή προβλέπεται στο άρθρο 36 παρ. 1 του ΓΚΠΔ, εάν η ΕΑΠΔ υποδεικνύει ότι οι πράξεις επεξεργασίας συνεπάγονται υψηλό κίνδυνο, τον οποίο ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν μπορεί να μετριάσει επαρκώς με τα κατάλληλα μέτρα (αιτιολογικές σκέψεις 84 και 94 του ΓΚΠΔ). Ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποβάλλει αίτημα προηγούμενης διαβούλευσης με την Αρχή εφόσον έχει ελέγξει ότι ικανοποιούνται τα απαραίτητα τυπικά κριτήρια πληρότητας της μελέτης ΕΑΠΔ που σχετίζεται με το αίτημα διαβούλευσης, βάσει του σχετικού πλαισίου. Το αίτημα προηγούμενης διαβούλευσης πρέπει να περιλαμβάνει, τουλάχιστον, αναλυτική περιγραφή των υπολειπόμενων υψηλών κινδύνων και των δυνατών επιπτώσεών τους καθώς και αναλυτική τεκμηρίωση των λόγων για τους οποίους:

- δεν είναι δυνατή η πρόβλεψη μέτρων για τη μείωση των υψηλών κινδύνων σε αποδεκτό επίπεδο, ιδίως όσον αφορά τη διαθέσιμη τεχνολογία και το κόστος εφαρμογής τους (αιτιολογικές σκέψεις 84 και 94 του ΓΚΠΔ) και
- είναι αναγκαία η πραγματοποίηση της επεξεργασίας παρά τους υπολειπόμενους υψηλούς κινδύνους. Επίσης, πρέπει να περιλαμβάνει τα προβλεπόμενα στο άρθρο 36 παρ. 3 του ΓΚΠΔ και να επισυνάπτεται σε αυτό η ΕΑΠΔ.

Η Αρχή, με την υπ' αριθμ. 32/2024 απόφασή της, έκρινε ότι το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, παραβίασε το άρθρο 35 παρ. 1 ΓΚΠΔ, αφού δεν διενήργησε, ως όφειλε, την απαιτούμενη ΕΑΠΔ, παρά μόνο μετά την έναρξη της επεξεργασίας και μόνο κατόπιν της σχετικής επικοινωνίας της Αρχής, ενώ η εκτίμηση αντικτύπου δεν φαίνεται να έχει εντοπίσει όλους τους κινδύνους που ενέχει η επεξεργασία σχετικά με την έκδοση του νέου τύπου ταυτότητας. Με την εν λόγω απόφαση επέβαλε, μεταξύ άλλων, πρόστιμο 100.000 ευρώ στον υπεύθυνο επεξεργασίας για την παράβαση του άρθρου 35 παρ. 1 ΓΚΠΔ.

Ακόμα, η Αρχή, με την με αριθμό 42/2024 απόφασή της, έκρινε ότι η συστηματική, αυτοματοποιημένη και σε μεγάλη κλίμακα επεξεργασία των δεδομένων, στα οποία περιλαμβάνονται και δεδομένα ειδικής κατηγορίας 3.500 περίπου υποκειμένων –εφόσον

αφορά όλα τα μέλη του Ναυτικού Ομίλου Βουλιαγμένης και τους συνοδούς τους- μέσω συστήματος βιομετρικών χαρακτηριστικών νέας τεχνολογίας για τον έλεγχο εισόδου (το οποίο σύστημα ταυτοποίησης βασίζεται στη γεωμετρία προσώπου που για κάθε άνθρωπο είναι μοναδική), ενέχει υψηλό κίνδυνο για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων και συνεπώς υπόκειται σε υποχρέωση διενέργειας ΕΑΠΔ. Επέβαλε στον Ναυτικό Όμιλο Βουλιαγμένης, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, πρόστιμο 14.000 ευρώ για την παράλειψη διενέργειας ΕΑΠΔ, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 35 ΓΚΠΔ, του συστήματος βιομετρικών χαρακτηριστικών ελεγχόμενης εισόδου.

Επίσης, η Αρχή, με την με αριθμό 13/2024 απόφασή της διαπίστωσε ότι η μη διενέργεια ολοκληρωμένης, συνολικής και συνεκτικής ΕΑΠΔ ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού, πριν από την προμήθεια και τη θέση σε εφαρμογή των συστημάτων «Κένταυρος» και «Υπερίων», συνιστά παραβίαση των άρθρων 25 και 35 ΓΚΠΔ και επέβαλε στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, χρηματικό πρόστιμο 100.000 ευρώ.

Περαιτέρω, η Αρχή εξέτασε αίτημα διαβούλευσης που υποβλήθηκε από την Ελληνική Αστυνομία σε σχέση με τη μελέτη εκτίμησης αντικτύπου στην προστασία δεδομένων συστήματος επιτήρησης με σκοπό την αποτροπή και καταστολή αξιόποινων πράξεων καθώς και τη διαχείριση της κυκλοφορίας για τις ανάγκες της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Αττικής. Η Αρχή, με τη γνωμοδότηση 4/2024 (υπ' αριθ. πρωτ. ΑΠΔ Γ/ΕΞ/3396/03.12.2024), αφού διαπίστωσε ότι το αντικείμενο της εν λόγω ΕΑΠΔ δεν αφορά δραστηριότητες επεξεργασίας σε σχέση με πρόσθετο εξοπλισμό εικονοληπτών (video analytics - ενδεχόμενη χρήση τεχνητής νοημοσύνης - λογισμικό αυτόματης αναγνώρισης πινακίδων), για το οποίο άλλωστε δεν υφίσταται θεσμικό πλαίσιο που να διέπει τη λειτουργία της ΕΛ.ΑΣ. και επομένως δεν προβλέπεται η δυνατότητα χρήσης μεθόδων αυτοματοποιημένης επεξεργασίας, ιδίως με μεθόδους που περιλαμβάνουν χρήση αλγορίθμων τεχνητής νοημοσύνης ή αυτόματη αναγνώριση πινακίδων, έκρινε ότι η υποβληθείσα μελέτη αντιμετωπίζει σε ικανοποιητικό βαθμό τους κινδύνους οι οποίοι δημιουργούνται για τα προστατευόμενα έννομα συμφέροντα των υποκειμένων των δεδομένων και παρείχε συμβουλές σε συγκεκριμένα ζητήματα. Συγκριμένα, η Αρχή προέβη στις εξής συστάσεις: α) Ενίσχυση της διαφάνειας με χρήση πολυεπίπεδης παροχής πληροφόρησης και αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογιών απεικόνισης των επιτηρούμενων χώρων και παράλληλα ανάρτηση του πλήρους κειμένου της απόφασης εγκατάστασης των συστημάτων. β) Παροχή επαρκών πόρων στον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων της ΕΛ.ΑΣ. γ) Ορισμό ελάχιστων προδιαγραφών συσκευών λήψης εικόνας/ήχου. δ) Συγκεκριμενοποίηση της διαδικασίας ανωνυμοποίησης κατά τη χρήση δεδομένων για εκπαιδευτικούς σκοπούς.

36 ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΕΚΤΟΣ ΕΕ

Υπό το καθεστώς του ΓΚΠΔ, οι μόνες περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτείται η έκδοση άδειας διαβίβασης από την εποπτική αρχή είναι οι ακόλουθες, σύμφωνα με το άρθρο 46 παρ. 3:

1. Ad hoc συμβατικές ρήτρες μεταξύ εισαγωγέα και εξαγωγέα των δεδομένων.

2. Διοικητικές ρυθμίσεις μεταξύ δημοσίων αρχών ή φορέων, οι οποίες περιλαμβάνουν εκτελεστά και ουσιαστικά δικαιώματα των υποκειμένων (π.χ. Memorandum of Understanding - MOUs μεταξύ δημοσίων αρχών με αντίστοιχες αρμοδιότητες). Η άδεια της εποπτικής αρχής είναι απαραίτητη, διότι οι διοικητικές ρυθμίσεις αυτού του τύπου είναι νομικά μη δεσμευτικές.

Κατά το 2024, η Αρχή δεν χορήγησε καμία άδεια διαβίβασης δεδομένων εκτός ΕΟΧ. Ωστόσο, η Αρχή συμμετείχε στις εργασίες του ΕΣΠΔ και των υποομάδων του, μεταξύ των οποίων είναι και αυτή που ασχολείται με τις διεθνείς διαβιβάσεις δεδομένων.

37. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Η Αρχή ολοκλήρωσε, εντός του 2024, την εξέταση του εθνικού σχήματος πιστοποίησης και των συναφών κριτηρίων αυτού, τα οποία έχουν υποβληθεί στην Αρχή δυνάμει του άρθρου 42 παρ. 5 του ΓΚΠΔ (βλ. Ετήσια Έκθεση της Αρχής για το 2021, ενότητα 3.7.2, Ετήσια Έκθεση της Αρχής για το 2022, ενότητα 3.8.2 και Ετήσια Έκθεση της Αρχής για το 2023, ενότητα 3.7).

Ειδικότερα, η Αρχή, αφού έστειλε στον ιδιοκτήτη του σχήματος τις τελευταίες της παρατηρήσεις με τα υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/836/12-03-2024 και Γ/ΕΞΕ/1633/12-06-2024 έγγραφά της, λαμβάνοντας τελικά νεότερη επικαιροποιημένη έκδοση των κριτηρίων πιστοποίησης βάσει αυτών των παρατηρήσεων, στη συνέχεια εκκίνησε τη σχετική διαδικασία την οποία έχει προδιαγράψει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) με το υπ' αριθ. 4/2019 εσωτερικό έγγραφο (πτυχές του οποίου είναι δημόσια διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του ΕΣΠΔ), η οποία διαδικασία πρέπει κατά κανόνα να ακολουθείται πριν από την επίσημη υποβολή του σχετικού σχεδίου απόφασης της Αρχής στο ΕΣΠΔ, το οποίο θα πρέπει –δυνάμει του άρθρου 64 παρ. 1 στοιχ. γ' του ΓΚΠΔ– να εκφράσει γνώμη επί του σχεδίου αυτού. Η επίσημη υποβολή του σχεδίου απόφασης της Αρχής στο ΕΣΠΔ θα γίνει εφόσον ολοκληρωθεί πλήρως η ως άνω αναφερθείσα διαδικασία και αναμένεται εντός του πρώτου εξαμήνου του 2025.

38. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΟΜΟΛΟΓΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ, ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ο ΓΚΠΔ κατοχυρώνει τη συνεργασία των εθνικών εποπτικών αρχών στις υποθέσεις διασυνοριακού χαρακτήρα (άρθρο 4 παρ. 23 ΓΚΠΔ), μέσω των διαδικασιών που προβλέπονται στα άρθρα 60 έως 62 (συνεργασία στο πλαίσιο του «one-stop-shop», βλ. άρθρα 55, 56 ΓΚΠΔ, αμοιβαία συνδρομή, κοινές επιχειρήσεις). Η συνεργασία σε αυτές τις υποθέσεις διεξάγεται από τις εθνικές εποπτικές αρχές, ενώ το ΕΣΠΔ δεν εμπλέκεται παρά μόνο σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών (άρθρο 65 ΓΚΠΔ) ή επειγόντος (άρθρο 66 ΓΚΠΔ). Ο βασικός στόχος του μηχανισμού συνεκτικότητας, ο οποίος προβλέπεται στα άρθρα 63 έως 67 του ΓΚΠΔ, είναι να εξασφαλιστεί η συνεκτική και ενιαία εφαρμογή του ΓΚΠΔ στο σύνολο των κρατών μελών της ΕΕ. Προς τον σκοπό αυτό, ο ΓΚΠΔ κατοχυρώνει την υποχρεωτική συνεργασία των εθνικών εποπτικών αρχών και ορίζει ότι πριν από τη λήψη συγκεκριμένων αποφάσεων από τις εθνικές εποπτικές αρχές (άρθρο 64 παρ. 1), καθώς και σε περίπτωση ζητήματος γενικής εφαρμογής ή ζητήματος που παράγει αποτελέσματα σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη (άρθρο

64 παρ. 2), απαιτείται η διατύπωση γνώμης από το ΕΣΠΔ. Η συνεκτική εφαρμογή του ΓΚΠΔ εξασφαλίζεται, επίσης, και μέσω της έκδοσης κατευθυντήριων γραμμών, συστάσεων και βέλτιστων πρακτικών από το ΕΣΠΔ (άρθρο 70 παρ. 1 στοιχ. ε' ΓΚΠΔ). Το σύστημα πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά (IMI) χρησιμεύει ως πλατφόρμα ΤΠ για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών και του ΕΣΠΔ σχετικά με διασυνοριακά ζητήματα. Το 2024, η Αρχή ήταν αποδέκτης, συνολικά, 1.874 γνωστοποιήσεων-αιτημάτων στο πλαίσιο της συνεργασίας των εποπτικών αρχών προστασίας δεδομένων των κρατών μελών, ενώ η ίδια εισήγαγε στο σύστημα 9 αιτήματα συνεργασίας. Επίσης, στο σύστημα εισήχθησαν και 29 υποθέσεις εφαρμογής του μηχανισμού συνεκτικότητας για την έκδοση γνώμης του ΕΣΠΔ βάσει του άρθρου 64 του ΓΚΠΔ (βλ. στο Κεφάλαιο 2 αντίστοιχη στατιστική ανάλυση).

39. ΠΑΡΟΧΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΤΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Στο πλαίσιο εκπλήρωσης της κατά το άρθρο 57 παρ. 1 ε) του ΓΚΠΔ αρμοδιότητάς της να παρέχει, κατόπιν αιτήματος, πληροφορίες στα υποκείμενα των δεδομένων όσον αφορά την άσκηση των δικαιωμάτων τους, η Αρχή, με το Γ/ΕΞΕ/2744/10-10-2024 απαντητικό έγγραφο, απάντησε σε αίτημα ενημέρωσης πολίτη αναφορικά με την επεξεργασία εγγράφων ταυτοποίησής του από ιδιωτικούς φορείς (όπως τράπεζες ή εταιρείες κινητής τηλεφωνίας), διευκρινίζοντας ότι κατά τη συλλογή των δεδομένων ο εκάστοτε φορέας οφείλει ως υπεύθυνος επεξεργασίας να παρέχει στο υποκείμενο τις αναγκαίες πληροφορίες για την επεξεργασία, βάσει του άρθρου 13 ΓΚΠΔ και επισημαίνοντας προς τον πολίτη τη δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων του, ως υποκειμένου, στο πλαίσιο του ΓΚΠΔ.

Επιπλέον, σε ερώτημα πολίτη, εάν στο πλαίσιο αντιδικίας κληρονομικής φύσεως δικαιούται να ζητήσει αντίγραφα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (εισερχόμενα και εξερχόμενα e-mails) που πραγματοποίησε ο εντολοδόχος δικηγόρος με τον δικηγόρο του αντιδίκου/συγκληρονόμου, καθώς και σε ποιες ενέργειες μπορεί να προβεί σε περίπτωση άρνησης του δικηγόρου-εντολοδόχου να χορηγήσει τα ανωτέρω αντίγραφα, η Αρχή με το Γ/ΕΞΕ/3513/10-12-2024 έγγραφο ενημέρωσε τον πολίτη ότι δικαιούται, ως υποκείμενο των δεδομένων, να ζητήσει από έκαστο δικηγόρο, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, ασκώντας το δικαίωμα πρόσβασης του άρθρου 15 παρ. 3 ΓΚΠΔ, να λάβει αντίγραφα των δεδομένων που τον αφορούν και υποβάλλονται σε επεξεργασία.

Με το ίδιο έγγραφο επισημαίνεται ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να απαντήσει εμπρόθεσμα, σταθμίζοντας και τους τυχόν περιορισμούς στην ικανοποίηση του δικαιώματος που προβλέπονται από την παρ. 4 του άρθρου 15 ΓΚΠΔ, ενώ διευκρινίζεται και ότι οι κανόνες προστασίας δεδομένων δεν εφαρμόζονται στις πληροφορίες που αφορούν αποβιώσαντες (σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 27 ΓΚΠΔ). Τέλος, ο πολίτης ενημερώθηκε για το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην Αρχή και το δικαίωμα δικαστικής προσφυγής κατά το άρθρο 79 ΓΚΠΔ.

310. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΡΧΗΣ

Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, η Αρχή έχει διαπιστώσει ότι συγκεκριμένες

διατάξεις νόμων, οι οποίες αφορούν τη λειτουργία της ή το θεσμικό πλαίσιο αρμοδιότητάς της, βρίσκονται σε ανακολουθία με τα οριζόμενα στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο, ενώ άλλες διατάξεις είναι σκόπιμο να τροποποιηθούν, ώστε να διευκολύνεται η λειτουργία της Αρχής και να βελτιώνεται η αποτελεσματικότητά της. Η Αρχή έχει προτείνει, κατά καιρούς, την τροποποίηση διαφόρων διατάξεων μέσω γνωμοδοτήσεων, αποφάσεων και εγγράφων της, όπως για παράδειγμα με τη γνωμοδότηση 1/2020 σε σχέση με τον ν. 4624/2019 για την εφαρμογή του ΓΚΠΔ και την ενσωμάτωση της οδηγίας 2016/680. Με τον ν. 5002/2022 πραγματοποιήθηκε τροποποίηση ολιγάριθμων διατάξεων του νόμου αυτού, οι οποίες αφορούσαν τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας 2016/680. Οι εν λόγω τροποποιήσεις προωθήθηκαν μόνο κατόπιν προειδοποιητικής επιστολής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και πραγματοποιήθηκαν με τη συμβολή και τη σύμφωνη γνώμη της Αρχής.

Εντός του 2024 ο Πρόεδρος της Αρχής Κωνσταντίνος Μενουδάκος απέστειλε στον Υπουργό Δικαιοσύνης Γιώργο Φλωρίδη προτάσεις τροποποίησης των διατάξεων του ν. 4624/2019 με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/1433/17-05-2024 έγγραφό του. Οι εν λόγω προτάσεις περιλαμβάνονται στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης και συνοπτικά αφορούν στα εξής ζητήματα:

- Τροποποίηση της προβλεπόμενης έδρας της Αρχής, ώστε να μην περιορίζεται μόνο στην Αθήνα, αλλά να είναι σαφές ότι περιλαμβάνει το πολεοδομικό συγκρότημα της Αθήνας, εντός της Περιφέρειας Αττικής, ώστε να διευκολυνθεί η διαδικασία ανεύρεσης κτιρίου για τη στέγαση της Αρχής.
- Εισαγωγή ρητής πρόβλεψης για διαδικασία φιλικού διακανονισμού καταγγελιών μεταξύ του υπευθύνου της επεξεργασίας και του υποκειμένου των δεδομένων, υπό την εποπτεία της Αρχής και σε υποθέσεις που εκτιμάται ότι έχουν περιορισμένες συνέπειες για τα υποκείμενα των δεδομένων, με στόχο την ικανοποίηση των υποκειμένων των δεδομένων και παράλληλα τη συμμόρφωση του υπευθύνου επεξεργασίας με τη νομοθεσία.
- Αποσαφήνιση, προς άρση αμφιβολιών, της δυνατότητας έρευνας της Αρχής σε τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, προκειμένου να καταστεί αποτελεσματική η άσκηση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων της.
- Δυνατότητα επιβολής αυτοτελούς κύρωσης για μη συνεργασία σε ελεγχόμενο από την Αρχή πρόσωπο, ανεξάρτητα της ιδιότητάς του ως υπεύθυνος επεξεργασίας ή εκτελών την επεξεργασία.
- Επέκταση στο προσωπικό της Αρχής της ρύθμισης των άρθρων 56 έως 59 του ν. 5043/2023 για το προσωπικό επτά (7) μη συνταγματικά κατοχυρωμένων Ανεξάρτητων Αρχών και ενός ΝΠΔΔ, ως προς την ευέλικτη και υπό τον έλεγχο της Αρχής διαδικασία επιλογής του προσωπικού, ως προς τις αποσπάσεις και μετατάξεις και ως προς την παροχή κινήτρων. Σημειώνεται ότι η προτεινόμενη ρύθμιση, ιδίως στο μέρος που αφορά την επιλογή και την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού της Αρχής, θα αποτελούσε εναρμόνιση των υποχρεώσεων της χώρας μας οι οποίες απορρέουν από τον ΓΚΠΔ και την οδηγία 2016/680, όπου προβλέπεται ότι κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι κάθε εποπτική αρχή

επιλέγει και διαθέτει δικούς της υπαλλήλους οι οποίοι διοικούνται αποκλειστικά από το μέλος ή τα μέλη της.

- Υπαγωγή της Αρχής στον γενικό κανόνα που ορίζεται στον ν. 4622/2019 για τις Ανεξάρτητες Αρχές ώστε η κατάρτιση, αντικατάσταση ή τροποποίηση του Οργανισμού της να πραγματοποιείται με απόφαση των αρμόδιων οργάνων διοίκησής τους. Επισημαίνεται ότι στον ν. 4624/2019 προβλέπεται η έκδοση Προεδρικού Διατάγματος για τον Οργανισμό της Αρχής ενώ, προδήλως, η διαφοροποίηση της ρύθμισης αυτής οφείλεται στο γεγονός της ταυτόχρονης κατάρτισης των δύο σχεδίων νόμων και της ψήφισης του ν. 4622/2019 σε χρόνο κατά τον οποίο είχε ολοκληρωθεί η κατάρτιση του σχεδίου νόμου στο οποίο είχε περιληφθεί η εξουσιοδοτική διάταξη για την έγκριση του Οργανισμού της Αρχής Προστασίας Δεδομένων.
- Διατάξεις που διευκολύνουν την οικονομική διαχείριση της Αρχής κατά τη συμμετοχή της σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα (εθνικά ή ευρωπαϊκά).

Με την εξαίρεση των αλλαγών με τον ν. 5002/2022, παρά τις κατά καιρούς επισημάνσεις και προτάσεις της Αρχής προς τα αρμόδια Υπουργεία για την ανάγκη τροποποίησης λοιπών διατάξεων, δεν έχει πραγματοποιηθεί άλλη τροποποίηση. Σημειώνεται ότι, κατόπιν της αξιολόγησης που διενεργήθηκε το 2021 σχετικά με την εφαρμογή από την Ελλάδα του κεκτημένου του Σένγκεν, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, με την με αριθμ. 6955/24 Εκτελεστική του Απόφαση (20-02-2024), έχει απευθύνει είκοσι μία συστάσεις προς την Ελλάδα για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που εντοπίστηκαν στην αξιολόγηση. Από τις ελλείψεις αυτές, οι τέσσερις (2 έως και 5) αφορούν αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Αρχής για τις οποίες πρέπει να αναληφθεί σχετική πρωτοβουλία από τα αρμόδια Υπουργεία, ενώ άλλες επτά (7) συστάσεις αφορούν την Αρχή και σχετίζονται με τους περιορισμένους ανθρώπινους και υλικούς πόρους της, οι οποίοι δυσχεραίνουν το ελεγκτικό της έργο. Η Αρχή είχε ήδη ζητήσει τροποποιήσεις των περισσότερων από τις διατάξεις που επισημάνθηκαν κατά την παραπάνω αξιολόγηση, ώστε να μην τίθεται ζήτημα παράβασης του Ευρωπαϊκού Δικαίου και να επιτελεί το έργο της πιο αποτελεσματικά, ενώ διαρκές είναι το αίτημα να ενισχυθεί με επαρκές προσωπικό.

Τονίζεται ότι τυχόν αδράνεια στις προτάσεις της Αρχής ενδέχεται να οδηγήσει εκ νέου σε προειδοποιητική επιστολή προς τη χώρα μας για παράβαση του Ενωσιακού Δικαίου. Από τα ζητήματα που είχε θέσει η Αρχή, επισημαίνεται ότι εντός του 2024 υλοποιήθηκε η πρόβλεψη του άρθρου 91 παρ. 1 του ν. 5043/2023 για την παροχή προσωπικής διαφοράς στο προσωπικό της, ώστε να μην υφίσταται μισθολογική ανισότητα μεταξύ όσων προσελήφθησαν τα τελευταία έτη και του παλαιότερου προσωπικού. Παραμένει όμως το ζήτημα αυτό σε σχέση με το προσωπικό που θα προσληφθεί μελλοντικά στην Αρχή, αίτημα που είχε υποβληθεί στο παρελθόν από την Αρχή και θα καθιέρωνε το αναγκαίο κίνητρο προσέλκυσης και διατήρησης του προσωπικού της Αρχής.

Πέραν των προτάσεων αυτών, σκόπιμο είναι να επανεξεταστούν οι διατάξεις του ν. 4624/2019 για τις οποίες η Αρχή έχει εκφράσει προβληματισμούς με τη γνωμοδότηση 1/2020 ως προς τη συμβατότητά τους με τον ΓΚΠΔ, την οδηγία 2016/680 και την

αποτελεσματική εφαρμογή του ν. 3471/2006. Υπενθυμίζεται ότι η Αρχή, με τη γνωμοδότηση αυτή, παρατήρησε ότι σε αρκετές διατάξεις τίθεται θέμα συμβατότητας με τις προβλέψεις του ΓΚΠΔ και κυρίως με τις λεγόμενες «ρήτρες ευελιξίας» και «ρήτρες ανοίγματος» με τις οποίες παρέχεται στα κράτη μέλη η δυνατότητα εξειδίκευσης των κανόνων του Κανονισμού.

Πλέον, μετά την πενταετή εφαρμογή του ν. 4624/2019, είναι σκόπιμο να πραγματοποιηθεί αξιολόγηση των υφιστάμενων διατάξεων, στο πλαίσιο της οποίας να εξεταστούν όλα τα ζητήματα τα οποία η Αρχή έχει επισημάνει με τη γνωμοδότησή της 1/2020 αλλά και ζητήματα τα οποία έχουν τεθεί κατά καιρούς μέσω λοιπών αποφάσεων και γνωμοδοτήσεων της Αρχής και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων. Περαιτέρω, είναι απαραίτητο να αντιμετωπιστούν τα ζητήματα τα οποία ανακύπτουν με την ερμηνεία των διατάξεων που αφορούν την ανεξαρτησία της Αρχής σε σχέση τόσο με την πρόσληψη όσο και με τη διοίκηση του προσωπικού της, ώστε διατάξεις που καθιερώνουν οριζόντιους κανόνες για το σύνολο του προσωπικού του δημοσίου τομέα (π.χ. αποσπάσεις, μετατάξεις, αξιολόγηση, στοχοθεσία) να δύνανται να εφαρμοστούν χωρίς να τίθεται θέμα παράβασης του Ενωσιακού Δικαίου.

Σκόπιμο είναι επίσης να αντιμετωπιστούν ζητήματα που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή στη χώρα μας της νομοθεσίας ePrivacy (Οδηγία (ΕΕ) 2002/58/EK, όπως έχει τροποποιηθεί με την οδηγία 2009/136/EK). Συγκεκριμένα, με την Οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, τροποποιήθηκαν συγκεκριμένοι ορισμοί οι οποίοι χρησιμοποιούνται στην οδηγία 2002/58/EK με αναφορά στην οδηγία 2002/21/EK. Κατά τη θέση σε εφαρμογή στην Ελλάδα του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών με τον νόμο 4727/2020 δεν ελήφθη μέριμνα για την κατάλληλη τροποποίηση των ορισμών του ν. 3471/2006. Για παράδειγμα, η έννοια των «υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών» στον εθνικό νόμο δεν περιλαμβάνει το σύνολο των υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών όπως αυτές που διενεργούνται μέσω του διαδικτύου. Επισημαίνεται ότι η Αρχή ερμηνεύει τον ν. 3471/2006 με βάση το ισχύον ενωσιακό δίκαιο, αλλά, σε κάθε περίπτωση, είναι απαραίτητο να τροποποιηθεί κατάλληλα ο ν. 3471/2006 όσον αφορά τους ορισμούς των εννοιών που περιλαμβάνονται στην οδηγία 2018/1972. Επίσης, με δεδομένο ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέσυρε την πρόταση Κανονισμού ePrivacy, σκόπιμο είναι να εξετασθεί αν συγκεκριμένες διατάξεις του ν. 3471/2006, για τις οποίες έχει αρμοδιότητα η Αρχή, χρήζουν βελτίωσης, όπως π.χ. η τήρηση του μητρώου εναντίωσης που προβλέπεται στο άρθρο 11 παρ. 2 με ενιαίο τρόπο και η εναρμόνιση του ύψους των κυρώσεων με τον ΓΚΠΔ.

Τέλος, τονίζεται ότι αναμένεται εντός του 2025 να ολοκληρωθεί η ψήφιση νέου Κανονισμού ο οποίος θα εναρμονίσει σε μεγάλο βαθμό τους διαδικαστικούς κανόνες στις διασυνοριακές υποθέσεις του ΓΚΠΔ. Η επεξεργασία του σχεδίου Κανονισμού από τους νομοθέτες σε επίπεδο ΕΕ βρίσκεται στο στάδιο των «τριλόγων». Με τον Κανονισμό αυτόν οι διαδικαστικές υποχρεώσεις των εποπτικών Αρχών θα αυξηθούν, ενώ είναι πολύ πιθανό να απαιτηθούν κατάλληλα μέτρα εφαρμογής του ή, τουλάχιστον, να εξετασθεί αν οι εθνικές διαδικασίες εξέτασης υποθέσεων (συμπεριλαμβανομένων των καταγγελιών) πρέπει να εναρμονισθούν ώστε οι πολίτες να απολαμβάνουν τα ίδια

δικαιώματα ανεξαρτήτως του αν η καταγγελία είναι διασυννοριακή, αλλά και να είναι πιο αποτελεσματικό το έργο της Αρχής, η οποία αναμένεται να επιβαρυνθεί σημαντικά. Συνεπώς, είναι σκόπιμο να ξεκινήσουν ήδη οι εργασίες για άμεση προσαρμογή του εθνικού θεσμικού πλαισίου.

311 ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΤΟ ΝΕΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Κατά τη διάρκεια του 2024 η Αρχή, πέραν της Γνωμοδότησης 2/2024 που εξέδωσε (Γ/ΕΞΕ/521/12-02-2024) επί του Σχεδίου Νόμου για τη λήψη μέτρων ως προς την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 2022 αναφορικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ (Πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες), συμμετείχε ενεργά σε σειρά συναντήσεων που έλαβαν χώρα με εκπροσώπους τόσο της ΕΕΤΤ όσο και του ΕΣΡ. Ειδικότερα, και στο πλαίσιο του άρθρου 23 παρ. 5 του ψηφισθέντος πλέον ν. 5099/2024 (ΦΕΚ 48/Α/5-4-2024) με το ανωτέρω αντικείμενο, εκδόθηκε κοινή απόφαση μεταξύ της ΕΕΤΤ ως Συντονιστή Ψηφιακών Υπηρεσιών και της Αρχής και του ΕΣΡ ως αρμόδιων Αρχών (βλ. αρ. 5 του ν. 5099/2024) με σκοπό ιδίως α) τον συντονισμό της συλλογής δεδομένων και πληροφοριών και την ανταλλαγή αυτών, β) τον τρόπο χρήσης πληροφοριακών συστημάτων σε εθνικό επίπεδο και γ) τη διαδικασία λήψης και διαβίβασης καταγγελιών. Για την κατάρτιση δε της εν λόγω κοινής απόφασης έλαβαν χώρα από τον Ιανουάριο του 2024 μέχρι και τον Ιούλιο του ίδιου έτους πολυάριθμες συναντήσεις με εκπροσώπους των ως άνω Αρχών –σε υπηρεσιακό και ανώτατο επίπεδο– για την κατάρτιση του Σχεδίου της εν λόγω απόφασης, το οποίο υποβλήθηκε στις αντίστοιχες Ολομέλειες προς έγκριση. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων ενέκρινε με τον σχηματισμό της Ολομέλειας την εν λόγω κοινή απόφαση στη συνεδρίαση της 23ης Ιουλίου 2024 και κατόπιν των αντίστοιχων εγκρίσεων από τις Ολομέλειες των δύο έτερων Αρχών, αυτή υπεγράφη στις 29/07/2024.

Επιπλέον, η Αρχή από τον Σεπτέμβριο του 2024 συμμετέχει με εκπροσώπους της σε τρεις Ομάδες Εργασίας (Working Groups) του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ψηφιακών Υπηρεσιών (άρθρα 61 επ. Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065), που ασχολούνται με ζητήματα που ανακύπτουν στο πλαίσιο της DSA, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων και της Αρχής ως αρμόδιας τοιαύτης, με σκοπό την παροχή συμβουλών στην Επιτροπή και τους συντονιστές ψηφιακών υπηρεσιών και την κατάρτιση κατευθυντηρίων γραμμών. Ειδικότερα, η συμμετοχή της Αρχής αφορά στις Ομάδες Εργασίας σχετικά με ζητήματα που αφορούν σε νομικά θέματα οριζόντιας εφαρμογής, στον έλεγχο περιεχομένου και στην πρόσβαση σε δεδομένα, καθώς επίσης και στην προστασία των ανηλίκων.

312 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η ενίσχυση της ευαισθητοποίησης, αφενός, των υποκειμένων των δεδομένων σχετικά με την κατανόηση των κινδύνων, των κανόνων, των εγγυήσεων και των δικαιωμάτων που σχετίζονται με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και, αφετέρου, των υπευθύνων και εκτελούντων την επεξεργασία ως προς τις υποχρεώσεις τους, συνιστά έναν από τους κύριους στόχους της Αρχής, ο οποίος είναι ρητά καθορισμένος

στον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων.

Στην παρούσα ενότητα παρατίθεται συνοπτική περιγραφή των επικοινωνιακών δράσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2024, οι οποίες περιλαμβάνουν: τη διοργάνωση ενημερωτικής ημερίδας με αφορμή τον εορτασμό της Ημέρας Προστασίας Δεδομένων, τη συνδιοργάνωση συνεδρίου με τη Νομική Σχολή Αθηνών, τη συμβολή στην υλοποίηση επιμορφωτικών σεμιναρίων καθώς και ερευνητικών και άλλων έργων χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ, τη συμμετοχή εκπροσώπων της Αρχής σε επιστημονικά συνέδρια/ημερίδες και εκπαιδευτικά σεμινάρια μέσω ομιλιών και παρουσιάσεων, την έκδοση νέων τευχών του ηλεκτρονικού ενημερωτικού δελτίου (e-Newsletter), την έκδοση δελτίων Τύπου και ανακοινώσεων, την παροχή απαντήσεων σε δημοσιογραφικά ερωτήματα, την παραχώρηση συνεντεύξεων και τη δημοσίευση άρθρων σε Μέσα Ενημέρωσης.

Ημέρα Προστασίας Δεδομένων, 30 Ιανουαρίου 2024

Η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης έχει καθιερώσει, από το 2006, την 28^η Ιανουαρίου κάθε έτους ως Ημέρα Προστασίας Δεδομένων.¹ Ο εορτασμός της ημέρας αυτής αποσκοπεί στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των ευρωπαίων πολιτών σε θέματα προστασίας δεδομένων. Ειδικότερα, επιδιώκεται να κατανοήσουν οι πολίτες τι είδους δεδομένα τους συλλέγονται και τυγχάνουν επεξεργασίας, για ποιους σκοπούς, ποια είναι τα δικαιώματά τους ως υποκείμενα των δεδομένων, ποιος ο τρόπος άσκησής τους, αλλά και περαιτέρω να συνειδητοποιήσουν τους κινδύνους που συνδέονται με τυχόν παράνομη και αθέμιτη επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων.

Με αφορμή τον εορτασμό της 18^{ης} **Ημέρας Προστασίας Δεδομένων**, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων διοργάνωσε, στις 30 Ιανουαρίου 2024, στο Αμφιθέατρο Cotsen Hall της Αμερικανικής Σχολής Κλασικών Σπουδών στην Αθήνα, ενημερωτική ημερίδα με θέμα «**Επίκαιρα ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων - πρόσφατες εξελίξεις**».² Η ημερίδα ήταν αφιερωμένη στον αείμνηστο καθηγητή Σπύρο Σημίτη.

Χαιρετισμούς απηύθυναν ο Υπουργός Δικαιοσύνης Γιώργος Φλωρίδης και ο Πρόεδρος της Αρχής Κωνσταντίνος Μενουδάκος. Μήνυμα του πρώην Πρωθυπουργού Κώστα Σημίτη διάβασε η καθηγήτρια Λίλιαν Μήτρου, η οποία υπήρξε συνεργάτιδα και μαθήτριά του Σπύρου Σημίτη.

Το Α' μέρος της ημερίδας, το οποίο συντόνισε ο Πρόεδρος της Αρχής, ξεκίνησε με εισήγηση του Γενικού Διευθυντή Γραμματείας Βασίλη Ζορκάδη, με τίτλο «Τα έργα ψηφιακού μετασχηματισμού της Αρχής Προστασίας Δεδομένων». Στη συνέχεια τον λόγο πήρε η Λίλιαν Μήτρου, καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αιγαίου, με τίτλο εισήγησης «Ο Σ. Σημίτης και τα 50+ χρόνια προστασίας προσωπικών δεδομένων». Ακολούθησε ο Βαγγέλης Παπακωνσταντίνου, καθηγητής Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Βρυξελλών (VUB), με ομιλία με τίτλο «Η σχέση της Σύμβασης 108+ με τον Γενικό Κανονισμό

1 Βλ. <https://www.coe.int/el/web/portal/28-january-data-protection-day>.

2 Το πρόγραμμα της ημερίδας είναι διαθέσιμο στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/ekdiloseis/18i-evropaiki-imera-prostasias-prosopikon-dedomenon/programma>.

Προστασίας Δεδομένων». Το μέλος της Αρχής Γρηγόρης Τσόλιας, Δικηγόρος ΔΝ, παρουσίασε εισήγηση με τίτλο «5 χρόνια GDPR: ανάγκη ερμηνευτικού περιορισμού του πεδίου εφαρμογής της νομοθεσίας για τα προσωπικά δεδομένα ή προς ένα «δίκαιο των πάντων»;» Το πρώτο μέρος ολοκληρώθηκε με την εισήγηση του αναπλ. μέλους της Αρχής Γιώργου Κόντη, Δικηγόρου ΔΝ, με τίτλο «Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και πολιτική δίκη».

Το Β' μέρος, το οποίο συντόνισε ο Αναπληρωτής Πρόεδρος της Αρχής Γεώργιος Μπατζαλέξης, Επίτιμος Αρεοπαγίτης, ξεκίνησε με την εισήγηση των μελών της Αρχής Χρήστου Καλλονιάτη, Καθηγητή Τμήματος Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, και Κωνσταντίνου Λαμπρινουδάκη, Καθηγητή Τμήματος Ψηφιακών Συστημάτων Πανεπιστημίου Πειραιά, με τίτλο «Ασφάλεια και Ιδιωτικότητα από τον σχεδιασμό σε συστήματα Τεχνητής Νοημοσύνης». Στη συνέχεια τον λόγο πήρε η Μαρία Αλικάκου, ΕΕΠ-Νομικός της Αρχής, με εισήγηση με θέμα «Η Τεχνητή Νοημοσύνη στη Δημόσια Διοίκηση και η Προστασία Προσωπικών Δεδομένων: φίλοι ή εχθροί;». Ακολούθησε η παρουσίαση «Διερευνώντας τα όρια (;) της κρυπτογραφίας – Η πρόταση Κανονισμού CSAM της ΕΕ» του Προϊσταμένου του Τμήματος Μελετών και Έρευνας Κωνσταντίνου Λιμνιώτη και η ομιλία του Γιώργου Ρουσόπουλου, Προϊσταμένου Διεύθυνσης Εποπτικού Έργου, με τίτλο «Η συνεργασία των εποπτικών αρχών του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων για τις διασυνοριακές υποθέσεις στρατηγικής σημασίας και η νέα πρόταση κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής». Τέλος, η Ελένη Μαραγκού, ΕΕΠ-Νομικός της Αρχής, παρουσίασε εισήγηση με τίτλο «Ο θεσμός του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων – Έλεγχος της Αρχής στον δημόσιο τομέα στο πλαίσιο συντονισμένης δράσης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων».

Στο τέλος κάθε ενότητας, οι ομιλητές απάντησαν σε σειρά ερωτημάτων που υπέβαλαν οι συμμετέχοντες.

Η εκδήλωση μεταδόθηκε ζωντανά μέσω διαδικτύου και της υπηρεσίας ΔΙΑΥΛΟΣ του Εθνικού Δικτύου Υποδομών, Τεχνολογίας και Έρευνας.³

Κοινό Συνέδριο ΑΠΔ – ΕΚΠΑ για τα 6 χρόνια ΓΚΠΑ

Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 6 ετών από την έναρξη εφαρμογής του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων και η Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών συνδιοργάνωσαν, την Τρίτη 21 Μαΐου, επιστημονικό συνέδριο εις μνήμην του Ομότιμου Καθηγητή του Πανεπιστημίου Goethe Frankfurt a.M. Σπύρου Σημίτη, στο αμφιθέατρο «Άλκης Αργυριάδης» του κεντρικού κτηρίου του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Χαιρετισμούς απηύθυναν οι Ιωάννης Μπούγας, Υφυπουργός Δικαιοσύνης, Κωνσταντίνος Μενουδάκος, Πρόεδρος Αρχής Προστασίας Δεδομένων, και Λίνος – Αλέξανδρος Σισιλιάνος, Κοσμήτορας Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ. Στη συνέχεια, προβλήθηκε διαδικτυακή ομιλία του καλεσμένου ως keynote speaker Giovanni Sartor, Καθηγητή

³ Το βίντεο της εκδήλωσης είναι διαθέσιμο στο https://diavlos.grnet.gr/room/611?eventid=15503&v od=12817_event.

Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Μπολόνια.

Οι ομιλητές/συntonιστές της εκδήλωσης ήταν (με αλφαβητική σειρά) οι Νίκος Αλιβιζάτος, Ομότιμος Καθηγητής Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ, Χαράλαμπος Ανθόπουλος, μέλος ΑΠΔ, Καθηγητής στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Ευάγγελος Βενιζέλος, Καθηγητής Νομικής Σχολής ΑΠΘ, π. Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, Σπύρος Βλαχόπουλος, μέλος ΑΠΔ, Καθηγητής Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ, Χρίστος Γεραρής, π. Πρόεδρος ΑΠΔ, επ. Πρόεδρος ΣτΕ, Κωνσταντίνος Μενουδάκος, Πρόεδρος ΑΠΔ, επ. Πρόεδρος ΣτΕ, Λίλιαν Μήτρου, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αιγαίου, Αλεξάνδρα Μικρουλέα, Καθηγήτρια Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ, Φερενίκη Παναγοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου, Κωνσταντίνος Παπαδημητρίου, Ομ. Καθηγητής Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ, Ευάγγελος Παπακωνσταντίνου, Καθηγητής Πανεπιστημίου Βρυξελλών, Μιχαήλ Σταθόπουλος, Ακαδημαϊκός, επ. Καθηγητής ΕΚΠΑ και Κωνσταντίνος Χριστοδούλου, Αν. Κοσμήτωρ Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ. Το αναλυτικό πρόγραμμα είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της Αρχής.⁴

Το συνέδριο μεταδόθηκε ζωντανά μέσω της υπηρεσίας ΔΙΑΥΛΟΣ του Εθνικού Δικτύου Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας.⁵

Συμβολή της Αρχής στην υλοποίηση ερευνητικών και λοιπών έργων χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για την ευαισθητοποίηση κοινού, υπευθύνων επεξεργασίας και εκτελούντων την επεξεργασία σχετικά με τη νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, η Αρχή συνέχισε και ολοκλήρωσε τον Αύγουστο 2024 το ερευνητικό έργο με τίτλο «**Ενήμεροι εξ ορισμού: προωθώντας την ευαισθητοποίηση κρίσιμων κοινωνικών και επαγγελματικών ομάδων (παιδιά και επαγγελματίες προστασίας δεδομένων) – byDefault**»,⁶ το οποίο είχε ξεκινήσει την 1^η Σεπτεμβρίου 2022. Η υλοποίηση πραγματοποιήθηκε από κοινού με το Πανεπιστήμιο Πειραιώς και την ελληνική εταιρεία πληροφορικής ICT-ABOVO με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Το έργο είχε δύο κύριους στόχους: πρώτον, τη δημιουργία μιας ηλεκτρονικής πλατφόρμας συνεργασίας και ανταλλαγής απόψεων για τους επαγγελματίες του τομέα της προστασίας δεδομένων. Η πλατφόρμα, η οποία λειτουργεί υπό την καθοδήγηση και εποπτεία της Αρχής Προστασίας Δεδομένων, αποσκοπεί στην ανταλλαγή εξειδικευμένων γνώσεων σε διάφορους τομείς, διευκολύνοντας έτσι την πρακτική εφαρμογή των αρχών προστασίας των δεδομένων.

Ο δεύτερος βασικός στόχος ήταν η ανάπτυξη ενός πλήρους εκπαιδευτικού προγράμματος, με σκοπό την ευαισθητοποίηση σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων από νεαρή ηλικία. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές της

⁴ Το αναλυτικό πρόγραμμα είναι διαθέσιμο στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/ekdiloseis/synedrio-tis-arhis-prostasias-dedomenon-kai-tis-nomikis-sholis-ekpa>

⁵ Το βιντεοσκοπημένο συνέδριο είναι διαθέσιμο στο https://diavlos.grnet.gr/room/611?eventid=16304&v od=13350_event.

⁶ Βλ. <https://bydefault-project.eu/>.

πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, παρέχοντας παράλληλα εκπαίδευση και υποστήριξη στους εκπαιδευτικούς, ώστε να είναι σε θέση να το ενσωματώσουν στην καθημερινή τους διδακτική πρακτική.

Στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα 2014-2020», στο οποίο εντάσσεται το έργο «Επέκταση και παροχή υπηρεσιών του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος διαχείρισης αιτημάτων των πολιτών, επιχειρήσεων, δημοσίων υπηρεσιών και λοιπών φορέων μέσω της διαδικτυακής πύλης της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα», δημιουργήθηκαν δύο συστήματα υποβοήθησης πολιτών και φορέων στην άσκηση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων τους (νέο σύστημα υποβοήθησης για την άσκηση δικαιώματος⁷ και για τη γνωστοποίηση περιστατικού παραβίασης),⁸ καθώς και ένα microsite για παιδιά και εφήβους (Μικροί Πολίτες).⁹

Εκπαιδευτικό παιχνίδι «Tzimanious»

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων δημιούργησε στο πλαίσιο του παραπάνω έργου «byDefault», σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πειραιώς, εκπαιδευτικό υλικό για μαθητές και εκπαιδευτικό παιχνίδι επαυξημένης πραγματικότητας (με την ονομασία «Tzimanious»), καθώς και σχετική εκπαιδευτική ύλη για καθηγητές.

Ο Πρόεδρος της Αρχής Κ. Μενουδάκος και συνεργάτες του από την Αρχή και το Πανεπιστήμιο Πειραιώς παρουσίασαν, την Τρίτη 10 Δεκεμβρίου, στον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού Κυριάκο Πιερρακάκη το παραπάνω εκπαιδευτικό υλικό και εργαλείο, προτείνοντας την αξιοποίησή του στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Ο Υπουργός Παιδείας ανταποκρίθηκε άμεσα, υιοθετώντας τις εν λόγω προτάσεις, με σκοπό την ένταξή τους στα σχολεία, είτε στο πλαίσιο του μαθήματος της πληροφορικής είτε άλλου σχετιζόμενου μαθήματος.

Διεθνές συνέδριο για τα αποτελέσματα του έργου «byDefault»

Ενόψει της ολοκλήρωσης του ευρωπαϊκού διετούς έργου «byDefault», που αναφέρεται παραπάνω, πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιουλίου διαδικτυακό συνέδριο με τίτλο «**Παρουσίαση των αποτελεσμάτων του έργου "byDefault"**», με σκοπό να παρουσιαστούν τα συμπεράσματα και τα αποτελέσματα του έργου και να απαντηθούν ερωτήματα.

Τα θέματα που παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν ήταν:

- η ηλεκτρονική πλατφόρμα και η ψηφιακή βιβλιοθήκη (<https://collab.dpa.gr>), που δημιουργήθηκαν για υπευθύνους προστασίας δεδομένων και επαγγελματίες στον χώρο της προστασίας δεδομένων, καθώς και οι ανάγκες και επιθυμίες των

⁷ https://www.dpa.gr/el/polites/gkpd/wizard_politon.

⁸ <https://eservices.dpa.gr/wizard/?id=1331560>.

⁹ <https://awareness.dpa.gr/>.

χρηστών της·

- το εκπαιδευτικό πρόγραμμα και το επιτραπέζιο («phygital») παιχνίδι «Tzimanious» για την προστασία των δεδομένων, το οποίο δημιουργήθηκε για μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, και το σχετικό υποστηρικτικό υλικό για τους εκπαιδευτικούς.

Στο πλαίσιο του συνεδρίου περιλήφθηκε, επίσης, ειδική ενότητα αφιερωμένη σε αντίστοιχα έργα που έχουν υλοποιήσει ομόλογες Αρχές και οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης.¹⁰

Ευρωπαϊκό έργο byRisk

Η Αρχή συμμετέχει σε ένα νέο ερευνητικό πρόγραμμα διετούς διάρκειας, χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ (CERV-2024-DATA), με τίτλο «byRisk»,¹¹ το οποίο ξεκίνησε την 1^η Δεκεμβρίου 2024.

Το έργο έχει δύο στρατηγικούς στόχους:

- Να διευκολύνει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) στην ορθή αναγνώριση και ανάλυση όλων των κινδύνων για την προστασία δεδομένων που προκύπτουν στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων επεξεργασίας δεδομένων που πραγματοποιούν.
- Να ευαισθητοποιήσει το ευρύ κοινό σχετικά με τους κινδύνους που αφορούν την προστασία δεδομένων και την ιδιωτικότητα.

Συμμετοχή στο Δίκτυο Επικοινωνίας του ΕΣΠΔ

Εκπρόσωπος της Αρχής συμμετείχε σε όλες τις μηνιαίες τηλεσυναντήσεις εργασίας του Δικτύου Επικοινωνίας του ΕΣΠΔ. Αντικείμενο αυτών των συναντήσεων και γενικότερα των εργασιών του εν λόγω Δικτύου ήταν ο συντονισμός και η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των μελών του Δικτύου σε θέματα που αφορούν δημοσιογραφικά ερωτήματα που έχουν τεθεί σε Αρχές, η επιμέλεια της κατάρτισης του δελτίου Τύπου της ολομέλειας του ΕΣΠΔ, η ανταλλαγή πληροφοριών για θέματα επικοινωνιακών δράσεων ή δράσεων ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης, η προετοιμασία της ετήσιας έκθεσης του ΕΣΠΔ με ειδική ενότητα για κάθε χώρα, η προετοιμασία για την ενημερωτική καμπάνια του ΕΣΠΔ στο πλαίσιο της Ημέρας Προστασίας Δεδομένων 2025 κ.ά.

Σημειώνεται ότι η ελληνική Αρχή έλαβε μέριμνα για τη δημοσίευση 3 αποφάσεών της στην ιστοσελίδα του ΕΣΠΔ που αφορά την εφαρμογή του ΓΚΠΔ από τις εθνικές εποπτικές αρχές.¹² Στο πλαίσιο επίσης της συνεργασίας των μελών του Δικτύου εξετάστηκαν 9 ομάδες ερωτημάτων από ομόλογες Αρχές για θέματα επικοινωνιακής πολιτικής.

¹⁰ Το πρόγραμμα του Συνεδρίου είναι διαθέσιμο στο <https://bydefault-project.eu/2024/07/05/virtual-conference-presentation-of-the-bydefault-project-outcomes/> και το απολογιστικό δελτίο Τύπου στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/oloklirothike-me-megali-epityhia-diethnes-synedrio-gia-ta-apotelesmata-toy-ergoy>.

¹¹ <https://byrisk-project.eu/>

¹² https://www.edpb.europa.eu/news/news_en?news_type=2

Σημειώνεται περαιτέρω ότι στις 24-7-2024 στο διαδικτυακό διεθνές συνέδριο που οργάνωσε η Αρχή για τα αποτελέσματα του έργου «byDefault» (βλ. παραπάνω), παρουσιάστηκε από την επικεφαλής του Τομέα Επικοινωνίας του ΕΣΠΔ Greet Gysen η έκδοση του Οδηγού του ΕΣΠΔ για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις και στην ελληνική γλώσσα, τη μετάφραση του οποίου επιμελήθηκε η ελληνική Αρχή. Ο Οδηγός είναι διαθέσιμος ως microsite στο https://www.edpb.europa.eu/sme-data-protection-guide/home_el.

Συμμετοχή σε εκπαιδευτικά σεμινάρια

Σε όλη τη διάρκεια του 2024 συνεχίστηκαν τα επιμορφωτικά σεμινάρια στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ), με θέμα «Ο Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων: οι υποχρεώσεις της Δημόσιας Διοίκησης» και εισηγητές ειδικούς επιστήμονες της Διεύθυνσης Εποπτικού Έργου της Αρχής.

- Στις 10 Ιανουαρίου, η Ε. Σιουγλέ, Προϊσταμένη τμήματος Γνωμοδοτικού – Συμβουλευτικού Έργου της Αρχής, συμμετείχε ως εισηγήτρια σε διαδικτυακό σεμινάριο για τα μέλη της Πανελλήνιας Επιστημονικής Ένωσης Δ/ντών-Δ/ντριών Π.Ε., στο πλαίσιο του 8^{ου} Επιμορφωτικού Κύκλου 2023-2024 με θέμα: «Προστασία προσωπικών δεδομένων στις σχολικές μονάδες».
- Στις 9 Φεβρουαρίου το μέλος της Αρχής Χ. Καλλονιάτης έδωσε ομιλία στο Λύκειο Χαλκίδας με τίτλο «Ασφάλεια και Ιδιωτικότητα στο Διαδίκτυο».
- Η Ε. Σιουγλέ, Προϊσταμένη τμήματος Γνωμοδοτικού – Συμβουλευτικού Έργου της Αρχής, συμμετείχε στις 27 Φεβρουαρίου σε διαδικτυακή επιμόρφωση (webinar) των διευθυντών/ντριών και υποδιευθυντών/ντριών των σχολικών μονάδων παιδαγωγικής ευθύνης της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Α' Αθήνας, αρμοδιότητας του 1^{ου} ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Αττικής, με θέμα «Προστασία Προσωπικών Δεδομένων στις σχολικές μονάδες».
- Το μέλος της Αρχής Χ. Καλλονιάτης συμμετείχε ως ομιλητής, στις 13 Μαρτίου, στην ημερίδα που διοργάνωσε η Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Λέσβου στη Μυτιλήνη με τίτλο «Μένουμε Ασφαλείς στο Διαδίκτυο». Ο τίτλος της παρουσίασής του ήταν «Ασφάλεια και Προστασία της Ιδιωτικότητας στο Διαδίκτυο». Η παρουσίαση επαναλήφθηκε στις 17 Απριλίου στο πλαίσιο της ίδιας εκδήλωσης που διοργάνωσε η Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Χίου.

Συμμετοχή σε ημερίδες και συνέδρια

Κατά τη διάρκεια του 2024, ο Πρόεδρος, τα μέλη και το ειδικό επιστημονικό προσωπικό της Αρχής συμμετείχαν ως ομιλητές ή συντονιστές σε επιστημονικά συνέδρια και ημερίδες.

- Στις 13 Μαρτίου ο Πρόεδρος της Αρχής Κ. Μενουδάκος απηύθυνε χαιρετισμό στο πλαίσιο του 10ου Συνεδρίου Δικαίου Τεχνολογίας & Επικοινωνίας με τίτλο "Cutting Edge Issues in Communications, Information and Technology". Στο

ίδιο συνέδριο συμμετείχε το μέλος της Αρχής Κ. Λαμπρινουδάκης ως ομιλητής.

- Στις 14 Μαρτίου ο Πρόεδρος της Αρχής Κ. Μενουδάκος απηύθυνε χαιρετισμό στο πλαίσιο της παρουσίασης του παιδικού βιβλίου του Μάνου Σφακιανάκη και της Εύης Βουκελάτου με τίτλο «Cyber Story – Περιπέτεια στο Διαδίκτυο».
- Στο webinar με τίτλο «Ελεγκτική Διαδικασία και Προστασία Προσωπικών Δεδομένων», που διοργάνωσε η Εθνική Αρχή Διαφάνειας στις 24 Απριλίου, ο Πρόεδρος της Αρχής Κ. Μενουδάκος απηύθυνε χαιρετισμό. Στην ίδια εκδήλωση συμμετείχε ως ομιλήτρια η ειδική επιστήμονας-νομικός Κάλλη Καρβέλη με εισήγηση με τίτλο «Η εφαρμογή του ΓΚΠΔ στη Δημόσια Διοίκηση: Ευθύνη και Υποχρεώσεις».
- Στις 14 Μαΐου, στο πλαίσιο της ημερίδας «Κυρώσεις και πρόστιμα: Η προσέγγιση του Επόπτη» που διοργάνωσε ο Σύνδεσμος Επαγγελματιών Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ελλάδος (ΣΕΚΑΣΕ), ο Πρόεδρος της Αρχής Κ. Μενουδάκος απηύθυνε χαιρετισμό, στη συνεδρία που αφορούσε θέματα αρμοδιότητας της Αρχής. Ο Γ. Ρουσόπουλος, Προϊστάμενος Διεύθυνσης Εποπτικού Έργου της Αρχής, παρουσίασε, στην ίδια συνεδρία, εισήγηση με τίτλο «Η Μεθοδολογία καθορισμού του ύψους των προστίμων από την Αρχή Προστασίας Δεδομένων».
- Στις 18 Δεκεμβρίου ο Πρόεδρος της Αρχής Κ. Μενουδάκος απηύθυνε χαιρετισμό στην 20η Τελετή Αποφοίτησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Λογιστική και Χρηματο-οικονομική του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η Αρχή εκπροσωπήθηκε επίσης από μέλη και ειδικούς επιστήμονες:

- Το μέλος της Αρχής Χ. Καλλονιάτης συμμετείχε σε ημερίδα με τίτλο «Τεχνητή Νοημοσύνη: Προκλήσεις και Ευκαιρίες για την Κοινωνία και την Οικονομία» που διοργανώθηκε από το Ινστιτούτο για τη Σοσιαλδημοκρατία στις 25 Ιανουαρίου. Η παρουσίασή του είχε θέμα «Η διασφάλιση της Ιδιωτικότητας στην εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης».
- Στις 10 Φεβρουαρίου, ο Γ. Τσόλιας, μέλος της Αρχής, συμμετείχε με εισήγηση με τίτλο «Ηλεκτρονική “Βιομετρική” υπογραφή και προστασία προσωπικών δεδομένων» στην 6^η ημερίδα της Ελληνικής Ένωσης Εγκληματολογικών Επιστημών με θέμα «Η Βιομετρική Υπογραφή ως ασφαλές μέσο συναλλαγών».
- Στις 13 Μαρτίου, το μέλος της Αρχής Κ. Λαμπρινουδάκης συμμετείχε με παρουσίαση με τίτλο «ΑΙ και Προσωπικά Δεδομένα» στο 10^ο Επετειακό Συνέδριο για το Δίκαιο Τεχνολογίας και Επικοινωνίας που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα.
- Στις 15 Απριλίου, κατά την επίσημη επίσκεψη στην Αθήνα της Αντιπροέδρου της Ε. Επιτροπής για θέματα Αξιών και Διαφάνειας Věra Jourová, στο πλαίσιο της Περιόδου της για τη Δημοκρατία, η Αντιπροσωπεία της Ε. Επιτροπής στην Ελλάδα διοργάνωσε συζήτηση στρογγυλής τραπέζης για ανταλλαγή απόψεων με θεσμικούς φορείς. Την Αρχή εκπροσώπησαν οι Κ. Ηλιάδου, μέλος της Αρχής, και Γ. Ρουσόπουλος, Προϊστάμενος Διεύθυνσης Εποπτικού Έργου.
- Στις 19 Απριλίου, ο Κ. Λιμνιώτης, Προϊστάμενος Τμήματος Μελετών και Έρευνας της Αρχής, παρουσίασε (εξ αποστάσεως) εισήγηση με τίτλο «Το

κρίσιμο σταυροδρόμι της ΕΕ: Η πρόταση Κανονισμού CSAM και τα όρια της κρυπτογραφίας» σε μεταπτυχιακούς φοιτητές του ΠΜΣ «Δίκαιο και Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών» του Τμήματος Ψηφιακών Συστημάτων του Πανεπιστημίου Πειραιά.

- Στις 21 Μαΐου, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων συνδιοργάνωσε με τη Νομική Σχολή Αθηνών συνέδριο για τα 6 χρόνια του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων εις μνήμη του Ομότιμου Καθηγητή του Πανεπιστημίου Goethe Frankfurt a.M. Σπύρου Σημίτη: «6 χρόνια GDPR - Εμπειρία από την εφαρμογή και προοπτικές - In memoriam Σπύρου Σημίτη».¹³
- Στις 22 Μαΐου, με αφορμή τη συμπλήρωση έξι μηνών λειτουργίας του νέου portal της Νομικής Βιβλιοθήκης (NB Daily), πραγματοποιήθηκε συνάντηση/εκδήλωση με 12 συνεργάτες της Νομικής Βιβλιοθήκης, με σκοπό να διατυπωθούν απόψεις, ιδέες και σχόλια για το portal. Στην εκδήλωση αυτή, από πλευράς Αρχής, συμμετείχαν οι Σπ. Βλαχόπουλος, μέλος της Αρχής, και Η. Αθανασιάδης, Προϊστάμενος Αυτοτελούς Τμήματος Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων της Αρχής.
- Στις 27 Μαΐου, ο Κ. Λιμνιώτης, Προϊστάμενος Τμήματος Μελετών και Έρευνας της Αρχής, συμμετείχε με παρουσίαση στο επιμορφωτικό πρόγραμμα της ΔΥΠΑ «Ο Γενικός Κανονισμός Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και η εφαρμογή του στον δημόσιο τομέα», στη θεματική ενότητα με τίτλο «Ειδικότερα θέματα εφαρμογής GDPR».
- Την 1^η Ιουλίου το μέλος της Αρχής Χ. Καλλονιάτης ήταν ομιλητής στο Θερινό Σχολείο για την Κυβερνοασφάλεια (Intensive Programme on Information and Communication Security) στο Porto. Τίτλος ομιλίας «Privacy by Design».
- Το Επιστημονικό Συμβούλιο για την Κοινωνία της Πληροφορίας (ΕΣΚΤΠ) διοργάνωσε, με την υποστήριξη της Αρχής Προστασίας Δεδομένων, την 4^η Ημερίδα με τίτλο «Πρόσφατες Εξελίξεις στην Προστασία Δεδομένων» στις 27 Σεπτεμβρίου. Η ημερίδα αποτελούνταν από 3 θεματικές ενότητες, με την πρώτη να εστιάζει στην παρουσίαση τεχνικών πτυχών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, τεχνικών μέτρων διασφάλισης της ιδιωτικότητας, θεμάτων ελέγχου της συμμόρφωσης των συστημάτων ΤΝ με τον ΓΚΠΔ και στην παρουσίαση της Πράξης για την Τεχνητή Νοημοσύνη (AI Act) και της σχέσης της με τη νομοθεσία προστασίας δεδομένων, ενώ η δεύτερη θεματική ενότητα επικεντρώθηκε στα νομοθετήματα της Ε. Ένωσης για τον ψηφιακό μετασχηματισμό και τα δεδομένα (DSA, DGA, Data Act, European Health Data Space). Στην τρίτη ενότητα παρουσιάστηκαν τρία επίκαιρα θέματα προστασίας δεδομένων: online διαφήμιση, πρόταση κανονισμού για διασυνοριακές υποθέσεις ΓΚΠΔ και πρόσφατες νομοθετικές πρωτοβουλίες στον χρηματοπιστωτικό τομέα από την οπτική της προστασίας δεδομένων. Η ημερίδα ξεκίνησε με χαιρετισμό του

¹³ Βλ. <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/ekdiloseis/synedrio-tis-arhis-prostasias-dedomenon-kai-tis-nomikis-sholis-ekpa>.

Προέδρου της Αρχής Κ. Μενουδάκου.¹⁴

- Στις 3 Οκτωβρίου, η Προϊσταμένη του τμήματος Γνωμοδοτικού - Συμβουλευτικού Έργου και Μέσων Συμμόρφωσης Ε. Σιουγλέ πραγματοποίησε διαδικτυακή συνάντηση για ενημέρωση εκπροσώπων του δημοτικού σχολείου Αργύρης-Λαιμού σχετικά με ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων.
- Το μέλος της Αρχής Χ. Καλλονιάτης παρουσίασε εισήγηση με τίτλο «Η ικανοποίηση της Ιδιωτικότητας ως τεχνική και οργανωτική απαίτηση τη σύγχρονη ψηφιακή εποχή», στην εκδήλωση με τίτλο «The new landscape for #Cybersecurity and Privacy», που διοργάνωσε το Ελληνικό KnowledgeNet Chapter της IAPP στις 17 Οκτωβρίου.
- Ο ίδιος συμμετείχε ως ομιλητής στο Olympia Forum V, στο panel «Ψηφιακή Καινοτομία στην Εκπαίδευση» στις 18-10-2024.
- Στις 14 Νοεμβρίου, ο Κ. Λιμνιώτης, Προϊστάμενος Τμήματος Μελετών και Έρευνας, και η Ε. Μαραγκού, ΕΕΠ Νομικός της Αρχής, συμμετείχαν σε συζήτηση-ομάδα εστίασης (FGD), στόχος της οποίας είναι να συμβάλει στην προετοιμασία μιας σημαντικής έκθεσης για τις εκπαιδευτικές και ενημερωτικές ανάγκες σχετικά με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ. Η δράση αυτή πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου Fair Project - Access to rights, το οποίο υλοποιείται στην Ελλάδα από το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου - Ίδρυμα Τσάτσου και το οποίο σχεδιάζει δράσεις ευαισθητοποίησης και επικοινωνίας, ανταποκρινόμενο στην πρόσκληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη «Στρατηγική για την ενίσχυση της εφαρμογής του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στην ΕΕ».
- Στις 5-6 Δεκεμβρίου, η Αρχή συμμετείχε διά του εκπροσώπου της Λ. Ρούσσου, ΕΕΠ Πληροφορικού, στο ετήσιο συνέδριο της Ομάδας Εργασίας για την Ανταλλαγή Πρακτικών κατά τον Χειρισμό Καταγγελιών που διοργανώνεται υπό την αιγίδα της Εαρινής Συνόδου για την Προστασία των Δεδομένων, που έλαβε χώρα στο Ταλίν της Εσθονίας. Η Αρχή φιλοξένησε Εργαστήριο για τις Νέες Τεχνολογίες, την Ασφάλεια Δεδομένων και τα Περιστατικά Παραβίασης Δεδομένων, στο οποίο και παρουσίασε τρεις σχετικές μελέτες περιπτώσεων, σε συνεργασία με την ομόλογη Αρχή του Ηνωμένου Βασιλείου.
- Ο Κ. Λιμνιώτης, Προϊστάμενος Τμήματος Μελετών και Έρευνας της Αρχής, στις 11 Δεκεμβρίου, εκπροσώπησε την Αρχή στη Διαδικτυακή Ετήσια Συνάντηση του Συμβουλευτικού Οργάνου του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου με παρουσίαση με τίτλο «Ο ρόλος της Αρχής Προστασίας Δεδομένων στην εφαρμογή της DSA».
- Στις 13-14 Δεκεμβρίου, η Ε. Σιουγλέ, Προϊσταμένη Τμήματος Γνωμοδοτικού - Συμβουλευτικού Έργου και η Χ. Συμεωνίδου, Νομικός ΕΕΠ της Αρχής,

14 Βλ. https://www.dpa.gr/sites/default/files/2024-09/4%CE%B7-%CE%97%CE%9C%CE%95%CE%A1%CE%99%CE%94%CE%91-%CE%93%CE%9A%CE%A0%CE%94-%CE%91%CE%BD%CE%B1%CE%BB%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C_%CF%80%CF%81%CF%8C%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1.pdf.

συμμετείχαν στο 13ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ένωσης Ελλήνων Νομικών e-Θέμις με θέμα «Πιστωτικά Ιδρύματα – Νομικές & Θεσμικές Όψεις», με κοινή εισήγηση με τίτλο «Οι τράπεζες ως υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων: κίνδυνοι και υποχρεώσεις». Πρόεδρος στην ίδια συνεδρία ήταν το αναπλ. μέλος της Αρχής Γ. Κόντης, ο οποίος παρουσίασε στη γ' συνεδρία εισήγηση με τίτλο «Αστική ευθύνη σε περιπτώσεις απάτης μέσω ηλεκτρονικών τραπεζικών συναλλαγών».

Ηλεκτρονικό Ενημερωτικό Δελτίο

Κατά τη διάρκεια του 2024, η Αρχή δημοσίευσε τέσσερα νέα τεύχη του ηλεκτρονικού Ενημερωτικού Δελτίου της (τεύχη 43 έως 46). Μέσω αυτής της πρωτοβουλίας, επιδιώκεται η παροχή σύντομης και περιεκτικής ενημέρωσης για το έργο της, σημαντικών στατιστικών στοιχείων, ενημέρωση για τις τελευταίες εξελίξεις σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, νέα για πρόσφατες ή προσεχείς εκδηλώσεις, καθώς και βιβλιογραφική επικαιρότητα.¹⁵

Συνεντεύξεις και δημοσίευση άρθρων σε ΜΜΕ

- Στις 25-1-2024 ο Πρόεδρος της Αρχής Κ. Μενουδάκος παραχώρησε συνέντευξη στη δημοσιογράφο Ελευθερία Κόλλια (daily.nb.org) «Κωνσταντίνος Μενουδάκος: Υπάρχουν Αρχές και Αρχές...».¹⁶
- Στις 21-1-2014 δημοσιεύθηκε επιστολή-απάντηση του Προέδρου της Αρχής Κ. Μενουδάκου στην εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ με αφορμή άρθρο του Α. Δρυμιώτη («Πώς πυροβολούμε τα πόδια μας» 14-1-2024). Ομοίως στις 3-2-2024 δημοσιεύθηκε επιστολή του Προέδρου της Αρχής στη στήλη «Γράμματα Αναγνωστών» της εφημερίδας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ με τίτλο «Η Αρχή Προστασίας και οι κάμερες».¹⁷
- Στις 5-4-2024 δημοσιεύθηκε άρθρο με δηλώσεις του Προέδρου της Αρχής Κ. Μενουδάκου στο ειδησεογραφικό δίκτυο AFP - France 24 με τίτλο «Political spam sparks uproar in Greece ahead of EU vote».¹⁸
- Στο ΒΗΜΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 6-10-2024 (έντυπη έκδοση) δημοσιεύθηκε άρθρο του Προέδρου της Αρχής Κ. Μενουδάκου με τίτλο «Πώς θα ενισχυθούν οι ανεξάρτητες αρχές;».
- Στις 17-10-2024 δημοσιεύθηκε άρθρο του Προέδρου της Αρχής Κ. Μενουδάκου στην εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ με τίτλο «Χρειάζεται συνταγματικό lifting;».¹⁹
- Στις 12-12-2024 δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ άρθρο με τίτλο

¹⁵ Τα τεύχη είναι διαθέσιμα στο <https://www.dpa.gr/enimerwtiko/e-newsletter>.

¹⁶ Η συνέντευξη είναι διαθέσιμη στο <https://daily.nb.org/focus/konstantinos-menoudakos-yparchoun-arches-kai-arches/>.

¹⁷ Η επιστολή είναι διαθέσιμη στο <https://www.kathimerini.gr/opinion/readers/562863700/i-archi-prostasias-kai-oi-kameres/>.

¹⁸ Το άρθρο είναι διαθέσιμο στο <https://www.france24.com/en/live-news/20240405-political-spam-sparks-uproar-in-greece-ahead-of-eu-vote>.

¹⁹ Το άρθρο είναι διαθέσιμο στο <https://www.tovima.gr/print/opinions/xreizetai-syntagmatiko-lifting/>.

«Φτιάχνοντας "τζιμάνια" στα προσωπικά δεδομένα» στο οποίο το μέλος της Αρχής Κ. Λαμπρινουδάκης εξηγεί το παιχνίδι επαυξημένης πραγματικότητας «Tzimanious» το οποίο δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έργου byDefault.²⁰

Ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής Βασίλης Ζορκάδης δημοσίευσε τα ακόλουθα άρθρα:

- «Ψηφιακή πλατφόρμα συνεργασίας και εξειδικευμένης ενημέρωσης για τους επαγγελματίες του χώρου της προστασίας Δεδομένων» (daily.nb.org 11-7-2024).²¹
- «Ενημέρωση παιδιών σχολικής ηλικίας και επιμόρφωση εκπαιδευτικών στην προστασία δεδομένων». Δημοσιεύθηκε στις 30-7-2024 στην εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ.²²

Ο π. Πρόεδρος της Βουλής Ν. Βούτσας και ο καθηγητής και μέλος της Αρχής Χ. Ανθόπουλος συζητούν για θεσμικά και πολιτικά ζητήματα στο «Τα όρια της προεδρολογίας» (ΤΟ ΒΗΜΑ 20-12-2024).²³

Συνέντευξη του καθηγητή και μέλους της Αρχής Σπ. Βλαχόπουλου με θέμα «Συνταγματική αναθεώρηση: Προεδρία της Δημοκρατίας και Τεχνητή Νοημοσύνη στο επίκεντρο» στο liberal.gr (30-12-2024).²⁴

Στις 15-10-2024 παρουσιάστηκε στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων του ALPHA TV ρεπορτάζ για τις κάμερες ασφαλείας εντός των καταστημάτων εστίασης, με δηλώσεις του Γ. Ρουσόπουλου, Προϊσταμένου Διεύθυνσης Εποπτικού Έργου.²⁵

Στις 29-7-2024 παραχωρήθηκε συνέντευξη από την Ελένη Μαραγκού, ΕΕΠ-Νομικό της Αρχής, στον Λευτέρη Χελιουδάκη, με την ιδιότητά του ως εξωτερικού συνεργάτη-ερευνητή της AWO Belgium, και αφορούσε ζητήματα που εν δυνάμει προκύπτουν από τη χρήση βιομετρικών δεδομένων για την αναγνώριση και ταυτοποίηση ατόμων από τις αρχές επιβολής του νόμου εξ αφορμής της υπό εξέταση στην Αρχή υπόθεσης που αφορά στην Ελληνική Αστυνομία και την Προμήθεια Συστημάτων για Έξυπνη Αστυνόμευση (Smart Policing).

Περαιτέρω, η Αρχή ανταποκρίθηκε σε σειρά δημοσιογραφικών ερωτημάτων από μέσα ενημέρωσης, ενδεικτικά: Skai Radio, Balkan Insight, Zeit Online, GRTimes, Alpha TV, ΤΑ ΝΕΑ κ.ά.

20 Το άρθρο είναι διαθέσιμο στο <https://www.kathimerini.gr/society/563369356/ftiachnontas-tzimanian-sta-prosopika-dedomena/>.

21 Το άρθρο είναι διαθέσιμο στο <https://daily.nb.org/arthrografia/psifiaki-platforma-synergasias-kai-exeidikevmenis-enimerosis-gia-tous-epangelmaties-tou-chorou-tis-prostasias-dedomenon/>.

22 Το άρθρο είναι διαθέσιμο στο <https://www.kathimerini.gr/society/563151166/enimerosi-paidion-scholikis-ilikias-kai-epimorfosi-ekpaideytikon-stin-prostasia-dedomenon/>.

23 Το άρθρο είναι διαθέσιμο στο <https://www.tovima.gr/print/politics/ta-oria-lftis-proedrologias/>.

24 Η συνέντευξη είναι διαθέσιμη στο <https://www.liberal.gr/synteyxeis/syntagmatiki-anatheorisi-proedria-tis-dimokratias-kai-tehniti-noimosyni-sto-epikentro>.

25 Διαθέσιμο στο <https://www.alphatv.gr/news/koinonia/article/176761/kataggelies-stin-arhi-prosopikon-dedomenon-gia-kameres-edos-ton-katastimaton-estiasis/>.

Ενέργειες δημοσιότητας

Η Αρχή το 2024 εξέδωσε 15 δελτία Τύπου και 2 ανακοινώσεις, τα οποία είναι διαθέσιμα στο www.dpa.gr (ενότητα «Ενημέρωση», υποενότητες «Δελτία Τύπου και ανακοινώσεις»). 7 εξ αυτών εκδόθηκαν και στην αγγλική γλώσσα.

Τα ζητήματα που σχετίζονται με την προστασία προσωπικών δεδομένων και την Αρχή, τα οποία απασχόλησαν περισσότερο τα ελληνικά —και σε ορισμένες περιπτώσεις τα διεθνή— μέσα μαζικής ενημέρωσης κατά το 2024, ήταν τα εξής (με χρονολογική σειρά):

- Η συντονισμένη δράση των εποπτικών Αρχών για τον ρόλο των Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων. Βλ. δελτίο Τύπου της 18/01/2024 διαθέσιμο στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/oloklirothike-i-syntonismeni-drasi-ton-epoptikon-arhon-gia-ton-rolo-ton>
- Το απολογιστικό δελτίο Τύπου για την ημερίδα της Αρχής Προστασίας Δεδομένων με αφορμή τη 18^η Ημέρα Προστασίας Δεδομένων. Βλ. δελτίο Τύπου της 08/02/2024 διαθέσιμο στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/apologistiko-deltio-typon-gia-tin-imerida-tis-arhis-prostasias-dedomenon-me>
- Η έναρξη συντονισμένης δράσης του ΕΣΠΔ 2024 σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης. Βλ. δελτίο Τύπου της 27/02/2024 διαθέσιμο στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/enarxi-syntonismenis-drasis-toy-espd-2024-shetika-me-dikaioma-prosbasis>
- Η έρευνα για τη φερόμενη αποστολή ανεπιθύμητης ηλεκτρονικής επικοινωνίας από ευρωβουλευτή. Βλ. δελτίο Τύπου της 04/03/2024 διαθέσιμο στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/ereyna-gia-ti-feromeni-apostoli-anepithymitis-ilektronikis-epikoinonias-apo>
- Το διοικητικό πρόστιμο και η εντολή για συμμόρφωση με τον ΓΚΠΔ στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου στο πλαίσιο αυτεπάγγελτης έρευνας της Αρχής. Βλ. δελτίο Τύπου της 03/04/2024 διαθέσιμο στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/dioikitiko-prostimo-kai-entoli-gia-symmorfosi-me-ton-gkpd-sto-yma-sto-plaisio>
- Το Μνημόνιο Συνεργασίας της Αρχής με το Πάντειο Πανεπιστήμιο. Βλ. δελτίο Τύπου της 23/04/2024 διαθέσιμο στο https://www.dpa.gr/el/arxi/mnimonia-sinergasias/DPA_Panteion
- Η επιβολή προστίμου και η εντολή συμμόρφωσης σε Ευρωβουλευτή και στο Υπουργείο Εσωτερικών κατόπιν διαρροής αρχείου προσωπικών δεδομένων αποδήμων. Βλ. δελτίο Τύπου της 27/05/2024 διαθέσιμο στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/deltio-typon-epiboli-prostimoy-kai-entoli-symmorfosis-se-eyroboyleyti-kai-sto>
- Η ολοκλήρωση του διεθνούς συνεδρίου για τα αποτελέσματα του έργου «byDefault». Βλ. δελτίο Τύπου της 09/07/2024 διαθέσιμο στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/oloklirothike-me-megali-epityhia-diethnes-synedrio-gia-ta-apotelesmata-toy-ergoy>

- Η έρευνα για τη φερόμενη αποστολή ανεπιθύμητης ηλεκτρονικής επικοινωνίας. Βλ. δελτίο Τύπου της 10/09/2024 διαθέσιμο στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/ereyna-gia-ti-feromeni-apostoli-aneptihymitis-ilektronikis-epikoinonias>
- Η συνάντηση εργασίας του Προέδρου της Αρχής με τον Υπουργό Παιδείας. Βλ. δελτίο Τύπου της 10/12/2024 διαθέσιμο στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/synantisi-ergasias-toy-proedroy-tis-arhis-prostasias-dedomenon-me-ton-ypourgo>
- Η συνάντηση του Προέδρου της Αρχής με την Επιτροπή Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων του Δημοσίου. Βλ. δελτίο Τύπου της 17/12/2024 διαθέσιμο στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/synantisi-toy-proedroy-tis-arhis-me-tin-epitropi-ypd-toy-dimosioy>

Δημοσίευση άρθρων/μελετών/συνεντεύξεων σε επιστημονικά περιοδικά

- Ο Πρόεδρος της Αρχής Κ. Μενουδάκος παραχώρησε συνέντευξη στον Γ. Γαλανόπουλο, Δικηγόρο, Υπ. ΔΝ ΕΚΠΑ, στο περιοδικό «Δίκαιο Τεχνολογίας & Επικοινωνίας» της Νομικής Βιβλιοθήκης.²⁶

Το μέλος της Αρχής Γ. Τσόλιας δημοσίευσε το 2024 τα εξής άρθρα:

- «Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο ποινικοδικονομικών ερευνών: η ανάλυση γενετικών δεδομένων (DNA) για την διακρίβωση εγκλημάτων υπό το πρίσμα του ενωσιακού δικαίου (με αφορμή την ΔΕΕ C-205/21)», διαθέσιμο στο περιοδικό Ποινική Δικαιοσύνη 2024, σελ. 10 επ.
- «Η οριοθέτηση του πεδίου εφαρμογής του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ-GDPR) με βάση τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ε.Ε.», διαθέσιμο στο Lawspot, 15.02.2024.²⁷
- «Η παραβίαση των διατάξεων κανονιστικών πράξεων της Αρχής Διασφάλισης Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.) που αναφέρονται στην ασφάλεια του απορρήτου των επικοινωνιών για τη συγκρότηση του εγκλήματος του άρ. 292Α παρ. 2 ΠΚ – Νομολογιακό Αφιέρωμα «Ασφάλεια τηλεφωνικών επικοινωνιών» (292Α παρ. 2 ΠΚ)», διαθέσιμο στο περιοδικό Ποινική Δικαιοσύνη 2024, σελ. 288 επ.
- «Άρση απορρήτου ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τυχαία ευρήματα, παρατηρήσεις στο βούλευμα υπ’ άρ. 333/2024 Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Αθηνών», Ποινική Δικαιοσύνη 2024, σελ. 599 επ.
- «Ουσιαστικές και διαδικαστικές εγγυήσεις της άρσης του απορρήτου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών για λόγους εθνικής ασφάλειας – Σχολιασμός της ΣΤΕ ΟΛ 465/2024 και παρέκβαση», ΔΙΤΕ 2024, 179 επ.²⁸

26 «Βήματα προόδου με... αδυναμίες και παραλείψεις», ΔΙΤΕ, τ. 2/2024.

27 https://www.lawspot.gr/nomika-nea/i-oriothetisi-toy-pedioy-efarmogis-toy-genikoy-kanonismoy-prostasias-dedomenon-gkpdme?Ispt_destination=upgrade

28 <https://www.dpa.gr/sites/default/files/2024-10/%CE%A4%CE%A3%CE%9F%CE%9B%CE%99%CE%99>

- «Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τη χρήση συστημάτων επιτήρησης σε δημόσιους χώρους, σύμφωνα με το ΠΔ 75/2020» στον συλλογικό τόμο «Η ιδιωτικότητα στην ψηφιακή εποχή», 2024, 84 επ.

Δημοσιεύσεις του Κ. Λιμνιώτη, Προϊσταμένου Τμήματος Μελετών και Έρευνας της Αρχής:

- P. Christodoulou and K. Limniotis, "Data protection issues in automated decision-making systems based on Machine Learning: Research Challenges", Network, vol. 4, pp. 91-113, 2024.²⁹
- S. Gerasimou, K. Limniotis, "A study on privacy and security aspects of personalised apps". International Journal of Information Security, vol. 23, pp. 3217-3239, Springer 2024.³⁰

Άρθρα της Κ. Καρακάση, ΕΕΠ-Νομικού της Αρχής:

- «Συνθετικά Δεδομένα: χρησιμότητα, κίνδυνοι και προκλήσεις», διαθέσιμο στο ΔΙΤΕ, τ. 4/2023, σελ. 478 επ.
- «Σχολιασμός επί της με αριθ. C-231/2022 Απόφασης του ΔΕΕ, της 11^{ης} Ιανουαρίου 2024», Ηλεκτρονικό Περιοδικό Δημοσίου Δικαίου e-politeia, τεύχος 10, σελ. 304.³¹

313 ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Η Αρχή σχεδίασε και το ΕΣΠΔ ανέλαβε τη χρηματοδότηση δύο έργων με αντικείμενο σχετικό με τις εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης (TN) και την Προστασία Προσωπικών Δεδομένων.

Η ταχεία εξάπλωση της Τεχνητής Νοημοσύνης σε διάφορους κλάδους προσφέρει σημαντικά οφέλη, όπως τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της λήψης αποφάσεων. Ωστόσο, η υιοθέτηση αυτή απαιτεί προσαρμογή και ενισχυμένα ειδικά μέτρα προστασίας δεδομένων για την αντιμετώπιση προκλήσεων όπως η ενσωμάτωση δεδομένων, η κυβερνοασφάλεια, η τυποποίηση και η συμμόρφωση.

Οι φορείς αντιμετωπίζουν δυσκολίες σε αυτούς τους τομείς λόγω έλλειψης πόρων, έλλειψης εκπαιδευμένου προσωπικού, αποσπασματικής γνώσης και ανεπαρκούς εκπαίδευσης στη χρήση της τεχνολογίας TN. Η έλλειψη αυτή δεξιοτήτων εγείρει σοβαρές δυσκολίες στην ορθή υιοθέτηση τεχνολογιών TN κατά τρόπο ώστε να πληρούνται εχέγγυα ιδιωτικότητας και προστασίας δεδομένων.

Τα εν λόγω δύο έργα, τα οποία ολοκληρώθηκαν τον Δεκέμβριο του 2024, αποσκοπούν στην αναβάθμιση και επανεκπαίδευση με τις απαραίτητες δεξιότητες στην TN και την προστασία δεδομένων, συνεισφέροντας κατ' αυτόν τον τρόπο στη δημιουργία

[1%CE%A3 %CE%94%CE%99%CE%A4%CE%95 %CE%A3%CE%A4%CE%95 465 2024 %CE%91%CE%A0%CE%9F%CE%A1%CE%A1%CE%97%CE%A4%CE%9F %CE%91%CE%9D%CE%94%CE%A1%CE%9F%CE%A5%CE%9B%CE%91%CE%9A%CE%97%CE%A3.pdf](#). [Σημ: η μελέτη αναδημοσιεύεται μετά από άδεια του εκδότη].

29 Διαθέσιμο στο <https://www.mdpi.com/2673-8732/4/1/5>.

30 Διαθέσιμο στο <https://link.springer.com/article/10.1007/s10207-024-00887-z>.

31 Διαθέσιμο στο https://www.epoliteia.gr/wp-content/uploads/2024/04/teyxos_10_sxolia_nomologias_2.pdf.

ενός πιο ευνοϊκού περιβάλλοντος για την εφαρμογή της νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων.

Ειδικότερα, με την ανάπτυξη ολοκληρωμένου εκπαιδευτικού υλικού, η ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων στοχεύει στο να καταστήσει πιο διαχειρίσιμες τις εμποτικές της δραστηριότητες και να προωθήσει την υιοθέτηση της ΤΝ με συμμόρφωση στις απαιτήσεις προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Τα δύο Προγράμματα Σπουδών –τα οποία, παρά την αυτονομία τους, μπορούν να θεωρηθούν και συμπληρωματικά– περιλαμβάνουν:

- 1. Ανάπτυξη προγράμματος σπουδών για την εκπαίδευση επαγγελματιών κυβερνοασφάλειας και εμπλεκόμενων στην παραγωγή και ανάπτυξη συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης**, στην Ελλάδα, σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την προστασία προσωπικών δεδομένων.
- 2. Ανάπτυξη προγράμματος σπουδών για την εκπαίδευση υπευθύνων προστασίας δεδομένων και επαγγελματιών σχετικών με την προστασία δεδομένων**, στην Ελλάδα, σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την προστασία προσωπικών δεδομένων.

Το υλικό αναπτύχθηκε σε συνεργασία με ειδικούς εξωτερικούς εμπειρογνώμονες του ΕΣΠΔ, και η Αρχή σχεδιάζει την κατάλληλη αξιοποίηση των παραδοτέων μέσα στο 2025.

314 ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΡΓΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΕ

Εντός του 2024 (31/8/2024) ολοκληρώθηκε με επιτυχία το έργο με τίτλο «Ενήμεροι εξ ορισμού: προωθώντας την ευαισθητοποίηση κρίσιμων κοινωνικών και επαγγελματικών ομάδων (παιδιά και επαγγελματίες προστασίας δεδομένων) – byDefault», η υλοποίηση του οποίου πραγματοποιήθηκε από κοινού με το Πανεπιστήμιο Πειραιώς και την ελληνική εταιρεία πληροφορικής ICT-ABOVO με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στο πλαίσιο του εν λόγω έργου, αναπτύχθηκαν:

- **Ηλεκτρονική πλατφόρμα συνεργασίας και ανταλλαγής απόψεων των επαγγελματιών του χώρου της προστασίας δεδομένων**, υπό την εποπτεία της Αρχής, αποσκοπώντας στην ανταλλαγή εξειδικευμένης γνώσης σε θεματικούς τομείς.
- **Εκπαιδευτικό πρόγραμμα με σκοπό την ευαισθητοποίηση όσον αφορά την προστασία των προσωπικών δεδομένων από μικρή ηλικία**, το οποίο απευθύνεται σε μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, εξασφαλίζοντας παράλληλα αντίστοιχη εκπαίδευση και υποστήριξη στους εκπαιδευτικούς. Το εν λόγω πρόγραμμα βασίζεται σε ένα εκπαιδευτικό παιχνίδι επαυξημένης πραγματικότητας («TZIMANIOUS»). Για το εν λόγω εκπαιδευτικό υλικό ο Πρόεδρος της Αρχής και συνεργάτες του από την Αρχή και το Πανεπιστήμιο Πειραιώς πρότειναν στον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, σε συνάντηση στις 10 Δεκεμβρίου, την αξιοποίησή του στην

πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Ο Υπουργός ανταποκρίθηκε άμεσα, υιοθετώντας τις εν λόγω προτάσεις, με σκοπό την ένταξή τους, ήδη από το τρέχον εκπαιδευτικό έτος, είτε στο πλαίσιο του μαθήματος της πληροφορικής είτε άλλου σχετιζόμενου μαθήματος στα σχολεία, ενώ από το επόμενο εκπαιδευτικό έτος θα αξιοποιηθεί μια εκτενέστερη έκδοση του υλικού.

Περαιτέρω, εντός του 2024, εγκρίθηκαν δύο νέες προτάσεις για χρηματοδοτήσεις ερευνητικών προγραμμάτων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στα οποία μετέχει η Αρχή. Συγκεκριμένα:

1. Έργο **byRisk** («Driven by risk: Fostering data protection risk assessment for SMEs and raising risk awareness among the general public»), το οποίο εγκρίθηκε μετά από σχετική πρόταση της Αρχής και επιτυχούς αξιολόγησής της από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Με το έργο αυτό, στο οποίο μετέχουν επίσης το Πανεπιστήμιο Πειραιώς και η εταιρεία ICT-ABOVO, επιδιώκεται, αφενός, η διευκόλυνση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην ορθή ανίχνευση και αποτίμηση κινδύνων για τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες, οι οποίοι απορρέουν από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων (συμπεριλαμβανομένων κινδύνων που ενδεχομένως ανακύπτουν από χρήση εργαλείων ΤΝ) και, αφετέρου, η παροχή κατάλληλης δομημένης πληροφόρησης στο ευρύ κοινό –επιχειρήσεις, πολίτες– αναφορικά με τους κινδύνους αυτούς και την αναγνώρισή τους. Το εν λόγω έργο, που είναι διετούς διάρκειας, ξεκίνησε την 1^η Δεκεμβρίου 2024.
2. Έργο **XTRUST-6G** («Extended zero-trust and intelligent security for resilient and quantum-safe 6G networks and services»), το οποίο χρηματοδοτείται από την ΕΕ στο πλαίσιο της δράσης HORIZON-JU-SNS-2024. Στο εν λόγω έργο, του οποίου συντονιστής είναι το Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης, μετέχουν, πέραν της Αρχής, άλλα 18 μέλη από την Ευρώπη. Το εν λόγω ερευνητικό έργο στοχεύει στη δημιουργία ενός ισχυρού πλαισίου ασφαλείας για τα οικοσυστήματα 6G, αξιοποιώντας σύγχρονες τεχνολογίες οι οποίες θα αναπτυχθούν με γνώμονα εξ αρχής την προστασία προσωπικών δεδομένων. Το έργο ξεκίνησε την 1/1/2025 και έχει τριετή διάρκεια.

315 ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Εθνική Άσκηση Κυβερνοάμυνας «Πανόπτης» 2024

Η Αρχή συμμετείχε στην ετήσια Εθνική Άσκηση Κυβερνοάμυνας «Πανόπτης» που διοργανώνεται από τη Διεύθυνση Κυβερνοάμυνας του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και στην οποία συμμετέχουν, ως ασκούμενοι, ιδιωτικοί και δημόσιοι φορείς, οι οποίοι μπορούν να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση περιστατικών κυβερνοεπιθέσεων σε κρίσιμους εθνικούς πόρους και υποδομές. Στους στόχους της Άσκησης περιλαμβάνονται η διερεύνηση και η αντιμετώπιση εικονικών περιστατικών ασφάλειας, η εξοικείωση με σύγχρονες τεχνικές και μεθοδολογίες πληροφοριακών απειλών καθώς και η αλληλεπίδραση και ανατροφοδότηση μεταξύ μελών υποστήριξης εθνικών κρίσιμων υποδομών έναντι πληροφοριακών κινδύνων ασφάλειας. Τα σενάρια της άσκησης περιελάμβαναν την προσβολή με κακόβουλο λογισμικό σε εξυπηρετητές Windows, Linux

και σε επιμέρους αρχεία, την ανάλυση επικοινωνιών δικτύου και παραμετροποίησης δικτυακού εξοπλισμού, την εφαρμογή εξειδικευμένων τεχνικών εργαλείων συλλογής και ανάλυσης πειστηρίων, καθώς και την τελική τεχνική αποτίμηση των περιστατικών υπό μορφή αναφορών.

Ευρωπαϊκή Άσκηση Κυβερνοασφάλειας Cyber Europe 2024

Το Cyber Europe είναι μια σειρά ασκήσεων διαχείρισης κυβερνοσυμβάντων και κρίσεων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης που διοργανώνονται από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια (ENISA) και προορίζονται τόσο για τον δημόσιο όσο και για τον ιδιωτικό τομέα σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ). Οι ασκήσεις προσομοιώνουν την κλιμάκωση περιστατικών κυβερνοασφάλειας μεγάλης κλίμακας σε κρίσεις κυβερνοασφάλειας. Παρέχουν ευκαιρίες ανάλυσης περίπλοκων τεχνικών περιστατικών ασφάλειας στον κυβερνοχώρο και αξιολόγησης της ικανότητας των συμμετεχόντων να διαχειρίζονται πολύπλοκα σενάρια.

Η άσκηση Cyber Europe 2024, η οποία επικεντρώθηκε στον ενεργειακό τομέα, πραγματοποιήθηκε από τις 19 έως τις 20 Ιουνίου σε υβριδική μορφή. Συντονίστηκε από το Κέντρο Ελέγχου Ασκήσεων στην Αθήνα, όπου βρίσκονταν η οργανωτική ομάδα και οι περισσότεροι εθνικοί σχεδιαστές. Οι (τοπικοί) σχεδιαστές συμμετείχαν στην προετοιμασία, τον σχεδιασμό και την οργάνωση της συμμετοχής των ομάδων τους, τον καθορισμό στόχων, σεναρίων και υλικοτεχνικής υποστήριξης. Κατά τη διάρκεια της άσκησης κυβερνοασφάλειας, ήταν υπεύθυνοι για τον συντονισμό της συμμετοχής των συμμετεχόντων, τη διασφάλιση της ομαλής διεξαγωγής της άσκησης και την παρακολούθηση της προόδου της άσκησης σε οργανωτικό επίπεδο. Βοήθησαν τους παίκτες με όποιες ερωτήσεις είχαν σχετικά με το σενάριο.

Η Αρχή επέβλεψε και διαχειρίστηκε σενάριο αναφοράς περιστατικού παραβίασης. Παρείχε οδηγίες στους συμμετέχοντες, καθώς και χρήσιμους συνδέσμους και φόρμες, με τις οποίες οι συμμετέχοντες θα μπορούσαν να ολοκληρώσουν το σενάριο, αποκομίζοντας σχετικές γνώσεις για την εφαρμογή των συγκεκριμένων τεχνικών και σε πραγματικά περιστατικά.

316 ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (DPO) ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Η καθημερινή απασχόληση του ΥΠΔ της Αρχής αφορούσε κατά κύριο λόγο στον έλεγχο των αιτημάτων των υποκειμένων και των υπευθύνων επεξεργασίας που απευθύνονταν στη σχετική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, καθώς και η εξυπηρέτηση/κατάλληλη δρομολόγησή τους.

Τα περισσότερα αιτήματα, τα οποία ανήλθαν συνολικά σε διακόσια ογδόντα εννέα (289), αφορούσαν σε παροχή πληροφόρησης και κατευθύνσεων για την υποβολή καταγγελίας, αλλά και ερωτήματα σχετικά με τη νομιμότητα μιας σειράς επεξεργασιών δεδομένων, για τα οποία όμως ο ΥΠΔ ήταν αναρμόδιος.

Η πλειονότητα των απαντήσεων και της πληροφόρησης προς τα υποκείμενα και

τους υπευθύνους επεξεργασίας αφορούσε την παροχή καθοδήγησης και παραπομπής σε κατάλληλα σημεία παροχής διευκρινίσεων του ιστοτόπου της Αρχής ή και με την ενημέρωση για τις αρμοδιότητες του ΥΠΔ. Στις περιπτώσεις που τα αιτήματα αφορούσαν την άσκηση δικαιωμάτων των υποκειμένων, κυρίως πρόσβασης και αντίρρησης, αυτά απαντήθηκαν και ικανοποιήθηκαν σε όλες τις περιπτώσεις που αυτό ήταν εφικτό (δικαίωμα πρόσβασης). Ως προς τα αιτήματα αντίρρησης, αυτά ήταν είτε άνευ αντικειμένου (δεν υφίστατο σχετική επεξεργασία) είτε το δικαίωμα αντίρρησης δεν μπορούσε να ικανοποιηθεί εκ του νόμου.

Επίσης, η δραστηριότητα του ΥΠΔ περιλάμβανε την άτυπη παροχή της γνώμης του όπου του ζητούνταν, π.χ. σχετικά με τις νέες λειτουργίες του ΟΠΣ της Αρχής, καθώς και σε ζητήματα ασφαλείας που αφορούσαν στην υποδομή της Αρχής, όπως το υπό διαμόρφωση νέο τηλεφωνικό κέντρο.

4. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

4.1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) άρχισε τη λειτουργία του την 25^η Μαΐου 2018, διαδεχόμενο την ΟΕ29, σύμφωνα με τη σχετική πρόβλεψη του ΓΚΠΔ. Το ΕΣΠΔ συστάθηκε ως ανεξάρτητος ευρωπαϊκός οργανισμός, με κύρια αποστολή την προώθηση της συνεκτικής εφαρμογής του ΓΚΠΔ και της Οδηγίας 2016/680 για την επιβολή του νόμου στην Ε. Ένωση και την προαγωγή της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών. Αποτελείται από τους προέδρους ή εκπροσώπους των εποπτικών αρχών των κρατών μελών της Ε. Ένωσης και τον Ευρωπαίο Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Μόνο σε θέματα ΓΚΠΔ, ως μέλη του ΕΣΠΔ μπορούν να συμμετέχουν και οι εκπρόσωποι των εποπτικών αρχών των χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), Νορβηγίας, Ισλανδίας και Λιχτενστάιν, χωρίς όμως δικαίωμα ψήφου ή δικαίωμα εκλογής σε θέση προέδρου ή αναπληρωτή προέδρου. Επίσης, μπορεί να συμμετέχει στις εργασίες του ΕΣΠΔ και η Ε. Επιτροπή, καθώς, σε θέματα ΓΚΠΔ, και η Εποπτεύουσα τις προαναφερόμενες εποπτικές αρχές των τριών χωρών του ΕΟΧ Αρχή, χωρίς όμως δικαίωμα ψήφου. Στις αρμοδιότητες και καθήκοντα του ΕΣΠΔ περιλαμβάνονται ιδίως τα ακόλουθα:

- Παροχή γενικής καθοδήγησης για την αποσαφήνιση της νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων κατευθυντήριων αρχών, συστάσεων και βέλτιστων πρακτικών·
- Παροχή συμβουλών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με οποιοδήποτε θέμα αφορά την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τις νέες προτάσεις νομοθεσίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση·

Έκδοση πορισμάτων συνεκτικότητας και δεσμευτικών αποφάσεων στις περιπτώσεις διαφωνίας μεταξύ της επικεφαλής και των ενδιαφερόμενων εποπτικών αρχών σε διασυννοριακές υποθέσεις· και Προώθηση της συνεργασίας και της αποτελεσματικής ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών.

Το ΕΣΠΑ εκδίδει ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητές του, η οποία δημοσιεύεται και διαβιβάζεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

Για την αποτελεσματικότερη οργάνωση των εργασιών του, το ΕΣΠΑ αξιοποιεί υποομάδες ειδικών εμπειρογνομόνων. Κατά το έτος 2024 λειτούργησαν υποομάδες ειδικών στα ακόλουθα αντικείμενα: α) επιτήρηση συνόρων, μεταφορές επιβατών, αστυνομικός και δικαστικός τομέας (πρώην τρίτος πυλώνας), β) συμμόρφωση, ηλεκτρονική διακυβέρνηση και υγεία, γ) συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων, δ) επιβολή του νόμου, ε) χρηματοπιστωτικά θέματα, στ) διαβιβάσεις δεδομένων σε τρίτες χώρες, ζ) χρήστες πληροφορικών τεχνολογιών, η) ομοιόμορφη ερμηνεία των βασικών εννοιών, θ) στρατηγική, ι) κοινωνικά μέσα και κ) τεχνολογικά θέματα. Επίσης, προβλέπονται ad hoc υποομάδες ειδικών για την εξεργασία επίκαιρων ζητημάτων.

Σημειώνεται ότι κατά το 2024 συνέχισε τη λειτουργία του και το Δίκτυο Επικοινωνίας του ΕΣΠΑ (Communication Network), το οποίο συστάθηκε τον Σεπτέμβριο 2018 με στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας των ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας Δεδομένων και του ΕΣΠΑ. Στο δίκτυο αυτό συμμετέχουν οι υπεύθυνοι Επικοινωνίας των ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας Δεδομένων, του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, της Γενικής Διεύθυνσης Δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ΕΣΠΑ.

Επίσης, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ λειτουργεί και το Δίκτυο Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων (DPO Network) των εποπτικών αρχών, στο οποίο συμμετέχει και ο DPO της ελληνικής Αρχής.

Το ΕΣΠΑ καταρτίζει ανά διετία πρόγραμμα εργασίας, το οποίο δημοσιεύεται. Το 2023, εφαρμόστηκε το πρόγραμμα εργασίας για τα έτη 2023 – 2024, το οποίο περιλαμβάνει ως κύριες εργασίες την έκδοση γνωμοδοτήσεων, κατευθυντήριων γραμμών, συστάσεων και βέλτιστων πρακτικών για την προώθηση της κοινής ερμηνείας και αποτελεσματικής εφαρμογής του ΓΚΠΔ και της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 για την προστασία δεδομένων στον τομέα αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας, την παροχή συμβουλών προς την Ε. Επιτροπή για κάθε θέμα σχετικό με την προστασία δεδομένων, τη συμβολή στη συνεκτική εφαρμογή του ΓΚΠΔ, ιδίως σε διασυννοριακές υποθέσεις και την προώθηση της συνεργασίας και την αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών.

Το έτος 2024, το ΕΣΠΑ εξέδωσε 2 κείμενα κατευθυντήριων γραμμών που παρατίθενται στη συνέχεια, συμπεριλαμβανομένου και συνδέσμου στα κείμενα αυτά. Επίσης, οριστικοποίησε 2 κείμενα κατευθυντήριων γραμμών τα οποία είχε εκδώσει το 2023 και θέσει σε δημόσια διαβούλευση.

Κατευθυντήριες Γραμμές 01/2023 σχετικά με το άρθρο 37 της Οδηγίας 680/2016:

https://www.edpb.europa.eu/system/files/2024-06/edpb-guidelines-202301_art_37_led_final_0_en.pdf

Το κείμενο αυτό παρέχει κατάλληλη καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 (LED), ιδίως όσον αφορά στις κατάλληλες εγγυήσεις που πρέπει να εφαρμόζονται από τις αρμόδιες αρχές σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) LED και, κατά συνέπεια, τους σχετικούς παράγοντες για την αξιολόγηση του εάν τέτοιες εγγυήσεις υπάρχουν. Οι εν λόγω Κατευθυντήριες Γραμμές περιλαμβάνουν επομένως μια ένδειξη ως προς τις προσδοκίες του ΕΣΠΔ από τα κράτη μέλη, ως διαπραγματευόμενα μέρη, όταν εξετάζουν το ενδεχόμενο να συνάψουν ή να τροποποιήσουν μια νομικά δεσμευτική πράξη μεταξύ του οικείου κράτους μέλους και τρίτης χώρας ή διεθνούς οργανισμού σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 1 στοιχείο α) LED. Το κείμενο τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση στις 27 Σεπτεμβρίου 2023, η οποία ολοκληρώθηκε στις 8 Νοεμβρίου 2023. Το τελικό κείμενο εγκρίθηκε στις 19 Ιουνίου 2024.

Κατευθυντήριες γραμμές 2/2023 σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 5 παρ. 3 της Οδηγίας (ΕΚ) 2002/58:

https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-22023-technical-scope-art-53-eprivacy-directive_en

Στο κείμενο αυτό εξετάζεται η εφαρμογή του άρθρου 5 παράγραφος 3 της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες (Οδηγία (ΕΚ) 2002/58) σε διάφορες τεχνικές λύσεις. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές επεκτείνουν τη γνώμη 9/2014 της ΟΕ του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46, την οποία διαδέχθηκε το ΕΣΠΔ, σχετικά με δακτυλικό αποτύπωμα συσκευών και προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και έχουν ως στόχο την αποσαφήνιση των τεχνικών λειτουργιών που καλύπτονται από το άρθρο 5 παράγραφος 3. Η εμφάνιση νέων μεθόδων παρακολούθησης, σε αντικατάσταση των υφιστάμενων εργαλείων παρακολούθησης (π.χ. cookies) και η δημιουργία νέων επιχειρηματικών μοντέλων προκαλεί ανησυχίες σχετικά με την προστασία δεδομένων, οι κατευθυντήριες γραμμές αποσαφηνίζουν τα της εφαρμογής της διάταξης αυτής στα αναδυόμενα εργαλεία παρακολούθησης. Το κείμενο τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση στις 16 Νοεμβρίου 2023 και ολοκληρώθηκε στις 18 Ιανουαρίου 2024. Το τελικό κείμενο ολοκληρώθηκε στις 7 Οκτωβρίου 2024.

Κατευθυντήριες Γραμμές 1/2024 σχετικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων βάσει του άρθρου 6(1)(στ) ΓΚΠΔ:

https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/documents/public-consultations/2024/guidelines-12024-processing-personal-data-based_en

Στο κείμενο αυτό αναλύονται τα κριτήρια τα οποία πρέπει να πληρούν οι υπεύθυνοι επεξεργασίας για να προχωρήσουν νόμιμα στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων

που είναι «αναγκαία για τους σκοπούς των εννόμων συμφερόντων που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τρίτος». Για να είναι νόμιμη η επεξεργασία βάσει αυτού του άρθρου, πρέπει να πληρούνται σωρευτικά τρεις προϋποθέσεις:

1. Να υφίσταται έννομο συμφέρον που επιδιώκει ο υπεύθυνος ή τρίτος.
2. Η επεξεργασία να είναι αναγκαία για την επίτευξη αυτού του συμφέροντος.
3. Τα συμφέροντα ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων να μην υπερισχύουν του εννόμου συμφέροντος.

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει να τεκμηριώνει την εκπλήρωση αυτών των προϋποθέσεων πριν από την έναρξη της επεξεργασίας. Το έννομο συμφέρον πρέπει να είναι νόμιμο, σαφώς ορισμένο και παρόν, και ο υπεύθυνος πρέπει να ενημερώνει το υποκείμενο για αυτό. Η αναγκαιότητα της επεξεργασίας πρέπει να αξιολογείται ως προς το αν μπορεί να επιτευχθεί ο σκοπός με λιγότερο παρεμβατικό τρόπο. Η αξιολόγηση της υπεροχής των δικαιωμάτων του υποκειμένου έναντι του εννόμου συμφέροντος απαιτεί στάθμιση με βάση τα συγκεκριμένα περιστατικά κάθε περίπτωσης, λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως η φύση του συμφέροντος, ο αντίκτυπος της επεξεργασίας και οι εύλογες προσδοκίες του υποκειμένου. Οι οδηγίες παρέχουν πρακτική καθοδήγηση για τη διεξαγωγή αυτής της αξιολόγησης, καθώς και παραδείγματα εφαρμογής της, όπως για την πρόληψη απάτης, την απευθείας εμπορική προώθηση και την ασφάλεια πληροφοριών. Επιπλέον, εξηγούν πώς το άρθρο 6(1)(στ) σχετίζεται με τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων βάσει του ΓΚΠΔ.

Το κείμενο τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση στις 9 Οκτωβρίου 2024 και ολοκληρώθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2024.

Κατευθυντήριες Γραμμές 02/2024 σχετικά με το άρθρο 48 ΓΚΠΔ (2 Δεκεμβρίου 2024):

https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/documents/public-consultations/2024/guidelines-022024-article-48-qdpr_en

Οι κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν καθοδήγηση ως προς την εφαρμογή του άρθρου 48 του ΓΚΠΔ σχετικά με τις διαβιβάσεις προσωπικών δεδομένων σε τρίτες χώρες ύστερα από απόφαση δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής τρίτης χώρας. Σκοπός τους είναι να αποσαφηνίσουν τη λογική και τον στόχο της παραπάνω διάταξης, καθώς και την αλληλεπίδραση αυτής με τις άλλες διατάξεις του Κεφαλαίου V του ΓΚΠΔ, και να παράσχουν πρακτικές συστάσεις για υπευθύνους επεξεργασίας και εκτελούντες την επεξεργασία στην ΕΕ που ενδέχεται να λαμβάνουν αιτήματα από αρχές τρίτων χωρών να αποκαλύψουν ή να διαβιβάσουν προσωπικά δεδομένα.

Ο κύριος στόχος της διάταξης του άρθρου 48 του ΓΚΠΔ είναι να διευκρινίσει ότι οι αποφάσεις αρχών τρίτων χωρών δεν μπορούν να αναγνωριστούν ή να επιβληθούν αυτόματα και άμεσα σε ένα κράτος μέλος της ΕΕ, υπογραμμίζοντας τη νομική κυριαρχία έναντι του δικαίου τρίτων χωρών. Κατά γενικό κανόνα, η αναγνώριση και η εκτελεστότητα αλλοδαπών δικαστικών αποφάσεων διασφαλίζεται από ισχύουσες διεθνείς συμφωνίες.

Ανεξάρτητα από το εάν υπάρχει ισχύουσα διεθνής συμφωνία, εάν ένας υπεύθυνος

επεξεργασίας ή εκτελών την επεξεργασία στην ΕΕ λαμβάνει και ανταποκρίνεται σε αίτημα από αρχή τρίτης χώρας για την παροχή προσωπικών δεδομένων, μια τέτοια ροή δεδομένων αποτελεί διαβίβαση βάσει του ΓΚΠΔ και πρέπει να συμμορφώνεται με το άρθρο 6 και τις διατάξεις του Κεφαλαίου V.

Μια διεθνής συμφωνία μπορεί να αποτελεί τόσο νομική βάση (σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 στοιχείο γ) ή το άρθρο 6 παρ. 1 στοιχείο ε) του ΓΚΠΔ όσο και αιτία διαβίβασης (βάσει του άρθρου 46 παράγραφος 2 στοιχείο α) του ΓΚΠΔ).

Σε περίπτωση απουσίας διεθνούς συμφωνίας ή εάν η συμφωνία δεν αποτελεί νομική βάση σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 στοιχείο γ) ή το άρθρο 6 παρ. 1 στοιχείο ε), θα μπορούσαν να εξεταστούν και άλλες νομικές βάσεις. Ομοίως, αν δεν υπάρχει διεθνής συμφωνία ή η συμφωνία δεν παρέχει επαρκείς εγγυήσεις βάσει του άρθρου 46 παρ. 2 στοιχ. α), θα μπορούσαν να ισχύουν άλλες αιτίες διαβίβασης, συμπεριλαμβανομένων των παρεκκλίσεων του άρθρου 49 του ΓΚΠΔ.

Επιπλέον, σημειώνεται ότι το 2024, το ΕΣΠΔ εξέδωσε 28 Γνωμοδοτήσεις καθώς επίσης και ανακοινώσεις-δηλώσεις, δεσμευτικές αποφάσεις, εκθέσεις, εσωτερικά έγγραφα κ.ά., ορισμένα εκ των οποίων παρατίθενται στη συνέχεια.

- **Γνωμοδοτήσεις επί σχεδίων απόφασης έγκρισης δεσμευτικών εταιρικών κανόνων:** Εντός του 2024, το ΕΣΠΔ εξέδωσε 15 γνώμες επί σχεδίων απόφασης έγκρισης δεσμευτικών εταιρικών κανόνων, σύμφωνα με το άρθρο 64 παρ. 1 στοιχ. στ' του ΓΚΠΔ, εκ των οποίων 8 για δεσμευτικούς εταιρικούς κανόνες υπευθύνων επεξεργασίας και 7 για δεσμευτικούς εταιρικούς κανόνες εκτελούντων την επεξεργασία. Σε όλες τις περιπτώσεις αυτές, το ΕΣΠΔ έκρινε ότι τα υποβληθέντα ενώπιόν του σχέδια δεσμευτικών εταιρικών κανόνων περιείχαν όλα τα απαραίτητα στοιχεία και τις εγγυήσεις που εξασφαλίζουν ότι το επίπεδο προστασίας που κατοχυρώνει ο ΓΚΠΔ δεν υπονομεύεται όταν προσωπικά δεδομένα διαβιβάζονται και υποβάλλονται σε επεξεργασία από μέλη του ομίλου που εδρεύουν σε τρίτες χώρες. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ απεφάνθη ότι οι εν λόγω δεσμευτικοί εταιρικοί κανόνες μπορούσαν να υιοθετηθούν χωρίς αλλαγές και οι αρμόδιες εποπτικές αρχές προχώρησαν στην έγκριση των BCRs.
- **3 γνωμοδοτήσεις επί σχεδίων αποφάσεων εθνικών εποπτικών αρχών σχετικά με κριτήρια πιστοποίησης.** Συγκεκριμένα, πρόκειται για: α) τη **Γνωμοδότηση 7/2024** για τη Γερμανική Αρχή Προστασίας Δεδομένων του κρατιδίου της Βόρειας Ρηνανίας – Βεστφαλίας η οποία αφορά τα κριτήρια πιστοποίησης του σχήματος AUDITOR (https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/opinion-board-art-64/opinion-72024-draft-decision-german-north-rhine_en), β) τη **Γνωμοδότηση 18/2024** για την Αυστριακή Αρχή η οποία αφορά τα κριτήρια πιστοποίησης του σχήματος DSGVO (https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/opinion-board-art-64/opinion-182024-draft-decision-austrian_en), γ) τη **Γνωμοδότηση 26/2024** για τη Γερμανική Αρχή Προστασίας Δεδομένων του κρατιδίου της Βρέμης η οποία αφορά τα κριτήρια πιστοποίησης σχήματος από την GmbH σχετικά με διαδικασίες υποστηριζόμενες από συστήματα πληροφορικής (<https://>

www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/opinion-board-art-64/opinion-262024-draft-decision-de-bremen_en).

- **2 γνωμοδοτήσεις σχετικά με κριτήρια πιστοποίησης και την έγκρισή τους ως Ευρωπαϊκές Σφραγίδες Προστασίας των Δεδομένων** σύμφωνα με το άρθρο 42 παρ. 5 του ΓΚΠΔ. Συγκεκριμένα, πρόκειται για δύο σχήματα πιστοποίησης που είχαν ήδη εγκριθεί ως εθνικά και τροποποιήθηκαν προκειμένου να «αναβαθμιστούν» σε σφραγίδες πιστοποίησης. Ειδικότερα: α) **Γνωμοδότηση 19/2024** για το σχήμα EuroPrise, εγκεκριμένου αρχικά ως εθνικό σχήμα από τη Γερμανική Αρχή Προστασίας Δεδομένων του κρατιδίου της Βόρειας Ρηνανίας – Βεσφαλίας (https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/opinion-board-art-64/opinion-192024-europrise-criteria-certification_en), β) **Γνωμοδότηση 27/2024** για το σχήμα Brand Compliance, εγκεκριμένου αρχικά ως εθνικό σχήμα από την Ολλανδική Αρχή Προστασίας Δεδομένων (https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/opinion-board-art-64/opinion-272024-brand-compliance-criteria_en).
- **Γνωμοδότηση 12/2024** επί σχεδίου απόφασης της Γαλλικής Αρχής Προστασίας Δεδομένων για τα τον διασυνοριακό κώδικα δεδομένων “Code of Conduct for Service Providers in Clinical Research” του οργανισμού EUCROF (https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/opinion-board-art-64/opinion-122024-draft-decision-french-supervisory_en).
- **Γνωμοδότηση 10/2024** σχετικά με τη διασφάλιση της συνεκτικότητας επί σχεδίου απόφασης της εθνικής εποπτικής αρχής της Σουηδίας σχετικά με την έγκριση των απαιτήσεων διαπίστευσης φορέων πιστοποίησης (https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/opinion-board-art-64/opinion-102024-draft-decision-competent_en).
- **Γνωμοδότηση 22/2024** επί ορισμένων υποχρεώσεων που απορρέουν από την εξάρτηση από εκτελούντες και υποεκτελούντες (https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/opinion-board-art-64/opinion-222024-certain-obligations-following_en).

Η Εποπτική Αρχή της Δανίας ζήτησε από το ΕΣΠΔ την έκδοση γνώμης σε ζητήματα γενικής εφαρμογής κατ’ άρθρο 64 παρ. 2 του ΓΚΠΔ, με σκοπό την εναρμονισμένη ερμηνεία από τις Εποπτικές Αρχές ορισμένων πτυχών του άρθρου 28 του ΓΚΠΔ, όπου ενδείκνυται σε συνδυασμό με το Κεφάλαιο V του ΓΚΠΔ. Ειδικότερα, η Γνώμη αντιμετωπίζει ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία ορισμένων υποχρεώσεων των υπευθύνων επεξεργασίας οι οποίοι χρησιμοποιούν εκτελούντες ή υποεκτελούντες και οι οποίες απορρέουν από το άρθρο 28 του ΓΚΠΔ, καθώς και από τη διατύπωση των συμβάσεων μεταξύ υπευθύνων επεξεργασίας και εκτελούντων. Τα ερωτήματα αφορούν την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων εντός του ΕΟΧ καθώς και την επεξεργασία ύστερα από τη διαβίβαση προσωπικών δεδομένων σε τρίτες χώρες.

Το ΕΣΠΔ κατέληξε στη Γνώμη ότι οι υπεύθυνοι επεξεργασίας πρέπει να έχουν άμεσα, ανά πάσα στιγμή, διαθέσιμες πληροφορίες σε σχέση με την ταυτότητα (δηλαδή όνομα, διεύθυνση, στοιχεία επικοινωνίας) όλων των εκτελούντων και υποεκτελούντων κ.λπ.,

έτσι ώστε να μπορούν να εκπληρώνουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με το άρθρο 28 του ΓΚΠΔ, ανεξαρτήτως του κινδύνου που συνδέεται με την επεξεργασία. Για τον σκοπό αυτό, ο εκτελών την επεξεργασία θα πρέπει να παρέχει προληπτικά στον υπεύθυνο επεξεργασίας όλες αυτές τις πληροφορίες και να τις διατηρεί συνεχώς επικαιροποιημένες.

Δήλωση 2/2024

https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/statements/statement-2024-financial-data-access-and-payments-package_en

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων εξέδωσε τη Δήλωση 2/2024 επί της Πρότασης Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ΕΕ σχετικά με το πλαίσιο πρόσβασης σε χρηματοοικονομικά δεδομένα [COM (2023) 360], επί της Πρότασης Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ΕΕ σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού χρήματος στην εσωτερική αγορά [COM (2023) 366] και επί της Πρότασης Κανονισμού σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά [COM (2023) 367].

Η Δήλωση εστιάζει στα ζητήματα για τα οποία απαιτείται περαιτέρω ευθυγράμμιση με τις κατευθύνσεις που έχουν δοθεί, ιδίως με τις Κατευθυντήριες Γραμμές 6/2020 σχετικά με την αλληλεπίδραση μεταξύ της δεύτερης οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών και του ΓΚΠΔ.¹ Από το ΕΣΠΔ τονίζεται ότι είναι θετικό ότι η χρήση προσωπικών δεδομένων στηρίζεται στην άδεια του πελάτη και ότι η παρακολούθηση, διαχείριση και ανάκληση αδειών χρήσης προβλέπεται να γίνεται μέσω πινάκων αδειών πρόσβασης, απευθύνονται όμως περαιτέρω συστάσεις για τη μείωση του κινδύνου από το «υπερβολικό μοίρασμα» δεδομένων που δεν είναι απαραίτητα και τη μεγαλύτερη διαφάνεια απέναντι στα υποκείμενα των δεδομένων. Επιπλέον προτείνονται συγκεκριμένες βελτιώσεις στις διατάξεις που αφορούν τον μηχανισμό παρακολούθησης των συναλλαγών (Transaction Monitoring Mechanism – TMM), με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας και την αποφυγή κινδύνων για την ασφάλεια των δεδομένων.

Ακόμα το ΕΣΠΔ, υπενθυμίζοντας ότι η νομοθεσία πρέπει να είναι ακριβής και να αποτυπώνει μια αντικειμενική εξισορρόπηση μεταξύ της προάσπισης του δημόσιου συμφέροντος και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων στο συγκεκριμένο πλαίσιο πληρωμών, προτείνει την προσθήκη σαφών προβλέψεων αναφορικά με τη δυνατότητα επεξεργασίας ειδικών κατηγοριών προσωπικών δεδομένων από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών.

Έκθεση του ΕΣΠΔ βάσει του πλαισίου προστασίας δεδομένων ΕΕ-ΗΠΑ:

https://www.edpb.europa.eu/news/news/2024/edpb-adopts-its-first-report-under-eu-us-data-privacy-framework-and-statement_el

Το ΕΣΠΔ ενέκρινε την πρώτη του έκθεση βάσει του Πλαισίου Προστασίας Δεδομένων

¹ https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-062020-interplay-second-payment-services_en.

ΕΕ-ΗΠΑ (EDPB Report on the first review of the European Commission Implementing Decision on the adequate protection of personal data under the EU-US Data Privacy Framework). Σύμφωνα με το άρθρο 3 της απόφασης επάρκειας ΕΕ-ΗΠΑ, η Επιτροπή της ΕΕ υποχρεούται να επανεξετάσει την εν λόγω απόφαση ένα έτος μετά την έκδοσή της. Πράγματι, έναν χρόνο μετά την εν λόγω απόφαση, στις 18-19 Ιουλίου 2024, πραγματοποιήθηκε στην Ουάσιγκτον DC η συνεδρίαση επανεξέτασης και η Επιτροπή της ΕΕ συνοδεύτηκε από πέντε εκπροσώπους του ΕΣΠΔ, όπως προβλέπεται στην αιτιολογική σκέψη 212 της εν λόγω απόφασης επάρκειας. Το ΕΣΠΔ επικεντρώθηκε στην αξιολόγηση τόσο των εμπορικών πτυχών του ΠΠΔ όσο και στην πρόσβαση των αμερικανικών δημόσιων αρχών στα προσωπικά δεδομένα που διαβιβάζονται από την ΕΕ σε πιστοποιημένους οργανισμούς του ΠΠΔ. Αναφορικά με την επόμενη επανεξέταση, το ΕΣΠΔ έκρινε ότι θα ήταν σκόπιμο αυτή να γίνει τουλάχιστον μέσα στην επόμενη τριετία, λαμβάνοντας υπόψη τις πολυάριθμες σημαντικές πτυχές της απόφασης επάρκειας και του ΠΠΔ. Για τον σκοπό αυτό σύστησε στην Επιτροπή να εποπτεύει στενά τις σχετικές διαδικασίες.

Πλαίσιο Προστασίας Δεδομένων ΕΕ – ΗΠΑ (DPF ΕΕ-ΗΠΑ):

Εγκρίθηκαν τα έντυπα του νέου πλαισίου Προστασίας Δεδομένων ΕΕ-ΗΠΑ [έντυπο καταγγελίας προς τον Υπεύθυνο Προστασίας Ατομικών Ελευθεριών του γραφείου του διευθυντή των αμερικανικών υπηρεσιών πληροφοριών - U.S. Office of the Director of National Intelligence's Civil Liberties Protection Officer (CLPO)].

Υπενθυμίζεται ότι στις 10 Ιουλίου 2023, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε την εκτελεστική της απόφαση C(2023) 4745 σχετικά με την επάρκεια του επιπέδου προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει του πλαισίου ΕΕ-ΗΠΑ για την προστασία των δεδομένων (Απόφαση Επάρκειας ΠΠΔ ΕΕ-ΗΠΑ). Ένα σημαντικό στοιχείο του εν λόγω πλαισίου, στο οποίο βασίζεται η απόφαση επάρκειας, αφορά το εκτελεστικό διάταγμα 14086 σχετικά με την «Ενίσχυση των εγγυήσεων για τις δραστηριότητες συλλογής πληροφοριών σημάτων των ΗΠΑ». Με το Ε.Δ. 14086 θεσπίστηκε νέος μηχανισμός προσφυγής στον τομέα της εθνικής ασφάλειας, με στόχο τον χειρισμό και την εξεύρεση λύσης σε καταγγελίες που υποβάλλουν υποκείμενα των δεδομένων στην ΕΕ και τον ΕΟΧ και στις οποίες προβάλλονται ισχυρισμοί περί παράνομης πρόσβασης και χρήσης δεδομένων από δραστηριότητες συλλογής πληροφοριών σημάτων των ΗΠΑ όσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τους, τα οποία διαβιβάστηκαν από την ΕΕ και τον ΕΟΧ στις ΗΠΑ. Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο του εν λόγω μηχανισμού προσφυγής, θα εξετάζονται μόνο καταγγελίες που αφορούν την εθνική ασφάλεια. Ο εν λόγω μηχανισμός προσφυγής εφαρμόζεται ανεξάρτητα από το εργαλείο διαβίβασης που χρησιμοποιείται για τη διαβίβαση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των καταγγελλόντων στις ΗΠΑ (δηλαδή απόφαση επάρκειας του ΠΠΔ, τυποποιημένες ή ad hoc συμβατικές ρήτρες, δεσμευτικοί εταιρικοί κανόνες, κώδικες δεοντολογίας, μηχανισμοί πιστοποίησης, παρεκκλίσεις).

Τα σχετικά έντυπα είναι διαθέσιμα στην ελληνική γλώσσα στην ιστοσελίδα της Αρχής https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/thematikes_enotites/diavivaseis_ee/

[diavivaseis_pros_USA](#)

Έκθεση της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου για το δικαίωμα πρόσβασης για την αποτελεσματική επιβολή νόμου (Δήλωση 5/2024)

https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/statements/statement-52024-recommendations-high-level-group-access_el

Εγκρίθηκε η εν λόγω έκθεση, στην οποία το ΕΣΠΔ περιλαμβάνει συστάσεις σχετικά με την πρόσβαση στα δεδομένα για την επιβολή του νόμου. Η εν λόγω έκθεση είχε δρομολογηθεί προκειμένου να διερευνηθούν οι προκλήσεις για τους επαγγελματίες του τομέα της επιβολής του νόμου αναφορικά με την πρόσβαση σε δεδομένα και να προταθούν λύσεις και συστάσεις. Ειδικότερα, τον Ιούνιο του 2024, η Ομάδα Υψηλού Επιπέδου (ΟΥΕ) δημοσίευσε 42 συστάσεις για την περαιτέρω ανάπτυξη των πολιτικών και της νομοθεσίας της ΕΕ, διαρθρωμένες ως «μέτρα ανάπτυξης ικανοτήτων», «συνεργασία με τη βιομηχανία και τυποποίηση» και «νομοθετικά μέτρα». Οι συστάσεις καλύπτουν ιδίως την κρυπτογράφηση, τη συνεργασία με τον κλάδο, καθώς και μεταξύ των υπηρεσιών επιβολής του νόμου, και την ανάγκη για εναρμονισμένους κανόνες για τη διατήρηση των δεδομένων.

Στο εν λόγω κείμενο το ΕΣΠΔ υπογραμμίζει ότι τα θεμελιώδη δικαιώματα πρέπει να διασφαλίζονται όταν οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου έχουν πρόσβαση στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα φυσικών προσώπων. Ενώ το ΕΣΠΔ υποστηρίζει τον στόχο της αποτελεσματικής επιβολής του νόμου, επισημαίνει ότι ορισμένες από τις συστάσεις της ΟΥΕ θα μπορούσαν να προκαλέσουν σοβαρή παρέμβαση αναφορικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα, ιδίως τον σεβασμό της ιδιωτικής και της οικογενειακής ζωής. Στη δήλωσή του, το ΕΣΠΔ τονίζει επίσης ότι οι συστάσεις σχετικά με την κρυπτογράφηση δεν θα πρέπει να εμποδίζουν τη χρήση της ούτε να αποδυναμώνουν την αποτελεσματικότητα της προστασίας που παρέχει.

Υπενθυμίζεται ότι η ΟΥΕ συστάθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιούνιο του 2023 και προεδρεύεται από κοινού από την Επιτροπή της ΕΕ και την εκ περιτροπής Προεδρία του Συμβουλίου.

Στην ιστοσελίδα https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/general-guidance/guidelines-recommendations-best-practices_en περιλαμβάνονται σύνδεσμοι για τα κείμενα όλων των κατευθυντήριων γραμμών και συστάσεων, ενώ στη διεύθυνση https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/consistency-findings/opinions_en σύνδεσμοι για τα κείμενα των γνωμοδοτήσεων. Επίσης, στην ιστοσελίδα του ΕΣΠΔ έχουν αναρτηθεί και άλλα έγγραφα, όπως σημειώματα απευθυνόμενα στους νομοθέτες της Ε. Ένωσης ή των κρατών μελών, απαντητικές επιστολές κ.ά. Δείτε σχετικά τη γενική ιστοσελίδα https://edpb.europa.eu/edpb_en ή και ειδικότερες, όπως https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/consistency-findings/binding-decisions_en, https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/documents-addressed-european-commission-or-national-authorities/other-documents_en και https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/general-guidance/other-guidance-and-information-notes_en.

4.1.1. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ – CSC

Η Επιτροπή Συντονισμένης Εποπτείας συστάθηκε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) σύμφωνα με το άρθρο 37 του Κανονισμού Λειτουργίας του προαναφερθέντος Συμβουλίου και το άρθρο 62 για τη συντονισμένη εποπτεία από τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων και τις εθνικές εποπτικές αρχές του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών ή και ενωσιακή πράξη που θεσπίζει μεγάλης κλίμακας πληροφοριακό σύστημα, φορέα, γραφείο και όργανα της ΕΕ. Η Επιτροπή ξεκίνησε τις εργασίες της τον Δεκέμβριο του 2019 και σε αυτή συμμετέχουν οι εκπρόσωποι των εθνικών εποπτικών αρχών των κρατών μελών, ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ) και εκπρόσωποι των εθνικών εποπτικών αρχών κρατών τα οποία δεν είναι μέλη της ΕΕ αλλά αποτελούν μέλη του χώρου Σένγκεν, όπου προβλέπεται από το ενωσιακό δίκαιο. Η αποστολή της είναι να διασφαλίζει την εναρμονισμένη και συντονισμένη εποπτεία των πληροφοριακών συστημάτων μεγάλης κλίμακας της ΕΕ καθώς και των φορέων, γραφείων και οργάνων της ΕΕ, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της.

Το κύριο θεματικό αντικείμενο της Επιτροπής περιλαμβάνει ζητήματα συνόρων – ασύλου – μετανάστευσης, αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας και της Ψηφιακής Ενιαίας Αγοράς. Ωστόσο, επί του παρόντος στην αρμοδιότητά της εμπίπτουν η εποπτεία του Συστήματος Πληροφόρησης για την Εσωτερική Αγορά (IMI), του Οργανισμού της ΕΕ για τη Συνεργασία στον τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust), της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (European Public Prosecutor's Office -EPPO) και της Ευρωπόλ, σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/794 για την Ευρωπόλ, όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/991 και τέθηκε σε ισχύ το 2022. Από τον Μάρτιο του 2023 εντάχθηκε στο πεδίο της Επιτροπής και η εποπτεία του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν, καθώς τέθηκε σε εφαρμογή το νέο νομοθετικό πλαίσιο για το κεκτημένο Σένγκεν με τους νέους Κανονισμούς SIS – Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1860, Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1861 και Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1862.

Για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων της η Επιτροπή δύναται να προβαίνει σε ανταλλαγή πληροφοριών, να επικουρεί τις εθνικές εποπτικές αρχές στη διενέργεια ελέγχων – επιθεωρήσεων, να εξετάζει δυσχέρειες στην ερμηνεία και εφαρμογή ενωσιακών νομικών πράξεων με τα οποία συστήνονται μεγάλης κλίμακας πληροφοριακά συστήματα ή όργανα που υπόκεινται σε συντονισμένη εποπτεία, να διενεργεί μελέτες επί των προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την άσκηση του ανεξάρτητου ελέγχου ή και την άσκηση των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων, να προωθεί την ευαισθητοποίηση για τα δικαιώματα των υποκειμένων και να καταρτίζει εναρμονισμένες προτάσεις σχετικά με την επίλυση προβλημάτων.

Η Επιτροπή καταρτίζει διετές σχέδιο δράσεων καθώς και έκθεση πεπραγμένων κάθε δύο έτη, την οποία προωθεί στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων, προκειμένου να υποβληθεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Συμβούλιο και Επιτροπή.

Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο στις Βρυξέλλες. Τον συντονισμό της Επιτροπής έχει ο Συντονιστής που εκλέγεται από τα μέλη της για διετή θητεία. Πρώτος συντονιστής της Επιτροπής είχε εκλεγεί η εκπρόσωπος της εθνικής εποπτικής αρχής της Πορτογαλίας, η οποία ανανέωσε τη θητεία της για την επόμενη διετία σε εκλογές που διενεργήθηκαν τον Νοέμβριο του 2022. Ωστόσο, το 2024 και πριν από τη λήξη της θητείας της παραιτήθηκε και κατόπιν διενέργειας εκλογών νέα συντονίστρια της Επιτροπής ορίστηκε η εκπρόσωπος του ΕΕΠΔ. Το έτος αυτό εκλογές πραγματοποιήθηκαν και για τον ορισμό ακόμη ενός αναπληρωτή συντονιστή – εκπρόσωπος της εποπτικής αρχής της Σλοβενίας – που θα συνυπηρετεί στον ρόλο μαζί με τον έτερο, ήδη εκλεγμένο αναπληρωτή συντονιστή, τον εκπρόσωπο της γερμανικής εποπτικής αρχής. Η Ελλάδα μετέχει στην Επιτροπή με εκπροσώπους της.

Κατά τη διάρκεια του 2024 πραγματοποιήθηκαν τρεις εξ αποστάσεως συναντήσεις και τρεις συναντήσεις με φυσική παρουσία στις εγκαταστάσεις του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Στη διάρκεια των συναντήσεων αυτών συζητήθηκαν θέματα που αφορούν στην πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα από Ευρωπαίους πολίτες και τα οποία απευθύνονται στην Επιτροπή σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2001/1049, όπως το πεδίο εφαρμογής των σχετικών κανόνων, περιορισμοί και διαδικασίες. Επίσης, συζητήθηκαν οργανωτικά θέματα που ανακύπτουν ενόψει της επικείμενης εφαρμογής των νέων μεγάλων βάσεων δεδομένων και η ανάγκη αναθεώρησης των εσωτερικών διαδικασιών και ρόλων στο πλαίσιο των αυξημένων αρμοδιοτήτων της CSC. Αναδείχθηκε η σημασία για αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών και προκρίθηκε η πιλοτική δημιουργία υποομάδων για επιμέρους εποπτικές ενότητες – βάσεις δεδομένων που θα επικεντρώνονται στα ζητήματα του εκάστοτε συστήματος και θα ενημερώνουν την Ολομέλεια της Επιτροπής σχετικά. Πραγματοποιήθηκε παρουσίαση στα μέλη της Επιτροπής για τη χρήση ψηφιακών εργαλείων διαχείρισης πληροφορίας αναφορικά με τη διαλειτουργικότητα των μεγάλων βάσεων δεδομένων που εμπίπτουν στην εποπτική αρμοδιότητα των εθνικών εποπτικών αρχών, του ΕΕΠΔ και της Επιτροπής κατά τη συντονισμένη εποπτεία, η χρησιμότητά τους για την παρακολούθηση της ροής δεδομένων των διαφορετικών συστημάτων που διαλειτουργούν, η αξιοποίησή τους για την υποβοήθηση των υποκειμένων των δεδομένων κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους και η πρόκληση της επικαιροποίησης των εργαλείων, καθώς προβλέπεται η πρόσθεση και άλλων συστημάτων στη διαλειτουργικότητα.

Περαιτέρω, συζητήθηκε διεξοδικά το Σχέδιο Δράσης για τα έτη 2025-2026 και οι δραστηριότητες που θα περιλαμβάνει ανά θεματική ενότητα. Παρουσιάστηκε απολογιστική επισκόπηση του έτους, με ανάλυση των θεμάτων που εξετάστηκαν και προετοιμάστηκε η Έκθεση Πεπραγμένων της Επιτροπής για την περίοδο 2022-2024, η οποία κατόπιν της υιοθέτησής της, υποβάλλεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Την Επιτροπή απασχόλησε και η ένταξη πλέον του πλαισίου Prüm II (Ανταλλαγή Αστυνομικών και Βιομετρικών Δεδομένων) στην αρμοδιότητα εποπτείας της, δεδομένης της παραπομπής της παρ. 2 του άρθρου 59 του επικαιροποιημένου Κανονισμού (ΕΕ) Prüm II στο άρθρο 62 περί συντονισμένης εποπτείας του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725.

Συζητήθηκαν οργανωτικά θέματα για την εν λόγω εποπτεία ενώ αναδείχθηκε και στην περίπτωση αυτή το ζήτημα της διαλειτουργικότητας.

I. Σύννορα - Άσυλο και Μετανάστευση

Σύστημα Θεωρήσεων (VIS)

Το έτος 2024 ήταν για τη Συντονιστική Ομάδα για εποπτείας του συστήματος VIS έτος μετάβασης στη συντονισμένη εποπτεία της Επιτροπής υπό την αιγίδα του ΕΣΠΔ, κατόπιν της αναθεώρησης του Κανονισμού (ΕΚ) 767/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Ιουλίου 2008 για το Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS) και την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ κρατών μελών για τις θεωρήσεις μικρής διάρκειας (Κανονισμός VIS).

Υπενθυμίζεται ότι η κεντρική βάση αυτή αναπτύχθηκε σύμφωνα με την Απόφαση του Συμβουλίου 2004/512/ΕΚ για τη δημιουργία του Συστήματος Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS), προκειμένου να βελτιώσει την εφαρμογή της κοινής πολιτικής στον τομέα των θεωρήσεων, της προξενικής συνεργασίας, και να προσδιορίσει τις προϋποθέσεις και διαδικασίες ανταλλαγής δεδομένων στο πλαίσιο έκδοσης θεωρήσεων για διαμονή μικρής διάρκειας και να καταπολεμήσει την άγρα θεωρήσεων. Στη βάση αυτή καταχωρίζονται και τηρούνται, μεταξύ άλλων, βιομετρικά και αλφαριθμητικά δεδομένα. Τέθηκε σε εφαρμογή σταδιακά από το 2011, ενώ η ανάπτυξη του συστήματος ολοκληρώθηκε περί το τέλος του 2015. Εν τέλει τροποποιήθηκε και αναθεωρήθηκε με τους Κανονισμούς (ΕΕ) 2021/1133 και 2021/1134.

Κατά τη συνήθη πρακτική παρασχέθηκε ενημέρωση στα μέλη της Ομάδας (πλέον της Επιτροπής) από τη ΓΔ Δικαιοσύνης και τη ΓΔ Εσωτερικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με την πορεία της υιοθέτησης των προβλεπόμενων εναπομείναντων εκτελεστικών πράξεων και των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, καθώς και με την αναθεωρημένη ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του συστήματος, που τοποθετείται πλέον για το φθινόπωρο του 2026. Επίσης, έγινε παρουσίαση του χρονοδιαγράμματος για την ολοκλήρωση της ψηφιοποίησης των θεωρήσεων, η οποία έχει ήδη υιοθετηθεί από το 2023. Τονίστηκε δε ότι για την πλήρη εφαρμογή της απαιτείται και εκκρεμεί η έκδοση δεκαοκτώ εκτελεστικών πράξεων και κατ' εξουσιοδότηση πράξεων. Περαιτέρω ενημέρωση έγινε αναφορικά με την μέχρι τότε εμπειρία των αξιολογήσεων Σένγκεν υπό το νέο καθεστώς και αναφέρθηκε η επιτυχία του νεοσύστατου θεσμού της προεπιλεγμένης για κάθε έτος ομάδας εμπειρογνομόνων από την οποία αντλούνται τα μέλη της εκάστοτε ομάδας αξιολόγησης, η ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού και οργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων ενώ, περιεγράφηκαν και τα βασικά ζητήματα που εντοπίζονται στον τομέα των θεωρήσεων κατά την αξιολόγηση του κεκτημένου Σένγκεν και ανακοινώθηκαν τα κράτη μέλη που θα αξιολογηθούν το 2025.

Όπως συνηθίζεται, ενημέρωση παρείχε και εκπρόσωπος του eu-LISA αναφορικά με τις τελευταίες επιχειρησιακές εξελίξεις, συμπεριλαμβανομένων ζητημάτων ποιότητας, ακρίβειας δεδομένων και ανάλυσης λειτουργίας του συστήματος VIS, ενώ παρουσιάστηκαν και σχετικά στατιστικά στοιχεία.

Ο ΕΕΠΑ παρουσίασε τα αποτελέσματα του ελέγχου που διενέργησε στο κεντρικό σύστημα VIS στην έδρα του eu-LISA. Ελέγχθηκαν τεχνικά (π.χ. κρυπτογραφικά εργαλεία, διαχείριση λογαριασμών, παραβίαση δεδομένων) και μη τεχνικά ζητήματα (όπως οι χρόνοι διατήρησης δεδομένων).

Εξάλλου, την Επιτροπή απασχόλησε η εκπόνηση της Έκθεσης Πεπραγμένων του VIS για το διάστημα 2023–2024 με στόχο την ολοκλήρωση και υιοθέτησή της στις αρχές του 2025.

Επιπλέον, μετά την ολοκλήρωση των εργασιών για την εκπόνηση του κοινού πλάνου ελέγχων, που είχε εκκινήσει ήδη το προηγούμενο έτος και είχε στηριχθεί σε σχετικό πλάνο ελέγχου για την ασφάλεια δεδομένων το οποίο είχε υιοθετηθεί στο παρελθόν από την Ομάδα Συντονισμένης Εποπτείας για το SIS, και την υιοθέτησή του τον Φεβρουάριο του 2024, αποφασίστηκε να δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα της Ομάδας.

Τέλος, το Σχέδιο Δράσης για τα έτη 2025–2026 για το VIS απασχόλησε την Ομάδα με ανταλλαγή απόψεων για τα πιθανά θέματα που θα αποτελέσουν πεδίο δράσης και, κυρίως, με την εκδήλωση κοινού ενδιαφέροντος να εξεταστεί και να διασαφηνιστεί ο ρόλος του υπευθύνου επεξεργασίας στο πλαίσιο του VIS με πιθανή την ανάληψη κοινής δράσης ελέγχου.

Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν

Σε συνέχεια της δράσης για τον έλεγχο των καταχωρίσεων, που αφορούν στο άρθρο 36 της Απόφασης SIS II 2007/533/ΔΕΥ (καταχωρίσεις για πρόσωπα και αντικείμενα με σκοπό τη διακριτική παρακολούθηση ή τον ειδικό έλεγχο), ο οποίος είχε ήδη εκκινήσει υπό το προηγούμενο καθεστώς συντονισμένης εποπτείας, ο εισηγητής παρουσίασε την εξέλιξη κατόπιν της συγκέντρωσης των απαντήσεων των εποπτικών αρχών στο ερωτηματολόγιο. Αναφέρθηκε στις πρώτες διαπιστώσεις και στον εντοπισμό κάποιων προβληματικών ζητημάτων και ακολούθησε ανταλλαγή απόψεων επί αυτών, ενώ διατυπώθηκαν προτάσεις και έγινε αναφορά στα επόμενα βήματα. Ένα προσχέδιο της σχετικής έκθεσης υποβλήθηκε για σχόλια από τα μέλη, πριν από την τελική υιοθέτησή της από την Επιτροπή.

Εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (από τη Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων και τη Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης) παρουσίασαν το εργαλείο του Πίνακα Αποτελεσμάτων (Schengen Scoreboard), το οποίο χρησιμοποιείται στο νέο μοντέλο μηχανισμού αξιολόγησης του κεκτημένου Σένγκεν, τη δομή του, τους κανόνες που περιλαμβάνει και τις πιθανές εκβάσεις. Τονίστηκε ότι στο κρίσιμο αυτό εργαλείο ενσωματώνονται και όλα τα ζητήματα προστασίας δεδομένων που αξιολογούνται στο πλαίσιο των μεγάλων βάσεων δεδομένων.

Ενημέρωση, επίσης, πραγματοποιήθηκε για τα υφιστάμενα εργαλεία που παρέχει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα κράτη μέλη για την υποστήριξη της εφαρμογής του SIS και κυρίως για την πλατφόρμα «ΚΟΕΛ», η οποία αποτελεί την πλατφόρμα για την ανάρτηση και παρακολούθηση των συστάσεων που απευθύνονται σε κράτη μέλη κατά την αξιολόγηση των κρατών στο κεκτημένο Σένγκεν, και παρασχέθηκαν διευκρινήσεις

αναφορικά με τη σύνδεση των δεικτών της προστασίας δεδομένων και τις υποβληθείσες συστάσεις.

Περαιτέρω, οι εκπρόσωποι της ΕΕ ενημέρωσαν σχετικά με την επιτυχία του νέου συστήματος ορισμού εθνικών εμπειρογνομόνων για το έτος 2023 και για το κάλεσμα για υποβολή υποψηφιοτήτων για τη συγκρότηση ομάδων αξιολογήσεων στον νέο κύκλο αξιολογήσεων του 2025, τις προγραμματισμένες αξιολογήσεις κρατών, την επικείμενη δημιουργία πλατφόρμας που θα περιλαμβάνει εκπαιδευτικό υλικό και τη σύσταση Ομάδας Εναρμονισμένης Εκπαίδευσης. Τέλος, έγινε αναφορά στην οργάνωση ενός εργαστηρίου για την ενσωμάτωση των συστημάτων EES (Σύστημα Εισόδου και Εξόδου υπηκόων τρίτων χωρών) και ETIAS (Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού) στη διαδικασία του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν.

Επιπλέον, κατά τη συνήθη τακτική της προγενέστερης συντονισμένης εποπτείας, εκπρόσωπος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Λειτουργικής Διαχείρισης Συστημάτων Τεχνολογιών Πληροφορικής Ευρείας Κλίμακας στον χώρο της Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (EU-Lisa), που έχει αναλάβει πλήρως την ευθύνη για τη λειτουργική διαχείριση του Συστήματος, παρουσίασε τη γενική εικόνα της λειτουργίας του συστήματος, συμβάλλοντα, ελέγχους συνέπειας, ειδοποιήσεις, στατιστικά για τους αριθμούς των καταχωρίσεων, των αναζητήσεων (κεντρικές, AFIS, FPS, ABQ), στοιχεία για τη διασύνδεση SIS-ETIAS μέσω της Ευρωπαϊκής Πύλης Αναζήτησης (ESP), την ποιότητα των δεδομένων κ.ά.

Την Επιτροπή απασχόλησε εξάλλου το ζήτημα του ελέγχου Αρχείων Καταγραφής (άρθρο 12 SIS) με ανταλλαγή απόψεων για την ύπαρξη ή μη υποχρέωσης εκ μέρους των εποπτικών αρχών για αυτού του είδους τον έλεγχο. Για την εξέταση του θέματος αυτού αποφασίστηκε η εκπόνηση ερωτηματολογίου και η συμπλήρωσή του από τα μέλη της Επιτροπής, προκειμένου να συγκεντρωθούν όλες οι απόψεις και να συναχθούν συμπεράσματα. Καθώς, από τις απαντήσεις, διαπιστώθηκε ευρεία συμφωνία για την υποχρέωση των εθνικών εποπτικών αρχών για συστηματικό έλεγχο των αρχείων αυτών, συζητήθηκε η έκδοση συστάσεων ή εγγράφου βέλτιστων πρακτικών για το ζήτημα.

Σε συνέχεια της ανειλημμένης δράσης για την αξιολόγηση της νομικής ερμηνείας της χρονικής απαίτησης διενέργειας ελέγχου του SIS από τις εποπτικές αρχές (σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 44 του προΐσχυσαντα Κανονισμού 1987/2006) συγκεντρώθηκαν απόψεις από τα μέλη της Επιτροπής και ακολούθησε ευρεία συζήτηση. Εν τούτοις, διαπιστώθηκε έλλειψη σαφήνειας αλλά και ομοφωνίας για τα χρονικά όρια της έναρξης και λήξης του υποχρεωτικού ελέγχου. Τονίστηκε, ωστόσο, η σημασία και η ανάγκη της επίλυσης του θέματος αυτού.

Επιπροσθέτως, ο ΕΕΠΔ ενημέρωσε την Επιτροπή για την πορεία του ελέγχου που είχε διενεργήσει το 2023 στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του στο κεντρικό Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν. Η έκθεση ελέγχου εκδόθηκε και απεστάλη ήδη τον Σεπτέμβριο του 2024 στον EU-Lisa ως ελεγχόμενο φορέα και με αυτήν την έκθεση αναδείχθηκαν θέματα διαχείρισης κινδύνων, καταμερισμού και απόδοσης ευθύνης σε συγκεκριμένους ρόλους, κενά σε αρχεία καταγραφής, τεχνικά προβλήματα κ.ά. Ωστόσο, ο EU-Lisa ξεκίνησε ήδη ενέργειες συμμόρφωσης προς τις εκδοθείσες συστάσεις.

Τέλος, η Επιτροπή συντόνισε την τελική σύνταξη έκθεσης για την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων στο πλαίσιο του SIS με απώτερο στόχο την αποστολή της στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωκοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Παράλληλα, ολοκληρώθηκε και η σύνταξη της έκθεσης των προβλεπόμενων στους Κανονισμούς Σένγκεν στατιστικών στοιχείων αναφορικά με την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων για το έτος 2023, ώστε να αποσταλεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως προβλέπεται.

Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού (ETIAS)

Το 2024, η Επιτροπή παρακολούθησε στενά την προετοιμασία και εφαρμογή του συστήματος ETIAS, με έμφαση στη συμμόρφωση με την προστασία δεδομένων και τα θεμελιώδη δικαιώματα. Η δράση της επικεντρώθηκε στην προληπτική εποπτεία του συστήματος, ενισχύοντας τη διαφάνεια και τη λογοδοσία στο πλαίσιο της μελλοντικής εφαρμογής του ETIAS.

Στο πλαίσιο αυτό συγκροτήθηκε ειδική υπο-ομάδα εργασίας ETIAS για να επιβλέπει την πρόοδο, να αναλύει τα ζητήματα που προκύπτουν και να αντιμετωπίζει νομικές προκλήσεις. Υπήρξε ανταλλαγή πληροφοριών αναφορικά με τον βαθμό εμπλοκής και συμμετοχής των εθνικών αρχών στη διαδικασία ενσωμάτωσης και εφαρμογής του συστήματος, καθώς και ενημέρωση από τον ΕΕΠΔ για την πορεία της εφαρμογής του συστήματος, αλλά και διατύπωση επισημάνσεων για τις επικείμενες προκλήσεις, όπως η διασφάλιση γενικής αποδοχής της ευθύνης για τη διενέργεια Εκτίμησης Αντικτύπου Προσωπικών Δεδομένων (ΕΑΠΔ) από τους υπευθύνους επεξεργασίας και τους φορείς που θα έχουν την υποχρέωση διενέργειας αυτής. Συζητήθηκαν, επιπλέον, θέματα ερμηνείας των άρθρων 56 (για την εφαρμογή διατάξεων προστασίας προσωπικών δεδομένων) και 64 (για τα δικαιώματα πρόσβασης, διόρθωσης, συμπλήρωσης, διαγραφής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και περιορισμού της επεξεργασίας των υποκειμένων των δεδομένων) του Κανονισμού ETIAS και ο επιμερισμός της ευθύνης από τους εμπλεκόμενους φορείς στην ανταπόκριση σε αιτήματα των υποκειμένων των δεδομένων. Η Επιτροπή απέστειλε σχετική επιστολή προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή επισημαίνοντας τις ανησυχίες της για τα παραπάνω ζητήματα που αφορούν στην προστασία δεδομένων και την ασφάλεια πληροφοριών.

Κύριο ζήτημα συζήτησης και ανάλυσης αποτέλεσε το περιεχόμενο και η ερμηνεία της έννοιας του αποδέκτη στο πλαίσιο της άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης του υποκειμένου, καθώς και ειδικότερα της έννοιας της εξαίρεσης του δημόσιου φορέα σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 4 ΓΚΠΔ. Δεδομένου ότι διαπιστώθηκαν διαφορές στην ερμηνεία αυτών από τις εθνικές αρχές, αποφασίστηκε η Επιτροπή να διαμορφώσει και υιοθετήσει τη δική της νομική ανάλυση.

Και τη χρονιά αυτή, η Επιτροπή ενημερώθηκε από τον αναπληρωτή Συντονιστή της, που μετέχει στο Συμβούλιο καθοδήγησης ETIAS, για τα θεμελιώδη δικαιώματα για τα θέματα ενδιαφέροντος, όπως τον κατάλογο παρακολούθησης ETIAS, το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και το πλαίσιο της διαδικασίας ελέγχων ασφαλείας.

Τέλος, πραγματοποιήθηκε παρουσίαση του Κεντρικού Συστήματος ETIAS από τον Διευθυντή του και εξετάστηκαν ζητήματα διαλειτουργικότητας με τον διαχειριστή του συστήματος, τον eu-LISA και την Frontex.

Σύστημα Εισόδου και Εξόδου υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕΣ - EES)

Κατά το 2024, η Επιτροπή ανέλαβε ενεργό ρόλο στην παρακολούθηση της προετοιμασίας και εφαρμογής του συστήματος EES (η έναρξη λειτουργίας του συστήματος είχε προγραμματιστεί για το φθινόπωρο του 2024, αλλά αναβλήθηκε για το επόμενο φθινόπωρο του 2025), εντάσσοντας το σύστημα αυτό στις εργασίες της και δίνοντας έμφαση στα ζητήματα πληροφόρησης των ταξιδιωτών και στα θεμελιώδη δικαιώματα.

Ειδικότερα, επιβεβαιώθηκαν οι νέες υποχρεώσεις εποπτείας του EES από τις εθνικές εποπτικές αρχές βάσει συζήτησης επί των άρθρων 53 παρ. 2 και 54 παρ. 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2226 σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εισόδου/εξόδου (ΣΕΕ) για την καταχώριση δεδομένων εισόδου και εξόδου και δεδομένων άρνησης εισόδου των υπηκόων τρίτων χωρών που διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών, τον καθορισμό των όρων πρόσβασης στο ΣΕΕ για σκοπούς επιβολής του νόμου (EES), και αναγνωρίστηκαν οι ανάγκες πληροφόρησης για τους ταξιδιώτες.

Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής παρέστη σε συνεδριάσεις, προκειμένου να ενημερώσει αρχικά για την έναρξη λειτουργίας του συστήματος και, αφετέρου, για την εκστρατεία ενημέρωσης την οποία έχει αναλάβει να πραγματοποιήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές και τον ΕΕΠΔ, σύμφωνα με το άρθρο 51 του Κανονισμού EES πριν από την έναρξη λειτουργίας του συστήματος. Εν τούτοις, η ΕΕ στην προετοιμασία της ενημερωτικής εκστρατείας δεν συμπεριέλαβε τις εθνικές αρχές και τον ΕΕΠΔ και για τον λόγο αυτό η Επιτροπή αποφάσισε να συντάξει επιστολές, τις οποίες απέστειλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ώστε να επισημανθεί το ζήτημα της σχετικής νομικής συμμόρφωσης με τον Κανονισμό EES.

Ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (FRA - European Union Agency for Fundamental Rights) παραβρέθηκε σε συνεδρίαση της Επιτροπής και παρουσίασε τις προκλήσεις στα θεμελιώδη δικαιώματα κατά την εφαρμογή του EES, ανάλυση αυτών και συστάσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η λειτουργία του συστήματος με τον σεβασμό στα θεμελιώδη δικαιώματα. Κυρίως, απασχόλησε το ζήτημα των υπηκόων τρίτων χωρών που παραμένουν στο έδαφος χώρας παράνομα και των ευάλωτων προσώπων - αιτούντων άσυλο.

Τέλος, η Επιτροπή ενημερώθηκε από την Frontex σχετικά με την εφαρμογή για κινητά που προετοιμάζεται και που στόχο έχει να δίνει στους ταξιδιώτες τη δυνατότητα να πραγματοποιούν προεγγραφή στο σύστημα μέσω της εισαγωγής των δεδομένων τους στην εφαρμογή αυτή. Ακολούθησε συζήτηση για θέματα προστασίας δεδομένων, όπως η διατήρηση δεδομένων, ο ρόλος των εθνικών αρχών ως υπευθύνων επεξεργασίας και της Frontex ως εκτελούντα την επεξεργασία, καθώς και σχετικά με την επιλογή που θα διαθέτουν τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν και να παρέχουν την εφαρμογή.

II. Αστυνομική και Δικαστική Συνεργασία

Ευρωπόλ

Η Επιτροπή, στη διάρκεια του έτους αυτού, εξέδωσε ένα καθοδηγητικό σημείωμα (guidance note) σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ του ΕΕΠΔ και των εποπτικών αρχών στο πλαίσιο της εξέτασης καταγγελιών που έχουν υποβληθεί στον ΕΕΠΔ σύμφωνα με τα άρθρα 44 και 47 του Κανονισμού Ευρωπόλ. Το εν λόγω σημείωμα περιλαμβάνει νομική ανάλυση των κύριων υποχρεώσεων που προβλέπονται στις ανωτέρω διατάξεις. Συναφώς, αποφασίστηκε να επικαιροποιηθεί αντιστοίχως και η σχετική ιστοσελίδα της Επιτροπής, ώστε να είναι σαφής η διαδικασία υποβολής και εξέτασης καταγγελίας στα υποκείμενα των δεδομένων.

Περαιτέρω, η Επιτροπή συνέχισε τη συντονισμένη δράση για το ζήτημα της επεξεργασίας δεδομένων ανηλίκων, δράση που έχει ενταχθεί στο Πρόγραμμα Εργασιών της για το διάστημα 2022-2024. Σημειώνεται ότι το 2023 τα μέλη της Επιτροπής, των οποίων τα αντίστοιχα κράτη μέλη είχαν υποβάλει/συνεισφέρει δεδομένα ανηλίκων στην Ευρωπόλ, είχαν προβεί στον έλεγχο της νομιμότητας των διαβιβάσεων αυτών. Σε συνέχεια των ελέγχων αυτών, εντός του ίδιου έτους, η Επιτροπή αποφάσισε να συλλεχθούν οι εμπειρίες των μελών που διενήργησαν ελέγχους, οι δυσκολίες και άλλα ζητήματα που προέκυψαν κατά τη διάρκεια των ελέγχων αυτών, ώστε ενδεχομένως να ενσωματωθούν στην τελική έκθεση που θα συνταχθεί το επόμενο έτος για την εν λόγω δράση.

Επιπλέον, εντός του 2024, η Επιτροπή ενημερώθηκε από τον ΕΕΠΔ σχετικά με:

- τα αιτήματα προηγούμενης διαβούλευσης που υποβλήθηκαν στον ΕΕΠΔ για δύο νέα εργαλεία, αφενός ένα εργαλείο αναγνώρισης προσώπου και ένα εργαλείο ανίχνευσης αντικειμένων και βαθμολόγησης εικόνων, που σκοπεύει να αρχίσει να χρησιμοποιεί η Ευρωπόλ,

- τη γνωμοδότηση που εξέδωσε επί αιτήματος προηγούμενης διαβούλευσης για την κοινή επιχειρησιακή ανάλυση βάσει του άρθρου 20 παρ. 2α του Κανονισμού Ευρωπόλ,
- τη γνωμοδότηση που εξέδωσε σχετικά με τη νέα διατύπωση που θα χρησιμοποιείται από την Ευρωπόλ στις απαντήσεις σε αιτήματα πρόσβασης υποκειμένων των δεδομένων σε περιπτώσεις πλήρους περιορισμού του δικαιώματος πρόσβασης,
- τα κύρια ευρήματα της έκθεσης της ετήσιας επιθεώρησης που πραγματοποίησε στην Ευρωπόλ το 2023,
- τη 15η συνάντηση της Μικτής Ομάδας Κοινοβουλευτικού Ελέγχου της Ευρωπόλ στις 12 Νοεμβρίου 2024.

Οργανισμός της ΕΕ για τη Συνεργασία στον τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust)

Σε συνέχεια συζητήσεων του προηγούμενου έτους μεταξύ των μελών της Επιτροπής αναφορικά με τις δυσκολίες που παρατηρούνται στην εποπτεία των εθνικών δικαστικών αρχών στο πλαίσιο της Eurojust, βάσει της επίκλησης του άρθρου 45 της Αστυνομικής

Οδηγίας (Οδηγία ΕΕ 2016/680) –δηλαδή της αναρμοδιότητας των εθνικών εποπτικών αρχών για εποπτεία των πράξεων επεξεργασίας των δικαστηρίων όταν αυτά ενεργούν στο πλαίσιο της δικαιοδοτικής τους αρμοδιότητας– η Επιτροπή αποφάσισε να διερευνήσει το εύρος της εποπτείας σε εθνικό επίπεδο· ζήτησε από τα μέλη να παράσχουν πληροφορίες αναφορικά με το σχετικό νομικό πλαίσιο, τα πεδία στα οποία δεν έχουν αρμοδιότητα εποπτείας, αν υφίστανται άλλες εποπτικές αρχές στον τομέα αυτό, προκειμένου να χαρτογραφηθεί ο τομέας εποπτείας και να αποφασιστούν τυχόν επόμενες δράσεις της Επιτροπής.

Η Επιτροπή, εξάλλου, προχώρησε και στην εκπόνηση ερωτηματολογίου σχετικά με την ποιότητα των δεδομένων στο Αρχείο της Αντιτρομοκρατίας της Eurojust (Counter-Terrorism Registry - CTR). Αυτό είναι ένα επιχειρησιακό εργαλείο σε ολόκληρη την ΕΕ, το οποίο διευκολύνει αντιτρομοκρατικές έρευνες και διώξεις με αυτόματο έλεγχο πληροφοριών βάσει του οποίου οι ύποπτοι αντιστοιχίζονται/διασταυρώνονται και με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών μέσω ασφαλών διαύλων. Τα μέλη της Επιτροπής συμφώνησαν επί του ερωτηματολογίου, που καλύπτει τον κύκλο ζωής των δεδομένων, για την περαιτέρω διερεύνηση τυχόν ζητημάτων ποιότητας των δεδομένων.

Η Επιτροπή, επιπλέον, ενημερώθηκε για τον επικείμενο έλεγχο της βάσης δεδομένων βασικών διεθνών αποδείξεων για εγκλήματα από τον ΕΕΠΔ, ο οποίος είχε προγραμματιστεί για τον Ιούνιο του 2024 στις εγκαταστάσεις της Eurojust. Ο έλεγχος αυτός θα αξιολογήσει τη λειτουργία του συστήματος και κατά πόσον ακολουθεί τις συστάσεις του ΕΕΠΔ με στόχο την έκδοση της σχετικής έκθεσης.

Ο ΕΕΠΔ ενημέρωσε και για τη διενέργεια προηγούμενης διαβούλευσης σχετικά με τη χρήση εργαλείου αυτόματης μετάφρασης, η οποία αφορά σε κινδύνους παραγωγής ανακριβών αποτελεσμάτων, και την πρόταση του ΕΕΠΔ να εξεταστούν ορισμένα μέτρα περιορισμού των κινδύνων.

Περαιτέρω, ξεκίνησαν συζητήσεις αναφορικά με την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών και των οργανισμών (Eurojust και Europol), η οποία μπορεί να περιέχει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και την ανάγκη χρήσης ασφαλών διαύλων επικοινωνίας.

III. Ψηφιακή Ενιαία Αγορά - Σύστημα Πληροφόρησης για την Εσωτερική Αγορά (IMI)

Στη διάρκεια του έτους, η Επιτροπή υιοθέτησε συστάσεις σχετικά με τις υποχρεώσεις διαφάνειας αναφορικά με το Σύστημα Πληροφόρησης για την Εσωτερική Αγορά (IMI) με σκοπό να υποβοηθήσει τους υπευθύνους επεξεργασίας δεδομένων στη συμμόρφωσή τους με τον κανονισμό IMI και τον ΓΚΠΔ. Οι συστάσεις αυτές περιλαμβάνουν ως παράρτημα στο κύριο κείμενο ένα παράδειγμα των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται στα υποκείμενα των δεδομένων και έναν κατάλογο στοιχείων ελέγχου για τον χειρισμό των αιτημάτων των υποκειμένων των δεδομένων κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους, ιδίως του δικαιώματος πρόσβασης από τους υπευθύνους επεξεργασίας δεδομένων. Οι συστάσεις αυτές δημοσιεύτηκαν στον διαδικτυακό τόπο της Επιτροπής.

Άλλο ζήτημα που απασχόλησε την Επιτροπή ήταν η διαχείριση της πρόσβασης των χρηστών στο IMI που προκύπτει λόγω του μεγάλου αριθμού χρηστών. Προτάθηκε η εκπόνηση ερωτηματολογίου για τη διευκρίνιση και τελικά ανάλυση των ευρημάτων για τον εντοπισμό πιθανών ζητημάτων. Πέραν της προετοιμασίας του ερωτηματολογίου, πραγματοποιήθηκε συζήτηση σχετικά με τους αποδέκτες του και τα κριτήρια επιλογής των αποδεκτών, καθώς και περαιτέρω ανάλυση του πεδίου εφαρμογής του ερωτηματολογίου. Εν τέλει, το ερωτηματολόγιο μετά την υποβολή παρατηρήσεων υιοθετήθηκε και ακολούθησε ανταλλαγή απόψεων για τα επόμενα βήματα αναφορικά με τη διαχείριση και αξιοποίησή του.

42 ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΟΠΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΟΜΑΔΕΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

4.2.1. ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΗ ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ

Το Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών (ΤΣΠ) συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 515/1997 του Συμβουλίου της 13^{ης} Μαρτίου 1997 «περί της αμοιβαίας συνδρομής μεταξύ των διοικητικών αρχών των κρατών μελών και της συνεργασίας των αρχών αυτών με την Επιτροπή με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των τελωνειακών και γεωργικών ρυθμίσεων», όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 766/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9^{ης} Ιουλίου 2008, καθώς και με την απόφαση 917/2009/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 30^{ης} Νοεμβρίου 2009 «για τη χρήση της πληροφορικής για τελωνειακούς σκοπούς».

Το ΤΣΠ περιλαμβάνει αποκλειστικά τα δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση του σκοπού του. Σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΚ) 515/1997, όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 766/2008, τα δεδομένα αυτά κατατάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες: α) εμπορεύματα, β) μεταφορικά μέσα, γ) επιχειρήσεις, δ) πρόσωπα, ε) τάσεις απάτης, στ) διαθέσιμη εμπειρογνωμοσύνη, ζ) δεσμεύσεις, κατασχέσεις ή δημεύσεις ειδών, η) δεσμεύσεις, κατασχέσεις ή δημεύσεις ρευστών διαθεσίμων.

Σκοπός του ΤΣΠ είναι αφενός η αμοιβαία συνδρομή και συνεργασία των αρμόδιων διοικητικών αρχών των κρατών μελών για την καταπολέμηση του φαινομένου της απάτης στα πλαίσια της τελωνειακής ένωσης και της κοινής αγροτικής πολιτικής, μέσω της ταχύτερης διάθεσης των πληροφοριών (πρώην 1ος πυλώνας της ΕΕ), αλλά και αφετέρου η συνδρομή στην πρόληψη, στην έρευνα και στη δίωξη σοβαρών παραβάσεων των εθνικών νόμων (πρώην 3ος πυλώνας της ΕΕ). Το ΤΣΠ επιτρέπει σε ένα κράτος μέλος να καταχωρίσει δεδομένα, ζητώντας από άλλο κράτος μέλος να προχωρήσει σε μία εκ των ακόλουθων προτεινόμενων ενεργειών: α) παρατήρηση και αναφορά, β) διακριτική παρακολούθηση, γ) ειδικοί έλεγχοι και, δ) επιχειρησιακή ανάλυση.

Αυτοί οι δύο διαφορετικοί σκοποί του συστήματος εξυπηρετούνται από δύο

βάσεις δεδομένων, λογικά χωρισμένες μεταξύ τους. Αντίστοιχα, διαφορετικά είναι και τα καθεστώτα εποπτείας της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους δύο αυτούς διακριτούς σκοπούς του ΤΣΠ.

Αναλυτικότερα, για τους σκοπούς που σχετίζονται με τον πρώην 1ο πυλώνα, σύμφωνα με το άρθρο 37 του υπ' αριθμ. 515/1997 κανονισμού, όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 766/2008, οι εθνικές Αρχές Προστασίας Δεδομένων είναι αρμόδιες να διασφαλίζουν ότι η επεξεργασία και η χρήση των δεδομένων που περιέχονται στο ΤΣΠ από τις αντίστοιχες αρμόδιες εθνικές αρχές του εκάστοτε κράτους μέλους δεν παραβιάζουν τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων. Ειδικότερα, όμως, κατ' εφαρμογή του άρθρου 37 παρ. 4 του ανωτέρω κανονισμού, έχει συσταθεί η Ομάδα Συντονισμού για την Εποπτεία του Τελωνειακού Συστήματος Πληροφοριών (Customs Information System Supervision Coordination Group - εφεξής «η Ομάδα»). Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων, ο οποίος με βάση την παρ. 3α του ίδιου άρθρου επιβλέπει τη συμμόρφωση του ΤΣΠ προς τον κανονισμό (ΕΚ) 45/2001, συγκαλεί τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο συνάντηση με όλες τις εθνικές εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων που είναι αρμόδιες για θέματα εποπτείας του ΤΣΠ.

Το 2024, η Ομάδα συνεδρίασε τρεις φορές, μία φορά διαδικτυακά και τις άλλες δύο διά ζώσης στην έδρα του ΕΕΠΔ. Στις εν λόγω συνεδριάσεις, μεταξύ άλλων, τα μέλη ενημερώθηκαν από εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την τρέχουσα κατάσταση της χρήσης του ΤΣΠ (π.χ. αριθμό χρηστών, στατιστικά κ.λπ.) και της συνολικότερης πληροφοριακής δομής στον χώρο της συνεργασίας που υφίσταται στο πλαίσιο της τελωνειακής ένωσης. Η Ομάδα, επίσης, ενέκρινε το πρόγραμμα εργασιών της χρονικής περιόδου 2023-2025, και συζήτησε πιθανούς τρόπους για την καλύτερη δυνατή υλοποίηση του προγράμματος και οργάνωση των μελλοντικών εργασιών. Συναφώς, αποφασίστηκε η επόμενη έκθεση δραστηριοτήτων της Ομάδας να επεκταθεί και, αντί της συνηθισμένης διετίας, να καλύψει τα έτη 2022-2024.

Στη διάρκεια του 2024, η Ομάδα συνέχισε, επίσης, τη συζήτηση για την αποτίμηση της εκπαίδευσης σε θέματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παρέχεται σε υπαλλήλους των αρμόδιων εθνικών αρχών σε κάθε κράτος μέλος με πρόσβαση στο ΤΣΠ, και ειδικότερα επεξεργάστηκε σχέδιο έκθεσης με ευρήματα βάσει των απαντήσεων στα ερωτηματολόγια που είχαν συμπληρώσει οι αρμόδιες αρχές. Η εν λόγω έκθεση αναμένεται να εγκριθεί εντός του επόμενου έτους.

Σημειώνεται, τέλος, ότι το 2024 εκδόθηκε ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/868 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ του Συμβουλίου όσον αφορά την ευθυγράμμιση της με τους κανόνες της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Σύμφωνα με το άρθρο 26 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ, όπως τροποποιήθηκε, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ του Συμβουλίου θα υπόκειται πλέον στο πρότυπο συντονισμένης εποπτείας που προβλέπεται στο άρθρο 62 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725. Στο πλαίσιο αυτό, την Ομάδα απασχόλησε το έτος αυτό η μελλοντική συνεργασία με την Επιτροπή Συντονισμένης Εποπτείας (CSC).

Για τους σκοπούς που σχετίζονται με τον πρώην 3ο πυλώνα, έχει συσταθεί η Κοινή Αρχή Ελέγχου (ΚΑΕ) Τελωνείων (Customs Joint Supervisory Authority), στην οποία συμμετέχει η Αρχή και η οποία συνεδριάζει στην έδρα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις Βρυξέλλες. Η ΚΑΕ Τελωνείων συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 25 της απόφασης 917/2009/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 2009 «για τη χρήση της πληροφορικής για τελωνειακούς σκοπούς». Είναι αρμόδια να εποπτεύει τη λειτουργία του ΤΣΠ, να εξετάζει τυχόν προβλήματα εφαρμογής ή ερμηνείας του συστήματος αυτού και να συνδράμει τις εθνικές ελεγκτικές αρχές στην άσκηση των εποπτικών τους καθηκόντων, κυρίως μέσω της εξεύρεσης και υιοθέτησης κοινών λύσεων στα προβλήματα που ανακύπτουν.

Η ΚΑΕ Τελωνείων δεν συνεδρίασε το 2024.

4.2.2. ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΟΥ EURODAC

Η Αρχή συμμετέχει με τακτικό μέλος ή το αναπληρωματικό της στη Συντονιστική Ομάδα για την εποπτεία του συστήματος Eurodac, η οποία συνεδριάζει στα γραφεία του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων στις Βρυξέλλες τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο. Από τον Νοέμβριο του 2019 την προεδρία της Ομάδας κατέχει η Ελλάδα. Η γραμματειακή υποστήριξη παρέχεται από τον Ευρωπαϊκό Επόπτη. Αντικείμενο της Ομάδας αυτής είναι η διασφάλιση κοινής προσέγγισης και αντιμετώπισης από τα κράτη μέλη των ζητημάτων που ανακύπτουν στη λειτουργία της βάσης δεδομένων Eurodac.

Η βάση αυτή, ως γνωστόν, δημιουργήθηκε κατ' εφαρμογή της Συνθήκης του Δουβλίνου, με τον Κανονισμό (ΕΚ) 2725/2000 σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων με σκοπό την αποτελεσματική εφαρμογή της σύμβασης του Δουβλίνου, προκειμένου να συλλέγονται αποτυπώματα των αιτούντων άσυλο και των παράνομων μεταναστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και να ταυτοποιούνται ευχερέστερα οι αιτούντες άσυλο, κατά τη διαδικασία εξέτασης ασύλου. Δεδομένου ότι οι εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων είναι υπεύθυνες για τη χρήση και εν γένει επεξεργασία των δεδομένων που αποστέλλουν και τα οποία συλλέγονται στην κεντρική βάση και ο Ευρωπαίος Επόπτης για την προστασία των δεδομένων για τον έλεγχο της επεξεργασίας στην κεντρική βάση και τη διαβίβαση των δεδομένων στα κράτη μέλη, συνεργάζονται μεταξύ τους ενεργά στο πλαίσιο των ευθυνών τους, προβαίνουν σε τακτικούς ελέγχους τόσο στην κεντρική βάση όσο και στις αρμόδιες υπηρεσίες των κρατών μελών, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό τη συντονισμένη εποπτεία του Eurodac.

Στη διάρκεια του 2024 πραγματοποιήθηκαν δύο συναντήσεις στις εγκαταστάσεις του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ) και κατά την πρώτη συνεδρίαση του έτους η εκπρόσωπος της ελληνικής αρχής επανεξελέγη στην προεδρία για τρίτη θητεία. Στις συνεδριάσεις της Ομάδας προσκαλούνται εκπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (eu-LISA) και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων (DG Home), προκειμένου να ενημερώσουν

κατά τη συνήθη πρακτική την Ομάδα σχετικά με τις τελευταίες εξελίξεις.

Ειδικότερα, εκπρόσωπος της Ε. Επιτροπής καλείται σε κάθε συνάντηση προκειμένου να ενημερώσει σχετικά με την πορεία της αναθεώρησης του Κανονισμού «Eurodac» (Κανονισμός (ΕΕ) 603/2013) επί τη βάση της πρότασης της Επιτροπής του έτους 2016, η οποία είχε προκαλέσει προβληματισμό στην Ομάδα, καθώς με την πρόταση αυτή διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού πέραν των θεμάτων ασύλου, αποσκοπώντας στη χρησιμοποίηση του συστήματος για τον εντοπισμό μεταναστών στο έδαφος της ΕΕ και για τις διαδικασίες επιστροφής τους.

Με δεδομένο ότι η αναθεώρηση του Κανονισμού αποτελεί μέρος της ευρύτερης Συμφωνίας για το Άσυλο και τη Μετανάστευση, που εν τέλει υιοθετήθηκε τον Μάιο 2024, και ενόψει της θέσης του Κανονισμού σε εφαρμογή το 2026, οι εκπρόσωποι της Ε. Επιτροπής προσήλθαν στις συναντήσεις της Ομάδας και παρείχαν ενημέρωση σχετικά με τον αναθεωρημένο Κανονισμό.

Συγκεκριμένα, αναφέρθηκαν στα νέα στοιχεία και τους νέους στόχους που φιλοδοξεί να επιτύχει ο Κανονισμός, όπως προσθήκη νέων κατηγοριών υποκειμένων δεδομένων, διασφάλιση συνοχής με την πρόταση για τη Διαχείριση Ασύλου και Μετανάστευσης (π.χ. μετεγκατάσταση, αλλαγή αρμοδιότητας), υποστήριξη της εφαρμογής του Κανονισμού για την Επανεγκατάσταση και της Οδηγίας για την Προσωρινή Προστασία –το Eurodac θεωρείται το καταλληλότερο εργαλείο για την αποθήκευση των σχετικών δεδομένων–, καταμέτρηση ατόμων πέραν των αιτήσεων (π.χ. υπολογισμός αριθμού αιτούντων, και όχι μόνο αιτήσεων), υποστήριξη της διαμόρφωσης κατάλληλων πολιτικών, μέσω της δυνατότητας κατάρτισης στατιστικών που βασίζονται σε συνδυασμό δεδομένων από πολλαπλές βάσεις, διασφάλιση διαλειτουργικότητας του Eurodac με άλλα μεγάλης κλίμακας πληροφοριακά συστήματα, όπως το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) ή το Σύστημα Θεωρήσεων (VIS), καθιέρωση της υποχρέωσης λήψης βιομετρικών δεδομένων, με πρόβλεψη ότι κατά τη διαδικασία λήψης δακτυλικών αποτυπωμάτων ή καταγραφής της εικόνας προσώπου τα κράτη μέλη οφείλουν να σέβονται την αξιοπρέπεια και τη σωματική ακεραιότητα του προσώπου και ειδικές ρυθμίσεις που ισχύουν για ανηλίκους, καθώς και την ηλικία για λήψη βιομετρικών δεδομένων που μειώνεται στα 6 έτη ενώ το Eurodac δεν ρυθμίζει τη διαδικασία εκτίμησης ηλικίας.

Περιγράφηκαν ακόμη οι κατηγορίες δεδομένων που θα εισάγονται στο σύστημα, κατηγορίες προσώπων που υπόκεινται στην καταγραφή, χρονικές προθεσμίες, προειδοποιήσεις ασφάλειας και η διαδικασία για την πρόσβαση των αρχών επιβολής του νόμου σχετικά με αντιπαραβολή δεδομένων.

Εξάλλου, οι εκπρόσωποι παρείχαν ενημέρωση και αναφορικά με την αλληλεπίδραση μεταξύ του Κανονισμού Eurodac και του νέου Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356 για τη θέσπιση ελέγχου διαλογής υπηκόων τρίτων χωρών στα εξωτερικά σύνορα. Διευκρινίστηκε ότι ο νέος Κανονισμός Eurodac δεν λειτουργεί απομονωμένα, αλλά εντάσσεται στο πλαίσιο ευρύτερου νομοθετικού πακέτου με πιο στενή σύνδεση με τον Κανονισμό για τον Έλεγχο Διαλογής (Screening Regulation). Ο Κανονισμός αυτός ανήκει στο πλαίσιο του Σένγκεν, με συνέπεια ότι όλα τα κράτη Σένγκεν υποχρεούνται να τον εφαρμόζουν. Καλύπτει σημαντικά κενά, καθώς θεσπίζει το πλαίσιο για ελέγχους ταυτότητας και

ασφάλειας υπηκόων τρίτων χωρών, που δύνανται να πραγματοποιούνται είτε ως έλεγχοι στα εξωτερικά σύνορα είτε ως έλεγχοι εντός του εδάφους κράτους μέλους. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επτά στοιχεία: προκαταρκτικός ιατρικός έλεγχος, προκαταρκτική εκτίμηση ευαλωτότητας, ταυτοποίηση/επαλήθευση ταυτότητας, καταγραφή βιομετρικών δεδομένων, έλεγχος ασφάλειας (αν το πρόσωπο ενδέχεται να απειλεί τη δημόσια ασφάλεια) συμπλήρωση φόρμας ελέγχου, με συνοπτικά στοιχεία, παραπομπή του προσώπου, μαζί με τη φόρμα, στην κατάλληλη διαδικασία: ασύλου ή επιστροφής. Επίσης, προβλέπει μηχανισμό ανεξάρτητης παρακολούθησης σε κάθε κράτος μέλος, για την εποπτεία της συμμόρφωσης με το δίκαιο της ΕΕ και το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (τα δικαιώματα των εξεταζόμενων ατόμων προστατεύονται από το άρθρο 3 του Κανονισμού).

Από τη πλευρά του EU-Lisa εκπρόσωπος του Οργανισμού ενημέρωσε την Ομάδα για τις τελευταίες εξελίξεις στα ζητήματα του συστήματος Eurodac. Περιγράφηκε το επίπεδο της γενικής επίδοσης και λειτουργίας του συστήματος, θέματα ασφάλειας, και παρασχέθηκαν παράλληλα και κάποια στατιστικά στοιχεία για τη χρήση που γίνεται από τα κράτη μέλη, ιδίως σχετικά με τον όγκο δεδομένων του συστήματος και τον αριθμό πρόσβασης από τα κράτη μέλη, καθώς και η πρόοδος συμμόρφωσης με κάποιες συστάσεις που είχαν επιβληθεί από τον ΕΕΠΔ.

Επίσης, η Ομάδα συνέχισε να ασχολείται με την οργάνωση του Σχεδίου Δράσης για τη διετία 2025-2027. Τα θέματα που θα περιληφθούν είναι τα εξής: η παρακολούθηση των εξελίξεων για την αναθεώρηση του Κανονισμού Eurodac (θέμα το οποίο παραμένει τα τελευταία χρόνια στα εκάστοτε σχέδια δράσης), η πρόσβαση των αρχών επιβολής του νόμου –συμπεριλαμβανομένης της Europol– στο σύστημα, ζητήματα που πρέπει να αναδειχθούν και μελετηθούν όσον αφορά στους ελέγχους σε εθνικό επίπεδο, το ζήτημα των εσφαλμένων θετικών αποτελεσμάτων αναζήτησης, της σήμανσης των δεδομένων, της παρακολούθησης των ειδικών αναζητήσεων για καταχωρίσεις, το θέμα των επιπτώσεων από τη νομοθεσία για τη διαλειτουργικότητα (interoperability), ενώ κατέληξε ότι το τελευταίο θέμα θα πρέπει να τροποποιηθεί και να εξεταστεί ειδικότερα η αλληλεπίδραση των Κανονισμών Eurodac και Ελέγχου διαλογής (Screening Regulation) ως προτεραιότητα. Προγραμματίστηκε η υιοθέτηση του Σχεδίου Δράσης για τον Φεβρουάριο 2025.

Σε συνέχεια της δράσης για την πρόσβαση των αρχών επιβολής του νόμου και της Europol στο σύστημα, η οποία είχε αποφασιστεί να αναληφθεί το προηγούμενο έτος με επίκεντρο την ενδελεχή εξέταση της συμμόρφωσης των προαναφερθέντων αρχών με τις διατάξεις του Κανονισμού και την κατανόηση των παρεχομένων στατιστικών για τις προσβάσεις των αρχών επιβολής του νόμου σε εθνικό επίπεδο (των κρατών μελών) αλλά και της Europol, ολοκληρώθηκε η εκπόνηση του σχετικού ερωτηματολογίου και υιοθετήθηκε από την Ομάδα.

Τέλος, προετοιμάστηκε η Έκθεση Πεπραγμένων της Ομάδας για τα έτη 2022-2023 προκειμένου να υιοθετηθεί στις αρχές του 2025 και να αποσταλεί στα ευρωπαϊκά όργανα.

43 ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΟΔΟΣ)

Η Διεθνής Σύνοδος των Αρχών και Επιτρόπων Προστασίας Δεδομένων, η οποία λαμβάνει χώρα κάθε έτος το φθινόπωρο, χωρίζεται σε δύο μέρη: α. την Ανοικτή Σύνοδο που έχει μορφή διεθνούς συνεδρίου και στην οποία μετέχουν εκτός των επίσημων εθνικών φορέων προστασίας δεδομένων και εκπρόσωποι του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, μη κυβερνητικών οργανώσεων, καθώς και της ερευνητικής κοινότητας, και β. την Κλειστή Σύνοδο, στην οποία μετέχουν μόνο οι Αρχές ή οι Επίτροποι Προστασίας Δεδομένων και κατά τη διάρκεια της οποίας συζητούνται και υιοθετούνται σχετικές με το αντικείμενο της Συνόδου Διακηρύξεις. Η Διεθνής Σύνοδος μετονομάστηκε σε Παγκόσμια Συνέλευση Ιδιωτικότητας (Global Privacy Assembly – GPA).

Η 46^η Διεθνής Σύνοδος 2024 διοργανώθηκε από την εποπτική αρχή του Jersey, στις 28 Οκτωβρίου - 1 Νοεμβρίου 2024. Με κεντρικό θέμα «Η Δύναμη του i», η εκδήλωση επικεντρώθηκε σε 8 ζητήματα σχετικά με το άτομο (individual), την καινοτομία (innovation), την πληροφόρηση (information), την ακεραιότητα (integrity), την ανεξαρτησία (independence), το διεθνές (international), διαπολιτισμικό (intercultural) και γηγενές (indigenous).

Οι εργασίες της Κλειστής Συνόδου, το διήμερο 31 Οκτωβρίου - 1 Νοεμβρίου, περιλάμβαναν συζητήσεις για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των μελών και την προώθηση προστασίας δεδομένων σε υψηλό επίπεδο διεθνώς. Επίσης, παρουσιάστηκαν και εγκρίθηκαν οι εκθέσεις των ομάδων εργασίας και έγιναν δεκτές ως πλήρη μέλη της Παγκόσμιας Συνέλευσης οι εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων της Μαυριτανίας και της Ουγκάντα, το Διεθνές Χρηματοοικονομικό κέντρο της Αστάνα-Καζακστάν, τα ινστιτούτα διαφάνειας και πρόσβασης στην πληροφορία των πολιτειών Κιντάνα Ρου και Ταμαουλίπας του Μεξικού, η εθνική αρχή κυβερνοασφάλειας του Κατάρ, η επιτροπή τηλεπικοινωνιών και ταχυδρομείων της Ζιμπάμπουε και το Γραφείο προστασίας δεδομένων του χρηματοοικονομικού κέντρου του Κατάρ. Επίσης, έγιναν δεκτοί ως παρατηρητές διάφοροι άλλοι οργανισμοί. Εγκρίθηκαν, τέλος, ψηφίσματα αναφορικά με τα ακόλουθα θέματα:

- Ενθάρρυνση χρήσης μηχανισμών πιστοποίησης προστασίας δεδομένων
- Αρχές προστασίας δεδομένων στη νευροεπιστήμη και τη νευροτεχνολογία
- Επιτήρηση και προστασία δεδομένων
- Ασφαλείς ελεύθερες ροές δεδομένων και αποτελεσματικό ρυθμιστικό πλαίσιο οικουμενικών ροών δεδομένων, και
- Κανονισμός λειτουργίας και διαδικασίες της Παγκόσμιας Συνέλευσης Ιδιωτικότητας.

Οι εργασίες της Ανοικτής Συνόδου, που πραγματοποιήθηκαν το τριήμερο 28-30 Οκτωβρίου, εστίασαν, μεταξύ άλλων, σε θέματα όπως «ευφυής υλοποίηση προστασίας δεδομένων στις κινητές επικοινωνίες και συστήματα», «προστασία δεδομένων στην εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης», «πιστοποίηση προστασίας δεδομένων και διεθνής σύγκλιση», «προστασία δεδομένων και πνευματική υγεία», «τα πλεονεκτήματα εργαλείων

διαβίβασης δεδομένων», «οι κοινωνικές επιπτώσεις της εκπαίδευσης στην προστασία δεδομένων» και «αίροντας ανισότητες στο δικαίωμα της προστασίας δεδομένων».

Τα έγγραφα που εγκρίθηκαν στην 46η Κλειστή Σύνοδο της Παγκόσμιας Συνέλευσης Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων αναρτήθηκαν στον ιστότοπο της GPA: <https://globalprivacyassembly.org/>.

Η 47^η Διεθνής Σύνοδος 2025 πρόκειται να διοργανωθεί από την εποπτική αρχή της Νότιας Κορέας, στη Σεούλ, 15 - 19 Σεπτεμβρίου 2025.

44 ΕΑΡΙΝΗ ΣΥΝΟΔΟΣ ΑΡΧΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Το 2024, η 32^η Εαρινή Σύνοδος πραγματοποιήθηκε στη Λετονία, στις 14-16 Μαΐου, αποτελούμενη από την κλειστή και την ανοιχτή σύνοδο.

Η κλειστή σύνοδος ασχολήθηκε με τέσσερα θέματα: «Ο ρόλος των Εποπτικών Αρχών στην εποχή των νέων ψηφιακών κανονισμών», «Προστασία προσωπικών δεδομένων στην εποχή των νέων τεχνολογιών και της καινοτομίας», «Προστασία δεδομένων υγείας στην εποχή της ψηφιοποίησης» και «Προστασία προσωπικών δεδομένων μέσω της εμπειρίας συνεργασίας των Εποπτικών Αρχών».

Το πρώτο πάνελ ασχολήθηκε με τον ρόλο των Εποπτικών Αρχών σε μια εποχή που χαρακτηρίζεται από ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις και εξελισσόμενους ψηφιακούς Κανονισμούς, όπως η Πράξη για τις Ψηφιακές Αγορές και η Πράξη για τις Ψηφιακές Υπηρεσίες, ενώ το δεύτερο πάνελ επικεντρώθηκε στη σημασία της ενδυνάμωσης των χρηστών και τη διευκόλυνση άσκησης των δικαιωμάτων προστασίας προσωπικών δεδομένων ενόψει των σύγχρονων τεχνολογικών εξελίξεων.

Ένα ακόμη πάνελ αντιμετώπισε τις προκλήσεις που προκύπτουν στην εποχή της ψηφιοποίησης των δεδομένων υγείας, κυρίως όσον αφορά στην προστασία της ιδιωτικότητας και την ασφάλεια των ευαίσθητων δεδομένων υγείας. Το τέταρτο πάνελ έδωσε έμφαση στην αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ Εποπτικών Αρχών ως απαραίτητη προϋπόθεση για την κατοχύρωση ισχυρών πλαισίων προστασίας προσωπικών δεδομένων και την αντιμετώπιση των προκλήσεων σε ένα ολοένα και περισσότερο διασυνδεδεμένο ψηφιακό τοπίο.

Επίσης, παρουσιάστηκαν οι σημαντικότερες σχετικές με την προστασία δεδομένων αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Στο ανοικτό μέρος της συνόδου συζητήθηκαν τα ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων, τα οποία ανακύπτουν κατά τη συμμόρφωση με το νομοθετικό πλαίσιο για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές ενέργειες.

Εγκρίθηκε ψήφισμα, το οποίο αφορούσε την ανάγκη ενισχυμένης συνεργασίας των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (τόσο εντός όσο και εκτός ΕΕ), με το οποίο τα μέλη δεσμεύονται να συνεργάζονται στενά προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις σοβαρές προκλήσεις και τις πιθανές ευκαιρίες που προκύπτουν από τη φύση της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων η οποία δεν γνωρίζει σύνορα, υποστηρίζοντας έτσι τα θεμελιώδη δικαιώματα των φυσικών προσώπων στην ψηφιακή εποχή.

Η Εποπτική Αρχή προστασίας δεδομένων της Γεωργίας ανέλαβε τη φιλοξενία και την οργάνωση της Εαρινής Συνόδου 2025.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφτείτε την ιστοσελίδα της Εαρινής Συνόδου 2024, <https://www.dpaspringconference.org/home-2/>.

45 ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (CASE HANDLING WORKSHOP)

Η Αρχή συμμετέχει στην Ομάδα εργασίας για την ανταλλαγή εμπειριών από την εξέταση ζητημάτων προστασίας προσωπικών δεδομένων (Case Handling Workshop) που διοργανώνεται κάθε χρόνο από κράτη μέλη και εποπτικές αρχές στην Ευρώπη (συμπεριλαμβανομένων χωρών εκτός ΕΕ όπως το Μαυροβούνιο, η Αλβανία, η Τουρκία, η Σερβία, η Κροατία κ.λπ.) και πραγματοποιείται ως μέρος της Συνόδου των Ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας Δεδομένων (Εαρινή Σύνοδος). Η Ομάδα αποτελεί ένα εσωτερικό φόρουμ συνεργασίας (εργαστήριο) μεταξύ όλων των Αρχών Προστασίας Δεδομένων της ΕΕ, με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών και τη συζήτηση πρακτικών θεμάτων που ανακύπτουν κατά τον χειρισμό καταγγελιών και αιτημάτων σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων. Τα θέματα προηγούμενων εργαστηρίων περιλαμβάνουν το δικαίωμα στη λήθη από τις μηχανές αναζήτησης, την επεξεργασία δεδομένων από ιδιωτικούς ανακριτές, τα συστήματα βιντεοεπιτήρησης, την πιστοληπτική βαθμολόγηση και τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η ελληνική Αρχή έχει φιλοξενήσει τη συνάντηση της ομάδας τον Νοέμβριο του 2006.

Η φετινή εκδήλωση, που πραγματοποιήθηκε στις 5 και 6 Δεκεμβρίου 2024 διοργανώθηκε από την εσθονική Αρχή στην πόλη Ταλίν της Εσθονίας. Η εκδήλωση αποτελούνταν από έξι ξεχωριστά εργαστήρια (workshops), που φιλοξενούνταν από αντίστοιχες μία ή περισσότερες αρχές προστασίας δεδομένων, συμπεριλαμβανομένου και του Ευρωπαϊκού Επόπτη για την Προστασία των Δεδομένων (EDPS). Τα αντικείμενα των εργαστηρίων περιλάμβαναν την πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη, τη σχέση εκτελούντων και υπευθύνων επεξεργασίας και τις συμβάσεις μεταξύ τους, τα κοινωνικά δίκτυα και τα δεδομένα ειδικών κατηγοριών, την Εκτίμηση Αντικτύπου στα Προσωπικά Δεδομένα, τα δικαιώματα των υποκειμένων και το έννομο συμφέρον και τα οικιακά συστήματα βιντεοεπιτήρησης.

Η ελληνική Αρχή, εκτός της παρακολούθησης της συνόδου, φιλοξένησε Εργαστήριο για τις Νέες Τεχνολογίες, την Ασφάλεια Δεδομένων και τα Περιστατικά Παραβίασης Δεδομένων, στο οποίο και παρουσίασε τρεις σχετικές Μελέτες Περιπτώσεων στους συμμετέχοντες, σε συνεργασία με την ομόλογη Αρχή του Ηνωμένου Βασιλείου. Οι γόνιμες συζητήσεις και η ενεργός συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων επέτρεψαν μια εποικοδομητική ανταλλαγή και παρείχαν πολύτιμες πληροφορίες για το καθημερινό έργο των ευρωπαϊκών αρχών προστασίας δεδομένων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Προτεινόμενες τροποποιήσεις στον ν. 4624/2019

Άρθρο 9

Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 9 του ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων» (ΦΕΚ Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής: «Η Αρχή αποτελεί ανεξάρτητη δημόσια αρχή κατά το άρθρο 9Α του Συντάγματος και εδρεύει στην Περιφέρεια Αττικής.»

Κατόπιν αυτού το άρθρο 9 του ν. 4624/2019 διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Η εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων του ΓΚΠΔ, του παρόντος και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην ελληνική επικράτεια ασκείται από την Αρχή που έχει συσταθεί με τον ν. 2472/1997 (Α 50). Η Αρχή αποτελεί ανεξάρτητη δημόσια αρχή κατά το άρθρο 9Α του Συντάγματος και εδρεύει στην Περιφέρεια Αττικής.»

Αιτιολογική έκθεση

Ο ορισμός με την ισχύουσα διάταξη της «Αθήνας» ως έδρας της Αρχής δημιουργεί αμφισβητήσεις αν είναι δυνατή η στέγασή της σε κτίρια που βρίσκονται εκτός των διοικητικών ορίων του Δήμου Αθηναίων με αποτέλεσμα να καθίσταται δυσχερής η αναζήτηση χώρου γραφείων προς μίσθωση για την οποία έχει κινηθεί, μέσω της Κτηματικής Υπηρεσίας Αθηνών προ τετραετίας, η σχετική διαδικασία χωρίς αποτέλεσμα. Η προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 9 θα άρει σοβαρό εμπόδιο στην αναζήτηση

κτιρίου για την εγκατάσταση των γραφείων της Αρχής, η οποία αντιμετωπίζει ήδη πολύ σοβαρό στεγαστικό πρόβλημα, ανταποκρίνεται δε στη σημερινή πολεοδομική και κοινωνική πραγματικότητα, κατά την οποία το πολεοδομικό συγκρότημα της Αθήνας έχει επεκταθεί στους όμορους Δήμους. Σημειώνεται ότι αντίστοιχη τροποποίηση επήλθε στη νομοθεσία για την ΑΔΑΕ με το άρθρο 38 ν. 4786/2021, με το οποίο ορίστηκε η Περιφέρεια Αττικής ως έδρα της Αρχής αυτής αντί της Αθήνας που είχε οριστεί αρχικώς ως έδρα της με το άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 3115/2002.

Άρθρο 13

Στο άρθρο 13 του ν. 4624/2019 προστίθεται παράγραφος 2 ως ακολούθως και η υφιστάμενη παράγραφος 2 αναριθμείται σε παράγραφο 3:

«2. Με απόφαση της Αρχής μπορεί να εφαρμόζονται διαδικασίες φιλικού διακανονισμού σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό που εκδίδεται κατά το άρθρο 17 του νόμου αυτού, για την επίλυση καταγγελιών, που αφορούν σε πιθανολογούμενες παραβάσεις, οι οποίες εκτιμάται ότι: (α) επηρεάζουν περιορισμένο αριθμό υποκειμένων των δεδομένων, ή (β) έχουν περιορισμένες συνέπειες για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων.»

Κατόπιν αυτού το άρθρο 13 του ν. 4624/2019 διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 13

Καθήκοντα της Αρχής

1. Επιπλέον των καθηκόντων της δυνάμει του άρθρου 57 του ΓΚΠΔ, η Αρχή:
 - α) είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και την εφαρμογή του παρόντος και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, β) προωθεί με πρόσφορο τρόπο την ευαισθητοποίηση του κοινού και την κατανόηση των κινδύνων, των εγγυήσεων και των δικαιωμάτων που σχετίζονται με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, γ) παρέχει γνώμη για κάθε ρύθμιση που πρόκειται να περιληφθεί σε νόμο ή σε κανονιστική πράξη, η οποία αφορά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η διαβούλευση πραγματοποιείται κατά το στάδιο εκπόνησης της ρύθμισης σε χρόνο και με τρόπο που καθιστά εφικτή την έγκαιρη διατύπωση γνώμης από την Αρχή και τη σχετική διαβούλευση επί του περιεχομένου του σχεδίου ρύθμισης, δ) εκδίδει Οδηγίες και απευθύνει συστάσεις για κάθε θέμα που αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με την επιφύλαξη των καθηκόντων του ΕΣΠΔ σύμφωνα με το άρθρο 70 του ΓΚΠΔ, ε) κατόπιν υποβολής ειδικού αιτήματος, ενημερώνει το υποκείμενο των δεδομένων για την άσκηση των δικαιωμάτων του, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και άλλων ρυθμίσεων για την προστασία του ατόμου έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Για τον σκοπό αυτό συνεργάζεται με εποπτικές αρχές άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στ) εκδίδει πρότυπα έγγραφα και έντυπα υποβολής καταγγελίας, ζ) εξετάζει τις καταγγελίες που υποβάλλονται από το υποκείμενο των δεδομένων

ή από φορέα ή οργάνωση ή ένωση και ενημερώνει τον καταγγέλλοντα για την πρόοδο και την έκβαση της έρευνας ή ελέγχου εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, η) διενεργεί αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας έρευνες ή ελέγχους για την εφαρμογή του παρόντος νόμου και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μεταξύ άλλων και βάσει πληροφοριών από άλλη δημόσια αρχή, θ) παρακολουθεί τις σχετικές εξελίξεις στο βαθμό που έχουν επιπτώσεις στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως για τις εξελίξεις των τεχνολογιών των πληροφοριών, των επικοινωνιών και των εμπορικών πρακτικών, ι) συμβάλλει στις δραστηριότητες του ΕΣΠΔ.

2. Με απόφαση της Αρχής μπορεί να εφαρμόζονται διαδικασίες φιλικού διακανονισμού σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό που εκδίδεται κατά το άρθρο 17 του νόμου αυτού, για την επίλυση καταγγελιών, που αφορούν σε πιθανολογούμενες παραβάσεις, οι οποίες εκτιμάται ότι: (α) επηρεάζουν περιορισμένο αριθμό υποκειμένων των δεδομένων, ή (β) έχουν περιορισμένες συνέπειες για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων.
3. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της η Αρχή θέτει στο αρχείο αιτήσεις, ερωτήματα ή καταγγελίες που κρίνονται προδήλως αόριστα, αβάσιμα ή υποβάλλονται καταχρηστικώς ή ανωνύμως. Η Αρχή ενημερώνει τα υποκείμενα των δεδομένων και τους αιτούντες για τις ενέργειές της. Με την επιφύλαξη των προθεσμιών που ορίζονται στον ΓΚΠΔ, η προτεραιότητα εξέτασης των αιτήσεων, ερωτημάτων και καταγγελιών εκτιμάται από την Αρχή με κριτήριο τη σπουδαιότητα και το γενικότερο ενδιαφέρον του θέματος.».

Αιτιολογική έκθεση

Με την προτεινόμενη διάταξη εισάγεται ρητή πρόβλεψη για διαδικασία φιλικού διακανονισμού μεταξύ του υπευθύνου της επεξεργασίας και του υποκειμένου των δεδομένων, υπό την εποπτεία της Αρχής Προστασίας Δεδομένων. Η διαδικασία αυτή μπορεί να εφαρμόζεται σε περιπτώσεις καταγγελιών οι οποίες εκτιμάται από την Αρχή ότι έχουν περιορισμένες συνέπειες για τα υποκείμενα των δεδομένων ενώ έχει ως στόχο την ικανοποίηση των υποκειμένων των δεδομένων και παράλληλα τη συμμόρφωση του υπευθύνου επεξεργασίας με τη νομοθεσία. Εάν η διαδικασία αποδειχθεί ανεπιτυχής ή είναι χρονοβόρα, η Αρχή ασκεί το πλήρες εύρος των εξουσιών της, ενώ σε κάθε περίπτωση διατηρεί την ευχέρεια να εξετάσει κάθε ζήτημα που αφορά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αυτεπάγγελα. Επισημαίνεται ότι η προτεινόμενη ρύθμιση δεν έρχεται σε αντίθεση προς τις διατάξεις του ΓΚΠΔ διότι σύμφωνα με το άρθρο 58 παρ. 6 αυτού τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να προβλέψουν διά νόμου ότι η εποπτική αρχή έχει πρόσθετες εξουσίες σε σχέση με τις οριζόμενες στον ίδιο τον ΓΚΠΔ. Άλλωστε, ο ΓΚΠΔ εισάγει την έννοια του φιλικού διακανονισμού στην αιτιολογική σκέψη υπ' αριθμ. 131, σε σχέση με υποθέσεις καταγγελιών που αφορούν δραστηριότητες επεξεργασίας ενός υπευθύνου επεξεργασίας ή ενός εκτελούντος την επεξεργασία, που είναι διασυννοριακές αλλά με τοπικό χαρακτήρα.

Άρθρο 15

Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του ν. 4624/2019 αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατά τη διενέργεια των ερευνών και ελέγχων η Αρχή έχει την εξουσία να αποκτά από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, τον εκτελούντα την επεξεργασία και από κάθε τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας και όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για τους σκοπούς του σχετικού ελέγχου και την εκτέλεση των καθηκόντων της, χωρίς να μπορεί να της αντισταχθεί κανενός είδους απόρρητο.».

Κατόπιν αυτού η παράγραφος 1 του άρθρου 15 του ν. 4624/2019 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Εκτός των προβλεπομένων στο άρθρο 58 του ΓΚΠΔ εξουσιών, η Αρχή διενεργεί αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας έρευνες και ελέγχους ως προς τη συμμόρφωση με τον παρόντα νόμο στο πλαίσιο των οποίων ελέγχονται η τεχνολογική υποδομή και άλλα, αυτοματοποιημένα ή μη μέσα, που υποστηρίζουν την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Κατά τη διενέργεια των ερευνών και ελέγχων η Αρχή έχει την εξουσία να αποκτά από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, τον εκτελούντα την επεξεργασία και από κάθε τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας και όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για τους σκοπούς του σχετικού ελέγχου και την εκτέλεση των καθηκόντων της, χωρίς να μπορεί να της αντισταχθεί κανενός είδους απόρρητο. Κατ' εξαίρεση, η Αρχή δεν έχει πρόσβαση στα στοιχεία ταυτότητας συνεργατών ή υπαλλήλων οντοτήτων που περιέχονται σε αρχεία που τηρούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων.».

Αιτιολογική έκθεση

Με την προτεινόμενη ρύθμιση αποσαφηνίζεται προς άρση αμφιβολιών ότι στο πλαίσιο ελέγχου υπευθύνου επεξεργασίας ή εκτελούντος την επεξεργασία η δυνατότητα έρευνας της Αρχής περιλαμβάνει και τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, προκειμένου να καταστεί αποτελεσματική η άσκηση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων της έναντι του ελεγχόμενου υπευθύνου επεξεργασίας ή εκτελούντος την επεξεργασία.

Άρθρο 18

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 18 του ν. 4624/2019 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Το προσωπικό της Αρχής διορίζεται με σχέση δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου σε θέσεις που προβλέπονται στον Οργανισμό της.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 18 του ν. 4624/2019 αντικαθίσταται ως ακολούθως και τα δύο τελευταία εδάφια της ίδιας παραγράφου καταργούνται.

«3. Με απόφαση της Αρχής εγκρίνεται, αντικαθίσταται ή τροποποιείται ο Οργανισμός της, με τον οποίο καθορίζονται το επίπεδο λειτουργίας της Γραμματείας, η διάρθρωση

των οργανικών μονάδων σε Διευθύνσεις, Τμήματα και Γραφεία, τα προσόντα του προσωπικού, ο αριθμός των θέσεων του προσωπικού, η κατανομή αυτών σε Κλάδους και Ειδικότητες, η σύσταση νέων θέσεων και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.»

3. Οι παράγραφοι 7 και 8 του άρθρου 18 του ν. 4624/2019 αναριθμούνται σε 6 και 7, αντιστοίχως (λόγω της κατάργησης της παραγράφου 6 με το άρθρο 20 παρ. 1 περ. λβ' του ν. 4829/2021 - ΦΕΚ Α' 166) και προστίθενται παράγραφοι 8 και 9 στο άρθρο αυτό ως ακολούθως:

«8. Για την κάλυψη θέσεων του επιστημονικού και του διοικητικού προσωπικού της Αρχής εφαρμόζεται το άρθρο 57 του ν. 5043/2023 (ΦΕΚ Α' 91).

9. Τα άρθρα 58 και 59 του ν. 5043/2023 (ΦΕΚ Α' 91) έχουν εφαρμογή και για το προσωπικό της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.»

Κατόπιν αυτού, το άρθρο 18 του ν. 4624/2019 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 18

Γραμματεία της Αρχής

1. Το προσωπικό της Αρχής διορίζεται με σχέση δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου σε θέσεις που προβλέπονται στον Οργανισμό της.

2. Υπάλληλοι του Κλάδου Ελεγκτών δεν επιτρέπεται να παρίστανται ενώπιον της Αρχής επί δύο (2) έτη μετά τη λύση της υπηρεσιακής τους σχέσης με την Αρχή.

3. Με απόφαση της Αρχής εγκρίνεται, αντικαθίσταται ή τροποποιείται ο Οργανισμός της, με τον οποίο καθορίζονται το επίπεδο λειτουργίας της Γραμματείας, η διάρθρωση των οργανικών μονάδων σε Διευθύνσεις, Τμήματα και Γραφεία, τα προσόντα του προσωπικού, ο αριθμός των θέσεων του προσωπικού, η κατανομή αυτών σε Κλάδους και Ειδικότητες, η σύσταση νέων θέσεων και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα. Με τον Οργανισμό επίσης καθορίζονται οι προϋποθέσεις, τα όργανα και η διαδικασία επιλογής του Προϊσταμένου Γραμματείας και των προϊσταμένων των οργανικών μονάδων της Αρχής. Με τον Οργανισμό επιτρέπεται να προβλέπονται αποκλίσεις από τις ισχύουσες διατάξεις προκειμένου οι σχετικές ρυθμίσεις να είναι σύμφωνες με τον ΓΚΠΔ.»

4. Με την επιφύλαξη των ειδικών ρυθμίσεων του παρόντος, του Οργανισμού της Αρχής και του Κανονισμού Λειτουργίας της, η υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού της Αρχής, διέπεται από τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 έως και 7 του άρθρου 4 του ν. 3051/2002, όπως ισχύει, ανεξαρτήτως κατηγορίας, κλάδου και επιστημονικής ειδίκευσης.

5. Στο προσωπικό της Αρχής εφαρμόζεται αναλόγως η παράγραφος 6 του άρθρου 11.

6. Είναι δυνατή η απόσπαση προσωπικού της Γραμματείας για διάστημα έως έξι (6) μηνών, με απόφαση της Αρχής, σε εποπτικές αρχές κρατών μελών ή της ΜΕΑ ή αρχών τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών με εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν για τις αποσπάσεις σε όργανα της Ε.Ε. Επίσης, είναι δυνατή η υποδοχή από την Αρχή προσωπικού ομόλογων αρχών ως αποσπασμένων για διάστημα έως έξι (6) μηνών.

7. Οι οργανικές θέσεις πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (ΠΕ) του κλάδου επικοινωνίας

της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα μετατρέπονται σε αντίστοιχες θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Οι ήδη υπηρετούντες, οι οποίοι κατέχουν τα απαιτούμενα κατά το π.δ. 50/2001 (Α' 39) «Καθορισμός των προσόντων διορισμού σε θέσεις φορέων του δημοσίου τομέα» και την εν γένει νομοθεσία τυπικά προσόντα για την πλήρωση θέσης ειδικού επιστημονικού προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, δηλώνουν εντός μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου εάν αποδέχονται να υπηρετήσουν στη θέση αυτή. Οι αποδεχόμενοι να υπηρετήσουν με σχέση ιδιωτικού δικαίου, οι οποίοι καταλαμβάνουν μία από τις μετατρεπόμενες θέσεις, διατηρούν το ασφαλιστικό καθεστώς στο οποίο υπάγονται και προσμετρούν για τη βαθμολογική και μισθολογική κατάταξη και τον χρόνο προηγούμενης σχετικής απασχόλησης σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 11 του ν. 4354/2015 (Α' 176). Σε περίπτωση αρνητικής δήλωσης ή παράλειψης υποβολής δήλωσης, ο υπάλληλος εξακολουθεί να υπηρετεί ως μόνιμος υπάλληλος σε προσωποπαγή θέση κατηγορίας ΠΕ Επικοινωνίας. Κατά το χρονικό διάστημα, κατά το οποίο οι υπάλληλοι υπηρετούν σε προσωποπαγείς θέσεις σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, δεν καλύπτονται αντίστοιχες θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

8. Για την κάλυψη θέσεων του επιστημονικού και του διοικητικού προσωπικού της Αρχής εφαρμόζεται το άρθρο 57 του ν. 5043/2023 (ΦΕΚ Α' 91).

9. Τα άρθρα 58 και 59 του ν. 5043/2023 (ΦΕΚ Α' 91) έχουν εφαρμογή και για το προσωπικό της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.».

Αιτιολογική έκθεση

1. Με την τροποποίηση της παραγράφου 1 του άρθρου 18 ν. 4624/2019 εναρμονίζεται η διάταξη της παραγράφου αυτής με την προτεινόμενη προσθήκη της παραγράφου 8 στο άρθρο αυτό, με βάση την οποία επεκτείνεται στο προσωπικό της Αρχής Προστασίας Δεδομένων η ρύθμιση που έχει εισαχθεί με τον πρόσφατο ν. 5043/2023 για το προσωπικό επτά Ανεξάρτητων Αρχών ως προς τη διαδικασία επιλογής του προσωπικού.
2. Με την προτεινόμενη ρύθμιση η Αρχή υπάγεται στον γενικό κανόνα που ορίζεται στο ν. 4622/2019 για τις Ανεξάρτητες Αρχές ως προς τον τρόπο έγκρισης των Οργανισμών τους. Συγκεκριμένα, με το άρθρο 20 παρ. 1 του ν. 4622/2019 ορίστηκε ότι οι Οργανισμοί των Ανεξάρτητων Αρχών καταρτίζονται, αντικαθίστανται ή τροποποιούνται με απόφαση των αρμόδιων οργάνων διοίκησής τους. Από τη ρύθμιση αυτή εξαιρείται η Αρχή Προστασίας Δεδομένων διότι με το άρθρο 18 του μεταγενέστερου ν. 4624/2019 ορίστηκε ότι ο Οργανισμός της εγκρίνεται με προεδρικό διάταγμα. Δεν υφίσταται ιδιαίτερος λόγος για την απόκλιση αυτή από τον γενικό κανόνα που έχει εισαχθεί με το ν. 4622/2019, αλλά προδήλως η διαφοροποίηση της ρύθμισης του ν. 4624/2019 οφείλεται στο γεγονός της ταυτόχρονης κατάρτισης των δύο σχεδίων νόμων και της ψήφισής του ν. 4622/2019 σε χρόνο κατά τον οποίο είχε ολοκληρωθεί η κατάρτιση του σχεδίου νόμου, στο οποίο είχε περιληφθεί η εξουσιοδοτική διάταξη για την έγκριση του Οργανισμού της Αρχής Προστασίας Δεδομένων με προεδρικό

διάταγμα.

3. Με την προτεινόμενη προσθήκη της παραγράφου 8 στο άρθρο 18 του ν. 4624/2019 επεκτείνεται για την πρόσληψη του επιστημονικού και του διοικητικού προσωπικού της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων ρύθμιση που έχει ήδη θεσπιστεί το έτος 2023 με τον ν. 5043/2023 για το επιστημονικό προσωπικό οκτώ Ανεξάρτητων Αρχών. Σύμφωνα με τη ρύθμιση αυτή αφενός η προκήρυξη για την κάλυψη νέων θέσεων συντάσσεται από την ενδιαφερόμενη Αρχή και υπόκειται σε έλεγχο νομιμότητας από το ΑΣΕΠ και αφετέρου η επιτροπή επιλογής συγκροτείται από την Αρχή και αποτελείται από τρία μέλη της ίδιας της Αρχής και δύο μέλη του ΑΣΕΠ, ενώ ο πίνακας επιλεγομένων υπόκειται σε έλεγχο νομιμότητας από το ΑΣΕΠ. Με τον τρόπο αυτό επιταχύνεται σημαντικά η έναρξη και η περάτωση της διαδικασίας, και μάλιστα με έλεγχο νομιμότητας του ΑΣΕΠ σε όλα τα στάδια της, και αίρεται μία σημαντική αιτία δυσχέρανσης της λειτουργίας της Αρχής λόγω του μεγάλου χρόνου που απαιτείται για την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής νέου προσωπικού με τη συνήθη διαδικασία του ΑΣΕΠ, η οποία έχει ως συνέπεια αδυναμία έγκαιρης και αποτελεσματικής διαχείρισης των αναγκών της σε ανθρώπινο δυναμικό, ενώ παρατηρείται συνεχής αύξηση των αρμοδιοτήτων της λόγω και των μεταβολών της ενωσιακής κυρίως νομοθεσίας. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2018, αμέσως μετά τη θέση σε εφαρμογή του ΓΚΠΔ, και ενώ η Αρχή είχε επιτακτική ανάγκη ενίσχυσής της σε ανθρώπινο δυναμικό, λόγω και αποχωρήσεων τα προηγούμενα έτη, εγκρίθηκε η πλήρωση 13 οργανικών θέσεων ελεγκτών, 2 θέσεων επικοινωνίας και 5 θέσεων διοικητικού – οικονομικού, το ΑΣΕΠ προκήρυξε μόνο τις 13 θέσεις ελεγκτών, η πλήρωση των οποίων ολοκληρώθηκε σε 3 έτη. Πρέπει να σημειωθεί ότι από ιδρύσεως της και μέχρι τα πρώτα έτη της οικονομικής κρίσης, η Αρχή εξαιρούνταν από τις διαδικασίες του ΑΣΕΠ για την πρόσληψη του προσωπικού της, οι οποίες δεν φαίνονται πρόσφορες και δικαιολογημένες για μια Αρχή κατοχυρωμένη κατά το Σύνταγμα ισοδυνάμως με το ΑΣΕΠ. Σημειώνεται ότι η προτεινόμενη ρύθμιση εναρμονίζεται με τις υποχρεώσεις της χώρας μας που απορρέουν από τον ΓΚΠΔ, στο άρθρο 52 παρ. 5 του οποίου ορίζεται ότι «Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι κάθε εποπτική αρχή επιλέγει και διαθέτει δικούς της υπαλλήλους οι οποίοι διοικούνται αποκλειστικά από το μέλος ή τα μέλη της ...», η διάταξη δε αυτή δεν αφορά μόνο το επιστημονικό αλλά κάθε κατηγορίας προσωπικό. Συναφώς αναφέρεται ότι το άρθρο αυτό με τίτλο «Ανεξαρτησία» αποτελεί πεδίο του ελέγχου στον τομέα της προστασίας προσωπικών δεδομένων, στον οποίο υπόκειται η Αρχή στο πλαίσιο του μηχανισμού Αξιολόγησης του κεκτημένου Σένγκεν σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/922. Στο πλαίσιο της τελευταίας αξιολόγησης της Ελλάδας που έλαβε χώρα τον Οκτώβριο 2021, στην έκθεση ελέγχου εκφράζεται ανησυχία από την ομάδα του επιτόπιου ελέγχου για το γεγονός ότι η Αρχή φαίνεται να μην επιλέγει το προσωπικό της, καθώς οι δύο εκπρόσωποι της Αρχής που μετέχουν στην πενταμελή επιτροπή επιλογής που προβλέπεται από τη νομοθεσία ΑΣΕΠ δεν έχουν αποφασιστική ψήφο επί του

τελικού καταλόγου των επιλεγμένων υποψηφίων. Θεωρήθηκε, επίσης, ότι οι διαδικασίες πρόσληψης πρέπει να επιταχυνθούν, ώστε να δοθεί στην Αρχή η δυνατότητα να καλύπτει γρήγορα τις κενές θέσεις. Οι τοποθετήσεις αυτές αποτυπώθηκαν εντέλει, σε μορφή Συστάσεων, με την έκδοση της με αριθμ. 6955/24 Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που εντοπίστηκαν στην αξιολόγηση του 2021 σχετικά με την εφαρμογή από την Ελλάδα του κεκτημένου του Σένγκεν στον τομέα της προστασίας των δεδομένων. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι η Ελλάδα οφείλει «να διασφαλίσει ότι η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα επιλέγει το δικό της προσωπικό, σύμφωνα με το άρθρο 52 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία δεδομένων (ΓΚΠΔ) και το άρθρο 42 παράγραφος 5 της οδηγίας για την προστασία των δεδομένων στο πλαίσιο της επιβολής του νόμου, και να επιταχύνει τις διαδικασίες πρόσληψης προκειμένου να δοθεί στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα η δυνατότητα να καλύψει γρήγορα τις κενές θέσεις». Κατόπιν τούτου και με δεδομένο ότι η Ελλάδα υποβάλλει Σχέδιο Δράσης για την εφαρμογή των Συστάσεων κατά τη διαδικασία παρακολούθησης της συμμόρφωσης με τις Συστάσεις που επιβλήθηκαν, καθίσταται και για τον επιπρόσθετο λόγο αυτό αναγκαία η νομοθετική αναθεώρηση του τρόπου επιλογής του προσωπικού της Αρχής, τόσο του επιστημονικού όσο και του διοικητικού προσωπικού, δεδομένου ότι η ανωτέρω Σύσταση αφορά το σύνολο του προσωπικού της.

Εξάλλου με την προτεινόμενη προσθήκη της παραγράφου 9 στο άρθρο 18 του ν. 4624/2019 επεκτείνεται η εφαρμογή στο προσωπικό της Αρχής των ρυθμίσεων των άρθρων 58 και 59 του ν. 5043/2019, με τις οποίες αφενός ρυθμίζεται το θέμα των αποσπάσεων και μετατάξεων του προσωπικού των επτά Ανεξάρτητων Αρχών τις οποίες αφορούν οι διατάξεις αυτές και αφετέρου έχει θεσπιστεί για το προσωπικό των Αρχών αυτών σύστημα κινήτρων και ανταμοιβής και προβλέπεται η δυνατότητα συγκρότησης επιτροπών και ομάδων εργασίας για την εξέταση θεμάτων που χρήζουν ιδιαίτερης διαχείρισης ή άμεσης επίλυσης, με καθορισμό του ποσοστού προσωπικού που μπορεί να μετέχει στις επιτροπές και ομάδες αυτές και ανώτατου ορίου πρόσθετης αμοιβής και ορίζεται ανώτατο επιτρεπόμενο όριο υπερωριών. Θεωρείται εύλογο ή και αναγκαίο να ενταχθεί και το προσωπικό της Αρχής στις ανωτέρω ρυθμίσεις, οι οποίες έχουν αντίτυπο στη λειτουργία της, ώστε να απαλειφθεί η σε βάρος του διάκριση και να θεσπιστεί κίνητρο για τη βελτίωση της συνεισφοράς του στο έργο της Αρχής, αλλά και για την ίδια την παραμονή του στην Αρχή, δεδομένου ότι λόγω των πολύ χαμηλών αποδοχών του σε σχέση με τα προσόντα του και τον φόρτο εργασίας υπάρχει έντονη τάση αναζήτησης απασχόλησης σε καλύτερα αμοιβόμενες θέσεις του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα και αποχώρησης από την Αρχή.

Άρθρο 19

Αντικαθίστανται οι παράγραφοι 3, 4, 5, 6 του άρθρου 19 του ν. 4624/2019, προστίθενται νέες παράγραφοι 7 και 8, η υφιστάμενη παράγραφος 7 αναριθμείται σε 9 και προστίθεται

παράγραφος 10 ως ακολούθως:

«3. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού της Αρχής ανήκει αποκλειστικά σε αυτήν, στο πλαίσιο της πλήρους αυτοτέλειάς της. Επιτρέπεται η μεταφορά πιστώσεων από έναν λογαριασμό σε άλλον εντός της ίδιας μείζονας κατηγορίας και μεταξύ διαφορετικών μείζονων κατηγοριών, σύμφωνα με τις ανάγκες της Αρχής, όπως ορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις του δημοσίου λογιστικού. Οι δαπάνες της Αρχής διενεργούνται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για την ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες, καθώς και του δημοσίου λογιστικού.

4. Η Αρχή μπορεί να μετέχει σε εθνικά, ευρωπαϊκά ή συγχρηματοδοτούμενα ερευνητικά ή άλλα προγράμματα. Σε περίπτωση κατά την οποία η Αρχή χορηγεί πιστοποιήσεις με βάση τα άρθρα 42 και 43 του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων, μπορεί, με απόφασή της, να προβλέπει την καταβολή τελών και να καθορίζει το ύψος τους, τους σχετικούς όρους και τη διαδικασία.

5. Τα έσοδα που προέρχονται από τέλη με βάση την παράγραφο 4 εισπράττονται στο όνομα και για λογαριασμό της Αρχής και αποδίδονται σε αυτήν για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της.

6. Η Αρχή, με απόφαση του Προέδρου της, μπορεί να ανοίγει απλούς τραπεζικούς λογαριασμούς, υπό την ομάδα λογαριασμών 260 - Ταμειακή Διαχείριση στην Τράπεζα της Ελλάδος, στους οποίους θα μεταφέρονται οι πιστώσεις από τα προγράμματα, καθώς και τα έσοδα από τέλη που εισπράττονται κατά την παράγραφο 5 από την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, οι οποίες προβλέπονται από τον ΓΚΠΔ ή τον νόμο. Η Αρχή έχει πλήρη αυτοτέλεια στη διαχείριση των λογαριασμών αυτών. Η οικονομική διαχείριση των παραπάνω λογαριασμών, καθώς και τα θέματα διάθεσης των εσόδων της παραγράφου 5 ρυθμίζονται από ειδικό κανονισμό, τον οποίο καταρτίζει η Αρχή.

7. Επιτρέπεται η συμμετοχή των μελών, καθώς και η συμμετοχή, και εκτός ωραρίου εργασίας, του προσωπικού της Αρχής σε εργασίες και σε συλλογικά όργανα που συγκροτούνται στο πλαίσιο υλοποίησης των έργων της παραγράφου 4 και η καταβολή αμοιβής, σύμφωνα με τους ισχύοντες σχετικούς κανόνες στο πρόγραμμα στο οποίο εντάσσεται το έργο, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρ. 28 του ν. 4354/2015.

8. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 4 και 5 και άλλων ειδικών διατάξεων, τα έσοδα της Αρχής αποτελούν έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού.

9. Η άσκηση του οικονομικού ελέγχου της Αρχής διεξάγεται με τρόπο που να μην παρεμποδίζει τη λειτουργία της και να μην επηρεάζει την ανεξαρτησία της.

10. Το άρθρο 25 του ν. 4940/2022 έχει εφαρμογή και στους υπαλλήλους της Οικονομικής Υπηρεσίας της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.».

Κατόπιν των ανωτέρω το άρθρο 19 του ν. 4624/2019 διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«1. Η Αρχή καταρτίζει δικό της προϋπολογισμό που συντάσσεται με ευθύνη του Προέδρου της. Κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της διαθέτει πλήρη αυτοτέλεια και δεν απαιτείται σύμπραξη άλλου οργάνου. Διατάκτης είναι ο Πρόεδρος της Αρχής.

2. Ο προϋπολογισμός καταρτίζεται σε ετήσια βάση και υποβάλλεται απευθείας στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο

Δημόσιο Λογιστικό.

3. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού της Αρχής ανήκει αποκλειστικά σε αυτήν, στο πλαίσιο της πλήρους αυτοτέλειάς της. Επιτρέπεται η μεταφορά πιστώσεων από έναν λογαριασμό σε άλλον εντός της ίδιας μείζονας κατηγορίας και μεταξύ διαφορετικών μειζόνων κατηγοριών, σύμφωνα με τις ανάγκες της Αρχής, όπως ορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις του δημοσίου λογιστικού. Οι δαπάνες της Αρχής διενεργούνται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για την ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες, καθώς και του δημοσίου λογιστικού.

4. Η Αρχή μπορεί να μετέχει σε εθνικά, ευρωπαϊκά ή συγχρηματοδοτούμενα ερευνητικά ή άλλα προγράμματα. Σε περίπτωση κατά την οποία η Αρχή χορηγεί πιστοποιήσεις με βάση τα άρθρα 42 και 43 του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων, μπορεί, με απόφασή της, να προβλέπει την καταβολή τελών και να καθορίζει το ύψος τους, τους σχετικούς όρους και τη διαδικασία.

5. Τα έσοδα που προέρχονται από τέλη με βάση την παράγραφο 4, εισπράττονται στο όνομα και για λογαριασμό της Αρχής και αποδίδονται σε αυτήν για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της.

6. Η Αρχή, με απόφαση του Προέδρου της, μπορεί να ανοίγει απλούς τραπεζικούς λογαριασμούς, υπό την ομάδα λογαριασμών 260 - Ταμειακή Διαχείριση στην Τράπεζα της Ελλάδος, στους οποίους θα μεταφέρονται οι πιστώσεις από τα προγράμματα, καθώς και τα έσοδα από τέλη που εισπράττονται κατά την παράγραφο 5 από την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, οι οποίες προβλέπονται από τον ΓΚΠΔ ή τον νόμο. Η Αρχή έχει πλήρη αυτοτέλεια στη διαχείριση των λογαριασμών αυτών. Η οικονομική διαχείριση των παραπάνω λογαριασμών, καθώς και τα θέματα διάθεσης των εσόδων της παραγράφου 5 ρυθμίζονται από ειδικό κανονισμό, τον οποίο καταρτίζει η Αρχή.

7. Επιτρέπεται η συμμετοχή των μελών, καθώς και η συμμετοχή, και εκτός ωραρίου εργασίας, του προσωπικού της Αρχής σε εργασίες και σε συλλογικά όργανα που συγκροτούνται στο πλαίσιο υλοποίησης των έργων της παραγράφου 4 και η καταβολή αμοιβής, σύμφωνα με τους ισχύοντες σχετικούς κανόνες στο πρόγραμμα στο οποίο εντάσσεται το έργο, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρ. 28 του ν. 4354/2015.

8. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 4 και 5 και άλλων ειδικών διατάξεων, τα έσοδα της Αρχής αποτελούν έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού.

9. Η άσκηση του οικονομικού ελέγχου της Αρχής διεξάγεται με τρόπο που να μην παρεμποδίζει τη λειτουργία της και να μην επηρεάζει την ανεξαρτησία της.

10. Το άρθρο 25 του ν. 4940/2022 επεκτείνεται και στους υπαλλήλους της Οικονομικής Υπηρεσίας της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.».

Αιτιολογική έκθεση

Η τροποποίηση των παραγράφων 3, 4, 5, 6 του άρθρου 19 και η προσθήκη των παραγράφων 7, 8 και 10 προτείνεται για τους εξής λόγους:

α. Με την αντικατάσταση της παραγράφου 3 γίνεται παραπομπή στις διατάξεις του δημοσίου λογιστικού ως προς τη μεταφορά πιστώσεων από έναν λογαριασμό σε άλλον και απαλείφονται φράσεις που απλώς επαναλαμβάνουν γενική ρύθμιση του δημόσιου

λογιστικού.

β. Με την αντικατάσταση των παραγράφων 4, 5 και 6 συστηματοποιούνται οι ρυθμίσεις που αφορούν αφενός τη συμμετοχή της Αρχής σε εθνικά, ευρωπαϊκά ή συγχρηματοδοτούμενα ερευνητικά ή άλλα προγράμματα χωρίς να επέρχεται ουσιαστική μεταβολή και αφετέρου προβλέπεται η επιβολή τελών για τις πιστοποιήσεις τις οποίες χορηγεί η Αρχή, κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 42 και 43 του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων. Επιπλέον, προβλέπεται ότι τα έσοδα της Αρχής από τέλη εισπράττονται από την Αρχή και αποδίδονται σε αυτήν για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της, δεδομένου ότι τα έσοδα αυτά προέρχονται από πιστοποιήσεις που θα χορηγεί η Αρχή. Η διαχείριση των ως άνω προγραμμάτων και η διάθεση των εσόδων από τα τέλη θα ρυθμίζονται από ειδικό κανονισμό που καταρτίζει η Αρχή.

γ. Με την προτεινόμενη παράγραφο 7 επαναλαμβάνεται κατ' ουσίαν ρύθμιση που περιέχεται στην ισχύουσα παράγραφο 6 ως προς τη δυνατότητα συμμετοχής μελών και υπαλλήλων της Αρχής σε εργασίες και σε συλλογικά όργανα που συγκροτούνται στο πλαίσιο υλοποίησης έργων που εντάσσονται σε εθνικά, ευρωπαϊκά ή συγχρηματοδοτούμενα ερευνητικά ή άλλα προγράμματα και περαιτέρω αφενός διευκρινίζεται ότι η συμμετοχή του προσωπικού στα προγράμματα στα οποία συμμετέχει η Αρχή μπορεί να γίνεται και εκτός ωραρίου και αφετέρου παραλείπεται η παραπομπή σε διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 που αφορούν διαφορετικό ζήτημα και διατυπώνεται μόνο επιφύλαξη εφαρμογής του άρθρου 28 του νόμου αυτού.

δ. Με την προσθήκη της παραγράφου 8 μεταφέρεται στην παράγραφο αυτή, για λόγους συστηματικούς και ορθολογικής δομής, ο προβλεπόμενος στην αντικαθιστώμενη παράγραφο 5 κανόνας ότι τα έσοδα της Αρχής αποτελούν έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού, με την επιφύλαξη συγκεκριμένων ειδικών διατάξεων.

ε. Με την προτεινόμενη παράγραφο 10 οι υπάλληλοι της Οικονομικής Υπηρεσίας της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα προστίθενται στις κατηγορίες των υπαλλήλων που δύνανται να λαμβάνουν το Κίνητρο Επίτευξης Δημοσιονομικών Στόχων (Κ.Ε.Δ.Σ.) του άρθρου 25 ν. 4940/2022. Η επέκταση της δυνατότητας καταβολής του Κ.Ε.Δ.Σ. κρίνεται αναγκαία και επιβεβλημένη, βάσει της συνταγματικά κατοχυρωμένης αρχής της ισότητας, υπό την ειδικότερη έκφανση της αναλογικής ισότητας (άρθρο 4 παρ. 1 και 4 Σ), η οποία επιβάλλει την ομοιόμορφη μεταχείριση προσώπων που τελούν υπό τις αυτές ή παρόμοιες συνθήκες, δεδομένου ότι, σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 1 στ' του ν. 4270/2014, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα που είναι ανεξάρτητη αρχή χωρίς νομική προσωπικότητα ανήκει στους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και οι αρμοδιότητες του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ) Υπουργείου ασκούνται από τον Προϊστάμενο της οικείας Οικονομικής Υπηρεσίας (ΠΟΥ) που συστάθηκε με την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/1431/21-02-2017 (ΦΕΚ 813/Β'/14-03-2017) Κοινή Υπουργική Απόφαση «Μεταφορά και κατανομή των αρμοδιοτήτων του άρθρου 69 Γ του ν. 4270/2014 στις οργανικές μονάδες της Διεύθυνσης Γραμματείας της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα - Σύσταση τμήματος αμιγώς οικονομικού ενδιαφέροντος σε αυτήν».

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, οι υπάλληλοι της Οικονομικής Υπηρεσίας της Αρχής

Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα επιτελούν το ίδιο έργο και καλούνται να επιτύχουν τους ίδιους δημοσιονομικούς στόχους με τις κατηγορίες των υπαλλήλων που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 4940/2022, όπως ισχύει. Η εφαρμογή του Κινήτρου Επίτευξης Δημοσιονομικών Στόχων, μεταξύ των άλλων, θα συμβάλει στην ποσοτικοποίηση της δημοσιονομικής και ταμειακής διαχείρισης, θα βελτιώσει τον οικονομικό και δημοσιονομικό προγραμματισμό, θα ποσοτικοποιήσει την εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, θα προσδιορίσει και κατ' επέκταση θα βελτιώσει το χρονικό διάστημα για τη διεκπεραίωση του συνόλου των υποχρεώσεων.

Άρθρο 39

Στο άρθρο 39 του ν. 4624/2019 προστίθεται παράγραφος 4 ως ακολούθως:

«4. Σε περίπτωση αρνήσεως παροχής πληροφοριών, στοιχείων, εγγράφων και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, παρεμπόδισης ή δυσχέρανσης των ερευνών και ελέγχων της Αρχής στην περίπτωση του άρθρου 15 παράγραφος 1 εδάφιο δεύτερο, περιλαμβανομένης της περίπτωσης παροχής ανακριβών, παραπλανητικών ή ελλιπών πληροφοριών και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, επιβάλλεται στα τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, διοικητικό πρόστιμο έως 1.000.000 ευρώ. Για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 2, στο μέτρο που αυτά προσιδιάζουν».

Αιτιολογική έκθεση

Με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται η επιβολή διοικητικής κύρωσης σε τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που αρνούνται στην Αρχή την παροχή στοιχείων και πληροφοριών που ζητούνται στο πλαίσιο ελέγχου υπευθύνου επεξεργασίας ή εκτελούντος την επεξεργασία. Με τη διάταξη αυτή συμπληρώνεται η προτεινόμενη συμπλήρωση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του ίδιου ν. 4624/2019, με την οποία αποσαφηνίζεται ότι η δυνατότητα έρευνας της Αρχής περιλαμβάνει και τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα προκειμένου η Αρχή να είναι σε θέση να ασκεί αποτελεσματικά τις ελεγκτικές της αρμοδιότητες έναντι του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία.

Αθήνα, 30 Ιουλίου 2025

Ο εκτελών χρέη Προέδρου
Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος
της Αρχής Προστασίας
Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΑΤΖΑΛΕΞΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση feksales@et.gr.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση feksales@et.gr.
 - Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,30 €.
 - Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
 - Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α.** Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις → Εγκύκλιοι**.
- Β.** Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

* 0 2 0 4 2 3 9 0 4 0 8 2 5 0 1 7 6 *